

آین اوستا

ایران با بیش از هفت هزار سال
پیشینه تمدن

نوشته سیاوش اوستا

چاپ چهارم پاریس

پیش در آمد ها

شادباش به سیاوش اوستا

دکتر کورش آریامنش

رادیو آوای ایران به سرپرستی آقای حسن عباس «سیاوش اوستا» در فرانسه، گام به هشتین سال خود گذاشت. کسانی که دست‌اندر کار رسانه‌های گروهی می‌باشند، به خوبی میدانند که گرداندن یک رادیو با چه دشواریهای توانفرسائی همراه است. از این رو کسیکه سالها بتواند در برون از کشور و با این همه بی‌انگاری هم میهنان، رادیوئی سرپرستی نماید، کارش ستایش انگیز است.

ما سالگرد پایه‌گذاری این رادیو را به دوست گران‌نمایه مان آقای حسن عباسی «سیاوش اوستا» و همه ایاران پشتکار دار و پر تکاپویش شادباش می‌گوئیم و امیدواریم روزی بر سد که این رادیو را در ایران سرپرستی نماید.

به پاداش مهرش به تاریخ 7000 ساله نوشتار زیر برای درج در تاریخ پیشکش می‌شود.

خودمان ، نیاکانمان و ایرانمان را بشناسیم
تا از برده‌گی و خواری و سرسپردگی به بیگانگان دست بکشیم و
بر سر وروی و والای خویش برگردیم

هیچ دردی بدتر و رنج آورتر از این نیست که کسی همه چیز داشته باشد، با این رو نداند و با خواری و پستی: گدایی کند:

پناه میبرم از جهل عالمی به خدای
که عالمست و به مقدار خویشتن جاهل
امروز اگر بند برده‌گی تازیان برگردن بسیاری از هم میهنان
ماست، برای آن است که پیوند ما را با گذشته‌مان بریده و ما را بی‌منش و بی‌تاریخ کرده‌اند. از این رost که تاریخ را هم، گریز یک تازی از شهری به شهری دیگر برگزیده‌اند و ایرانیان هم بی‌آنکه بدانند چرا باید چنین تاریخی را به کار گیرند، همه جا در نامه‌هایشان به کار میبرند و در گفتارشان می‌آورند. گویی ایرانی ننگ دارد که از گذشته تابناکش سخن بگوید و از نیاکان نیز و مند و دانایش یادی به میان آورد؟ چنین است که بسیاری از هم میهنان ، سرگردان و درمانده و بی خوبی‌شتن، پی در پی سربآستان این بیگانه یا آن بیگانه می‌سایند و با بی‌آبرویی، بند برده‌گی آنان را بر گردن می‌آویزند و بر پایشان می‌افتد و ستایششان می‌کنند.

هنر ایرانی در هشتاد و سال پیش در موزه لوور پاریس، نشانه های «میتر و درفش کاویان» در ته بیشتر کاسه ها نمایاند

پیر آمیه Pierre Amiet، دبیر یکم (دبیرکل) نمایشگاهی باستانی پاریس (موزه ها) در پیشگفتار نسکی (کتابی) که موزه لوور زیر نام «شوش، شاهزاد سال تاریخ پیش از مسیح» با فرتور های رنگین بسیار دلذتی و شورانگیز به چاپ رسانده است، مینویسد:

«ما بی اندازه سرفرازیم که میتوانیم در موزه بزرگ خود، اندیشه مردمی جهانگیر کشوری را نشان دهیم که همه ریشه های شهریگری و فرهنگ ما از آنجا سرچشمه گرفته اند.»

در رویه بیدست و هشتم همین نسک، آمده است که ماندمانهای هنری که از این شهر به دست آمده اند، دست کم تاریخ پیش از شاهزاد سال پیش از زادروز مسیح را نشان میدهند.

ادیت پورادا Edith PORADA، استاد دانشگاه کلمبیا در پیشگفتار نسک خود زیر نام «ایران باستان» که پر از فرتور های زیبا است مینویسد که ایرانیان، با هنر های خود شاهکارهای آفریده اند که کمتر در نزد دیگران دیده میشوند.

دکتر پا سبک فرانسوی در نوشه خود زیر نام «بهترین خوارکیها» یادآوری میکند که ایرانیان شاهزاد سال پیش، گندم کاری را به جهانیان آموختند و شیوه کشاورزی را یاد دادند. از این رو جهان امروز باید ستایشگر مردمی باشد که بهترین پیشکش را به مردم جهان ارزانی داشتند.

ایرانیان آفریننده چاپ سنگی‌اند که این دستگاه در موزه لوور پاریس است

آندره مالرو، نویسنده سرشناس و بلدان آوازه فرانسه که وزیر فرهنگ و هنر ژنرال دوگل بود در گفتگوی خود با شادروان محمد رضا شاه چنین میگوید:

«در موزه لوور پاریس کی دستگاه چاپ سنگی یافت میشود که از دوره خامنشیان میباشد.»

آندره مالرو به دنباله نوشه خود چنین مینویسد:

پادشاه چنان به شور آمد که ذوق و هیجان از همه رگه های رخساره اش به چشم میخوردند. از این رو با شگفتی و شادی پرسیده

- به راستی یک دستگاه چاپ در موزه لوور از ما؟

آندره مالرو میافزاید که پاسخ دادم:

- آری، این دستگاه چاپ، استوانه ای سنگی است که بر یک رویه هموار (صفحه صاف) میل غزد و بر این استوانه واتهایی (حرفهایی) کنده شده اند که چون میان استوانه با رویه ای که تکان نمیخورد، کاغذی گذاشته شود و استوانه به دوده (مرکب) آغشته را بر آن بلغزاند، یک برگ چاپ شده به دبیره میخی به دست شما میدهد.

آری شاهنشاه، این دستگاه چاپ خامنشی، نیای چاپ دستگاه گوتمبرگ بوده است که ما آنرا در موزه لوور پاریس نگهداری میکینم.»

- آندره مالرو به دنباله این سخنان میافزاید:
- پادشاه ایران که سر از پا نمیشناخت، با شور و شادمانی باور نکردند، پی در پی از من سپا سگزاری میدکرد و سپس گفت:
  - از استاد سپا سهای بسیار دارم که از این دستگاه مرا آگاه کردند. زیرا مرا بیش از پیش درباره تاریخ هنر و فرهنگ و شهریگری (تمدن) ایران به اندیشه واداشته اید.» آندره مالرو در گفتگویی با گزار شگران رسانه های گرو هی درباره هنر پیکرتراشی ایرانیان گفته است:
  - ایرانیان، نخستین پیکرتراشان و چهره‌ندگاران برجسته جهانند.»

ژنرال دوگل: پایتخت فرانسه سرفراز است که نمایشگاه بزرگ هنر ایران را برپا میکند

ژنرال دوگل در سوم اکتبر 1961 در پیشگفتار نسک (کتاب) «فتهزار سال هنر و فرهنگ ایران: مینویسد:

- به سرفرازی دیداری که شاهنشاه ایران از فرانسه کرده اند، پاریس پایتخت فرانسه سربلند است که نمایشگاه هنر و فرهنگ ایران را بازگشائی نماید.
- او به دنباله این نوشته خود چنین میگوید:
- «ایران، چهار راه جهان است، از این رو در درازای سده ها، هم همیشه در زیر تازش بیگانگان بوده و هم بر روی همه کشورها نشانه هایی بسیار ژرف به جای گذاشته است. ولی همیشه خرد سرشار ایرانی بخشندگی داشته است. زیرا بیش از آن چه که دریافت کرده، بخ شیده است. نمونه های روش آن کورش بزرگ، داریوش بزرگ و خشایارشا و دیگرانند. همین بخشندگی و والایی، مایه و پایه بزرگی و شکوه این کشور شده است.

این نمایشگاه برای نشان دادن و آشکار کردن همین بزرگی است. همه کشورهای جهان، به ویژه سرزمینهای خاوری، از شهریگری و فرهنگ ایران به ویژه در دوره هخامنه ایان و داریوش بزرگ شده اند. در زمان ساسانیان ایران پل بزرگ پیوند میان رم با آسیا و هند و چین شد.

ایران در زمان چیرگی اسلام، نیز از پای درنیامد و چهره درخشناد ادب و فرهنگ پرتوان خویش را نشان داد و هنری را آشکار کرد که روانها را شور و شادی میبخشد و بر سراسر جهان به ویژه خاورزمین، سایه شکوه میافکند. امروز، کشور ایران همچون گذشته، ارزشهاي بی‌همتای خود را نشان میدهد. فرانسه به خود میبالد که ایران که اکنون بزرگداشت 2500 سالگی شاهنشاهی ایران را برگزار میکند، گواه مردمی بودن و رادمردی مردمی آزاده است که در جهان بی‌همتا میباشد.» آندره مالرو در پیشگفتار همین نسک مینویسد که هرگاه نام ایران و ایرانی برده شود، نخستین واژه‌ای که در اندیشه راه میباید، شهریگری (تمدن) است.

او میافزاید:

- هنر و فرهنگ و شهریگری ایران، پدیده‌های شکست ناپذیر این کشورند که از آسیای میانه تا ژرفنای آفریقا و از هند تا همه اروپا را در بر گرفته‌اند.

گیرشمن، باستان‌شناس بلند آوازه و دانشمند سرشناس فرانسوی که در شوش از دیرزمان دست به کندوکاو زده بود، با یافتن یک استوارنامه (سنده) در این شهر، مینویسد که ایرانیان نخستین مردم جهانند که شمار زنی (جدول ضرب) را پیش از آنکه فیثاغورس به آن دست بیابد، آفریدند، زیرا در روی یک تخته سنگ دیده بود که نوشته بودند : $3/45=1/153$.

اینها چکیده سخنان بزرگان و دانشمندان و کشورمداران نیرومند سرزمینهای بودند که با خواندن آنها، خون در رگ و ریشه هر ایران پرستی به جوش می‌آید و در او گران منشی وبالیدنی ژرف و گسترده آفریده می‌شوند.

هنکامی که ما از بزرگی و والاپی خود سخن می‌گوییم، برخی از خودباختگان و پذیرفتگان خواری و پستی که نام خود را ایرانی نهاده‌اند و سر بر آستان بیگانگان می‌سایند، اینها را به ریشخند می‌گیرند. ولی این با ایران پرستان است که بر دهان‌شان بکوبند و این ایرانها را از خو برانند که پیش از آنکه بیگانگان برای ایران و ایرانی هرا سنک باشند، این بیخردان، ترس‌آور و دلهره‌آور و نابکارند.

اوستا و شاعران!

دکتر خوشنام آوازه

«آین اوستا - ایران (با) هفت هزار ساله پیشینه تمدن»، نوشته «حسن عباسی» پیش از هرجیز معرف عشق و ارادت توفینده نویسنده به زرتشت و میترا و به طور کلی ایران باستان - و حتی ایران پیش از تاریخ - است. «حسن عباسی» در این عشق آنچنان سرو جان باخته است که نام خود را به «سیاوش اوستا» برگردانده و از آن گذشته با حساب و کتاب‌های ویژه تاریخی، «تقویم» تازه‌ای وضع کرده که بسیار فراتر از «تاریخ شاهنشاهی» می‌رود. برا ساس این تقویم که «آریائی - میترایی» نام گرفته، ما اینکه در سال 7026 به سر می‌بریم!

- «اوستا» آئین زرتشت را «مذهب و اقعرگرائی و خردگرائی» میداند و می‌گوید (شاید بر اساس همان خردگرائی) هجوم و حمله اساسی زرتشت متوجه روحانیان است که از آنها به عنوان «دیو» یاد می‌کند.

از جمله درجاتی به دیوان - که گویا همان روحانیون باشد - خطاب می‌کند که: «شما با اندیشه و گفتار و کردار زشت و تباہ کننده‌ای که اهربیمن به شما آموخت، مردم را از زندگی خوب و جاودانی گمراه می‌کنید و فریب می‌دهید». اوستا، اینها را می‌گوید ولی در مقالات دیگری که در مجموعه آمده، ریشه همه آن‌چه را که همان «ددیوان» یا به قول او «روحانیان»، دستاویز نیرنگ و فریب خود قرار می‌دهند و در دین‌های دیگر از جمله اسلام نیز آمده، در آئین زرتشت هم پیدا می‌کند مثل «مدهدویت، پل صراط، جبرائیل و ...»، کتاب «آئین اوستا» اگرچه نشان دهنده کوشش در جستجوی نکته‌های تازه در ارتباط با کیش‌های باستانی ایرانیان است، ولی اینجا و آنجا تناقض‌های فاحش را پدید می‌آورد که تنها شاید خود سیاوش اوستا بتواند آنها را از میان ببرد!

- اما در یکی از مقالات مجموعه، نویسنده دقته به کار زده است در نگاه به شعر برخی از شاعران معرفو پس از اسلام که به گفته او «با حفظ شعائر اسلامی، در درون (و حتی گاه) در سخن و کلام و چکامه سرائی پیرو اوستا بودند و بسیاری از این «مهربان یاران» جان را در راه اندیشه خود نهادند...» یکی از شاعران که به گفته نویسنده «جان در راه اندیشه اوستا» داده، «دقیقی» است. او «به محفوظ آن که شروع به سروden شاهنامه می‌کند» به فتوای فقه‌ها در جوانی کشته می‌شود. دقیقی، زرتشت را چنین ستوده است:

- «خجسته پی و نام او زرد شت / که اهربیمن بد کنش را بکشت»

- «فردوسی» با دسترس داشتن به بخشی از اوستا که افسانه‌های کهن آریائی بود «شاهنامه را پدید آورد: او نیز به «اوستا باور داشت و اسلام دین ظاهري او بود».

- نویسنده «ناصرخسرو قبادیانی» را نیز «مُبلغ اندیشه‌های اوستائی میداند او فقیدهان اسلامی را «اژدها» نامیده است:

- «از شاه زی فقیه چنان بود رفتنم / کز بیم مور در دهن اژدها شدم!»

- اوستا، بسیاری از شاعران دیگر را نیز جانبدار «کیش مهر» میداند. از جمله «اوحدي مراغه‌اي» را به این دلیل که سروده است: «کافر از بهر چنین بت که توئي نیست عجب / کز پرستیدن خورشید و قمر بازآید». «خاقانی شروانی» را چون گفته است: «خورشید پرست بودم اول / اکنون همه میل من به جوزاست»! خواجوي کرمانی را نیز به این دلیل که سروده است:

«دلم از زلف کرت جان نبرد، زانکه در او - هنداوند همه، کافر خورشید پرست»

«صائب تبریزی»، «مولوی»، فخرالدین عراقی، سلماس ساوجی، نظامی گنجوی، ابوسعید ابوالخیر، امیر معزی و حتی عبیدزادکانی و شاه نعمت الله ولی و عارف قزوینی هم هر یک به شکلی پیوستگی خود را به آئین اوستا (و کیش مهر - خورشیدپرستی) اعلام کرده‌اند!

عارف، اوستا را «بهین دستور دربار خدائی» نامیده و از جمله سروده است: «به خون دل زیم، زین زیست شادم / که زرتشتی بود خون و تبارم!»

جستجوی «اوستا» به زمان ما نیز تعهیم پیدا کرده و در شعرهای مهدی اخوان ثالث و فریدون مشیری نیز عشق به زرتشت را پیدا کرده است: «گرانمایه زرتشت را من فزونتر / هر پیرو پیغام بر دوست دارم» (اخوان)

از کشفیات جالب نویسنده یکی هم این است که «آیت الله علامه طباطبائی» نیز در پایان عمر متوجه آئین مهر و اوستا شده و شعر «کیش مهر» را به «جهان آریائی» ارمغان کرده است!

ممکن است بپرسید که سیاوش اوستا، چرا از «حافظ بزرگ» یادی نکرده است! چرا!! چنین کرده ولی آن را به دلیل اهمیت و گسترده‌گی مطلب در مقاله‌ای دیگر آورده است که ما نیز باید وار سی آن را بگذاریم برای فرمتی دیگر. فعل این را از پایانه مقاله حافظ داشته باشد که او نیز چون شهیدان و فرهیختگان بسیار دیگر مانند عین القضاط، سهروردی، ابن مقفع و ... در پی حکم قوه قضائیه به رهبری روحا نیون اسلامی به قتل رسیده است!

آئین اوستا دائرة المعارف

امان منطقی
(نویسنده: شاعر و کارگردان سینما)

آقای حسن عباسی (سیاوش اوستای) کنونی، از من خواسته‌اند مقدمه‌ای همراه اظهارنظر خود بر کتاب (آئین اوستا) بنویسم. با اینکه به هیچ وجه خود را نسبت به اظهار نظر بر آثار دیگران ذیصلاح نمیدانم. چه میتوانم، کرد که سخت گوشی ایشان سرانجام مرا وادار بکاری کرد، که همواره از آن گریزان بوده‌ام.

کتاب آیین اوستای آقای «اوستا» در حقیقت یک جزو بود که سالها پیش منتشر شده، و در همان زمان بوسیله‌ی ایشان به من اهداء شد. آنچه به یاد دارم این است که، مطالب آن جزو بسیار فشرده و متراکم بود و زمینه‌های و سیعی را در بر میگرفت. علاوه بر آن نویسنده از متن موضوع عنوان جزو «آئین اوستا» خارج شده و بسیاری موارد تاریخی دیگر را پیش‌کشیده بودند. آنهم موضوعاتی بسیار مهم.

این جزو شباهت به دایره المعارفی داشت، که در آن بطور اختصار بر مفاد تاریخ‌های متناول نوشته شده بود از آنجا که آن جزو گنجایش ارائه‌ی اسناد و مدارک لازم را نداشت، اینطور به نظر میرسید که مقداری از مطالب مندرجه، از کشفیات شخصی آقای (سیاوش اوستا) میباشد.

فرصت «فرس ماژری چهل و هشت ساعته» که جهت اظهار نظر برایم تعیین کرده بودند، کار را دشوار تر می‌ساخت. نگارنده هر چه در میان کتاب‌ها جستجو کردم جزوی «آئین اوستای اهدائی» را برای بازخوانی نیافتم، و چون آقای اوستا گفته بودند، چاپ سوم کتاب مذبور تمام شده و فقط مقدمه‌ای آن باقی مانده است، ناچار در ساعت مقرر «آخر شب یکشنبه نهم ماه فوریه سال 2004» مطلب زیر را با توجه به آنچه که از متن جزو به یاد داشتم در مهلت مقرر تهیه نمودم.

در جواب تلفن شبانه‌ی آقای اوستا که درخواست ارسال مقدمه را نمودند اظهار داشتم.

- متاسفانه مقدمه، نسبت به تعداد صفحات جزو طولانی شده و دیگر فرصت تعویض و تلخیص آنرا ندارم.

ایشان با خوشحالی گفتند:

- خیلی هم بهتر شد، زیرا چاپ سوم تاریخ اوستا به سیصد صفحه رسیده است!!

بنا بر این اظهار نظر مخلص بشرح زیر، مربوط به همان جزوی قبلی است و محفوظات چند سال قبلاً یعنی از همان مطالعه‌ی چاپ اول است!! و من هنوز چاپ سوم سیصد صفحه‌ای را، حتی رویت نکرده‌ام. چنان‌چه خوانندگان عزیز چاپ اول آنرا در اختیار دارند بهتر است مطالب زیر را به آن الصاق فرمایند.

***

در سالهای اخیر جنبشی شایسته‌ی ستایش، در میان دانشمندان جوان ایرانی خصوصاً در داخل کشور، بوجود آمده

است. هدف از این رستاخیز ملی، مبارزه با تحریفات فرهنگی و تاریخی ایران کهن است که بواسیلهٔ مورخین غربی در تواریخ گذشته، اعمال شده است. این دانشنامه‌دان آثار ارزشمندی را برای آگاهی هموطنان به رشتهٔ تحریر در آورده‌اند. مهمترین نکته‌ای که در این نشریات جلب نظر میکند، احساسات میهن دوستی و عشق به ایران است که در لابلای جملات نوشته شده در کتابها به چشم میخورد.

آقای «سیاوش اوستا» هم همین راه را پیموده و می‌پیمایند، توفیق ایشان را آرزو میکنم. البته بعضی از گرایش‌های مکتبی و سیاسی که مورد طرح قرار گرفته میتواند بعنوان عقاید شخصی ایشان محسوب گردد.

به گواهی تاریخ، «ایران‌یان»، هر گاه در شرایطی قرار گرفته‌اند، که روند فرهنگی و سیاسی در کشورشان دچار تحویلی ناخواسته شده و امکان مبارزه مستقیم با فرهنگ تحمیلی را نداشته‌اند با یک پرش بلند به تاریخ کهن خود می‌پیوندند. دوباره نام زرتشت و کوروش و داریوش بر زبانها جاری می‌گردد، شکل قره و هره و نقشه‌ی ایران زینت لباسها می‌شود، افتخارات دوران گذشته پیش‌کشیده شده، اشعار شاهنامه‌ی فردوسی زمزمه می‌شود و سخن از «خرد» و خردگرایی به میان می‌آید. نامهای کودکان با استفاده از شخصیت‌های اساطیری انتخاب می‌گردد و حتی نام شرکتها و موسسات تجاری و شخصی رنگ ملی می‌گیرد.

به گواهی تاریخ ایرانیان در مقابل هر نوع شکست نظامی و تهاجمی فرهنگی، با شهامت و پافشاری به مقابله برخاسته و زندگی تازه‌ای را با شکوفائی و درخشندگی بیشتری آغاز نموده‌اند. معنی این خیزش فرهنگی و میهنه، مقاومت در برابر خط‌تری است که ملت ایرانی را تهدید میکند.

با تجربه تحلیل تاریخ (ده هزار ساله‌ی) کشورمان به نکاتی جالب برخورد میکنیم که راز دیربائی و جاودانگی ایران را روشن میدسازد. اکنون با یک بررسی کوتاه و مناسب با ظرفیت این کتاب به شرح دلائل این «پیوند ایرانیان» با دوران کهن خود اشاراتی میکنم.

کشور ما (ایران) با سابقه‌ی فرهنگی بسیار کهن، دارای چهار دوره‌ی مشخص و جداگانه‌ی تاریخی به شرح زیر است:

دوری اول تاریخ ایران از دوازده هزار، تا هفت‌هزار سال پیش

دوره‌ی اول، که در کتب باستانی ایران مانند (اوستا - بن دهش - گزیده‌های زاد اسپرم - مینوی خرد و روایات پهلوی و سایر متون پهلوی)، آمده و خلقت جهان، در دوازده هزار سال پیش، و نخستین آدم و شاه ایران «کیومرس» متعلق به ده هزار سال قبل ذکر شده است و قدیمی ترین جغرافیای تاریخی و اساطیری جهان محسوب می‌شود، که تاکنون کشف گردیده و به زبانهای مختلف مورد ترجمه قرار گرفته است.

کتیبه‌ها و آثار کشف شده در دهه‌های اخیر موید مفاد این آثار گرانبها می‌باشد. در این آثار، جغرافیا و تاریخ جهان از آغاز خلقت عالم، بواسیله‌ی (اور مزد - هر مز) شرح داده می‌شود و مهم اینجا است که در کلیه کتب مذهبی ادیان بزرگ «اوستا - توراه - کتاب مقدس و بالآخره قرآن) موارد تاریخ اساطیری این آثار، با تفاوتی بسیار اندک عیناً نقل شده است.

ماجرای طوفان نوح - بهشت و دوزخ - اسکندر ذوالقرنین و عبور از ظلمات در جستجوی آب حیات و زندگی جاویدان عینا در آثار کهنه ایران ذکر شده و فقط نام قهرمانان این حوادث تغییر یافته.

در آن دوران بسیار دور، تاریخ زمانهای کهن را به (هزاره ها) تقسیم کرده و هر هزاره را سرآغاز یک تحول عظیم در سراسر عالم محسوب داشته‌اند. در ضمن هر هزاره را با نام مشخصی نام گذاری نموده‌اند. در این تقسیم بندي اشاره می‌شود که:

- «... در هزاره ی هفتم اهربیمن بر زمین تاخت و زمین به هفت پاره بگست و هر پاره را اقلیدی خوانند که در پهلوی «کشور» خوانده می‌شود، پاره‌ای که به اندازه‌ی همه‌ی شش پاره‌ی دیگر بود در میان، و شش پاره‌ی دیگر در پیرامون آن قرار گرفت..... پاره‌ی بزرگ میانه را (خونیرث)^۱ و (ایرانشهر) نام نهادند.... از «مشی» و «مشیانه» نخستین زن و مرد جهان و نژاد های گوناگون و گونه‌های مختلف آدمی پدید آمد که شش نژاد و گونه از آنها در «خونی رس - ایران شهر» ساکن شدند ...»

منظور از این اشاره‌ی تاریخی ذکر این موضوع بسیار مهم است که نام «ایران» و «ایرانشهر» حداقل بیش از ده هزار سال سابقه‌ی تاریخی دارد. «این نکته را همینجا داشته باشید تا درباره آن گفتوگو شود»

بنا بر این نخستین دوره‌ی تاریخ ایران شامل این دوران یعنی از هزاره‌ی اول «دوازده هزار سال پیش تا هفت هزار سال قبل میلاد مهر یا میتراء» می‌شود.

در این دوران سراسر خاک اروپا هنوز در زیر توده‌های عظیمی از یخ مدفون بوده و نژادهای آدمی فقط در «خونی رس - ایرانشهر» زندگی می‌کرده‌اند. نام‌های شش کشور که در پیرامون «ایران شهر» قرار داشته به شرح زیر ثبت شده، و شاهان پیشدادی و کیانی بر آن «هفت کشور» داوری می‌کرده‌اند. تاریخ به وجود آمدن این کشورها در کتاب مجلل التواریخ و القصص چنین آمده است:

«هفت کشور نهاده اند آباد عالم را، و زمین ایران در میان و دیگرها پیرامون آن پری سان.... نخستین کشور هندوان است - دوم کشور تازیان است - سوم کشور بربریان است - چهارم ایران شهر است - پنجم کشور روموسقلاط - ششم کشور خزر و ترک و هفت چین و تبت.

حد زمین ایران که میان جهان است از میان رود بلخ است، از کنار جیدون تا آذرآبادکان و ارمذیه تا به قادسیه و فرات و بحریمن، و دریایی پارس و مکران تا به کابل و طخارستان و طبرستان و این سرهی زمین ایت و گزیده‌تر.

در اوستا نام این هفت کشور بشرح زیر آمده است:
ارزهی Arzahi «در آثار پهلوی بجای ارزهی، ارزه نوشته شده و این بخاطر لهجه هندیان می‌باشد که در پایان اغلب واژه‌ها پسوند «هی» را اضافه می‌کنند»
خونیرث «خونی رس» Khvanirath

سَوَّهِي Savahi «در آثار پهلوی نوشته شده، اسوه»

فرد ذفسو Faradazafshu

ونیری ارشتی Veiryarshti

وید ذفسو Vidazafshu

و نور و جرشتی Vourudjareshti

همچنین در فرگرد بیدست و نهم «بن دهش» از هفت کشور نام برده شده و اضافه گردیده که در هر یک از یک کشورها دارای یک «رَد»² بوده اند و اسمی این ردان قید گردیده . در این اسناد تاکید شده که «رد» کشور خونی رس، یا ایران شهر «زرتشت» بوده است.

از آنجا که این مطالب که در «بن دهش Bon Daahesh» آمده است و معنی نام این کتاب بسیار کهن «بنیاد بخشش و عطا» اورمزد میباشد و زمان این رویدادها مر بوط به آغاز آفرینش عالم است، معلموم میدشود که نام و آئین زرتشت سابقه ای بسیار قدیمیتر از «شت اشو زرتشت» پیامبر بزرگ ایران و «فرزند دغدو» دارد که زرتشیان عالم زاد روز آن بزرگوار را «خرداد روز» فروردین ماه یزد گرد باستانی «نه یزد گرد ساسانی» اول هزاره دهم و برابر با هزار و هفتاد و شصت سال قبل از میلاد حضرت عیسی میدانند.³

در این دوران اول، پیشادیان و کیانیان بر «ایران زمین» و هفت کشور، پادشاه بوده اند و کیومرس نخستین پادشاه میباشد. در اوستا از کیومرس به عنوان نخستین بشر و نخستین پادشاه یاد شده است:

«..... فروهر کیومرس پاک را میستائیم.... «نخستین کسی که به گفتار و آموژش‌های اهورامزدا گوش فرا داد، از او خانواده‌ی کشورهای آریا «ایران» و نژاد آریا بوجود آمد.

فردوسی بزرگ در شاهنامه از کیومرس چنین یاد میکند: کیومرس شد بر جهان کدخداي نخستین به کوه اندرон ساخت جای

سرتخت و بختش برآمد زکوه پلنگینه پوشید خود با گروه از او اندر آمد همی پرورش که پوشیدنی نه بد، و نه خورش

حکیم توں در این ابیات اشاره میفرماید که: (کیومرس، غارنشینی را آغاز کرده و لباس او و یارانش از پوست پلنگ بوده و قبیل از او آدمیان لباسی بر تن نداشته و شیوه‌ی تهیه غذا را نمیدانسته اند.⁴

دوره‌ی دوم تاریخ ایران از هفت‌هزار تا دو هزار و یازده سال

آثار کهن تاریخ ایران در یورش وحشیانه‌ی اسکندر گجسته بسرقت رفته، و نسخه‌هایی از آن به یونان فرستاده شده و بواسیله مترجمین یونانی «که تمدن و دانش را طی دویست سال گذشته از ایرانیان آموخته بودند» ترجمه شده است. متأسفانه این مترجمین به علت ناشنائی به علوم مختلف در آنzman نتوانسته اند این آثار را به درستی ترجمه کنند. در این برگردان های ناشیانه نه تنها اصول و بنیاد علوم مختلف از میان رفته بلکه شیوه‌ی عددنویسی «هند سی» ایرانیان را نتوانسته اند بیاموزند.

عددنويسي هندسي که بار ديد گر، بو سيله ي دان شمند بزرگ ايراني «خورزمي» سی سال قبل از درگذشتش کشف شد. (سال سيمصد و پنجاه و هفت قمری برابر با سيمصد و چهل و شش شمسی و نهمصد و شصت و نه ميلادي)، متاسفانه بواسيله ي مورخين غرض ورز غربي که همواره از به ميان آوردن نام «ایران» در هراسند،⁵ بعلت تشابه تحرير با رسم الخط فارسي در ميان دو واژه «هندسي و هندی» در تمام کتب خارجي «عدد نويسي هندی» نوشته شده در حاليا که در آثار هنديان تا چهار قرن پيش، شيوه عددنويسي بصورت اشكال بوده و عددنويسي هندسي از قرن شانزدهم ميلادي در هندوستان آنهم از طريق هنرمندان ايراني متداول شده است.

ایرانيان از دوران به قدرت رسيدن قوم سومري در ايران، با دو نوع عددنويسي آشناي کامل داشته اند. نوع اول بصورت دهگاني برای تمام محاسبات در امور جاري کشور و نوع دوم عدد نويسي ششگاني برای محاسبات علوم و جومي.

لازم به يادآوري است که در آن دوران پيشيرفت‌هاي حيرت انگيزي در ايران زمين در امور نجومي شده بوده. آنها سال شمسی را سيمصد و شصت و پنج روز، با محاسبه سالهای کبيسه تعیین کرده بوده‌اند و علاوه بر آن هر سال را دوازده ماه و هر روز را بيدست و چهار ساعت، هر ساعت را به شصت دقيقه و دقيقه را به شصت ثانие و هر ثانие را به شصت واحد يك شصتم ثانие، تقسيم کرده بوده‌اند. ضمناً فرمولي برای تبدیل اين دو شيوه عددنويسي به يكديگر وجود داشته که اخيراً اين فورمول کشف شده است.

عددنويسي فارسي هندسي را «لئونارد و داوينچي» در سال هزار و دویست ميلادي از مسلمانان اسپانيائي مي‌آموزد و موفق به تبدیل آن به حروف لاتين مي‌گردد، ولی کليساي رم اين نوع عدد نويسي را كفر و الـحاد اعلام داشته و ترويج آن ممنوع مي‌گردد!!

سخن از حمله اسكندر و به تاراج رفتن كتاب‌هاي بيدشمار عل هي، ط بي، رياضي و نجومي و ساير علوم، از جمله آئين سخنوري، کشور داري «شعر، موسيقى و ..... نزد ايران يان بود. خوشبختانه در کشفياتي که در نيم قرن گذشته بواسيله ي کاشفين آمريکائي در تپه ي سيلك کاشان و فيروزآباد فارس و تل دز فول صورت گرفت، بسياري از اسرار نهان شده از پرده ي اسرار خارج شده است تا آنجا که «لوني گارنه» محقق فرانسوی در كتاب خود مينويسد:

- «يونانيان حداقل دو هزار سال تاريخ علوم را به عقب کشيدند».⁶

غارت آثار علمي و كتاب سوزاندن اسكندر و اختفای حقیقت در دوران حکومت سلوکيدها و حتی اشکانیان ادامه داشته است. پس از ترجمه هي آثار مكتوب ايراني به زبان یوناني اصل كتابها در «دژنبشت» مخفی ميماند. ولی پس از تسخیر یونان بواسيله ي روميان اين کتب بدست فاتحين رومي مي‌افتد ولی باز هم از افشاري اين راز جلوگيري به عمل مي‌آيد.

در دوران پادشاهي بلاش اول (54 تا 78 ميلادي) به جمع آوري «اوستا» اقدام شد، و در زمان اردشير بابکان بذيان گذار سلسله ي ساساني در ايران (222 تا 240 ميلادي) با مرمت و اصلاح و ياري تنسر Tansar هيربد هيربدان به پايان رسيد.

درباره‌ی کتاب اوستای باستانی و سایر کتب علمی و تاریخی ایران در کتاب «زین الاخبار» که در زمان سلطنت عبدالرشید پسر مسعود غزنوی، بو سیله‌ی ابوسعید عبدالجی بن الحجاج بن محمود یزدگردی نوشته شده چنین آمده است:

«..... سکندر ابن فیلقوس^۷ پادشاهی بگرفت و از ایرانیان بسیار بکشت و جایه‌ایشان را ویران کرد و حصارهای ایشان کند و خراب کرد، علم‌های^۸ ایشان که مرا ایشان را هاربدان^۹ خوانند همه را بکشت و کتاب‌ها که اندر دین مغان زرتشتی بود همه بسوخت و آنچه در طب و نجوم و حساب و دیگر علم‌ها بود، فرمود تا آنهمه را ترجمه کردند و به روم فرستاد و همه گنجهای ملوك ایران را برداشت. آنچه حمل توانست کرد، حمل کرد و به روم فرستاد و آنچه نتوانست هم به ایرانشهر، اندر زمینهای بیابان و کوه‌ها و جای‌های محکم دفن کرد و گنجها ساخت و طلس‌ها کرد، که کس را دست بدان نرسد و به استخر رفت و آنجا مردم بسیار گرد آمده بودند از روزگار همای بنت بهمن و جائی بو دکه آنرا دژ نبشت گفتندی یعنی دارالکتب اندر روی بسیار کتاب ود از علم دین زرتشتی و فلسفه و حساب و هندسه و هر علمی. اسکندر بفرمود تا آنهمه ترجمه کردند و بروم فرستاد و فرمود به مقدونیها بنیادند و آن مجھولان مانده بود اندر زاویه‌های ولایت ..... (ص ۱۷)

«..... شاپورین اردشیر^{۱۰} ..... قصد قسطنطینیه کرد و چون اهل آن ناحیت بشنیدند کسان اندر میان کردند و با وي صلح کردند و گزید^{۱۱} بر ایشان نهاد. و کتاب‌ها که اسکندر به روم برد و ترجمه کرد، آنهمه کتاب‌ها را قسطنطین^{۱۲} ملک بر سوران بار کرد و به نزدیک شاپور فرستاد بر وجه هدیه ..... (ص ۲۲)

متاسفان این کتابها که در کتابخانه‌ی بزرگ دانشگاه گندی شاپور، به اضافه‌ی هزاران کتاب دیگر موجود بود در زمان سلطه‌ی اعراب همه سوزانده شد و بار دیگر تاریخ ایران کهن و سایر علوم ایرانیان از میان رفت.

متاسفانه جنون وحشیانه‌ی سوزاندن کتابخانه‌ها، بزرگترین مصیبت برای عالم بشريت، خصوصاً بوده است و پس از اعراب هم م‌غولان و سایر دیوان‌گان صاحب قدرت، بار ما به سوزاندن کتابخانه‌ها و کتب ایرانی اقدام نموده‌اند.

همانطور که اشاره شد کشفیات نیم قرن گذشته پرده از اسرار تاریخی ایران برداشت و آثار بجای مانده از ایران‌یان در مناطق شاخ شمالی خلیج فارس تا اعماق دشتی‌ای میان رودان (بین النهرین کنونی) و مناطق شوش و دامنه‌های کوه‌های زاگرس (زاج رس = زاغ رس ، به معنی خاک رس سفید و زرد میباشد) که متعلق به هفتهزار و پانصد سال پیش بوده ، تاریخ این دروهی ایران را روشن ساخت.

با بررسی حوادث مهم این دوره متوجه میشویم، مردم ایران طی قرن‌های مت‌هادی حوادث تلخ و شیرین زیادی را تجری به کرده‌اند. فتوحات سرداران بزرگ در این سرزمینها، هم‌چون اقوام آریائی، کلدانی، سومری، آکدی، بابلی، آسوری ، ایلامی و گسترش دامنه‌ی جهان گشائی آنان انگیزه‌های مهر و رزانه و انسان دوستانه، بتویزه در آثین‌هایی زروانی و مهرستانی «میترائیسم» و از سوی دیگر و متعاقب آن پیروزیها و شکستهای

دین گرایان زیاده رو، موجب جنبش‌های ثمر بخشی در ایران زمین گردیده، که نمو نهی درخشنده از آن «ستل معرفت حمورابی» متعلق به چهل و دو قرن گذشته است که در «شوش» کشف شده، قوانین حمورابی آنچنان قانون گرایانه و بشر دوستانه است که بعضی از مواد آزادی بخش آن هنوز در بسیاری از کشورهای مشرق زمین و بعضی از کشورهای غربی مورد اجرا قرار نگرفته است.¹⁴

جدال اخیر و شر در میان رودان «بین النهرین» همچنان تداوم می‌باید و منجر به ظهور شت اشو زرتشت در دو قرن پس از حمورابی می‌گردد¹⁵ و بالآخره نماد راستین افکار زرتشت با ظهور کورش بزرگ عالمگیر می‌شود و سرفصل تازه‌ای در تاریخ جهان گشوده می‌گردد.

دوره‌ی سوم تاریخ ایران از دوهزار و پانصد سال پیش تا کنون

با ظهور کوروش بزرگ (584 تا 530 قبل از میلاد) دگرگونی‌های بسیار مهمی در تاریخ جهان بوقوع پیوست. در آن‌مان تمام قاره آسیا که «قاره‌ی جعلی اروپا!!» هم جزو همین قاره محسوب می‌گردد¹⁶ جزو قلمرو ایران بوده است (از جمله تمام جزایر و شبه جزایر دریای اژه «بحرالجزایر» و سرزمین‌هایی که دویست و پنجاه و دو سال پس از کوروش بزرگ، برای اولین بار در تاریخ برای بخشی از آن که تحت تسلط فیلیپ دوم «پدر فرضی اسکندر» درآمد، نام (یونان به آن مناق داده شده.¹⁷

پس از درگذشت طبیعی کوروش بزرگ¹⁸ خبر این حادثه مخفی می‌ماند و تا مدتی، هیچگونه بینظمه‌ی در امور کشور و همچنین وضعیت نیرو‌های رزمی پیش نمی‌آید، «کامبوجیه پسر کوروش» به ایران باز می‌گردد و «بردیا، برادر بزرگتر او» امور مملکت را در دست داشته است.

سه سال بعد کامبوجیه مصر را تسخیر می‌کند ولی حواتی که پس از آن روی میدهد و منجر به انتخاب داریوش کبیر «از سوی انجمن مهستان» برای سرو سامان دادن به وضع جهان در آن روزگار می‌شود، خود به بحث فراوان نیاز دارد، زیرا حقایق زیادی در این باره در پرده‌ی ابهام باقی مانده است.

از آنجا که سورخین غربی قصد پنهان کاری در تاریخ ایران را داشته‌اند بسیاری از حوادث واقعی در این دو هزار و پانصد سال مورد تردید است و به همین مناسبت بین سورخین غربی در طول زمان اختلاف نظرهایی وجود داشته که هنوز هم ادامه دارد.

سخت کوشی سورخین غربی از زمان فتنه‌ی اسکندر گسته تا قرن حاضر آنچنان مصراوه تداوم یافته که تاریخ دوران «خامنشیان، سلوکیدها، و اشکانیان» دوهزار و سیصد سال برای ابن مقفع و محمدبن جهم برمکی و زاویه پسرشاوه و در سایر کتابهایی که در مورد ملوك عجم، نوشته شده، نامی از پادشاهان این سلسله‌ها به میان نمی‌آید و بالطبع در شاهنامه‌ی ابوالمحمد بلخی، شاهنامه ابوعلی بلخی، شاهنامه ابومذصور محمد ابن عبدالرزاق، شاهنامه منظوم مسعودی مروزی، شاهنامه منظوم دقیقی و تمام شاهنامه‌های «منثور و منظوم» که قبیل از فردوسی تو سی تهیه شده، نامی از این سه سلسله‌ی بزرگ در ایران برده نشده و تمام شاهنامه نویسان، تاریخ ایران را از

پادشاهی «کیومرس» آغاز کرده و به پادشاه زمان خود ختم نموده آند.

در شاهنامه فردوسی که از تمام شاهنامه‌ها دقیقتر و «حکیمانه‌تر» به نظم در آمده از سلسله‌های هخامنشی و سلوکی نامی برده نشده است. فردوسی تنها از اشکانیان در بیست بیت یاد کرده و نام میبرد و همین بیست بیت نشان میدهد که حکیم توسع با تاریخ این سلسله آشنائی کامل داشته و بدون تردید به دلیل توافقات سیاسی سلطان محمود غزنوی با خلفای عباسی که از تمام نهضت‌های انقلابی ایران به نوعی پشتیبانی و حمایت میکرده و از نفاق و تفرقه افکنی در میان آنان سوء استفاده مینموده اند!، فردوسی احتمالاً از ذکر این وقایع چشم‌پوشی کرده است.

«نگارنده تحقیقات بسیاری در این زمینه کرده است و احتمال تغییر دادن اشعار شاهنامه بوسیله‌ی آن حماسه سراي بزرگ وجود دارد. چنانچه عمری باقی باشد نسبت به چاپ آن اقدام خواهد نمود.»

فردوسی توسي تاریخ ایران را از پادشاهی کیومرس شروع کرده و به «دارا» پسر «داراب» ختم میکند، ولی قبل از شرح کوتاه پادشاهی «دارا»، از پدرش «داراب» میگوید که با «روشنه» = «رکسانا» دختر «فیلقوس رومی» ازدواج کرده و روشنک باردار شده و «اسکندر» در روم متولد میگردد. به این ترتیب، اسکندر از نسل اسفندیار پسر گشاسب و ایرانی قلمداد میگردد. سپس در شاهنامه تبدیل به اسکندر ذوالقرنین میشود در این قسمت ماجراهی جستجوی آب حیات و رفتن به ظلمات و سایر افسانه‌های ایرانی مانند «گیل گمش، مربوط به زمان فرمانروائی قوم سومري در ایران»، با تغییراتی اندک به نظم درآمده، با بعضی از فتوحات اسکندر ادغام میشود و بالاخره با مرگ اسکندر، قسمت اساطیری شاهنامه به پایان میرسد و آنگاه معمار توسع، بیدست بیت درباره‌ی «اشکانیان» سروده و به سلسله‌ی ساسانی میرسد که تواریخ این دوران چارصد ساله با تواریخ ایران همسان و هماهنگ است، با کشته شدن یزدگرد ساسانی شاهنامه خاتمه می‌یابد.

یکی از موارد مهم در شاهنامه فردوسی استفاده از نام پادشاهان اشکانی برای قهرمانان ملی و حمامی میباشد. پس از نظم شاهنامه مبنای تاریخ ایران دقیقاً، مفاد شاهنامه‌ی فردوسی میگردد و سایر مورخین ایرانی از قبیل: ابوریحان بیرونی - طبری - مسعودی و دیگران کم و بیش، از هفت کشور و پادشاهی کیومرس برآنها نام برده‌اند، و همچنان از سلسله‌ی هخامنشی و سلوکیدها سخنی به میان نیامده اما از اشکانیان و نام پادشاهان اشکانی بطور خلاصه و اختلاف منقولات یاد شده است.

این پنهان کاری‌ها تا اواخر قاجار باقی میماند و تواریخ مربوط به ایران در آن ایام از پادشاهی کیومرس آغاز شده و با نام و تمثال احمد شاه قاجار خاتمه می‌یافته است. «البته با حذف نامهای همان سه سلسله‌ی بزرگ».

در گیرو دار انقلاب مشروطیت و فرار و تبعید روشنگران و آزادیخواهان به کشورهای دیگر آشنایی ایرانیان با زبان و فرهنگ اروپائی، و همچنین دسترسی آنان به کتب و تواریخ غرب، توجه بعضی از آنان به دوران شاهنشاهی هخامنشی جلب میگردد.

عجب اینجاست که نام این پادشاهان و خدمات هخامنشیان، خصوصاً کوروش کبیر به قوم یهود، در کتاب عهد عتیق «توراه» با درخشندگی خاص و سپاسگزاری فراوان. سخن رفته است، ولی از سوی یهودیان ایرانی که کوروش بزرگ را در حد يك پیامبر مورد ستایش قرار میدهند در مورد شناساندن این سلسله بزرگ به ایرانیان اقدامی صورت نگرفته است.

«فریدون آدمیت» در کتاب خود درباره «آقاخان کرمانی» که در زمان ولیعهدی محمدعلی شاه قاجار به طرز فجیع و ناجوانمردانه ای به قتل رسیده، یاد میکند که ضمن یک سخنرانی برای آزادیخواهان ایرانی از این سلسله‌ی نامدار مطالبی ایراد میکند، ولی سرگذشت کامل این دو دمان‌هاي بزرگ برای عموم مردم ایران مکتوم باقی میماند و در کلیه کتابهای درسی از همان اسمی پادشاهان نام برده شده در شاهنامه فردوسی یاد میشود.

ناگهان حادثه‌ای بزرگ در تاریخ ایران روی میدهد و در سال یکهزار و سیصد و یازده شمسی، هفتمنی سال پادشاهی رضا شاه فقید، کتاب بزرگ «تاریخ ایران باستان» تالیف شادروان «حسن پیرنیا (مشیرالدوله سابق) در سه جلد، شامل دوهزار و دویست و هفتاد و سه صفحه و چهل و چهارت صویر و دو نقشه منتشر میگردد.

این نویسنده ی توانا سالهای زیادی از عمر گران بهای خود را صرف ترجمه و مقابله‌ی تواریخ مختلف نموده و نتیجه‌ی خدمات طاقتفرسای او همین تاریخ ایران باستان است که به هم میهنان خود تقدیم نموده است.

مشیرالدوله، حسن پیرنیا، علاوه بر زبان و ادبیات فارسی و عربی به زبانهای روسی و فرانسه تسلط کامل داشته است. او در چهارده سالگی پس از پایان تحصیلات متوسطه، به روسیه رفته و تحصیلات نظامی و سپس رشته‌ی حقوق را در دانشگاه مسکو به پایان میرساند و پس از اتمام تحصیلات، وابسته‌ی ای سفارت ایران در پطرزبورگ میشود و از سال 1899 میلادی به ترتیب مشاغل مشروغه زیر را عهده‌دار میشود:

منشی وزیر امور خارجه - ریاست کابینه وزارت امور خارجه - منشی مخصوص صدر اعظم با لقب مشیرالملک - ابتکار و همکاری در تاسیس مدرسه‌ی علوم سیاسی - ریاست و استادی در مدرسه‌ی سیاسی - مترجم مظفرالدین شاه در اروپا - سفیر ایران در پترزبورگ - شرکت در تدوین قانون اساسی ایران در آغاز مشروطیت - دریافت نشان سن ژرژ از ادوارد هفتم پادشاه انگلستان - وزیر امور خارجه در کابینه‌ی ناصرالملک - وزیر دادگستری - نخست وزیر و وزیر جنگ در زمان احمدشاه - مجدها نخست وزیر و استعفا قبل از کودتای رضاشاه - نخست وزیر بعد از کودتا در سال 1305 شمسی، پایان کار سیاسی. این مرد بزرگ در سال 1345 قمری = 1927 میلادی میباشد.

مشیرالدوله حسن پیرنیا، بقیه عمر خود را صرف تکمیل کتاب تاریخ ایران باستان میباشد. (تاریخ درگذشت او بیست و نهم آبان 1314 شمسی = 1353 قمری = 1935 میلادی) میباشد. سه سال قبل از درگذشت او به همت استاد باستانی پاریزی، کتاب تاریخ ایران باستان به چاپ میرساند و شادروان حسن پیرنیا نتیجه خدمات

خود را مشاهده میکند. تاریخ چاپ اول و انتشار کتاب (سال 1311 هجری = 1932 میلادی) میباشد.

این بار پرده از روی بزرگترین اسرار تاریخ نهان شده ایران برافکنده میشود. با مطالعه این کتاب ایرانیان با نیاکان افتخارآفرین خود آشنا شدند و به رازهای تاریخی پی بردنند که دوهزار و سیصد سال از آنان مخفی نگاه داشته شده بود، پی بردنند.

تاریخ پیرنیما، که بارها تجدید چاپ شده است، اولین و کاملترین تاریخی است که درباره ایران باستان به چاپ رسیده و تا پایان پادشاهی اشکانیان خاتمه میابد. او رسالت خود را به بهترین نحوی به پایان رسانیده است. «دانستان گیل گمش» در مدت هفتاد سالی که از زمان انتشار کتاب ایران باستان میگذرد کتاب‌های بیشماری در این زمینه به چاپ رسیده است. گذشته از شماری از نویسندهای که مفاد همین کتاب را خلاصه نموده اند، بقیه‌ی مورخین هم کتاب پیرنیما را بعنوان منبعی مطمئن شناخته و از آن بهره‌های فراوان برده اند.

درباره‌ی مهاجرت آریایی

مطالعی که درباره‌ی مهاجرت‌های آریاییان در کتاب (آئین اوستا) نوشته شده کاملاً صحیح است و خوشبختانه اخیراً کتاب‌های متعددی بوسیله‌ی دانشمندان جوان ایرانی نوشته شده و دروغ پردازی‌های گذشته‌ی مورخین غربی را به کلی مردود اعلام نموده اند.

در کتاب «مهاجرت آریاییان و چگونگی آب و هوای دریا‌های باستانی ایران» پژوهش و نگارش «رضاء مرادي غیاث‌آبادی» به بسیاری از آثار منتشر شده بوسیله‌ی سایر دانشمندان ایرانی در دو دهه‌ی اخیر اشاره شده و مورد استفاده‌ی این نویسنده فراتر گرفته است، این نویسنده با ذکر مأخذ و چاپ نقشه‌ها و نمودارهای مستند و جالب توجه، در مقدمه این کتاب تحت عنوان (طرح مسئله)

فروغ از شرق است.

«..... اغلب متون تاریخی معاصر، این خاستگاه و این مهاجرت بزرگ را تنها با چند جمله و عبارت مبهم و غیر دقیق به پایان رسانده و این مبادی مهاجرت را دقیقاً معرفی نکرده و آنرا بطور کافی مورد بحث و تحلیل قرار نداده‌اند. در این متون اغلب به رسم نقشه‌ای با چند فلش بزرگ اکتفا شده است که از نقاط سیبری و از چپ و راست دریای مازندران به میانه‌ی ایران زمین کشیده شده است.

یا اینکه بسیاری از دانشمندان از جمله لابینیتس Leibnitz، فردریک شلگل Schlegel، تو (اس‌یانگ Young)، آرنست رنان Renan، آدولف پیکته Pictet، ماکس مولر Muller، داربو دوژوبنويل De jubainville بر مسیر مهاجرتی برخلاف جهت این فلشها اعتقاد داشتند، و ضربالمثل «فروغ از شرق است» را بازگو میکردند (مالوري 15 تا 23).

اما متأسفانه این نکته‌ی مهم مورد توجه دانشمندان قرار نگرفت و تأسفانگیزتر اینکه، حتی محققان ایرانی نیز به آن بی‌اعتنایی نشان دادند و از جمله همچنان صحت از خاستگاهی

«خیالی» بنام فرهنگ آندرونو Andronovo و آفناسیف Afanasievo در جنوب سیبری نمودند. در حالیکه امروزه تفاوت این فرهنگها با فرهنگ ایرانی بیش از پیش روشن شده است. (مالوری و کیمپر 801) ..... ایرانیان و «آریائیان»⁵ به ایران کوچ نکرده‌اند، بلکه این آریائیان از جمله همان ایرانیان هستند که «به نقاط مختلف ایران بزرگ و سایر مناطق جهان کوچ کرده‌اند.»

با اشاره به موارد فوق بخوبی آشکار میدشود که چرا ایرانیان به تاریخ و تمدن و فرهنگ کهن خود میبانند و مینازند، و هر گاه خطری را در کمین فرهنگ دیرینه خویش احساس میکنند قاتم بر می‌افرازنند و بر دشمن میتازند. سربازان جانباز ایرانی برای دفاع از هویت ملی خویش همواره بیدارند از هر طبقه و هرگونه اندیشه و آرمان و در هر سطح فکر و دانشی که باشند.

به امید پیروزی و بهروزی هم میهنان عزیز
امان منطقی

۱- متأسفانه این واژه مانند بسیاری از واژه‌های دیگر پارسی بو سیله‌ی مورخین پس از اسلام همچون طبری - بیرونی - مسعودی و دیگران، معرب شده و مانند بسیاری دیگر از واژه‌های فارسی پهلوی این واژه را هم به جای حرف «سین» با «ث» نوشته‌اند و به این ترتیب معنی واژه پکلی مغلوط و نامفهوم گردیده است. املای درست و فارسی آن «خونی رس» می‌باشد که معنی خاک رس سرخ رنگ را میدهد. این لایه پیشتر عظیم از دریای بزرگ مرکزی بوده است که صنعت سفالگری با استفاده از آن آغاز شده است. این لایه در سرتاسر دریای بزرگ مرکزی از مغرب چین تا کوه‌های مشرق در پیاپی سرخ و در سمت شمال از دریای مازندران که در آن زمان بسیار و سیعتر از محدوده کنونی بوده و دریاچه‌های اورال و رضایه را در برداشته و از جنوب به سواحل آقیانوس هند که به تازگی از زمین بیرون آمده بوده منتهی می‌شده است. پس از خشک شدن دریای مرکزی به سبب تداوم خروج فلات ایران از زیر آب، و تبخیر آب‌های آن، نخست بمورت سرزمینهای پراز جنگل و سیزهزار و جزاير و باطلخهای بیدشمار درآمده و به تدریج به کویرهای خشک و بیاب و علف کنونی مبدل گردیده است.

۲- واژه‌ی «رده» در زبان پهلوی، همان پهلوی سختی - بخشندۀ - جوانمرد - کنونی است، که معنی آن = سختی - بخشندۀ - جوانمرد - نجیب - کریم - شجاع و دلیر و حکیم و خردمند می‌باشد. در لهجه‌ی پهلوی حرف «آ» بصورت «آ» تلفظ می‌شده است.

۳- رجوع شود به کتاب تقویم و تاریخ نوشته‌ی دانشمند فقید ذبح الله بهروز و کتاب افسانه‌های کهن در اوستا اثر فاضل گرانمایه استاد دکتر عباس «ابتین» ساسانفر. در تحقیقات نگارنده نسبت به صحت این تاریخ با قید احتدیاط سئوالاتی مطرح است. با وجود اینکه اساتید نامبرده تاریخ مزبور را با مطالعات و محاسبات بسیار دقیق و زحماتی طاقت فرسا «نه تنها با توجه به سالها و ماه‌ها بلکه با احتساب روزها و ساعات و بالاخره دقیقه‌ها و ثانیه‌ها» طی هزاران سال گذشته محاسبه و تعیین نموده‌اند، ولی متأسفانه فیض دیدار استاد ساسا نفر بیش از یک سال است که برای اینجانب میسر نشده است تا در این باره استفسار بیشتری مینمایم.

۴- در بعضی از کتابهای تاریخ ایران بیت زیر را از فردوسی طوی نوشته‌اند که اشتباه است: و از کسانی مروزی می‌باشد.

«نخستین خدیوی که کشور گشود سرپادشاهان کیومرس بود»

- 5- نام ایران علاوه بر اینکه سراسر خاک آسیا را در بر میگرفته، گواه و معرف یک فرهنگ بزرگ است که بر سه اصل، «راستی - نیکی و زیبائی» استوار میباشد و غربیان که تمام آمال و آرزوهای ایشان در (طلاء و پول) و سایر مادیات خلاصه میشود و همواره سربازان مزدورشان برای ممالک بیگانه خود بزرگ شور خود «یونان» میجنگیده اند، با فرهنگ گلادیاتور پرور خود از نفوذ فرهنگ ایرانی در وحشت بوده اند. به همین مناسبت است که در تمام کتب غربی بجای بکار بردن نام «ایران» از نام اقوامی که دوره‌ای از تاریخ بر قسمت مهمی از خاک ایران حکومت میکرده اند، یاد میکنند. مانند «سومریان - آکتیان - آسوریان - بابائیان - مادها - هخامنشیان ..... و ..... لآخره صفاریان ..... و ..... صفویان و افشاریه و زندیه و .....» در حالیکه در تواریخ غربیان به نام هیچ ایل و تباری برخورد نمیکنیم یونان و ایتالیا و انگلستان و غیره، همیشه نامشان همین بوده که امروز میشناسیم. حرف در این زمینه بسیار است و فرست و تعداد مفحات محدود. اگر ادعا نکنیم در تمام طول تاریخ، میتوانیم بگوئیم در نود درصد طول زمان در تاریخ گذشته، تمام قاره‌ی آسیا جزو قلمرو شاهنشاهی ایران بوده است و از دو قرن پیش در اثر توسعه برنامه‌های استعماری خاک ایران بزرگ قطعه قطعه شده است.
- 6- لوئی گارانیه، دانشمند فرانسوی معاصر در کتاب یونانیان بدون معجزه L.Gernet.Les Grecs Sans M Iracle, Maspero, 1993 مینویسد:
- »..... گزافه گوئی درباره «ژنی یونانی»
  - «اعجاز یونانی» - «عقل یونانی» و «عظمت یونانی»
  - جزو «خرافات» و دروغ پردازی تاریخ نویسان قرن نوزدهم است..... (برگزیده و تلخیص از کتاب «تاریخ فکر» نوشته‌ی فریدون آدمیت.)
- 7- اسکندر پسر فیلیپ دوم مقدونی
- 8- سرداران و بر جستگان.
- 9- هیربدان.
- 10- شاپور یکم پسر اردشیر ساسانی
- 11- گزید و گزیت که معرب آن جزیه است
- 12- کنسانتین امپراتور روم شرقی که دین عیسیوی را در اروپا رسمی اعلام کرد 325 میلادی
- 13- نقل از سهند شماره 20
- 14- متأسفانه اصل این استوانه «مثل Setel» که در شوش کشف شده در موزه‌ی لوور پاریس نگهداری میشود و مدل قالب گیری شده از آن در موزه‌ی ایران باستان است!
- 15- در مورد میلاد زرتشت، اختلاف نظرهای زیادی وجود دارد. افلاطون تولد این پیامبر و فیلسوف بزرگ ایرانی را پنج هزار سال قبل از جنگ «تروا» در یونان اساطیری میداند، جنگ «تروا» مبنای تاریخ یونان است و طبق افسانه‌های «هومر» از هفتاد تا هزار سال قبل از میلاد اتفاق افتاده است ولی صحت و سقم این جنگ مورد تردید میباشد. عده زیادی از مورخین غربی این تاریخ تولد زرتشت را تایید نموده اند. ولی فیثاغورس داشمند افسانه‌ای یونانی که در حدود قرن ششم قبل میلاد میزیسته مدعی شده است که، در مسافرتی که به ایران کرده با زرتشت ملاقات نموده است! !
- 16- اروپا یک قاره نیست، بلکه منطقه‌ای از شمال غربی آسیا میباشد. بطور کلی قاره به سرزمین بسیار بزرگی اطلاق میگردد که تمام پیرامون ایران، آبهای بیکران اقیانوسها احاطه کرده باشد، مانند قاره‌های دیگر در

حالید که منطقه‌ی اروپا از جهت مشرق، بو سیله‌ی یک خط فرضی از مرزهای شمال ایران پلای غربی دریای مازندران با پیچ و خم‌های قراردادی که در خاک رو سیه تا قطب ادامه دارد، به عنوان یک قاره به جغرافیای عالم تحمیل شده است. ایرانیان کهن این سرزمینها را «اورازیا، بمعنی زمینهای مرطوب و غیر قابل سکونت» می‌نامیده‌اند. شت اشو زرتشت این مناطق شمار «ایرانشهر» را سرزمین اهريمنان می‌شمارد. لازم به یادآوری است که ساکنین سرتاسر شمال ایران «از شمال مناطق تاجیکستان، الی شمال قزاقستان و ترکمنستان و مرزهای شمالی در یای خزر و سیبریه کنونی»، قبایل وحشی و بیابان گردی بنام «سکاهای وحشی = سگها» بوده‌اند در این قبایل هنوز مسئله‌ی ازدواج و خانواده مطرح نبوده و مراسم تولید مثل آنها در جشن‌های مذهبی ابتدائی و بصورت عشقی‌با دسته جمیعی اند جام میگرفته است. انان بیماران و افراد پیر قبایل خود را زنده‌زنده میخورده‌اند. این وحشیان مردگان خود را هم، طی تشریفاتی میخورده‌اند.

زن‌های این اقوام یک پستان خود را می‌بریده‌اند، تا بتوانند با کمانهای ابتدائی خود تیراندازی نمایند. افسانه‌هایی که مورخین جاع و غرف ورز غربی درباره‌ی خواستگاری کوروش از ملکه «پذ جاه و چهار ساله و تلپستان!!» ماساژت‌های سکائی ساخته‌اند، به کلی فاقد ارزش است و دلائل کافی واقعی در این مورد در دست نمی‌باشد.

زن‌گی کوروش بزرگ و حوادث دوران زن‌گی این بزرگ‌مرد تاریخ با زمان بندی دقیق کامل‌روشن و اشکار است. که شرح آن به یک کتاب جداگانه احتیاج دارد. آنچه در این مختصراً میتوان گفت اینست که کوروش یکی از بزرگ‌ترین انسانهای تاریخ است. کوروش فقط یک همسر بنام طکاسان دان» داشته که قبل از درگذشت کوروش از جهان رفته است و کورش همواره به او و فادر بوده و او را به یاد داشته است. افسانه‌ی ازدواج او با «آمیس‌تیس» را باید جزو دروغ‌های تاریخی قلمداد کرد. به این ترتیب یکی که در دوران جوانی تمام اروپای «بعدی» و سراسر خاک آسیا را تسخیر کرده و به صدها هزار پریروی زیبای غربی و شرقی توجه شخصی نکرده، چگونه ممکن است، ناگهان عاشق یک زن ناقص الخلقه شود که پسر بیست و چهار ساله و جنگجوی او در میدان جنگ اسیر شده و خودکشی کرده است و در همین دوران کوروشی که مردی تقریباً سالخورده بوده، به این مادر دلاور و پهلوان و تک پستان و وحشی و پیر و داغدار و دشمن خونی خود پیشنهاد ازدواج نماید و او هم که اصلاً از موضوع عملی بنام ازدواج هیچگونه اطلاعی نداشته ناز!! کرده و این خواستگاری ملوكانه را قبول نکند !!.

- 17- در این باره گفتگو بسیار است که شرح آن را به فرست مناسب دیگر ممکن نیست.
- 18- در این قسمت از تاریخ ایران و تناظرات قابل توجه در روایات مورخین مختلف وجود دارد و کاملاً مشکوک و دور از حقیقت بنظر میرسد.
- 19- با یاد توجه داشت که سلوکیدها با سلوکیه که نامشان ماخوذ از نام «سلوکوس» سردار اسکندر است، که پس از مرگ اسکندر بر غرب ایران و قسمتهای از آسیای صغیر و میان رودان «بین النهرين» فرمانروائی کرده ولی چون همسر او یک شاهزاده ایرانی بنام آپامه آ Apamea بوده، توجه زیادی نسبت به ایرانیان مبذول میداشته، و رویهم رفته یکی از سرداران لا یق و کاردان و در ضمن عادل اسکندر بوده است. ایرانیان به این سردار مقدونی مهر می‌ورزیده‌اند. پس از مرگ او پسرش آنتیونی خوس اول جانشین او می‌شود. این پادشاه جوان خود را ایرانی

تمام عیار و مادر خود را از نواده های داریوش کبیر معرفی میکند، و به مهرپرستی روی میآورد و از مغان و طرفداران آئین زرتشتی حمایت بسیار مینماید. آنتونیخوس اول قصر با شکوهی به پیروی از بنای جهانی آبادان «نخت جمشید» ساخته و کتیبه های سنگتراشی شده ي آن به خط میخی است. در این کتیبه ها بسیاری از قوانین و آداب آئین زروانی که متعلق به حدود ده هزار پیش است. به خط میخی ضبط شده است. آئین زروانی نخستین دین در جهان است و ایرانیان در آن زمان معتقد بر این اصل های عالم از برخورد دو ضد بوجود می آیند. «ضد و آنتیتر و سنتز، که غربیان آنرا به کارل مارکس منسوب نموده اند!». لازم به توضیح است که حکیم عمر خیام در رساله‌ی (الضروره التضاد في العالم الچ برو و البدقا) بطور مشروح برخورد اضداد و نتیجه‌ی این تبیر که به هستی پدیده‌ها منجر میشود توضیحات لازم را داده است. پس از آنتیخوس اول پسر و سپس نوادگانش بنام پادشاهان ایرانی بر قسمتهاي غرب ایران و آسیا صغير فرمانروائي میکنند و سرانجام بواسيله اشکانیان منقرض ميشوند.

سیاوش اوستا را هزاران سال است که می‌شناسم!

مسعود سپند
(نویسنده و شاعر و برنامه تلویزیونی)
سن خوزه - آمریکا

سیاوش را بیشتر و پیشتر از 7000 سال است که می‌شناسم و ما پیش از آنکه تاریخ نوشه شود آشنا بوده ایم نه با او بلکه با همه‌ی سیاوشها و کورشها و رستمها آشنا بوده‌ام و او هم ندیده مرا می‌شناخت و با هم کورش آریامنش را می‌شناختیم، تخت جمشید را می‌شناختیم حتی ما ته خیابان مشهد را هم می‌شناختیم، ما بی آنکه یکدیگر را ببینیم به زیارت پیرتوس می‌رفتیم و درس ایرانشناسی را در بارگاه او می‌آموختیم ما با هم هم‌کلاس بوده‌ایم و آموزگاران ما حافظ و سعدی و مولوی بوده‌اند ما در میخانه‌ی خیام می‌نوشید و با هم در کوچه باغ‌های نیشابور قدم زده‌ایم و ما آوای گام‌های یکدیگر را می‌شناسیم و حتی در خیابان‌های غربت.

نهیدانم شما تیل مشهد را بوبیده‌اید عطر تیل مشهد را در شبدشی هیچ عطاری و در اندیشه‌ی هیچ گلزاری نمی‌توان یافت و من و سیاوش این عطر را بوبیده‌ایم من و سیاوش و سارا و احسان و دشتستان شهرآباد با این بود آشنا هستیم حتی ننه‌ی علی که در شهر آباد زندگی می‌کرد وقتی به خانه‌ی ما می‌آمد چارقدش بوی گلاب نه ببخشید بوی تیلاب می‌داد و پس از چند روز احساس می‌کرد چیزی کم دارد و نمیدانست که دلش برای بوی تیل تنگ شده.

حالا دل من و سیاوش برای بوی تیل مشهد می‌زند برای دشتستان شهرآباد می‌زند برای تو س برای ایران می‌زند برای گور ننه‌ی علی می‌زند.

و اینجاست که سیاوش دست به قلم می‌برد و از گرو ننه علی نقیبی می‌زند به تو س و از آنجا به تخت جمشید و بعد می‌رود به سراغ کتاب اوستا و تا گاتا‌های زرتشت پرتوان می‌کند و خرد را در آسمان ایران باستان می‌باید و انسان را و انسان دوستی را از کلمات زرتشت می‌آموزد و بعد ... جایزه‌ی انسان دوستی را در فرانسه به او میدهند و این جایزه را سیاوش از مهربانی ننه علی از شاهنامه استاد تو س از درخت دوستی حافظ، از عشق مولانا از آموزش‌های زرتشت دارد.

درود بر سیاوش اوستا که برنده‌ی جایزه‌ی انسان دوستی شده است و کتابها نوشه است از جمله همین آئین اوستا که من سرودة من آریائیم را نیز به او پیشکش می‌کنم.

من آریاییم

من - آریاییم
از نسل آفتاب
از شهد ماهتاب
از اوج قله‌های سرافراز
از قعر دره‌های دل افروز

خاک وجود من

انبوهی از غبار تمامی قرن هاست
کز گرد باد حادثه ها
جان گرفته است.

گرمای دست من
از هرم دشت های تپآلود
مانده است.

برق نگاه من
آین مهر را
از چشم چشم های صفا بخش
خوانده است.

من آریاییم
در باغ خرد من
زرد و سیاه و سرخ
همه گلهای هستی اند

سرداشتن اگر چه کاه
نشانی ز سرو ریست

اما . . . . .

در فکر و ذکر من
انسانیت . . . عیار بزرگی و برتری است
شیرازهای کتاب دلم
عشق و زندگی است
من دشمن
به هرچه غلامی و بندگیست

من آریاییم
از نسل آفتاب
خورشید نور را
در چارسوی سینه من
هر کس به وسیع خویش
مهر از صفا و سادگیم
بار میزند

من آریاییم
توس و خجند و کابل و شیراز و قونیه
هستند هر کدام یکی جان پناه من
زرتشت با سه پند
شده قبله گاه من

من آریاییم
قرآن من کتاب غزل های حافظ است
شهرنامه اوج پشت وانه فرهنگی من است
اسلام من به کعبه دل میبرد نماز
ایمان من به دار ان الحق در اهتزاز

من آریایم
در هر کجا ز میهن من نام میبرند
بی اختیار بر رخ من اشک میرود
آرام و نرم و گرم
چون آهوان گم شده در پنهانی کویر

در اشک من همیشه شفق موج میزند
من سالهاست.....
با این شراب کنهی خود خو گرفته ام
پیوند من به میهن من ناگستنی ست.....
من .....
آریایم.

تأثیر اندیشه‌های سیاوش اوستا در میان ایرانیان

دکتر شاهرجا احکامی
(رئیس مرکز پژوهشی و سردبیر میراث ایران - آمریکا)

یکی از افتخارات و موهبت‌هایی که با انتشار مجله میراث ایران در ظرف ۹ سال گذشته، نصیب من گشته، آشنایی با استعدادها و شخصیت‌های بارز فرهنگی، ایران شناسان و ایران دوستان واقعی است به جرات میتوان گفت که یکی از شاخص‌ترین و پرکارترین این شخصیت‌های از مال و جان گذشته سیاوش اوستا (دکتر حسن عباسی) است. بینندگانی که در سرتاسر جهان صدای گرم و سیمای جذاب او را دیده و شنیده‌اند خوانندگانی که تشنه - یادگرفتن دانستنی‌های ناگفته‌ای درباره دین و آیین چندهزار ساله ایران یان نیک سر شت - به نوشته‌های او در روزنامه‌ها و کتاب‌های پرشمار وی انس گرفته‌اند - آگاه بر این واقعیت هستند که سیاوش اوستا در بیست و چند سال گذشته - تأثیر به سزاوی در فراخوانی‌ها و یادگیری‌های جامعه ایرانی در غربت داشته است.

یکی از کتاب‌های مورد علاقه‌من که داشتن آن را به هر ایرانی نیکسیرتی سفارش می‌کنم آئین اوستا، ایران 7000 سال پیشینه تـ مدن می‌باشد که خو شبخنانه با همت سیاوش اوستا و زیادی درخواست خوانندگان مجددأ به چاپ میرسد. یکی از بخش‌های کتاب درباره نخستین زرتشت شاهزاد سال پیش از افلاطون می‌باشد که در این باره اختلاف‌نظرهای سیار متعددی در تاریخ تولد و در محل تولد وی بین محققین و مورخین بر جسته موجود است بنا به گفته سیاوش اوستا و مراجعی که ایشان از آن نقل قول می‌کنند تاریخ زرتشت را به هفت‌هزار سال پیش از مسیح نسبت میدهند و بنا به گفته‌های دیگران که معتقد بودند زرتشت در ایام حکومت هخامنشیان 330 - 539 قبل از میلاد و بنا به روایتی در حدود عصر برنز در اروپا - آسیا Eurasia - 3000 سال پیش در آسیا و 4500 - 4200 سال پیش در اروپا بوده است اما به عبارت دیگر تولد زرتشت در حدود 3700 - 3100 سال پیش و دانشمندان اخیراً معتقدند که 3400 - 3300 سال پیش بوده است.

ب نابر این ه مانطوری که در هر تاریخی چون نو شtar و
کتیبه ای مستند باقی مانده - اختلاف نظرهای متعددی بر میدا و
تاریخ این رویدادهای مهم بشری موجود است. بایستی به تلاش و
سعی خستگی ناپذیر سیاوش اوستا ارج فراوان گذاشت و نوشته ها
و کتاب هایش را به همه علاقمندان فرهنگ و تاریخ ایران توصیه
کرد .

نوروز ماندگار است

علیرضا میبدی
(شاعر، نویسنده و برنامه ساز رادیو تلویزیون)

سیاوش اوستا ، عباسی عزیز پس از اسلام ، در رابطه با کتاب خواندنی آیین اوستا و چاپ تازه آن کلی وارسی کردم چیزی مناسب برایت پیدا کنم . اهل خانه که مرا مردد دیدند فرمان دادند که «نوروز» را بفرست که هم با این ایام مناسبت دارد (چون چیزی به نوروز باقی نیست) و هم اینکه عباسی چندین بار این شعر را زمزمه کرده و لابد بی علاقه نیست به آن ! دوست آریایی خداقوت .

من را به عشق عادت داده اند .

من به مکتب خانه ای رفتم که شاگردانش همه عاشق بودند من به مکتب خانه ای رفتم که نیمکت هائی رو به قرص ماه داشت و مدیرش از اهالی قوئیه بود در سرزمینی زیستم که پرنده هایش دانه های عشق به منقار داشتند

در سرزمینی که زمینش دادگر - خاکش دادگر - کوهش دادگر و دریايش دادگر بود

در سرزمینی که هفت هزار سال از عمر رعنایش می گذشت که هفت هزار سال عاشق بود که هفت هزار سال عاشق ماند

من پدرم ایرانی است

مادرم ایرانی است

و هزاره ها با حکمت عشق بر زمین زیسته ام همسایه های ما همه ایرانی بودند

گذشته ام همه ایرانی است

من در بارانی ایستادم که ایرانی بود

در آفتابی دراز کشیدم که ایرانی بود

عسلی را چشیدم که ایرانی بود

غزل هائی را شنیدم که ایرانی بود

چشم ان سیاهی را خواب دیدم که ایرانی بود

از قناتی آب نوشیدم که ایرانی بود

دستی را بوسیدم که ایرانی بود

خداوندی را پرستیدم که ایرانی بود

کودکی های من همه در ایران گذشت

جوانی های من همه در ایران گذشت

پیری های من اما . . . . ؟

کسی چه میداند ؟

علیرضا میبدی

نوروز ماندگار است تا یک جوانه باقیست

«نوروز» ماندگار است ، تا یک جوانه باقیست باقیست جمع جنان ، تا این یگانه باقیست بار دگر بریدند نای و نواش اما ! این ساز مینوازد ، تا یک ترانه باقیست

سينه به سينه گفتند کوتاه تا شود شب
 کوتاه ميشود شب، وقتی فسانه باقيست
 عيد است و نامه دارم از من رسان سلامي
 بشتاب اي کبوتر، تا آشيانه باقيست
 گم کردمش! نشانيش يك کوچه تا جوانی
 پيداش کن پرنده تا اين نشانه باقيست
 ميچينمت دوباره از آسمان کرمان
 پرواز کن ستاره! تا بام خانه باقيست
 نور نگاه کوروش بر برگان بابل
 بعد از هزارها سال در هگمتانه باقيست
 زيباست حرف ياران در کوچه هاي «تبريز»
 آواز مولوي هست تا يك چغانه باقيست
 دود اجاق و صفي کو در سفر برادرافت
 بعد از هزار منزل در بلخ و بانه باقيست
 در حيرتم که بعد از کشتار عشق اينک
 در زير سقف تاریخ عطر زنانه باقيست
 تازی و کينه توзи، جهل و سیاه روزی
 نفرین بر آن که عدلش با تازيانه باقيست
 عصر دگر برآيد، اين نيز هم سرآيد
 گر نيسست يقيني، حدس و گمانه باقيست
 يغمائيان ربودند محصول عمر ما را
 بشتاب و کشت ميکن تا چندانه باقيست
 افراط کرد تغريط اين ساربان گمراه
 اي کاروان سفر خوش! راه ميانه باقيست
 عليرضا ميدي

آیین اوستا نتیجه سالها تلاش و پژوهش

فریدون توفیقی
(برنامه ساز رادیو و تلویزیون)

سرزمین ایران در طی قرون متعددی از لحاظ ادب و فرهنگ و آیین یکتاپرستی که همانا اهورامزدا باشد در جهان مبدرخشیده است بخصوص چهره های درخشانی در زمینه های علمی، فلسفی و نجوم و شعر از این سرزمین برخاسته اند....

ایران ما روزگاری در زمرة بزرگترین کشورها به حساب میامده است. اما رفته تمدن فرگیر ایران هزاران ساله ر طول سالیان دراز و پراشوب و بروز حوادثی تلح و اندوهبار، شکوفایی و درخشانیش متوقف گردید... به ویژه پس از یورش تازیان که با وعده های دروغین و البته عملکرد نادرست بعضی از ایرانیها، تمدن ایران کهن و دستاوردهای علمی و هنری و مجهزترین کتابخانه ها و مراکز بزرگ علمی به دست تازیان به آتش کشیده شده و نابود شدند.

ضرورت شناخت تمدن ایران باستان در این عصر و زمان برای ما ایرانیان حائز اهمیت میباشد اگر با تمام وجود و علاقه به مطالعه و بررسی فرهنگ و تمدن ایران باستان و آنچه نیاکان ما برای سرفرازی این سرزمین کرده اند بپردازیم آنوقت به درستی در خواهیم یافت که بر سر ما چه آمده است!

متاسفانه برای شناخت تمدن ایران باستان خود ما ایرانیان کوتاهی و کم کاری فراوان کرده ایم درباره پیشرفت این سرزمین مورخین غیرایرانی با آنکه منافع سرزمین خود را در نظر داشته اند نکته های مثبتی را یادآوری کرده اند اما متاسفانه نویسندها و مورخین ایرانی کمتر به آن توجه نموده اند.

اینک ضرورت ایجاد میکند که باری دگر برای آگاهی نسل جوان که فردای ایران را رقم خواهند زد این وظیفه مهم و حیاتی تو سط نویسندها و پژوهشگران آگاه ایرانی با زبانی ساده وقابل درک برای نسل جوان ایران و شناخت درست آنها از این فرهنگ بزرگ به رشتہ تحریر درآید.

از سویی وظیفه رسانه های نوشتاری و گفتاری و سیماهی است تا برای شناسایی تمدن بزرگ باستانی در شرایط امروز که از حساسیتی خاص برخوردار میباشد تلاش کنند زیرا چگونگی آنچه در دوران حکومتگران مذهبی آلوده به فساد شده اند و برنامه های ایران ویرانگر استعمارگران را دنبال کرده و میکنند برای آگاهی ملت شریف ایران روش گردد.

نسل جوان ایرانی امروز با اندیشه روشنی که دارد آمادگی برای دگرگونی حکومت مذهبی و شناختی درست از این نوع حکومت ویرانگر به دست آورده است.

امروز مردم ایران بخوبی میدانند از زمانی که حکومت آخوندی در ایران به قدرت رسید کشور ما سیر عقبگرا یی آغاز نمود سیاست حاکمان کنونی ، کشور ما را در جهتی پیش برده است که در منطقه از کشورهایی که روزی و روزگاری آرزوی رسیدن به شرایط ایران را داشته اند عقب مانده تر شده ایم و خود آن کشورها که آنزمانها عقب مانده بودند در برابر این حکومت بی خرد مذهبی پیشرفت های شگرفی بدست آورده اند و

متاسفانه مردم ایران از بسیاری نعمتها مجروم شده‌اند غارت ثروت‌های ملی و نابودی منابع طبیعی و فساد گسترده این حکومت کشور ما را در سراشیبی و ویرانی قرار داده است و از فاجعه بزرگ تاراجی که بدست بیگانگان انجام می‌گیرد از نگاه هیج انسان آگاه و فرهیخته‌ای پنهان نیست.

شوربختانه سقوط اخلاقی و فرهنگی که از سیاستهای حکومت مذهبی می‌باشد اگر همچنان ادامه داشته باشد ایران ما سالیان متماضی باید در حسرت آزادی و عدالت اجتماعی بسوزد و بماند. برای جلوگیری از این فاجعه ملی می‌بایست همه تلاش کنیم تا پیشینه پرافتخار خود را به مردم‌مان معرفی کنیم و باید امیدوار بود که فردای ایران، فردای روشن مملو از خصوصیات اخلاقی فرهنگی ایران باستان باشد.

خوشبختانه امروز امکاناتی در اختیار جامعه ایرانی وجود دارد - مخصوصاً در خارج از ایران که هموطنان ما با استفاده از تکنولوژی مدرن به راحتی به تازه‌ترین رویدادها دسترسی دارند پس می‌بایست نگاهی آموزنده به فرهنگ و اندیشه و تمدن ایران هفت‌هزار ساله داشت و فرهنگ و تمدن باستانی را سرمشی زندگی امروز نمود و با هوشیاری در جهت پویایی و درخشندگی این فرهنگ انسان ساز ایرانی تلاش نمود. فرهنگ خرد و خردورزی را باید تبدیل کرد این آمادگی در نسل امروز و جوان ایران بوجود آمده است. اگر در یورش تازیان دلیرانی چون با بک خرمدین و مازیار طبرستانی قد علم کردند و در برابر حکومت تازیان پایداری نمودند و جان باختند امروز خوشبختانه هزاران هزار بابک و مازیار در سرزمین ایران قد علم کرده‌اند و با وجود این نسل شجاع که با اندیشه ایرانی به مقابله تازیان حکومتگر برخاسته‌اند و با پشتیبانی ملت شریف ایران باید امیدوار بود که فردای ایران فردایی روشن و سرشار از خصوصیات اخلاقی و فرهنگی ایران باستان باشد.

بی‌گمان ما ایرانیان باید در حال و هوای تازه و با تکیه به فرهنگ ایرانی تنفس کنیم و فضایی تازه باید ایجاد نمود و این آسان و میسر نمی‌شود مگر با تلاش و کوشش تمامی ایرانیان و این اندیشه بارور ایرانی باید به کمک انسان ایرانی بپاید.

کتاب «آینین اوستا» و اندیشه خردگرای «سیاوش اوستا» در این راستا بهترین راهنمای ایرانیان می‌باشد.

این شگفتی بین که در جسم چنین ناچیز و خرد آتشی گشته نهان پاینده و دنیا ستان نیروی تسخیر دنیا جسم تاباینده نیست نیروی اندیشه است این آری آری بیگمان فکر انسانیت این کافکند بر گردن عنان فکر انسانیست کو گشته به کیهان حکمران نیروی اندیشه چون موج افکند در راه اوج زندگی از کندي آید سوي تندی ناگهان چرخ دوران با جهش‌های پیاپی بگزرد بس شگفتیها کز و آید پدید اندر زمان خوانده‌ای آن داستان را کز گذشته روزگار ملتی از تابش اندیشه‌ای شد شادمان لیک ایرانی بپاید خصلتش دیگر شود جامه سازد از خصال کوروش و نوشه روان

از درستی مایه ها باید گرفتن در منش
وز دلیری بی سپر باید شدن پیش سنان
آتشی باید روانها را برافروزد چو مهر
جنبشه باید چو مزدا آسمان ایجاد کن
خلتی باید چو رستم جاودانه پهلوان
چون چنین شد آری آری نام خوشبختی بیار
چون چنین شد شادمانی را به باغ انداز خوان
گر جهانی خصم تو شد فکر تو یار تو باد
زندگی تیغ از زند اندیشه باشد مهربان
نسل انسانی بجا و نام انسان زنده باد
شادمانی جاودانه مردمانرا پاسبان
مهر آزادی به ایران ویج پرتوساز باد
شعر ایرانی رو انبخش جوانسال و کلان...

این قسمتی از یک قصیده بلند درباره آرش کمانگیر است، همان آرشی که برگزیده مزدا بود برای رهایی ایران.

آرش مردی بود که از خرد همیشه بیدار مزدا بی بسی بهره داشت، او میدانست که چه میکند و فرجام کارش چه خواهد بود. این بود که گفت ای سرداران و این مردم مرا زخم و مرضی نیست ولی یقین دارم که پس از انداختن تیز قطعه قطعه شده و فدای شما خواهم گردید، آنگاه بر فراز تخته سنگی قرار گرفت جامه خود را به درآورد برخونه شد بدانگونه که از مادر برخنه زاییده شده بود. آرش در همان لحظه ای که کمان را رها کرد از پیکر روح افزایش جز مشتی خاکستر بر جای نماند، او وجود خود را برای آزادی ایران به تیر سپرده و به جید حون فرستاده بود....

داستان آرش کمانگیر را همه میدانند و باز تکرار باشد کرده... ایران امروز ما در دامن خود هزاران آرش پرورانده است که آماده جانبازی در راه رهایی کشور میباشند....

با آرزوی سرفرازی برای جناب «سیاوش اوستا» که سالهای عمر پربار خود را صرف نوشتن و گفتن درباره فرهنگ و تمدن ایران باستان نموده و دهها کتاب پر از رش تقدیم هموطنان خود کرده است و کتاب حاضر (آنین اوستا) را که در دست دارید نتیجه سالها تلاش و کوشش سیاوش اوستا میباشد.

این محقق و نویسنده توانا و شجاع ایرانی هرگز از پای نشسته و تا آنجائی که من به یاد دارم وی با عشق به ایران و تمدن و فرهنگ کهن این کشور اهورایی همواره در تلاش بوده و لحظه ای آرام نگرفته است...

بنام یک ایرانی از تلاشها و گزینشهای این محقق و نویسنده توانای ایرانی قدردانی میدکنم و سپاس دارم برای ایشان و امیدوارم که او سالیان سال از مهر اهورامزدا برخوردار باشد و با اندیشه روشن ایرانی خود به نبرد با سیاهی و زشتی ادامه دهد. با درودی فراوان و سپاس فراوان به سیاوش اوستا و با آرزوی سعادت و سلامتی این شخصیت مبارز و میهن پرست و آگاه و با تقدیم و احترام

آئین اوستا تنها رهنمای

سپهبد حسن منیعی
(معاون وزارت جنگ)

نمیتوان از سیاوش اوستا و تازهترین کتاب او آئین اوستا سخن گفت بدون اینکه از خود او و اندیشه و نوپردازیهای او بحثی را به میان نیاوریم خصوصاً آنجا که از ریشه خردگرائی سخن میگوید:

اوستا نخستین اندیشه خردگرا

در میان اندیشه ها و فلسفه هایی که همواره در طول تاریخ ذهن بشر را بخود مشغول داشته است، اندیشه بسیار قدیمی که عمر آن به فراتر از هفت هزار سال پیش میرسد به راستی توانسته است چندگانگی انسان را، چگونگی وجود ذهنی و عینی آفرینش، خلاقیت، ایستادی، فلسفه هستی و آفرینش را بگونه خردگرا تشریح کند و اندیشه راهنمای بذیانی باشد برای تمامی تفکرات و ادیان و فلسفه هایی که پس از او آمده است. این اندیشه، «آئین اوستا» بوده است که در روزگاران کهن در دلها و اذهان مردم نهفته بود و در زمان زرتشت حکیم بر یکصد و بیست پوشینه نوشته شده بوده ....

اوستا ریشه ادیان جهانی

فلسفه بودا و دیگر تفکرات چینی و ژاپنی برخاسته از بدین اندیشه است و دیگر ادیان نیز باندازه و به نحوی برگرفته ائی از این اندیشه کهنه را دارا هستند.

این اندیشه را در هزاره های پیشین «میترا و مهر» نامیده اند که پس از آن در قلب زرتشتی چهره مدرن و جهانی به خود گرفته است.

شایسته یادآوریست که بودا، شاهزاده ایرانی بود که تاج و تخت و پادشاهی را رها نموده و تلاش میکند بازگشت به خویشن، میترائی زرتشتی به نماید. با نوپردازی در شیوه عملی.

آئین میترا تا سده دوم و سوم پیش ایش مسیحیت در سراسر اروپا فراغیر بوده و آئین یگانه برای بخش بزرگی از بشریت بشمار میامده و معابد بسیاری در ایتالیا، آلمان، انگلستان، اسپانیا و فرانسه بنام میترا ساخته شده بود. اما در پی ظهور مسیحیت در غرب به فراموشی سپرده شد - اینک بخشی دیگر از اقتباس دیگر از اوستا را شرح میدهیم.

اوستا در آئین عیسوی

آریانیان از هفت هزار سال پیش آغاز زمستان را با عنوان بلندترین شب و «زادروز میترا» جشن میگرفته اند و آنرا شب یلدای نامیدند همین جشن با چند روز جا به جایی در بیست و پنجم دسامبر بعنوان زاد روز زایش مسیح - از چند سده پس از زایش مسیح جشن گرفته میشود و جشن عید پاک مسیحی و اصل میترائی آن، سیزدهمین روز از بهار است و میترا گرایان از

آغاز بهار به مدت دوازده روز جشن میگرفتند و روز سیزده بدر را در خارج از خانه‌ها به درمان طبیعت و فضای سبز میرفته‌اند.

برگرفته از صفحات 75 تا 77 کتاب سیاوش اوستا

ایران سرزمین زرتشت و شاهان بزرگ تاریخچه فر و شکوه ایران باستان

در طول ده قرن فاتحان تاریخی و دنیاگردانی با استان را بنا نهاده‌اند، شاهنشاهی بسیار گسترده در دنیاگردانی با اشرافیت جنگجویانه و فلسفه بسیار نورانی و روشن «سوزان مانند آتش» همه این کارهای بزرگ و تاریخی بوسیله عده محدودی انسانهای شجاع وبا تدبیر آغاز میشود!

مرور زمان ملت‌ها و فرهنگ‌های آنان را کهنه و فرسوده میکند، از معماری‌های چشمگیر و بنای شگفت‌آور جز ویرانی و خاکستر چیزی باقی نمیگذارد، اما همواره «انسانها»، یادگارهای گذشتگانی را که با جرأت و جسارت مبارزه نموده و با فهم و تدبیر زیسته‌اند در سینه خود نگه میدارند. ایرانیان با این نسلهای ممتاز مورد عنایت خدایان تعلق دارند، در طول زمان آنان شعله‌های فروزان قدرت «انسانهای برتر» را ادامه میدهند.

شت زرتش، کوروش و داریوش استادان روحانی هستند که دین جاویدانی را پیروی کرده‌اند و شاهنشاهی ایران باستان حکم‌فرمایان اولین شاهنشاهی بزرگ جهان میباشد.

آنان از تیره اشرافی - قدرت رسیده اند و مردان استثنائی هستند که فکر و روح و تمدن جهان باستان را شعله ور میسازند، و دور دنیا آن روز و نظیر و مانندی ندارند. آنان آثار تاریخی بزرگی نظری ستوانهای «پرسپولیس» را بنا مینمایند - خزانه‌پر از زرناک دارند، آنها در رفتن به کار بردن شمشیر و در عین حال «کاشت و برداشت فرآورده‌های کشاورزی» و استخراج معادن فیروزه و مس و آهن و نقره و ... مهارت دارند.

ایرانیان باستان، پرچمداران آزادی و فرهنگ و پیامبران رهایی در ستکاری بوده‌اند - آنان گسترش نیکی و ارجمندی و راستی و تازه نمودن زندگانی مردمان را به بکار بستن سه دستور بسیار ساده «اندیشه و گفتار و کردار نیک» به آریائیان آموختند.

پیام این «پیامبر بزرگ» در سرودهای مقدس «گاتها» به جهان امروز رسیده است. بر اساس آموزش‌های «زرتشت» بهترین خواست «اهورامزدا» گسترش نیکی است تا هر کس نخست در راه افزایندگی و آبادانی و نوکردن و بهبود بخشیدن به زندگانی مردمان گام بردارد و ریشه‌های پلیدی و تباهی و ویرانگری را نابود کند.

عملت انتخاب این محل واقع شدن آن در استان پارس، ملقب کشور ایران و مهد نسل او یعنی اقوام آرین میباشد و بدلیل این سوابق تاریخی برای بنای پایتخت سنتی شاهنشاهی هخامنشی «در تخت جمشید» محل مناسبی است، پرسپولیس به فرمان کوروش کبیر روی سطح وسیع سنگی یک سکوی بزرگی به طول 500 متر و عرض 300 متر احداث گردیده است به قول باستانش اساس معروف فرانسوی در ربرت بولانژه مثل اینکه بوسیله ارتضی از پهلوانان افسانه مانند «هرکول» یا رستم‌ها با تراشیدن صخره سنگی عظیمی تالار بسیار جالب و گسترشده بنام «تالار آپادانا» را برای برگزاری هزاران نفر مدعوین جشنهاي نوروزی برپا کرده‌اند. کاري که قبیل از او هیچیک از پادشاهان اشور و بابل و فراعنه مصر، نتوانستند نظیر آنرا با تراشیدن بدنه کوهی انجام دهند - اکنون نیز پس از گذشت 25 قرن «دیدن» یکمدد و یازده پله‌های سنگی چهار طرفه « که مزین به نقش کنده شده سربازان «گارد جاویدان» و برای رفت و برگشت سواره نظام گارد جاویدان میباشد، قلب بینندگان را به طیش میاورد.

پژوهشگر و مورخ معرفت «رمان گیر شمن» مینویسد: «هـ نـرـ هـخـامـنـشـیـ درـخـشـنـدـگـیـ اـخـلـاقـیـ وـ رـفـتـارـ اـنـسـانـیـ اـیـرـانـیـانـ اـسـتـ» زیرا در مراسم عید نوروز به نمایندگان بیست و هشت ملت از سراسر امپراطوری شاهنشاهی هر دسته با لباس و کلاه و ارایش ویژه خود و باید هدایا و محصولات و یزدان سرزمین‌های مربوطه، در مهمنانی بزرگ شاهانه حضور میباشند و به شاه شاهان و ملت ایران ادای احترام و ابراز وفاداری مینمایند»

این ملت‌ها همگی خود را در تاسیس این شاهنشاهی گسترشده شریک و سهیم میشمارند - بنابراین هنر هخامنشی نشانگر وحدت و صمیمت و احساس مستولیت اخلاقی پادشاهان بزرگ این سلسه در مقابل ملت‌های تابعه خود میباشد.

«هـ نـرـ وـ درـخـشـنـدـگـیـ اـخـلـاقـیـ اـبـ جـادـ رـاهـهـاـ وـ پـدـهـایـ اـرـتـبـاطـیـ بـینـ خـاـورـ وـ بـاخـتـرـ بـهـ رـهـبـرـیـ اـیـرـانـ اـسـتـ» - دل مشغولی شاهان هخامنشی، خدایان یا مردگان نبودند - بلکه آنان با «نحوه تفکر نوین و پیشرفتة خود، بیشتر به آسایش و رفاه حال زندگانی می‌پرداختند.»

سخنی کوتاه دربارهٔ خالق کتاب «آیین اوستا»

داوود رمزی
(نویسنده، شاعر و برنامه‌ساز رادیو و تلویزیون)
ژانویه ۲۰۰۴- لوس آنجلس

سیاوش اوستا، در کتاب «آیین اوستا»، همانند روایی غران و شتابان از لابلای سنگها و پیچ و خم‌ها، می‌غلطد و پیش‌میرود. همانند خمی لبالب از شراب شیرین دانایی، می‌جوشد و سخن می‌گوید و مینویسد و تحقیق می‌کند و از نرdban خرد گستردگی خویش پای به بام دیروز و فردا می‌گذارد. زندگی دیروز ملت ایران را از لابه‌لای کتابها، بیرون میکشد و با قلم پربارش تفسیر می‌کند.

از رنج‌ها و شادیها، از دردها و لنتها، از افتادن و برخاستن، از سرفرازی‌ها و تحقیرها، از پیروزی‌ها و شکست‌ها، از افتادن‌ها و برخاستن‌ها، از سرفرازی‌ها و تحقیرها، از پیروزی‌ها و شکست‌ها، از جهل و خرد، از عشق‌ها و فراق‌ها و سرانجام از هفت هزار سال تاریخ و فرهنگ سرزمین اجدادید، مینویسد و فغان می‌کند و بی‌تاب می‌شود و با بال‌های گشوده‌ی عقاب خیال و استدلال و منطق خویش در های بسته‌ی تاریخ را می‌گشاید و گر مای دل‌پذیر آف‌تاب درخ‌شان «م‌هر» را بدرون اطلاع‌های نمناک و غبار گرفته‌ی خانه‌ی مادری، می‌گستراند. سیاوش اوستا، تیزبین و هوشمند و نکته سنج و نقاد است. نقد‌هایش پربار از واقع نگری‌ها و با بی‌طرفی به داوری نشستن‌هاست.

«سیاوش» مردیست از دیار بیداری‌ها و از «فراز»، به زندگی گذشته و حال و آینده به ملت ایران نگریستن. خردمند یست بی قرار و مصالحه ناپذیر و سلحشور و بی‌باق و سخنور و عاشق و شیدا و دلباخته‌ی تاریخ و فرهنگ هزار رنگ مادری!

عارفیست خجسته و سرزنه و آرام ناپذیرد و سبز، چونان دشت‌های گیلان و مازندران.

سیاوش اوستا شیفته و دلباخته‌ی آیین کهن‌سال فلسفه‌ی بیداری «زرتشت» است. داناست چونان زنبور عسل که از لابه‌لای برگ‌های درخت پرگل زمان، شیره‌ی ملیت و معرفت خویش را می‌مکد و در درون ذهن پویا و شعور بالنده‌اش، عسل عشق به فرهنگ هفت هزار ساله‌ی کشورش را در «شانه»‌ی اندیشه‌هایش می‌چکاند.

او به یاری واژه‌ها، به یاری اشعار شاعران به یاری نوشه‌های مفسران و به یاری افسونگری قلم خویش، کتاب «آیین اوستا» را نوشت و ماندگار ساخته است: کتابی سرشار از پرچم‌های افراسته‌ی فخر به ایرانی بودن خویش.

کتاب «هفت هزار سال پیشینه‌ی تمدن»، مجموعه‌ایست دل‌پذیر و جذاب، همانند درختی بلند بالا و قطور و پرمیوه و نامیرا. کتاب «آیین اوستا» از جمله کتاب‌هایی است که گوهره و جوهره‌ی شخصیت و تمدن و فرهنگ و آیین و تفکر و هویت ایرانیان را نشان میدهد و باشد جزو خواندنی‌ترین کتاب‌های درسی نوجوانان قرار گیرد.

و سرانجام اینکه، سیاوش اوستا، با قلم موشکاف و جذاب و آگاه خویش، از قدرخواستهای خرافه‌ها و تعصبهای نابخردی‌ها و ولایت فقیه‌ها، گذر کرده و به فراخنای روشنایی، آزادی و استقلال و برافروختن مشعل‌های دانایی رسیده است.

خطوط نفوذی فرهنگ و تمدن ایران در جهان

استاد هوشنگ سیحون
(رئیس و استاد دانشگاه، آرشیتکت، نقاش ...)

در باره کتاب با ارزش «آین او ستا»، آن‌چه را که من میتوانم اضافه کنم به فرهنگ و تمدن کهن و غنی ایران مربوط نمیشود به ویژه در زمینه هنر معماری، هزاران سال پیش از اسلام ما یک معماری درخشان و فوق العاده‌ای داشته‌ایم چه در زمان هخامنشیان، چه در زمان ساسانیان، معماری ما بی‌نظیر بوده است.

مهمترین پدیده معماری ساسانی اینست که این هنر در آن زمان بطور شکوفا و درخشان بوده است که نه تنها در خود ایران یک درجه و مقام والایی داشته بلکه از طریق راههای مختلف این معماری به غرب و ممالک اروپایی تا اسپانیا نفوذ کرده بود.

نکته ای که بسیار جالب است اینست که این معماری از راهها و خطوط مختلفی به سراسر جهان نفوذ نموده و تأثیرات فراوانی بر تمدنها اروپائی نهاده است.

یکی از این خطوط از تیسفون آغاز شده است تیسفون مرکز ساسانیان آن زمان است، یعنی کاخ مدائن که یکی از پدیده‌های والا و بزرگ معماری ساسانی است نشانه ایست که در یک خط نفوذی به طرف ترکیه حرکت میکند و خط آناتولی را طی میکند تا میرسد به قسطنطینیه یا به قول فرنگیها کنسانتینپل و در آنجا با معماری یونانی و رومی که در آن زمان معهول بوده است، برخورد میکند معمار آنها در حال افول بوده است برخورد دو معماری ساسانی و رومی نتیجه اش این میشود که معماری بیزانس بوجود بیادی (اینها همه نظریات قطعی تاریخ نویسان بیگانه است که به این حقایق اعتراف نموده‌اند).

توجه بفرمایید که این مطلب چقدر مهم است این معماری بیزانس تبدیل‌ورش در معبد ایاصوفیه است (پس از استقرار اسلام این معبد در حکومت اسلامی، به مسجدی اسلامی تبدیل شد و از حالت معبد یا بازیلیک بیرون آمد).

در همچو شیوه معماري رومي و ساساني نتیجه اش تمدن بیزانس میشود و از اینجا خط تازه‌ای آغاز میشود که به طرف غرب در جهت خط تجاري آن زمان حرکت میکند.

این خط تجاري منطقه میشود روی خط راه ابریشم که راه ابریشم از ایران هم عبور میکرده و بعد به طرف غرب میروند و دریای اژه را طی میکند بعد میروند به دریای آدریاتیک و از «ونیز» سردمیوارد و از آنجا میروند به طرف شمال اکستراشابل فرانسه... (جاهاییکه خود سیاوش اوستا بهتر می‌شناشد و اطلاع دارد)

این خط پیش میروند تا میرسد به ممالک اسکاندیناوی و حتی نواحی جنوبی بریتانیا کبیر را طی میکند و سرازیر میشود به طرف اسپانیا که در این خط سیر معابد، بازیلیکها و آثار بسیار مفصلی بوجود می‌آید که از جمله در راون ایتالیا ما آثار ساسانی را می‌بینیم و خلاصه آخر خط اسپانیا است.

این یک خط نفوذی را یکی از بزرگان تاریخ نویس فرانسه بنام «شوازی» بسیار زیبا ترسیم کرده است آنگاه که کتاب شوازی را در کتابخانه پیدا کردید مشاهده خواهید فرمود که

عیناً صحبت‌های من در آنجا ذکر شده و بخصوص که نقشه اروپا و این خطوط نفوذی را هم کشیده که از تیسفون چگونه به اسپانیا می‌رود.

و اما خط دوم بجای غرب به طرف شمال میرود. ارمنستان و نواحی افغانستان را طی می‌کند و از سواحل شمالی دریای سیاه و از نواحی جنوبی رو سیه به طرف رو مانی حرکت می‌کند تا می‌پیوندد به خط اولی و همان حرکت را ادامه می‌دهد تا میرسد به اسپانیا.

خط سوم نفوذی تمدن و معماری ایران در جهان، بر عکس میرود به طرف جنوب، سواحل شمالی آفریقا و سواحل جنوبی مدیترانه، از اینجا تمام خط ساحلی شمال آفریقا را طی می‌کند تا میرسد به موازات جزیزه سیسیل، در آنجا دو خط می‌شود یکی سیسیل و نواحی «کلابر» را در ایتالیا طی می‌کند و خود را به همان خطوط اول و دوم میرساند و شعبه دوم حرکت خود را ادامه می‌دهد تا میرسد به تنگه جبل الطارق و از آنجا سربالا به طرف اسپانیا میرود...

اینها سه خط نفوذی است... اینک توجه دارید که ما چه تاثیر بزرگ و با ارزشی در تاریخ مدون معماری و هنر جهان (قبل از اسلام) داشته‌ایم.... تاثیر با شکوه و بجای ماندنی...

نکته دوم اینکه اگر نگاه‌های را به مسئله دیگری بجز معماری و شهرسازی ایرانی متوجه کنیم و بخواهیم با اندیشه و دانش آن زمان بپردازیم می‌بینیم که ما دانش‌های مختلفی داشته‌ایم.

ما یک مرکز علمی فوق العاده بین‌المللی در زمان انوشیروان در خوزستان داشته‌ایم بنام دانشگاه یا مرکز علمی جندی‌شاپور که نه تنها دانشمندان و دانشجویان ایرانی به آنجا میرفتند و دانش می‌اندوختند، بلکه از جاهای دیگر دنیا حتی از یونان و سراسر جهان به این مرکز میرفتند و آنجا یک مرکز بزرگ علمی و آموزشی بود، بیمارستانهای مختلف آنجا تاسیس شد و دانشمندان بسیاری در آنجا فعالیت داشتند و آموزش‌های پژوهشی فوق العاده پیشرفت‌های را در آنجا تدریس می‌نمودند....
بنابراین ما باید افتخار کنیم که چنین گذشته درخشانی داشته‌ایم. از نظر دانش و علم ما واقعاً یک ابرقدرت بودیم، ابرقدرتی که پا به پای ابرقدرت دیگر یعنی یونان حرکت می‌کردیم و این خیلی جالب است... ولی با کمال تاسف چنین پشت‌وانه و گذشته‌ای را از دست دادیم تا کار به امروز می‌کشد که کشور ما که باید چنین عزت و آبروئی را برای خود حفظ می‌کرد. امروزه در رده‌های خیلی پایینتر قرار گرفته است....

و اما در رابطه با نسل نو و جوان امروز ما!
من اصلاً نمی‌خواهم وارد سیاست بشویم، از نظر علمی و فرهنگی عرض می‌کنم که وقتی ما در کل جهان نگاه می‌کنیم در همین آمریکا یا در فرانسه می‌بینیم که اصلاً جوانان ایرانی از نظر فراغیری و آمادگی و پیشرفت‌های علمی در راس هستند. ما در میان ملل دیگر جهان افراد بسیار کمی را می‌بینیم که مثل ایرانیها اینقدر با هوش باشند و اینقدر بتوانند مسائل علمی را درک کنند و بشکافند و نوپردازی کنند...

آنچه را که امروز میتوانیم به نسل جوان و فرهیخته ایران توصیه کنم این است که از اینهمه دستاوردها و موقعیت‌های ویژه باید استفاده شود و در جهت بزرگی و عظمت و فر ایران خودمان کار بشود..

شوربختانه خیلی اتفاق میافتد که جوانان ما جذب ممالک مغرب زمین میشوند و حیف! من دلم میخواهد این دانشی را که فرزندان ما بدست میاورند در خدمت خودمان قرار بدهند، توجه بفرمائید که در خیلی از کشورها شاگردان اول و نخبه دانشگاهها، ایرانی هستند. اینها را اگر به نفع مملکت خودمان استفاده بکنیم چقدر جالب میشود. هم اکنون هم میهنان ما طراحان بزرگ فضانوردي و سفر به مریخ و ما هستند، (مثل دکتر فیروز نادریها در ناسا که مدیر پروژه ارسال روبو به کره مریخ میباشد) اینها نتیجه فراتست و هوش خیلی فوق العاده ما ایرانیهاست و جای تاسف است که این در خدمت ممالک غیر ایرانی قرار بگیرد. خیلی خوب میشد اگر ما ایرانیها میتوانستیم از این فرصت استفاده بکنیم و دومرتبه دانش خود را بالا ببریم و به آنجایی برسیم که پیش از اسلام بودیم. پیام من برای ایرانیها اینست که این دانشها فرآگیر و فوق العاده ای را که در سراسر جهان کسب میکنند در اختیار مردم و سرمیم خودشان قرار بدهند در خدمت کشور عزیزمان ایران، که واقعاً برای من مقدس است.

من به همه توصیه میکنم که کتابهای با ارزشی چون «آیین اوستا» را بیشتر و عمیق‌تر مطالعه کنند.

آئین اوستا و معیارهای آزادگی

دکتر مسعود میرشاھی
(استاد دانشکاههای پاریس)

«قرنهاست که ما پستی و پلیدی را پذیرفته ایم و با میل و رقبت تسلیم تفکرات و رسومات بیگانگان و تازیان شده ایم و با بهانه کردن تقیه و بندنا نکاری، نافرمانی خویش را از تفکرات غیرانسانی صحراءگردان در تاریخ دفن کرده ایم و مشوق ویرانگران سرزمین خود شده ایم و از هرچندی که دلاورانی برای آزادی و رهایی ها برخواسته اند را در زیر سمت تاتاران تذهای تذهای رها کرده ایم و برای بیگانه کف زده ایم و آنهم به بهای زنده ماندن! این چه زنده ماندن ننگینی است...! کتاب آئین اوستا با چنین نگرشی با جامعه امروز ایرانی برخورد میکند و میخواهد او را از خرابی و خواری از سکوت و فراموشی برها ند و ایرانی و تمدن چندین هزار ساله اش که در واقع نیاکان و باشندگان امروزی آنست را بشناساند و بدین سبب پی در پی سیاوش اوستا معیارهای آزادگی را نزد ایرانیان برمیشمرد و بر آن همه گنجینه میبالد. در نتیجه نویسنده آن شواهدی را در تاریخ جستجو کرده است تا بتواند به نتیجه ای که میخواهد برسد.

سیاوش اوستا در این کتاب به دیدگاههای گوناگون مذهبی و تاریخی از سرچشمۀای مختلف پرداخته و آنچه را در دسترس بوده است به زبان ساده ائمی در اختیار خواننده قرار داده است خواننده ایرانی با خواندن این کتاب دیدگاه دیگری را نسبت به ارزشهای فرهنگی کشور فراخواهد گرفت و پرسشهای گوناگون نیز برایش مطرح خواهد شد. باشد که این کنجکاوی افروخته زمینه را برای پژوهش بیشتر در اندیشه او پدید آورد و از افتخارات در ایرانی که مایه سرشنگی همه ایرانیان آزاده است بیش از پیش بپرهیزیم.

پیام «خرم» به «سیاوش»

خرم راشدی
نویسنده و سردبیر نشریه فرانسه زبان
«سرزمینهای هزار و یکشنبه»

من هر زمان به مفهوم این دو کلمه ساده «سیاوش» و «اوستا» فکر میدکنم خاطراتی تاریخی برایم پیش میاورد و جهانی از زیبایی به ذهنم میرسد که گویای بسیاری از رویدادهایی است که آب و خاک و ملت عزیز ما قرنها شاهد آن بوده است. در میان هزاران خاطره مسئله خون «سیاوش» است که یادآور این نظر مشهور است، دیدی چگونه خون ناحق پروانه شمع را مهلت نداد تا شب را سحر کند.

کلمه «اوستا» این کتاب مقدس ما ایرانیان کتابی که از هزاران سال پیش سرمشق تربیت، ادب، رفتار و کردار و اندیشه ما ایرانیان شد تا جاییکه برای ایرانی دروغ گفتن شرم اور و ندگین شد... اوستا که بلافاصله زرتشت را بخاطر میاورد به نوبه خود تجسم تمام زیبایی فکر و اندیشه نیاکان ماست چرا که این راد مرد بزرگ که هر گز ادعای پیامبری نکرد، فکر انسانها را آزاد گذاشت تا همانگونه که احسای میکنند اندیشه، رفتار و کرداری داشته باشد.

«اوستا» که در سه جمله کوتاه و ساده و لی با مفهوم خارق العاده به ما یادآور میشود که انسان با گفتار نیک، کردار نیک و پندار نیک میتواند عنصری کامل و فرهیخته باشد. نیاکان ما نیازی نداشتند تا قوانینی را وضع کنند که در زندگی شخصی، خانوادگی و اجتماعی مردم دخالتی مستقیم داشته باشد.

از طریق اوستا و زرتشت بود که نیاکان ما در هزاران سال پیش آموختند که همه ملتها و تاریخها و جوامع آزادند هر آنچه را که دوست دارند پیرستند.

برای برخورداری از فردائی بهتر، کافیست به دوران فر و شکوه غرورآمیز هخامنشیان فکر کنیم به دورانی که امپراتوری پارس از رود جیحون تا هند و از بابل تا مصر و لیبی گسترد بود و بر اساس نوشته عهد عتیق بر 132 کشور حکمرانی میکرد به دورانی که ساتراپهای پارس بر جهان حکومت میکردند بخصوص به دورانی که کورش این پیام آور صلح و عدالت همه ملتها را آزاد گذاشت و آنها ی را که آزاد نبودند را آزاد کرد و نخستین اعلامیه حقوق بشر را نوشت.

این مقدمه چینی به این خاطر بود تا بگوییم کسانی که نام خود را شخصاً انتخاب میکنند از طریق آن نام پیامی را به دوش میکشند. من با آقای حسن عباسی از طریق نوشته هایش آشنا شدم و دهها کتاب از او خواندم این نویسنده بزرگ و ایران دوست و زحمتکش این نام را از آن نظر انتخاب کرده است که هم معرف «اوستا» و هم «سیاوش» باشد بنظر من اگر یک دهم از ملت ما بمانند «سیاوش اوستا» سنگ تمدن و تاریخ و فرهنگ پربار ما را به سینه میزدند ما با داشتن چنین سابقه تاریخی و عرق ملی به این سیه روزی نهی افتادیم و اگر این به اصطلاح قدرتمندان کنونی کشور اهورایی ما بجای بکارگیری قدرت سیاسی و دسني خود در راه ویرانی، ندامکاری و مرده پرستی بمانند

سیاوش اوستا و دیگر ایرانیان مسئول به آینده درخشنان ایران میاندی شیدند و تمامی استعدادهای مثبت را در راه خدمت به میهن و ملت شرافتمند ایران بکار میگرفتند، ما امروزه جزو یکی از پیشرفته‌ترین ملت‌های جهان متمن امروز می‌بودیم اما هزاران افسوس!

و در پایان این را یادآور شوم که برای همگان روشن است که آفتاب عالم تاب برای همیشه پشت ابرهای تیره نخواهد ماند و ما ایرانیان بزودی شاهد پراکنده‌ی ابرهای تیره و سفره‌زی ملت ایران و طلوع مجدد خورشید درخشنان خواهیم بود.

آیین اوستای سیاوش اوستا

دکتر ناصر انقطع

(نویسنده و برنامه‌ساز رادیو و تلویزیون)

چندی پیش نوشه‌ای از سیاوش اوستا به دستم رسید، بنام «آیین اوستا» با آگاهی و شناختی که از شیوه اندیشیدن این دوست گرامی داشتم برایم روشن بود که درونمایه‌ی این نوشه (کتاب) درباره‌ی فرهنگ توانا و پویای ایرانی است.

با اینکه خود سالها است در دریایی بی‌کران زبان و فرهنگ مهین والی خویش غوته می‌خورم با اینمه در نوشته‌ی سیاوش اوستا به نکته‌های تازه‌ای برخوردم که در خور اندیشیدن بسیار بود و اگر نگوییم از دلبستگی نویسنده به سرزمین نیایی‌اش ریشه گرفته است، باید بگوییم که دست کم اندکی ازپی ورزی و گرایش سخت وی به گذشته‌ی آن سرزمین خدابی ریشه گرفته است.

سیاوش اوستا، سالها و سالها است در راه شناخت و گسترش فرهنگ و ادب و زبان ایرانی و پارسی می‌کوشد. و نمی‌توانم بگویم که خوشبختانه یا بدختانه راه درازی را سیاوش اوستا و کسانی که چون سیاوش که در این راه می‌کوشند، در پیش دارند تا به ژرفای آن دست یابند و شاید هرگز هم پی به ژرفای گوشه‌های تاریک این فرهنگ و آیین‌های بارور آن نبرند

به رروی «کلید پیروزی را کوشش‌ها دندانه‌اند» و این بر همگان است که در این راه چون سیاوش بکوشند، تا هرچه بیشتر بدانیم که کی هستیم، و از کجا آمده‌ایم و در کجا تاریخ ایستاده‌ایم. پیروزی و کامیابی هرچه بیشتر سیاوش اوستا را خواهانم.

«به بهانه چاپ تازه آئین اوستا»

پرویز صیاد

(نویسنده، کارگردان و بازیگر سینما و تئاتر)

ژانویه 2004 - برنامه تلویزیون شبکه پارس - آمریکا

این روزها شانس به ما ایرانیها روی آورده است و پس از جایزه نوبل برای خانم شیرین عبادی و نامزدی خانم شهره آغدا شلو برای اسکار اینک آقای حسن عباسی که با اسم مستعار شان «سیاوش اوستا» حتی هستید «لوحه طلا یی» جایزه بزرگ گراندپری او مانیتر دو فرانس یا جایزه بزرگ انسان دوستی فرانسه را دریافت کرده است.

من از این خبر بسیار خوشحال شدم و وقتی تلفنی با او صحبت کردم تا به او تبریک بگویم فوراً به من یادآوری کرد که قبل از هرچیز باید به تو بگویم که این جایزه از یکصد و دوازده سال پیش توسط استادان دانشگاه سورین در فرانسه پایه گذاری شده و به هیچوجه جذبه دولتی و سیاسی ندارد، مثل اینکه «سیاوش اوستا» حسا سیت خاصی دارد به جوایزی که فکر میکند

حتماً پشتش باید نیروهای سیاسی و دولتی داشته باشد. به هر تقدیر در گزارشها و روی سایتها خبری متعدد راجع به جایزه انسان دوستی که به «سیاوش اوستا» داده شده است مطالبی هست که از ابداعات و کارهای فراوانی که «سیاوش اوستا» در کشور میزبانش انجام داده است و ما خبر نداشته ایم، آگاه میشویم.

..... به هر حال کار عمدۀ ای که به نظر من «سیاوش اوستا» از مبتکران آن است این سالنامه آریایی میتراپی است. من شخصاً پیش از اقدام سیاوش اوستا، به یاد ندارم که سالنامه هفت هزار ساله آریایی میتراپی وجود داشته باشد و هر سال نیز در سراسر جهان منتشر بشود.

این تقویم مبتنی به اسناد و مدارکی است که نشان میدهد پیشینه تاریخی ما و سال نگاری ما به 7026 سال پیش بر میگردد و نام این تاریخ آریایی میتراپی است.

البته تا آن‌جا که من بیاد دارم آقای عباسی اسناد و مدارکی را در مقالات و کتابهای خودشان طی مباحث مختلفی مطرح کرده و نوشته‌اند و جا دارد وقتیکه هرسال در سراسر جهان این سالنامه که کار ارزنده‌ای هم هست، پخش میشود لااقل بطور خلاصه برای ایرانیان اسناد و مدارکی را که وجود چنین سالنگاری را تایید میکند در ابتدای آن بخصوص برای کسانیکه برای اولین بار این تقویم را میبینند نقل کنند.

به هرحال «سیاوش اوستا» پیش از شمش طلبه نوشته است که با بعضی از آنها بخصوص ایرانیها خیلی آشنا هستند و این کتابها از پرفروشترین کتابهایی است که به زبان فارسی در خارج از کشور منتشر شده است.

از جمله کتابهای جالب و خواندنی «سیاوش اوستا» در معرفی فرهنگ و تمدن 7000 ساله ایران میتوان: از میترا تا محمد، دینداری و خردگرایی، قرآن سروده‌ای به سبک پارسی و همچنین آیین اوستا نام برد که این کتاب آخر (آیین اوستا) به چاپ چندم رسیده است و آنچه در دست دارید تازه‌ترین چاپ آن است.

« آئین اوستا روان و دلپسند »

کیوان دشتی

(نویسنده و سردبیر مجله ایرانمهر)

دی ماه 6702 میترایی

بنام ایران

استاد ارجمند « سیاوش اوستا » از من خواسته است ناچیز قلمم را در سرآغاز چاپ دوباره‌ی دفتر ایران پرستیاش، « آئین اوستا » به نوشتن وادارم و دیدگاهم را در این باره با خوانندگان این دفتر ارزشمند در میان نهم. اگرچه، این خویشکاری (مسئولیت) دشواری است. اما من بر خود میدانم که به پاسداشت ارج بزرگی که به استاد دارم. این کار را با جان دل پذیرا شوم و امید دارم که از افه (اضافه) بر خوشنودی استاد، برای خوانندگان نیز سودمند افتد.

استاد دکتر حسن عباسی (سیاوش اوستا) را، سالها پیش، از راه (طریق) سردار خردگرایی، زنده یاد دکتر کوروش آریامنش، شناختم. در یکی از شماره‌های « پیام ما آزادگان » که آن زمان به سردبیری زنده یاد آریامنش در پاریس چاپ و پخش می‌شد، نوشتاری ایران خواهانه و خردگرایانه با روشناد جانباخته دکتر آریامنش، تماس برقرار نموده و از نشانه‌های دکتر عباسی پرسان شدم. روز به پایان نیامده بود که سرفرازی (افتخار) گفتگو با استاد سیاوش اوستا را یافته و شادی این گفتگو و تماس را با شور فزاینده‌یی به همسر زنده یادم « سودابه » آگاهی دادم. از آن پس استاد (اوستا) بر من و سودابه، همچنین بر انبوه خوانندگان و خواهندگان « ایرانیان » مهنامه یی که خودم برای 9 سال سردبیرش بودم و در ونکور کانادا به چاپ میرسید منت می‌نخادند و برای هر شماره از آن رسانه خردگرا، نوشتارهای سودمند روانه می‌داشتند.

همذینی با استاد عباسی، در دیدارشان از کانادا، شادی و خواهش فراگیری مرا، از دریایی دانش این بزرگ‌مرد افزون‌تر ساخت. او، نه تنها یک استاد دانشی (علمی) یک خردورز فرزانه و یک پویشگر راه خردگرایی است، بل، بهترین برادر و دوست داشتنی‌ترین « دوست » هر ایرانی است. پندها و گفته‌های آرامش بخش و بی‌ریای او، یاری همه جانبه‌ی او برای بازیافت تندرنستی سودابه‌ی نازنین. که در جنگ بیدماری چنگار (سرطان) گرفتار آمده بود. هیچگاه از یاد من و سودابه نرفته و نخواهد رفت. تلاش و پشتکار شگرف و ستودنی « سیاوش اوستا » در راه گسترش فروغ فرهنگ ایران، اگر نگویم بی‌مانند (بینظیر) کم مانند است. کنکاش و کاوش در لابلای کتاب‌سراها، و تالارهای پژوهشی، شب زنده‌داری‌های پیکیکر، در کنار همه‌ی خویشکاری‌های خانوادگی، از او چهره‌ی فرا سوی « انتظار » ساخته و پروردۀ است. در « رادیو »، « تلویزیون »، « کنفرانس »، نشست، گرد همایی. فرآخوان، « اعتراض » و هرجا، که گفتگو بر سر ایران و ایرانی و پاسداشت فرهنگ ایران بوده و هست، چهره‌ی خندان و جستجوگر « سیاوش اوستا » هم بوده و هست. خدای ایران گواه است، که زنده یاد آریامنش را، نه چون برای این که راهبر و پیر اندیشه‌یی (عقیدتی) من بود. می‌ستایم، بل برای آشنا نمودن درد انه فرزانه‌یی چون سیاوش اوستا، همیشه نیایشگرم.

«قرآن، سروده‌ای به سبک فارسی»، «دینداری و خردگرایی»، «از میترا تا محمد» و دهها نوشتار و سدها (صدها) گزارش، پیش درآمد تازه‌ترین دفتر استاد «آیین اوتا» است.

بر شور و شیدای ایران پرستی‌اش، رشك می‌برم (غبطه می‌خورم) و از خدای ایران می‌خواهم که او را همواره یاور و راهنمای باشد، و بر خامه‌های خردورز و ایران خواهانه‌اش، گوهر (جوهر) بیافزا ید. نوشتارهای «سیاوش او ستا» به گونه‌یی است که دریافت (درک) آن را برای همه‌گان، آسان مینماید. روان و دلپسند و آموزنده است. گفتني بسیار دارد، از اینرو در تلاش است که از هر رویه (صفحه) از «کتابش» برای پرداختن به آنچه که ایرانیان باید از تاریخ و فرهنگ سرزمین نیاخاک (آباء و اجدادی) خودبدانند. بیشترین بهره را ببرد.

خریدن، خواندن و پیشکش کردن این تازه‌ترین دفتر «سیاوش او ستا» - آیین او ستا و همه‌ی نوشتارهای او را، به گروه ایرانیان خردگرا و همه‌ی آنها یکی که به دنبال بازیافت شناسه‌ی میهنی (ملی) و تاریخی خویش هستند، سپارش (سفارش) می‌کنم.

آیین اوستا را بخواهید

پروفسور سیف الدین نبوی تفرشی

جناب آقای حسن عباسی (سیاوش اوستا) مجموعه جامع و کاملی که با عنوان «آیین اوستا، نگارش فرموده اید کتابی است تحقیقاتی با بررسیهای کنگاوane، در راستای نشأتی که ادیان و مذاهب مذهبی از گنجیدن‌های فرهنگی، اجتماعی و دینی یکدیگر استنساخ نموده‌اند که به زبان ساده و رسا میتوان گفت این ابتکار فرهنگی، دانشی و اجتماعی جنابعالی، آقای عباسی (سیاوش اوستا) نوعی پژوهش نوین و چندبعدی میباشد.

شما در کتاب خود جنگوار و شیرین و گیرا مطالبی را حل جی نموده‌اید و به خوانندگان کتابی هدیه کرده‌اید که محتویات جذاب آن بیانگر حقایق جالبی است.

این کتاب مکمل نوسانات فکری ذهنیتی نوپرداز میباشد که نویسنده با شجاعت تمام لب کلام را رقم زده است.

اینجانب مطالعه این مجموعه فرهنگی، اجتماعی، انتقادی و آثینی را به جویندگان دانستنیهای اجتماع توصیه میکنم.

استاد بیماریهای قلبی دانشگاه‌های ایران، فرانسه و بروکسل
نامزد دائمی جایزه نوبل
دبیر انتخابی انجمن تاریخ طب ایران

سیاوش اوستا پرکارترین ...

دکتر عزت‌الله همایونفر
زمستان 2004 - ژنو

از جمله پرکارترین شخصیت‌های مبارز «سیاستی - فرهنگی» در این روزگار و انفسای بیست و پنج سال حکومت ملاها که باید به آن «وبای تاریخ مان» گفت، یکی هم دکتر سیاوش اوستا میباشد که آخرین تالیف‌ش به نام آئین اوستا نشر و پخش شده و مورد اقبال قرار گرفت.

کتاب در 300 صفحه و دارای یکمد و نود دو «عنوان - بخش» میباشد.

عنوان و شرح‌های کوتاه و بخش‌ها حکم دریچه‌هایی را دارند که ما را به تمامی صحن و صحن‌های گذشته ایران میکشاند تا با او ضاع و احوال تاریخی ایران مان آشناتر شویم. عیارها و اندازه‌ها و ارزش‌های گوناگون جامعه کهن سالمان را بشناسیم. درست مثل اینکه در پشت پنجره‌هایی جای گرفته ایم که ما را به تماشی باغی میکشاند که محدوده زمینی‌اش به درازای فریاد تاریخ است و محدوده زمانی‌اش به «سرحد روزگار» و محدوده آسمانی‌اش به «سقف کائنات»

در چنین باغی است که زردشت به کمک اوستایش باغبانی میکند و بر شاخه هرگیاه به جای گل (که همین پنج روز و شش باشد) گوهرهای می‌نشاند که عطر انساندوستی و احترام انسان به انسان میدهند و فضا را نور گفتار نیک و رفتار نیک و اندیشه نیک روشن و نورانی مینمایند.

ژنو - از گوشه بیمارستان Beau Sejour
چهاردهم فوریه 2004 دکتر عزت‌الله - همایونفر
شعر این ملک که ویران شده را به بهانه چاپ سوم آئین اوستا به سیاوش اوستا پیشکش میکنم.

این ملک که ویران شده!

این کار ز شیطان بود و کار خدا نیست کو رهبر ما بود ولی رهبر میخان نیست امروز بجز ناله و جز اشک و عزا نیست مستوجب عمامه و نعلین و عبا نیست انگشت‌تر صلحی است که محتاج جلال نیست رنگین شده انگشتاش و لازم بهمه حنا نیست او نیز بدانسته که گوش شنونا نیست از بهر وطن دارو درمان و دوا نیست همت به عمل باشد با حرف	این ملک که ویران شده ایران شما نیست شیطان بدی آن شیخک مشهور به هندی ایران شما بود پر از خنده و شادی این ملک که جم داشته و نداده و بیعقة و ب آن شعر بنی آدم سعدیش به واقد بس پنجه فروکرده بخون شیخک هندی خاموش شده مرغ حق از گفتتن یکا حق بنشستن و نالکیدن و نفرین باشد که کنی همت مردانه چویعه و ب
---	---

و ادا نیست		

«گاتاها» سروده‌های زرتشت

ای «مزدا»!¹ به هنگام نیایش با دستهای
برا فراشته برای همه آفرینش «سپند مینو»² خواستار
رامش و پناه و شادمانیم.
ای «اردیبهشت»³ (خواستار آنهم) که «بهرمن»⁴ و
«گوشورون»⁵ را خشنود توانم ساخت.
²

ای «مزدا ا هورا»! به دستیاری «اردیبهشت» -
که به پاکان و نیکان گشايش دهد - آبادی دو جهان
خاکی و مینوی⁶ را به من که با منش نیک به تو روی
میاورم، ارزانی دار.

³

ای «اردیبهشت»! ترا و «بهرمن» و «مزدا ا هورا»
و «سپند ارمذ»⁷ را که برای پاکان و دینداران ،
کشور جاودانی را بیاراید - به شیوه نو آیین سرود
و درود میگویم.

* نگارش جلیل دوستخواه. از گزارش استاد
ابراهیم پور داود.

سروده‌های زرتشت - گاتاها

آن‌گاه که شما را به یاری خوانم مرا یاری دهید.

4

من برآنم که به یاری «بهمن» روان⁸ مردم را نگاهبایی کنم، چه از پاداش «مزاد اهورا» برای کردار نیک، آگاهم.

تا بدان هنگام که تاب و توان دارم مردمان را به آین راستین رهنمون خواهم بود.

5

کی فرا میرسد آن روزی که من بتوانم «اردیبهشت» و «بهمن» و بارگاه پر فر و شکوه «اهورا» و پیروان و فرمانبران مزاد را به دیدگان خود بنگرم؟

من بدين مهین گفتار، زیانکاران و دیوپرستان را به راه آورم تا به دین راستین بگروند.

6

این «مزدا»! بیا منش نیک و بخشایش پا یدار راستی از گفتار خویش به «زرتشت» ارزانی دار.

این «اهورا»! پناه و یاور نیرومند وزبردستی به ما بخش تا در ستیزه با دشمن چیره شویم.

7

این «اردیبهشت»! بهرو پاداش و شادکامی منش نیک به «گشتاسب»⁹ ارزانی دار.

این «سپندارمذ»! خواهش و نیاز او را برآور.

ای «مزدا»! ای پادشاه به پیامبر خویش یارائی آن ده که سرود ستایش ترا روا کند.

8

ای بهتر! از تو بهتری خواستارم. ای «اهورا»! با بهترین راستی دمساز! برای «فرشوستر»¹⁰ دلیر و برای خویش و برای هرآن کس که او را ببخشائی، منش نیک هماره جاودان خواستار.

9

ای «مزدا اهورا»! ای «اردیبهشت»! ای «بهمن»! نباید از برای این منش نیک که خواستار آنیم، شما را آزرده کنیم.

با ید بکوشیم که سود و ستایش خویش را پیدشکش شما سازیم.

شمائلید که پیش از همه، مردمان را کامرو امیسازید و از جهان مینوی برخورد ار میکنید.

10

ای «مزا اهورا»! آن دانایانی را که در راستی و منش نیک سزاوار شناختی، آرزو بر آور و کامروا کن؛ چه میدانم سخن و خواهش برای رستگاری نزد تو کارساز و سود بخش است.

11

ای «مزا»! چون من راستی و منش نیک را جاودان نگاه خواهم داشت، تو نیز با خرد خویش به من بیاموز و به زبان خود بازگوی و مرا آگاه ساز که جهان نخستین چگونه است.

12

«گوشورون»¹¹ به بارگاه آفریدگار روی آورد و خروش برداشت و بنالید که:
 «مرا به چه کار آفریدید؟ کیست آن کس که مرا پدید آورد؟
 خشم و ستم و سنگدلی و گستاخی و زور مرا به ستوده آورد!
 ای آفریدگار!
 مرا جز تو نگاهبان دیگری نیست؛
 اینک بهره ورزی و شادکامی برزیگران را به من ارزانی دار!»

13

آنگاه، آفریدگار چارپایان از «اردیبهشت» پرسید:

«کدامین کس را میشناسی که بتواند برای چارپایان چراگاه و کشتزاری سزاوار پدید آورد و از آنان پاسداری کند؟
 چه کسی را برای نگاهبانی چارپایان بر میگزینی که بتواند دروغ و خشم را باز دارد؟»

14

«اردیبهشت» به آفریدگار پاسخ داد:
 «در جهان برای چارپایان نگاهبان بیآزار و آین شناسی نیست!
 مردمان نمیتوانند دریابند که (باید) با زیرستان رفتاری بسزا کنند.
 در میان مردمان، نیرومندتر از همه آنست که مرا بخواند و من به یاری او بشتابم...»

19

«بهمن» گفت:

«یگانه کسی که من میشنا سم - که آینه ما را پذیرفته - «زرتشت - سپیتمان»¹² است.
ای «مزدا»!

اوست که اندیشه ما و دین راستی را در جهان
بگستراند. از این رو گفتاری دلپذیر بدو دادیم..»

20

«گوشورون» بنالید که:
«چگونه بجای شهریاری توانا که آرزوی منست، به
آوای نارسا یک نگاهبان ناتوان دل خوش دارم؟
کی فرا خواهد رسید آن هنگام که مرا یاوری
زبردست پدیدار گردد؟»

21

(«زرتشت» گفت)

«ای «اهورا»! ای «اردیبهشت»! این «بهمن»!
چارپایان را نیرومند گردانید و مرد توانائی را بر
آذها بگمارید که بتواند خانه‌مان خوب و راش و
آسودگی پدید آورد.

ای «مزدا»!

من نیز برآنم که تو نخستین پدید آورنده چنین
مردی هستی.

22

راستی و منش نیک و شهریاری کجاست?
هان! ای مردم! مرا بپذیرید و آینه بزرگ مرا
دریابید تا راستی و
منش نیک و شهریاری به شما روی آورد.

ای «اهورا»!

اکنون برای پاسداری خواست تو بر پای
ایستاده ام.»

23

اینک آنچه را که هر مرد دانائی باید به یاد
بسپارد، برای آنان که گوش شنوا دارند و خواستار
شنیدند باز میگویم¹²
از ستایش و نیایش «اهورا» و آفرین «بهمن» سخن
میگویم.

از رستگاری و شادمانی آن کسی که سخن را خوب
به یاد سپارد و بکار بندد سخن میگویم که به دیدار
راستی و فروغ مینوی کامیاب خواهد شد.

24

پیش از فرا رسیدن روز رستاخیز آنچه را بهتر است
با گوشای خویش بشنوید و دوگانگی میان دو آینه

(آیین «مزدا» و کیش «اهریمن») را با منش روشن باز شناسید و دریابید که سرانجام گرددش روزگار به سود ما پایان خواهد پذیرفت.

25

در آغاز دو گوهر همزاد¹³ در اندیشه و گفتار و کردار نیک و بد پدیدار شدند. در این میان، نیک اندیشان گوهر را ستین را برگزیدند و بداندی شان گوهر دروغین را.

26

چون این دو گوهر به هم رسیدند از گوهر نخستین، کاخ پرشکوه هستی برافراشته شد و از دومین، سرای تیره نیستی بنیان گرفت.

در پایان روزگار نیز دوستداران راستی و نیکی در بارگاه مینوی از بخشایش و فروغ «اهورا» کامیاب خواهند شد و پیروان دروغ و بدی در دوزخ سیاه و تیرگی اهریمنی فرو خواهند افتاد.

27

از این دو گوهر آغازین، «سپندمینو» - که گوئی آسمان بیکرانه جامه‌ئی است رسا بر بالای برازنده او - و همه آنان که شادمانه به آیین بهی در آیند و با کردار ستوده خویش «مزدا ا هورا» را خشنود سازند، راستی و کردار نیک را برگزیدند و «اهریمن» دروغ پرور، دروغ و کردار بد را برگزید.

28

دیوان¹⁴ نیز بدی را از نیکی و دروغ را از راستی باز نشناختند و هنگامی که با هم درگفت و شنود بودند، فریب در آنان راه یافت بد انسان که منش بد را برگزیدند.

آنگاه همه با هم به (دیو) خشم روی آوردند تا (به دستیاری وی) زندگی مردم را تباہ کنند. کسی که به گوهر راستی و نیکی بگرود، «شهریور»¹⁵ و «بهمن» و «اردیبهشت» و «سپندارمذ» او را یاری و استواری دهند و در کوشش در راه راستی و برانداختن دروغ، پشت و پناه وی باشند، چنان که در روز پسین از آزمایش آهن¹⁶ سرافراز برآی دو در برابر دروغ پرستان، نخستین کسی باشد که به سوی بهشت جاودان گام بردارد.

29

ای «مزدا»!

در آن زمان که هنگام بسزا رسیدن گناهکاران و دروغ پرستان فرا میر سد، «به من» کشور جاودانی مینوی ترا برای پاداش کسانی که در برانداختن دروغ و بدی و پیروزی راستی و نیکی کوشیده اند میگسترد و می آراید.

31

ای «مزدا»!
ما خواستاریم از آن کسان باشیم که زندگی (را)
دگرگون کنند.

ای «اردیبهشت»! ای میهن فرشتگان!
همرا هی و یاوریتان را به ما ارزانی دارید؛
آنچنان که اندیشه ها (یما) هماهنگ بماند و دو دلی
در ما راه نیابد و همگان نیک را از بد بازشناسند.

32

آری در آن هنگام که راستی پیروز گردد و دروغ
شکست خورد؟
آنان که نیکنامی جستند، به پاداشی که بدیشان
نوید داده شده است در سرای نیک «بهمن» و «مزدا» و
«اردیبهشت» به یکدیگر پیوندند.

23

هان ای مردم!
اگر آیین فرو فرستاده «مزدا» را دریابید و از
آسایش و رامش جاودانی پیروان راستی و نیکی و رنج
و زیان دیرپایی دروغ پرستان آگاه شوید؛ آینده به
کام شما خواهد بود.

34

(ای «مزدا»! این مهین فرشتگان!)
به یاد فرمان شما سخنای را که برای دروغ
پرستان و تباہ کنندگان جهان راستی تلغ و ناگوار
و برای دلدادگان «مزدا» خوشایند و گوارا است، باز
خواهم گفت:

35

هان ای مردم!
چون شما خود راه راست را نتوانید دید و
برگزید، «مزدا اهورا» «مرا داور هر دو گروه (مزدا
پرستان و دیوپرستان) برانگیخت و به سوی شما فرستاد
تا راه راست را به شما بنمایم و همه با هم زندگی
را بر پایه دین راستین بسر بریم.
«مزدا اهورا» خود مرا میشناسد و گواه درستی
آیین منست.

36

ای «مزدا»!

تو خود با زبان خویش سزایی که در آیین راستین
برای نیکوکاران و گناهکاران باز نهاده ای برگوی تا
بدانم و همه زنگان را به آیین پاکان و راستان فرا
خوانم.

37

ای «بهمن»!

هر آنگاه (که) «اردیبهشت» و «مزدا» و
«سپندارمز» و «ashi»¹⁷ و همه مهین فرشتگان به یاری
خوانده شوند؛ برای خود خواستار (یک) شهریاری
نیرومندم تا از پرتو فره و فزايش آن بر دروغ چیره
شوم.

38

ای «بهمن»!

مرا از بهترین پاداشی که از دین راستین به من
خواهید داد آگاه ساز تا دریابم و به یاد سپارم که
چرا به من رشك میبرند.

ای «مزدا اهورا»!

مرا از آنچه خواهد شد و آنچه نخواهد شد
بیاگاهان.

39

بهترین پاداش ارزانی آن خردمند باد که مرا از
گفتار دین راستین درباره رسائی و جاودانگی کشور
«مزدا» - که «بهمن» برای او خواهد برافراخت -
آگاه سازد.

40

آن که در آغاز به آراستن فردوس پر فروغ - که
بهترین سرش را داراست - بیندیشید؛ کسی است که از
خرد خویش آفریدگار راستی است.

ای «مزدا»!

تو فردوس را با نیروی مینوی خویش برافرازی.

ای «اهورا»!

تو در پایان زندگی گیتی نیز چنانی که در آغاز
آفرینش بودی

41

ای «مزدا»!

آنگاه که ترا به چشمان خود دریافتیم، در نهاد
خویش به تو اندیشیدم: که تؤی نخستین و پسین هستی

و پدر منش نیک؛ که توئی دادار درستین ؛ که توئی
داور کردارهای جهان.

42

ای «مزدا اهورا»!
آنگاه که به چارپایان آزادانه راه دادی تا به
کشاورز گرایند یا به چادرنشینان پیوندند؛
«سپندارمذ» و خرد مینوی پدید آوردنده چارپایان از
آن تو بود.

43

پس (چارپایان) از آن میان، کشاورز گله پرور -
آن پاسبان منش نیک - را خدایگان خویش دانستند.

44

ای «مزدا»!
آنگاه که تو در آغاز جهان روان ما را آفریدی و
از منش خویش به ما خرد بخشیدی، آنگاه که جان در
کالبد ما دمیدی. آنگاه که پیام ایزدی و کردار نیک
را به م نمودی تا هر کس آزادانه آیین پذیرد؛

45

همان گاه دروغ گفتار بسان راست گفتار و نادان
مانند دانا از درون منش خویش بانگ برداشت و هر یک
از آن دو گوهر مردم را به آیین و کیش خویش
فراخواند.

«سپندارمذ» هماره از روان آن کس که هنوز
سرگردان است و در برگزیدن آیین دلی استوار ندارد،
در پرسش است و به یاری او میرسد.

46

ای «مزدا»!
تو از هر آن کردار آشکار و نهان که در روز
بازخواست پرسند یا هر آن گناه خورد و ناچیز که از
پی آن ازآلایش رهایی جویند به درستی آگاهی و با
دیدگان روشن خویش نگران آنی.

47

ای «اهورا»!
از تو میپرسم : از آنچه رفت و آنچه خواهد آمد،
از درود و نیایشی که پاکدین را باید و مزدی که
پاکان و ناپاکان را شاید.

ای «مزدا»!

این همه در روز پسین چگونه خواهد بود؟

48

ای «مزدا»!

از تو میپرسم: سزای آن کس که دروغ پرست ناپاک
را به شهریاری برساند چیست؟
ای «اهورا»!

(از تو میپرسم) پادافرا آن بدکنندشی که ما یه
زندگی خویش را جز به آزار کشاورزان درست کردار و
چارپایان بدست نیاورد، چیست؟

49

ای «مزدا اهورا»!

از تو میپرسم: آیا آن نیک اندیشی که براستی
برای افزونی بخشیدن به نیروی خانمان و روستا و
کشور کوشاست، مانند تو خواهد شد؟

ای «مزدا اهورا»!

آن کس به کدامین کردار و در کدامین هنگام چنین
خواهد شد؟

50

ای «اهورا»!

برترین پیرو راستی و بزرگترین گراینده به دروغ
کیست؟

دانائی باشد (تا) دانائی را بدین پرسش پاسخ
گوید و بیاگاهاند. مباد که ازین پس نادان کسی را
بنزیبد!

ای «مزدا»!

تو ما را آموزگار منش نیک باش.

51

مبادا کسی از شما به گفتار و آموزش دروغپرست
گوش فرا دهد؛ چه (آن سیاهکار) به خانمان و روستا
و کشور ویرانی و تباہی رساند.
(هان ای مردم)!

ساز نبرد کنید و (دروع پرستان) را (با جنگ
وستیز) از مرز و بوم خویش برانید!

52

ای «اهورا»!

به (گفتار) آن کسی باشد گوش فرا داد که به
راستی اندیشیده است؛ بدان خردمندی که درمان بخش
زندگی است؛ بدان کس که تواند در برابر آذر فروزان
بدانسان که باید، سخن راست و استوار بر زبان
راند.

ای «مزدا»!

پاداش و پادافرا مزادپرستان و دیوپرستان را
بهنگام بخش کن!

53

آن کس که به سوی پیرو راستی آید درآینده از نگون بختی و تیرگی دیرپای ناگوار و بانگ «دریغا» بدور ماند.

(هان) ای پیروان دروغ!
چنین است روزگارتان؛ اگر کردار و دین شما ، شما را بدانجا کشاند!

54

«مزا ا هورا» پادشاهی و خدایگانی رسای خویش و دمسازی پایدار با رسائی و راستی و توانائی و منش نیک و جاودانگی را به کسی بخشد که در اندیشه و کردار ، دوست و یاور اوست.

55

این نیک اندیش¹⁸ در برابر کسی که با منش خویش از او آگاه شود ، پیدا و آشکار است. اوست که با گفتار و کردار خویش ، راستی و کشور جاودانی مینوی «مزا» را نگاهبانی میکند.

ای «مزا ا هورا»!

اوست که کارگزارترین یاور تو خواهد بود.

56

ای آزادگان ! ای برزیگران ! ای پیشوایان ! ای دیوان !
برای شادمانی و خشنودی «مزا ا هورا» باید به گفتار و آموزش من گوش فرا دهید و فرمانبر باشید.
(آزادگان و برزیگران و پیشوایان به پاسخ «زرتشت» میگویند)

- (اما) برآنیم که بسان گماشتگان و فرمانبران تو ، بدخواهان و ناپاکان را دور برآنیم.

57

«مزا ا هورا» - آن خداوند یگانه دارای منش نیک ، آن یار نیک ، آن راستی درخشان - از توانائی خویش بدانان پاسخ گفت:

- شما را باید پارسائی بی آلایشی که دارید برگزیدیم که از (ویژگان) ما باشید.

58

ای دیوان !

شما همه از تخته «منش زشت»¹⁹ هستید و آن کسی که دیرز مانی شما را میپرستد از دروغ و خود ستائی است. شما از دیرباز بدین کردارتان در «هفتمین بوم»²⁰ نامبردار شدید.

59

از آن هذگام که شما فرمان میراندید، بدترین
فرمانها را روا میدارید.
آن کسان را که منش نیک دور شوند و از خرد
«مزدا اهورا» و راستی روی برتابند باید «دستان
دیوان» نام نهاد.

60

این دیوان!
شما با اندیشه و گفتار و کردار زشت و تباہ
کذنده‌ئی که «ا هریمن» به شما و پیروان دروغ
آموخت، مردم را از زندگی خوب و جاودانی گمراه
میکنید و فریب میدهید!

61

ای «اهورا»!
هر چند («گریم»)²¹ از بسیاری گناه بلند آوازه
گردید؛ تو پاداش و پادافرة هرکس را به یاددازی
و یا بهترین منش از آن آگاهی.

ای «مزدا»!

فرمان تو و دین راستین (در روز پسین) در کشور
مینوی داده خواهد شد.

62

(مرد) دانا نباید به هیچ یک از گناهان دست
یازد. رستگاری و بهره‌وری از پاداش نیک، چنان که
همگان شنیده‌اند، به (آزمایش) آهن گداخته²²
بازبسته است.

ای «مزدا اهورا»!

تو از سرانجام گناهکاران، آگاهتری.

63

از گناهکاران شناخته شده، (یکی) «جم
ویوتگهبان»²³ است - کسی که برای خوشنودی مردم
گوشت خوردن بدانان آموخت-

ای «مزدا»!

چنان که من²⁴ از این گناهکاران نباشم و از گروه
بزهگران بدور مانم.

64

آموزگار بد، گفتار را تباہ میکند و با بدآموزی
خویش، خرد زندگی را از این که با منش نیک
توانگر گردد و ارج و شکوه یابد، باز باز
میدارد.

ای «مزدا»! ای «اردیبهشت»!

بدین سخنان که از دل و جانم بر می‌اید به نزد
شما گله گزارم.

65

اوست²⁵ که گفتار را تباہ کنده؛ که از چارپا و
خورشید به زشتی یاد کنند (چنان که با دو دیده
توان دیدن) که بخرد و دانا را پیرو دروغ شمارد؛
که زمین کشت شده را بسان بیابان کنده؛ که بر روی
پیرو راستی تبرزین کشد.

66

دروغ پرستانند که زندگی را تباہ کنند (و) بسی
اندیشند تا کدبانوان و کخدایان را از رسیدن به
بخشایش ایزدی باز دارند.
ای «مزدا»!

آنان پیروان راستی را از بهترین منش رو گردان
سازند.

67

آنان مردم را با گفتار شان از بهترین کردار
رو گردان کنند.
«مزدا» به آنان که چارپا را با خروش شادمانی به
خون میکشند، نفرین میفرستد.
آنان «گرهم»²⁶ و یاران وی و «کَزِپَن»²⁷ و شهریاری
خواستاران دروغ را برگزیده و به خود برتری
داده اند.

68

چون رستاخیز فرا رسد «گرهم» و همه ویرانگران
جهان به دوزخ آن سرای اندیشه ناپاک فرود آیند.
ای «مزدا»!
آنگاه این ناپاکان به آرزوی رسیدن پیامبر تو
- که آنان را از نگریستن به بهشت (سرای راستی)
بازخواهد داشت - ناله و خروش برآورند.

69

دیرزمانی است که گرهم و «کو»ها²⁸ برای ستم و
آزار رسانیدن به وی خرد و پایگاه خویش را فرو
نهاده اند؛ چه آنان بر آن سرند که دروغ پرست را
یاری کنند.

آنان پیروانشان را به کشن چارپایان و ادار
میکنند و میگویند که بدین پیشکش خونین، (هوم)
مرگ زدای را به یاری بر می‌انگیزند.

70

«کَرَبَن»‌ها و «کَوَي»‌ها در روزپسین از همان کسانی که امروز به آزارشان میکوشند و در زندگی آزادشان نمیگذارند آسیب خواهند دید و آن ستمدیدگان به خانمان منش نیک (بهشت) راه خواهند یافت.

71

بهترین چیزها آموزش مرد پارسائی است که از روی دریافت و تیزهوشی باشد.

ای «مزدا اهورا»!

مرا بر آن کسی که به آزار بیمم دهد توانائی ده و چیره گردان؛ آنچنان که پیروان دروغ را از آزار رسانیدن به یارانم باز توانم داشت.

یسنا. هات 33

72

آنچنان که در آین نخستین زندگی آمده است، (در روز پسین) داور با پیرو راستی و پیرو دروغ و آن که در نزد وی کردار درست و نادرست بهم آمیخته است، از روی راستی و داد و با درستترین کردار رفتار کند.

73

آن کسی که با اندیشه و گفتار و کردارش به دروغ پرستان زیان رساند یا آن که پیرو دروغ پرستان را نیکی آموزد و به دین راستی رهنمون گردد، کام و خواست «مزدا اهورا» را برآورد.

74

آن کس که برای پیروان راستی - آزادگان و پیشوایان و کشاورزان و شبانان - خواستار نیکی و بهتری باشد، سرانجام روزی به چمن راستی و منش نیک³¹ راه خواهد یافت

75

ای «مزدا»!

منم که با پرستش تو (زنگار) نافرمانی و بدمنشی را (از) دلها بزدایم و آزاده را از (چنگ) خیره سران و کشاورز را از همسایگان دروغ پرست و پیشوای را از نکوهندگان و سرزنش گران چمن چارپایان و کشتزار را از دست گماشتگان بیدادگر و نابکار برهانم.

76

ای «مزدا»!

در آن هنگام که در راه درست راستی و کشور منش نیک، نزد کسانی که «مزا اهورا» همنشین آنهاست. زندگی جاودان یام؛ «سروش»³² از همه بزرگتر ترا به یاری خوانم.

77

منم آن پیشوای به آین راستین، راه درست را (به مردم بیاموختم) اینک از «بهمن» خواستار آموختن برزیگریم تا با منش نیک بدان کار دست در زنم.

ای «مزدا اهورا»!

بدین امید، مرا آرزوست که «بهمن» و «اردیبهشت» را دیدار کنم و با ایشان به گفتگو بنشینیم.

78

ای «مزدا»! ای «اردیبهشت»! ای «بهمن»! ای بهتران!

به سوی من آیید و (فروغ) خود را آشکار کنید تا بجز «مغان» مردم دیگر نیز به گفتار من گوش فرا دهند. باید رادیها (و بزرگواریها) ی نیایشگران در میان ما آشکار و پیدا باشد.

79

ای بهمن!

دادخواهی مرا که به سوی تو میاورم ، فراشناش.

ای «مزدا»! ای «اردیبهشت»!

درود (و آفرین) مرا که به پیشگاه شما میاورم باز شناسید!

ای «خرداد»!³³ ای «امرداد»!

بخشایش پایدارتان را به ستایش و نیایش من ارزانی دارید!

80

ای «مزدا»!

خرد (پاک) تو و رامش دو یار راستی افزای تو (خرداد و امرداد) به آن کس که از آین من پیروی کند و راه نیکی و راستی در پیش گیرد، بهترین منش را ارزانی دارند.

ما (پاکدینان) از یاوری آن دو (خرداد و امرداد) - که روانشان یگانه است - برخوردار گردیم.

81

ای «مزدا»!

همه خوشیها (و شادکامیها) زندگی را که از آن
تست (آنها که بود و هست و خواهد بود)، به خواست
خود (در) همین جهان به ما ببخش.
به دستیاری «بهمن» خوشی ما را بر افزایی.
به دستیابی «شهریور» و «اردیبهشت» تن ما را
رستگار گردان.

82

ای «مزدا اهورا»! ی تواناتر! ای «سپندارمذ»! ای
«اردیبهشت» جهان افزایی! ای «بهمن»! ای «شهریور»!
به (گفتار) من گوش فرا دهید:
آنگاه که هنگام پاداش هرکسی فرا رسد، از آمرزش
و بخشایش دریغ مورزید!
آنگاه که هنگام پاداش هر کسی فرا رسد، از آمرزش
و بخشایش دریغ مورزید!

83

ای «اهورا»!
به من روی آور: از «سپندارمذ» توش و توانم ده؛
از پاکتر روان مرا - به پاداش نیک - زور و نیرو
ده؛ از «اردیبهشت» نیرومندترین زبردستی و از
«بهمن» بخشایش به من ده!

84

ای «اهورا»! ای «سپندارمذ» به سرشت، راستی
آموز! ای درو بینند (گان)!
برای نگاهداری من چیزهای بیمانند کشورتان (جهان
مینوی) را چون منش نیک به من ارزانی دارید.

85

«زرتشت» زندگی و اندیشه و گفتار و کردار نیک و
برگزیده خود و فرمانبری و توانائی دین راستین را
به بارگاه «مزدا» پیشکش میکند.

86

ای «مزدا»!
ما خواستاریم که اندیشه و گفتار و کرداری که تو
بدانها (زندگی) جاودانی و (جهان) راستی و کشور
رسائی ارزانی خواهی داشت به ما ببخشی.

87

ای «مزدا»!
مرد پارسا³⁵ که روانش به راستی پیوسته است،
اندیشه و کردار مردم نیک منش و پاکدین را با
سرودهای ستایش به پیشگاه نیایش تو آورد.

88

ای «اھورا»! ای «اردیبھشت»!
شما را «مَيْزَد»³⁶ با نیایش پیشکش آوریم تا همه
جهانیان را از منش نیک در کشور جاودانی بهره‌مند
سازید.

ای «مزدا»!
نیک اندیش هماره از بخایش تو برخوردار است.
89

ای «اھورا»!
از «آذر» تو که از نیروی راستی بهره‌ور است، از
آن نیرومندی که در فرمان (راستین) یاد شده است،
خواستاریم که آشکارا به دوستان رامش (و شادکامی)
دهد و به خواست تو دشمنان را رنج (و ناکام)
رساند.

90

ای «مزدا»! ای «اردیبھشت»! ای «بهمن»!
اینک که به شما پیوستم، برای پناه بخشیدن به
بینوایان چه شهریاری و توانگریئی در کردار دارید؟
ما همه زیانکاران و دیوان و مردم (دروغ پرست)
را رها کردیم و از ایشان جدا شدیم.

91

از «مزدا» ای «اردیبھشت» ای «بهمن»!
چون شما براستی (توانان و نیرومند) هستید، این
برای من نشانه آنست که خواهم توانست کار این جهان
را برگردانم و دگرگون سازم؛ آنچنان که شادمانتر و
با پرستش و نیایش به سوی شما آیم.

92

ای «مزدا»!
راد مردان تو - پیمان شناسان نیک مذشی که به
همه آزار و رنج دشمنان، مردم را به هوشیاری از
آموزش دین راستین بهره‌ور سازند - کدامند؟
ای «اردیبھشت»!

جز تو کسی را نشناسم. مرا (و همه نیک اندیشان
را) پناه ده.

93

ای «مزدا»!
(پیشوایان دیوپرستان) به کردار پرآسیب و گزند
خویش، ما (مزد اپرستان) را بیم دهند.
(پیشوای دیوپرستان) از من تواناتر است و با
آین تو دشمنی میورزد.

آنان که به دین راستین نیندیشند در روز پسین از
(بهشت جاودان) بدورند.

94

ای «مزدا»!
آن کسان که «سپندارمذ» را - که نزد دانا ارجمند
و بزرگوار است - با کردار ناستوده بیازارنده، بر
منش نیک دست نیابند و آیین راستین، چندان از
ایشان دور است که ددان از ما.

95

ای «مزدا اهورا»!
خردمند (ما را) به دریافت کردار و منش نیک و
(ستایش) «سپندارمذ» کار ساز - آن یار راستی - و
امید به کشور مینوی تو، اندرز داد.

96

ای «اهورامزدا»!
رسائی و جاودانگی تو در دو جهان چو نیرو یی
مینوی بکار آید.
کشورهای «بهمن» و «اردیبهشت» و «سپندارمذ»
استواری و نیرو برافرازند.
ای «مزدا»!
تو آن کس را که با بد خواه تو در نبرد و ستیز
است بدینسان پیروز میگردانی.

97

ای «مزدا»!
آیین تو چیست؟ خواست تو چیست؟ ستایش و پرستش تو
کدامست؟
این همه را فراغوی تا (مردم) بشنوند!
آن پاداشی را که «اشی» (به کسان) خواهد
داد بازگوی!
ما را از راه هموار منش نیک آگاه ساز!

98

ای «اهورا»!
آن راه منش نیک (را) که به من گفتی (بازنمای!)
- آن راه هموار و خوب ساخته شده راستی که روان
«سوشیانتها»³⁷ از آن به سوی پاداشی که به نیک
اندیشان نوید داده شده (پاداشی که بخشش تست)
خواهند خرامید.

99

آری، ای «مزدا»!

این پاداش آرزو شده را از کنش و منش نیک در زندگی جهانی به آنان که برزیگرند و گله و رمه خوب پرورند، ارزانی خواهی داشت.
چه این در آینه تست ای «اهورا»! - آن آینه بخردی - که از راستی گشايش دهنده برزیگران (وشبانان) است.

100

ای «مزدا»!
مرا از بهترین گفتارها و کردارها بیاگاهان!
ای «اهورا»! ای «بهمن»! ای «اردیبهشت»!
مرا با توانائی خود از آن ستایشی که وام بندگان است، آگاه سازید تا زندگی به خواست شما خرم و تازه گردد.

101

به کام دل خواهانم که «مزدا اهورا» براوردنده آرزو ها به هر کس، آنچه را خواستار است، ارزانی دارد.

ای «سپندارمذ»!

به نیروی پایدار رسیدن و از راستی بهرهور بودن و شکوه پاداش و زندگی (با) منش نیک را به من ببخش.

102

ای «مزدا»!
آن را که آرزوی فردوس است، از پاکترین خرد آگاه تو فردوس ارزانی باد و آنچه از همه (چیز) بهتر است: بخش منش نیک و شادمانی زندگی دیرپایی که تو (روز) همه روز به دستیاری «راستی» خواهی داد، از آن او باد!

103

از «به» به «بهتر» گرایاد آن مردی که در این زندگی جهانی و در (آن) زندگی مینوی ما را به راه راست سود (بخش) رهنمون گردید³⁸: راه درستی (که) در سرانجام آن «اهورا» و آفریدگان پاک وی آرمیده آند.

ای «مزدا»!

آن را مردی که بسان تو خوب شناسا و پاک است، (راهنمای) ما شد.

104

ای «مزدا»!
ترا (در جهان مینوی) توانا و پاک شناختم.

آنگاه که پاداش (و پادافره) به دست بر میگیری و به پیرو راستی و پیرو دروغ میدهی، از گرمای «آذر» تو - که نیرویش از راستی نیروی منش نیک به من روی خواهد نمود.

105

ای «مزد ا اهورا»!

آنگاه که نخستین بار ترا در جهان مینوی نگریستم، پاک شناختم (و دانستم) که چگونه کردارها و گفتارها را مزد خواهی داد: پاداش نیک به (گفتار و کردار) نیک و پادافرة بد به (گفتار و کردار) بد.

تو در پایان گردش آفرینش، با هنر خویش (بدان را از نیکان باز خواهی شناخت.)

106

ای «مزد ا»!

در آن هنگام که باز پسین روز فرا رسد، تو با «سپندمینو» و «شهریور» و «بهمن» که از کردارش در جهان راستی میافزاید - بدراخواهی آمد.
«سپندارمذ» مردمان را از فرا رسیدن هنگام داوری آگاه خواهد ساخت - آن داوری «سپندمینو» که هیچکس نتواند فریبی در آن راه دهد.

107

ای «مزد ا اهورا»!

در آن هنگام که «بهمن» به سوی من آمد و از من پرسید:
«کیدستی و به کدامین کس باز بسته ای و در روز باز پسین با کدامین نشان، خود و زندگی خود را خواهی شناساند؟»،
ترا پاک شناختم.

108

آنگاه بدو گفتم:

«منم «زرتشت» که دشمن دروغ پرست و پناه نیرومند پیرو راستی خواهم بود تا در روز رستاخیز کشور دلخواه جاودانی از آن من گردد.»

ای «مزد ا»!

تا هنگامی که میستایم و میسرایم (همچنان دشمن دروغ و یاور راستیم.)

109

ای «مزد ا اهورا»!

در آن هنگام که «بهمن» به سوی من آمد و از من
پرسید:
«چگونه در روز بازپسین خود را بازخواهی
شناساند؟»،

ترا پاک شناختم (و بدو پاسخ گفتم)
«با د هش (آن) نیایش (که) به نزد «آذر» تو
(میگزارم.) تا بدان هنگام که بتوانم به راستی
خواهم اندیشید (و) خود را به دین راستین باز
خواهم شناساند.

110

(ای «زرتشت»)!

دین راستین مرا بندگر که من و «سپندارمذ» آنرا
همی خوانیم تا به نزد ما آید.
اینک، آنچه را خواهی پرسید از ما بپرس که پرسش
تو، پرسش (مرد) نیرومندی است و آن کس که (تو از
او میپرسی) توانائی دارد (که) تو (پرسنده)
نیرومند را (پاسخ گوید و) کامروا کند.

111

ای «مزد اهورا»!

آنگاه که «بهمن» به سوی من آمد و نخستین (بار)
از سخنان تو آموخت یافتم، ترا پاک شناختم. آیا
(شور و) دلدادگی من به هنگام رسانیدن آین تو به
مردمان - آن آیینی که به من گفتی بهترین این است
- مایه رنج و آزار من خواهد گشت؟

112

آنگاه که به من فرمان دادی:

«برای آموختن دین راستین بپاخیز و به راستی
گرای!»

پیش از آراسته شدن کشور مینوی (و پیش از آن که)
«سروش» به به همراه «اشی» توانگر بدرآید و پاداش
و پادافره به نیکوکاران و بزهگران رساند، بیهیج
نافرمانی به راستی گرویدم.

113

ای «مزد اهورا»!

آنگاه که «بهمن» برای بازشناختن خواهش من (از
تو) به سوی من آمد، ترا پاک شناختم.

ای «مزد!»

آن زندگی جاودان - که هیچکس ترا به بخشش آن
ناگزیر نتواند کرد - آن هستی آرزو شده را که در

کشور (مینوی) تو نوید داده شده است، به من ارزانی دار.

114

اگر (در) همین جهان خاکی یاری و پناه ایزدی تو از من دریغ نشود و به دستیاری «اردیبهشت» از شهریاری و توانائی مینوی برخوردار گردم، بپاخیزم و با همه پیروانم - که گوش به فرمان آسمانی تو دارند - در برابر بدخواهان و خواردارندگان آین تو بایستم و در برانداختن آنان بکوشم.

115

ای «مزدای!»

در آن هنگام که «بهمن» و «توشناخیتی»³⁹ به سوی من آمدند و به من بیاموختند: «مبادا چنان رفتار کنی که پیروان دروغ را خوش و پیروان راستی را ناخوش آید»، ترا پاک شناختم.

116

ای «مزدایهورا!»

«زرتشت» خردپاک ترا برای خویش برگزید. (آنان که از دروغ روی برتابند) روان پاک برگزیده راستی را - به پیکر آراسته و از زندگی و نیرو برخوردار - در کشور خورشید سان «سپندارمذ» دریابند.

باشد که (سپندارمذ) به کردارهایی که از منش نیک مایه گرفته است، پاداش دهد.

44 . هات یستا

117

ای «اهورا!»

درباره نیایش - آنچنان نیایشی که از برای کسی چون تو (شاپرسته) است - از تو میپرسم؛ به من پاسخ گوی!

ای «مزدای!»

کسی چون تو باید (چنین نیایشی را) به دوستی چون من بیاموزد و به دستیاری «اردیبهشت» ارجمند، ما را یاری کند تا منش نیک به نزد ما فرود آید.

118

ای «اهورا!»

از تو میپرسم؛ به درستی به من برگو: چگونه مردمان در جهان از پاداش کردار نیک بهره‌مند

خواهند شد و آیا براستی بختیار و کامیاب خواهند
گردید؟

ای «مزدا»! ای «راستی»!

آن مرد پاک⁴⁰، آن دوست و درمان بخش زندگی،
نگران روز پسین است (و مردم نوید رستگاری میدهد)

119

ای «اهورا»!

از تو میپرسم؛ به من برگو؛ در آفرینش، پدر
نخستین راستی کیست؟ کیست که خورشید و اختران را
به گردش درآورد؟ از (نیروی) کیست که ماه میفزاید
و دیگرباره میکاهد؟

ای «مزدا»!

خواستارم (که) این (همه) و (بسا چیزهای) دیگر
(را) بدانم.

120

ای «اهورا»!

از تو میپرسم؛ به من برگو؛ چه کس زمین را در
زیر و آسمانها را برفرماز نگاهداش که فرو
نمیافتدن؟ چه کس آبها و گیاهها را بیافزاید؟ چه
کس به بادها و ابرها تندي و شتاب بخشد؟
هان ای «مزدا»! دادار نیک منش؟

121

ای «اهورا»!

از تو میپرسم؛ به من برگو؛ کیست که روشنائی خوب
کنش و تاریکی را بیافرید؟ کیست که خواب خوب کنش و
بیداری را بیافرید؟ کیست که بامداد و نیمروز و شب
را - که برگزیدگان را پیمان فرایاد آورد -
بیافرید؟

122

ای «اهورا»!

از تو میپرسم؛ به من برگو؛ آیا براستی چنانست
که من (به مردمان) نوید میدهم؟ آیا «اردیبهشت» و
«سپندارمذ» با کردار خود (پا کدینان را) یاری
خواهند کرد؟ آیا «بهمن» از سوی تو، کشور (مینوی)
ترا (از آن ما) خواهد شناخت؟
(هان ای «مزدا»!)

برای چه کس چارپای بارور خرمی بخش آفریدی؟

123

ای «اهورا»!

از تو میپرسم؛ به من برگو: چه کس «شهریور» و
«سپندارمذ» ارجمند را بیافرید؟ چه کس با فرزانگی
پدر را دوستار پسر کرد؟
من بر آنم که تو و «سپندمینوی» پاک را آفریدگار
همه اینها بشناسم.

124

ای «اهورا»!

از تو میپرسم؛ به من برگو: چگونه روان من به
بخشایش شادی - انگیز خواهد پیوست؟ - (من) آموzes
ترا به یاد خواهم سپرد و آین زندگی را که از
«اردیبهشت» و «بهمن» میپرسم به درستی در خواهم
یافت.

125

ای «اهورا»!

از تو میپرسم: به من برگو: آیا من که دین مردم
نیک اندیش را از آلایش گناه میپردازم و آنان را به
راستی رهنمون هستم، خواهم توانست از سوی
خداآندگار کشور (مینوی) مردم را به آن سرائی که
کسی چون تو ای «مزدا» با «اردیبهشت» و «بهمن» در
آن غنوده است، نوید دهم؟

126

ای «اهورا»!

از تو میپرسم: به من برگو: آیا (مردم) بدرستی
با گفتار و کردار به دین من - دین با راستی
پیوسته من که به جهانیان فزو نی بخشد - خواهند
نگریست یا به امید بخشایشها ی تو؟

127

ای «اهورا»!

از تو میپرسم، به من برگو: آیا آنچنان خواهد شد
که پارسائی (و فرمابری) به آن کسان که دین ترا
بدهیشان آموختم، راه یابد؟
منم نخستین کسی که به پیامبری برگزیده شدم. همه
دیگران را (که دشمن دین راستین هستند) به دیده
بدخواهی خواهم نگریست.

128

ای «اهورا»!

از تو میپرسم، به من برگو: در میان گروهی که
بدهیشان سخن میدگویم، کیست که پیرو راستی است و
کیست که پیرو دروغ است؟ کدام یک (از آنان) دشمن
است؟ آن دروغ پرستی که برای بخشایش تو با من

ستیزه کند کیست؟ آیا نباید او را دشمن به شمار
آورد؟

129

ای «اهورا»!

از تو میپرسم؛ به من برگو: چگونه (دیو) دروغ را
از خود دور توانیم کرد و به سوی (تیره دلانی) که
از نافرمانی نمیخواهند با راستی پیوند داشته
باشند و از منش نیک اندرز بشنوند، توانیم راند؟

130

ای «اهورا»!

از تو میپرسم؛ به من برگو: چگونه دروغ را به
دستهای (توانای) راستی توانم سپرد تا آنرا به
دستور آینین تو برافکند و به دروغپرستان شکستی
سترک دهد و برای آنان رنجها و ستیزها ببار آورد؟

131

ای «اهورا»!

از تو میپرسم؛ به من برگو: آیا تو آن توانائی
را داری که چون دو سپاه ناسازگار⁴¹ بهم رسند، به
دستیاری «اردیبهشت» مرا پناه دهی؟

ای «مزدا»!

از روی پیدمانی که تو برآن استواری به کدام یک
از دو سپاه پیروزی خواهی بخشدید؟

132

ای «اهورا»!

از تو میپرسم، به من برگو: کیست آن پیروزگری
که پیروان آینین ترا پشت و پنا هست؟

ای «مزدا»!

مرا آشکار به برگما شتن آن سرور در مان بخش
زندگی، آن که فرمانبری و منش نیک دو روی آور شده
است، آن که تو خواستار اویی، آگاه ساز.

133

ای «اهورا»!

از تو میپرسم؛ به من برگو: چگونه کام دلم از
پیوستن به تو بر آید؟ چگونه رفتارم کارساز شود؟
آیا از روی آینین تو رسائی و جاودانگی با آن کس که
از راستی بهره ور است، درآمیزد.

134

ای «اهورا»!

از تو میپرسم؛ به من برگو: چگونه آن مزد که به
من نوید داده شده است - ده مادیان و ده اسب و یک

اشتر⁴² بسان رسائی و جاودانگی در بخشش تو به
دستیاری «اردیبهشت» به من ارزانی خواهد شد؟

135

ای «اهورا»!
از تو میپرسم؛ به من برگو: آن کس که مزدی را
نوید دهد و آن را ارزانی ندارد، سزاوی او (در این
جهان) چیست؟
از سزاوی که چنین کسی را در جهان مینوی خواهد
بود آگام.

136

آیا هرگز دیوهای خداوندگاران خوبی بوده‌اند؟
آنان میبینند که چگونه «کَرَبَن»⁴³ و «اوسيچ»⁴⁴ و
«کَوَي»⁴⁵ چارپایان را برایشان به خون میکشند.
ای ننان چارپایان را از روی آیین راستین برای
گشايش بخشیدن به کشت و ورز نمیپرورند.

137

ای نک سخن می‌گویم، هان ای کسانی که از دور و
نzed یک فراهم آمده، خواستار آموژش دین راستین
هستید، گوش فرا دهید و سخن مرا بشنوید و به یاد
بسپارید! گفتار من آشکار و هویداست:
مباد که آموزگار بد - آن دروغ پرست که (مردم
را) با زبان خویش به کیش بد فرا میخواند - زندگی
را دیگرباره تباه کند.

138

اینك از آن گوهر⁴⁶ آغازین زندگی سخن میگویم:
گوهر پاک به گوهر پلید گفت: نه منش، نه آموژش،
نه خرد و آیین، نه گفتار و کردار و دین و نه روان
ما با هم سازگار است.

139

از آنچه «مزدا اهورا»⁴⁷ دانا در آغاز زندگی به
من گفت، سخن میگویم:
آنان که در میان شما، بدآیین که من اندیشم و
گویم، نگروند در پایان زندگی بهره شان در یغ و
افسوس خواهد بود!

140

از آنچه برای جهان بهتر است، سخن میگویم.
ای «مزدا»!
(من) به آیین راستین بیاموختم:
آن کس که جهان را بیافرید پدر برزیگر نیک منش
است و زمین دختر نیک کنش⁴⁸ هموست.

«اهورا»ی بر همه نگران را نتوان فریفت!

141

از آن‌چه «مزدا اهورا»ی پاکتر به من گفت سخن می‌گویم - سخنی که شنیدنش برای مردم بهتر است - آنان که برای (خشندودی) من⁴⁸ از او فرمانبرداری کنند از کردار (و) منش نیک به رسائی و جاودانگی رسند.

از آن که از همه بزرگتر است سخن می‌گویم .
ای «اردیبهشت»!

او را ستاینده‌ام - او را که نیک خواه آفریدگانست-

«مزدا اهورا» با روان پاک خود ، نیایشی را که من از منش نیک بیاموختم ، بشنود (و بپذیرد.)
باشد که او با خرد خویش مرا از آن‌چه بهتر است بیاگاها ند !

142

همه زندگان و همه آنان که بودند و خواهند بود از پاداش و پادافره‌ئی که در دست اوست خواهند دانست که در جاودانگی ، روان پیرو راستی همیشه کامروا (و شادمان) و (روان)⁵¹ دروغ پرست (پیوسته) در رنج خواهد بود .
این را «مزدا اهورا» از کشور مینوی خویش بیافریند .

143

(پاداش نیک) را با ستایش و نیایش دریاب .
آری اینک خواستارم که با چشم خویش بر راه کشور مینوی ، راه اندیشه و گفتار و کردار نیک ، بنگرم .
از آن پس که به دستیاری «اردیبهشت» ، «مزدا اهورا» را شناختیم ، نیایش‌های خود را با دربارگاه ستایش او فرو نهیم !

144

(«مزدا») را با منش نیک خشنود ساز - («مزدا»)
که به خواست خویش به ما بهروزی و تیره روزی دهد⁵²
باشد که «مزدا اهورا» از راه شناسائی خوب ما به منش نیک و به میانجی دین راستین و توانائی خویش به ما کشت و کار دهد تا به چارپایان و کسانمان گشايش دهیم .

145

(«مزدا») را با درودپارسائی بزرگ دار - آن کس را که همیشه «مزدا اهورا» خوانده شود - چه او از

«اردیبھشت» و «بھمن» خود به ما نوید داد که در
کشور مینوی وي از رسائی و جاودانگی و دربار گاهش
از نیرو و پایداری بھرہمند خواهیم بود.

146

پس از «مزدا اهورا»!

آن کس که از این پس دیوان و مردمان بداندیش را
که به خواری بد مینگرنده، پست شمارد، دین پاک و
رهاننده آن سرور⁵³ دسوت و برادر و پدر وي خواهد
بود.

46 . هات یسنا

147

به کدامین مرز و بوم روی آورم؟ به کجا، به کدام
سرزمین بروم؟
سپا هیان و پیشوایان از من دوری گزینند و
برزیگران مایه خوشنودی من نگردند.
فرمانروایان دروغ پرست کشور (با من ستیزه
ورزند.)

ای «مزدا اهورا»!

برگو، چگونه ترا خشنود تو انم ساخت؟⁵⁴

148

ای «مزدا»!

من (خود) آگاهم که چرا ناتوانم: من خواسته (و
دارائی) ناچیزی دارم و کسانم اندک شمارند؟
ای «اهورا»!

به (نzd) تو گله میاورم. تو خود (درکار من)
بنگر و (مرا) یاری بخش - آنچنان که یک دوست (یاری
خود را) به دوستش ارزانی دارد
مرا از دین راستین، از آنچه سرمایه منش نیک
است، بیاگا هان!

149

ای «مزدا»!

کی با مداد روز (rstگاری) فرا میرسد (که) جهان
با آموژش افزایش بخش پر خرد رهان ندگان، دین
راستین بپذیرد؟

کیاننده آنان که «بھمن» به یاریشان خواهد شتافت؟

ای «اهورا»!

من ترا برای آگاه شدن خویش برگزیدم.

150

دروغ پرسست⁵⁵ آن بدنام تبهکار - راهبران دین
راستین را از پروردن چارپایان در روستا یا کشور
باز میدارد.
ای «مزدا»!

(خواستار) کسی (هستم) که «دروغ پرسست» را از
شهریاری بیبهره کند. آن کس از پیشووان (زندگی)
است که راه آیین نیک را بیاراید (و هموار سازد)

151

اگر دانائی، که خود پیرودین را استین است،
بتواند کسی از پیروان دروغ پرستان را به راه راست
آورد، باید برای نگاهداری او آزاده و بزرگی را
آگاه سازد تا بدان مرد به آیین را استین گرویده
پناه دهد و نگذارد همکیشان دیرینش بدو آزار
رسانند.

152

اگر آن آزاده که از او درخواست پناه دادن شده
است، به یاری برنخیزد و از پناه دادن دریغ ورزد،
بیگمان آن مرد (دیگر) باره به آفریدگان دروغ خواهد
پیوست، چه او خود دروغپرست و نیکخواه به دروغ
پرستان است.

ای «ا هورا»!

از همان نخستین روزی که دین بیافریدی، یک راستی
پرست دوست یک راستی پرسست است.

153

ای «مزدا»!

جز «آذر»⁵⁶ و «بهمن» تو، که دین را استین از
کردار شان رساخته گردید، آنگاه که دروغپرست
برای آزدتن من آماده شود، چه کس یاور و پشتیبان
من خواهد بود؟
ای «ا هورا»!

نهاد مرا از این دستور آگاه ساز!

154

ای «مزدا»!

مبادا از کردار آن کس که در سر دارد به هستی من
آسیب رساند، به من رنجی رسد!
باشد که (زبان) آن کردار برگردد و بدو رسد،
آنچنان که از زندگی خویش بیبهره ماند و به زندگی
بددچار آید.

155

کیست آن را مردی که نخستین بار به ما آموخت تا تو (آفریدگار) کارساز و داور پاک درست کردار را بزرگ بداریم؟

(مردم) خواستارند که سخنان «اردیبهشت» تو و آنچه را «گوشورون»⁵⁷ به «اردیبهشت» گفت و از «بهمن» پرسید، بشنوند.

156

ای «مزدا اهورا»!

آن مرد یا زنی که آنچه را تو برای جهان بهتر دانستی بجای آورد، بهشت (جاودان) به پاداش درست کرداری وی بدو ارزانی باد! من با همه آن کسانی که به نیایش تو برگمارم، از پل «چینوت»⁵⁸ خواهم گذشت.

«کَرَبَنْ»⁵⁹ ها و «کَوَي»⁶⁰ ها - آنان که روان و نهادشان هنگام رسیدن به پل چینوت در هر اس خواهد افتاد؛ آنان که همواره تا جاودان، یاران خانمان دروغ⁶¹ خواهند بود - برای تباہ کردن زندگی، مردم را به کردارهای بد و ادار میکنند.

157

هنگامی که «اردیبهشت» از (پرتو) کوشش «سپندارمذ» - گ شایش بخش هستی - به نوادگان و خویشان نامور «فريان»⁶² توراني روی کند، «بهمن» آنان را بپذيرد و «مزدا اهورا» در روز پسین بدیشان را مش بخشد.

158

کیست در میان مردم آن که «سپیتمان زرتشت» را از آمادگی خود (برای گسترش آیین راستین) خشنود کند؟ چنین کسی برازنده است که پرآوازه و نامبردار شود. «مزدا اهورا» به وی زندگی جاودان بخشد. «بهمن» هستی او را برافزايد و ما او را دوست خوب دین راستین شناسیم.

159

این «زرتشت»!

کیست آن پاکدینی که در (گسترش) آیین بزرگ مغ، دوست (و یاور) تست؟ کیست آن کس که خواستار است بدین نام بلند آوازه گردد؟

- این کی «گشتاسب» است (که) در پایان کار (از) دین راستین پشتیبانی خواهد کرد.
ای «مزدا اهورا»!

من کسانی را که تو در (سرای جاودانی فردوس) گرد
هم خواهی آورد، با گفتار (و) منش نیک، همیخوانم.
.....
160

ای «هچتسپیان»⁶³ ای «سپیتمانیان»!⁶⁴
به شما میگویم که دانا را از نادان باز شناسید!
.....
65.....

از این کردار است که شما راستی را به خود
ارزانی دارید، آنچنان که در نخستین آیین «اهورا»
ست.

161
ای «فرشوشتر هوگو»!⁶⁶
با این رادمردان⁶⁷ به (سوی بهشت جاودانی) روی
آور.
ماهر دو⁶⁸ خواستاریم که آنان (در آنجا) خوش و
شادکام باشند.
آن جا که راستی و پارسائی پیوسته و کشور
جاودانی به کام منش نیک است. جائی که «مزدااهورا»
برای افزایش آرام دارد.

162
جائی که من از تو ای «جاماسب هوگو»⁶⁹ و از
فرمانبری و نیایش (و) آمادگی تو (برای جانفشاری)
در راه آیین راستین ، نزد «مزدااهورا» - که به
دستیاری «اردیبهشت» اندرزگر کارآگاه، دانا را از
نادان بازشناشد - سنجیده سخن خواهم گفت نه
ناسنجیده .
آن کس که در (پیروی از آئین) من پایدار است، من
نیز بهترین دارائی خویش را به دستیاری منش نیک
بدونوید دهم.
آن کس که با ما سرستیزه کرده دارا (سزاوار)
ستیزه (است).

ای «مزدا»! ای «اردیبهشت»!
بدینسان خواست شما را (برآوردم و شما را) خشنود
سازم .

این است فرمان خرد و منش من!
163

آن کس که آنچه را به کام من سازگارتر است از
روی دین درست برای من بجای آورد ، سزاوار پاداش
است.

آن کس که جهان دیگر به وی ارزانی شده است، (در
این جهان از) یک جفت چار پای بارور و هر آن چه
آرزومند است (بهره‌مند باد!)
ای «مزدا»!
ای کسی که چاره سازتری! این (آرزو) را تو از
برای من بر میاوری!

164

(آن کس که) به (نzd) «سپندمینو» و دین راستین،
اندیشه و گفتار و کردار نیک پیشکش آورد،
«مزدااهورا» رسائی و جاودانگی و توانائی بدو
خواهد بخشید.

165

آنچه را از برای «سپندمینو» بهتر است باید با
گفتار و منش نیک و کردار (ستوده) بجای آورد. بدین
(اندیشه و گفتار و کردار نیک) است که مردم خود را
به «مزدا» - پدر راستی - نشان میدهند و (مزدا)
ایشان را باز میشناسد.

166

ای «مزدا»!
توئی پدر پاک «سپندمینو» - کسی که از پس پرسش و
پاسخ با «بهمن»، چارپای خرمی بخش برای ما پدید
آورد.
آنگاه «سپندار مذ» برای کشتزارش⁷⁰ بدو رامش
بخشید.

167

ای «مزدا»!
دروغ پرستان از (فرمان «سپندمینو» سرپیچیدند نه
راستی پرستان).
آن کس که به بیش و کم (خرسند و) تواناست باید
به راستی پرست مهربانی کند و بدخواه دروغ پرست
باشد.

168

ای «مزدااهورا»!
تو به دستیاری «سپندمینو»، آنچه را بهتر است به
راستی پرست نویدادی. آیا دروغپرست - آن که با
کردار و منش زشت بسر میدارد - بی خواست تو از
(پاداش آن نوید) بهره‌ور خواهد شد؟

169

ای «مزدااهورا»!

بسایان که (خواهند) به آین راستین بگروند و خواستارند بشنوند که (در) هنگام آزمایش آذربه یاری «سپندمینو» و دستیاری «سپندارمذ» و «اردیبهشت» پاداش و پافرة راستی پرستان و دروغ پرستان را چگونه خواهی داد.

170

ای «اهورا»!

چون روز شمار (فرارسد و) راستی بر دروغ چیره گردد - آنسان که به دیوهای مردمان (گناهکارو پیرو دروغ) کیفری که از دیرباز آگاهی داده شده است، برسد - آن کس که نیایشگر تست از بخشایش تو برخورد از گردد.

171

ای «اهورا»!

مرا از آنچه تو (بدان) آگاهی، آگاه گردان: آیا (تواند بود که) پیش از فرا رسیدن روز بازپسین و کیفر یافتن دروغ پرست در جهان مینوی، پیرو راستی (در همین جهان) دروغپرست را شکست دهد؟ (نیک) آشکار است که پاسخ این (پرسش) جهان را پیام نیکی است.

172

به ترین آموژش برای دانا آنست که «اهورا»^۱ نیکخواه پاک به میانجی دین راستین بیاموزد.

ای «مزدا»!

(داناباید) به دستیاری خردمنش نیک، این نهانی (ترا) دریابد.

173

ای «مزدا»!

آن کس که گاه اندیشه و گفتار و کردار نیک و گاه اندیشه و گفتار و کردار بد را پیرو باشد، زمانی به آین راستین بگرود و روزگاری به کیش دروغین روی آورد، در روز پسین به خواست تو (از دیگر مردمان که به بهشت یا دوزخ درآیند) جدا گردد (و او را به همس্টکان^{۷۲} درآورند).

174

ای «سپندارمذ»!

(چنان کن که) شهریاران خوب با کردار و آین نیک پادشاھی کنند.

میاد که شهریاران بد به ما پادشاھی کنند.

ای «سپندارمذ»!

(چنان کن که) برای مردم خانه و زندگی بهتر و
برای چارپایان چمن و چراغاه خوش فراهم آید.

175

آری («سپندارمذ») به ما خانمان خوب و پایداری و
نیرو داد و «بهم» ارجمند برای چارپا چمن و چراغاه
پدید آورد.

«مزدا ا هورا» در آغاز آفرینش گیتی به دستیاری
«اردیبهشت» گیاهها (را) برویانید (و چراغاهها را
بگسترانید)

176

هان ای کسانی که خواستار پاداش منش نیک هستید!
به دستیاری دین راستین - که مرد پاک یاور آنست -
خشم را براندازید و ستم را از خود دور سازید.
ای «اهورامزدا»!

چنین آفریدگانی که دارای منش نیکند (جاداوه)
در سرای تو خواهند زیست.

177

ای «مزدا»!
بخشن کشور نیک تو کدام است؟ پاداش تو کدام است?
- آری پاداش برای من ای «اهورا»! - کدام است آن
داوری آشکارای تو به میانجی «اردیبهشت»؟ کدام است
آن سنجیدن کردارها به یاوری «بهمن» که پارسایان
آرزومند آنند؟

178

ای «مزدا»! ای «اردیبهشت»!
کی خواهم دانست که شما تواناتر از هر کسی هستید
- تواناتر از آن که مرا به آسیب بیم دهد?
داوری «بهمن» را آشکارا به من باز گویید!
رهاننده⁷³ باید بداند که پاداش وی (برای دین
گستربی) چه سان خواهد بود.

179

ای «مزدا»!
کی مردم پیام (مرا) خواهند شناخت؟
کی پلیدی این می⁷⁴ را - که «کَرَبَن»⁷⁵ ها از روی
کین و آهنج بد: شهریاران و سروران سرزمینها را
بدان میفریبند - خواهی برانداخت?

180

ای «مزدا»!
کی راستی و پارسائی و کشور پر از کشتزارها ی
گسترد़ه و آباد و خان و مان خوب پدیدار خواهد شد؟

کیانند که (مارا) در برابر دروغ پرستان خونخوار
رامش خواهند داد؟
کیانند کسانی که منش نیک را باز خواهند شناخت؟

181

ای «مزدا»!

ایناند⁷⁶ رهانندگان کشورها که برای خشنودی آین
تو از منش و کردار نیک و راستی پیروی کنند. اینان
برافکندگان خشم (و کوتاه - کذندگان دست ستم
وزورند.).

182

اکنون دیرگاهی است که «بندو»⁷⁷ بزرگترین ستیزه
جوی با من است - منی که خواستارم گمرا هان را از
راستی خشنود گردانم
ای «مزدا»!
با پاداش نیک به سوی من ای و مرا پناه بخش!
ای «بهمن»!
«بندو» را گرفتار مرگ ساز!

183

اکنون دیرگاهی است که «بندو» - این آموزگار
دروغین که از راستی سرپیچیده است و در اندیشه
ندارد که «سپندارمذ» را به خود راه دهد و با
«بهمن» به پرسش و پاسخ برخیزد - در سر راه من
مانده است.

184

ای «مزدا»!

«راستی» برای سودبخشیدن در آین ما نهاده شده
است و «دروغ» برای زیان رسانیدن به کیش دروغین.
آرزو دارم که (همه گمرا هان) به منش نیک
پیوندد.
من (کسان را از) آمیزش با دروغ پرستان باز
میدارم.

185

آن بدمنشانی که شبان نیستند و در میان شبانان
بسر میبرند و با زبان خویش خشم و ستم میپرورند،
کردار بد نزد ایشان افزونتر است و در روز بازپسین
خانه‌مان دیو - که جایگاه دروغ پرستان است - از آن
ایشان خواهد بود.

186

ای «مزدا»!

کامیابی و گشايش (در زندگی) از آن کسی باد که
روان خویش را با «بهمن» پیوند دهد و به میانجی
«اردیبهشت» با «سپندارمذ» شناسا شود.
ای «اهورا»!

با (چنین کسانی) به کشور (مینوی) تو درآیم.

187

ای «مزدا»! ای «اردیبهشت»!

شما را به گفتن آنچه اندیشه خرد شما (گویای
آنست) برانگیزم تا درست بازشناسم که چگونه باید
دین شما را (بگسترم.)

188

ای «مزدا»!

این (سخن) را «بهمن» و «اردیبهشت» بشنوند! تو
خود نیز ای «اهورا» گوش فراده! - کدام پیشوای
کدام سپاهی دادور (و آینه پذیر) است که با (پذیرش
دین) به کشاورز (برای گرویدن به دین راستین)
آوازه نیک دهد؟

189

ای «مزدا اهورا»! ای هماره جاودان!

از تو خواهانم به «فرشوشترا»⁷⁸ پیوستگی شادی
بخشتر با «اردیبهشت» بخشی و به من کشور نیک مینوی
خویش را.

ای «اهورا»!

من و (فرشوشترا) خواستاریم که از فرستادگان تو
بشمار آییم.

190

«جاماسب»⁷⁹ - نگاهیان (و یاور دین راستین) که از
برای سود رسانیدن آفریده شده است - فرمانها را
 بشنو! راست گفتار با دروغ پرست در نیامیزد و در
روز پسین روانهای به راستی پیوستگان از بهترین
پاداش بهره ور گردد.

191

ای «مزدا» ای توانای بزرگ!

منش نیک و روان پیرو راستی و نیایش و پارسائی و
کوشش را در بارگاه تو نگاهداری کنم تا تو با
نیروی پایدار (خویش) بر آن پاسبانی کنی.

192

آن کسان که به فرمان شهرياران بدگردن نهند ،
بدمنش و بدگفتار و بدکردارند !
(در پايان زندگي) روانها (ي ديجر گناهكاران) آن
پيروان دروغ را با خورشهاي پلييد پذيره شوند. آنان
آشكارا به دوزخ - خانمان دروغ - درآيند.

193

اي «اردیبهشت»!
ياوري تو کدام است?
اي «بهمن»!
ياري (و پشتيباني) تو براي من که زرتشم و ترا
به ياري همي خوانم چيست?
اي «مزدا اهورا»!
من که با ستايشها (ي خويش) به تو آفرين خوانم ،
این ياوري را از تو خواستارم .
- چيزی که در بخشش تو (از همه چيز) بهتر است.
سنا . هات 50

194

آيا (پس از پايان زندگي) روان من از ياوري کسي
برخوردار تواند بود؟
اي «اردیبهشت»! اي «بهمن»!
آنگاه که من شما را به ياري همي خوانم ، جز شما
و «مزدا اهورا» - که به درستي شناخته شده است -
کيست که (ياور و) نگاهدار منست؟

195

اي «مزدا»!
چگونه (است حال) کسي که خواستار چارپاي خرمي
بخش است و آرزو دارد که آن چارپا و کشتزار (ي
خرم) از آن او شود: کسي که از روی دين راستين ،
درست زندگي کند در ميان بسياري که به خور شيد
نگرند؟
تو در روز شمار آنان را در بهشت - سراي
هوشياران - جاي دهي .

196

اي «مزدا»!
آنچه به دستياري «اردیبهشت» و به ميانجي
«شهریور» و «بهمن» نويid دادي ، از آن او⁸⁰ باد ! -
آن مردي که به نيروي «ashi»⁸¹ (دين راستين) را در

سرزمین همسایه دروغ پرست (بگسترد) و هستی را (از آبادانی بهره ور سازد.)

197

ای «مزدا اهورا»! ای «اردیبهشت»! ای «بهمن»! ای «شهریور»!

اکنون شما را ستایش کنان پرستش میکنم تا (پیکر) نماینده (کردارها) - که راد مردان در آرزوی آنند - در راه فرمانبرداران (آیین راستین) به سوی «گرzman» بایستد.

198

آری، ای «مزدا اهورا»! ای «اردیبهشت»!
از (بخشن) شما برخورد از شوم؛ چه شما به پیام آور خویش مهربانید و با باری آشکار، به یک جنبش دست، فردوس (را) به ارزانی دارید.

199

ای «مزدا»!
پیامبر نیایش گزار (تو) - «زرتشت» آن دوست راستی
بانگ برآورده است:
- بشو که آفریدگار خرد، به میانجی «بهمن»، آیین خویش (را به من) بیاموزد تا زبانم (جز به راستی نگردد و سخن نگوید)

200

ای «مزدا»! ای «اردیبهشت»! ای «بهمن»!
اینک با (ستایش و) نیایش شما، اسبان تکاور و
چست و پهناور و توانا برانگیزم تا بدانها فراز
آید و به یاری من شتابید!

201

ای «مزدا»! ای «اردیبهشت»!
با سرودهای بلند آوازه (ئی) که به کوشش (من)
پدیدار گشته است و با دستهای برافراشته و نیایش
پارسایان و هر آنچه از هنر منش نیک به شمار آید،
به شما روی آورم.

202

ای «مزدا»! ای «اردیبهشت»!
آنگاه که با پاداش دلخواه خود دست یابم با
کردار و منش نیک و پرستش، ستایش کنان به سوی شما
آیم.

از آن پس بکوشم تا نیک اندیش (پیرو دین راستین
نیز) از پاداش نیک (بهره) برگیرد.

203

ای «مزدا اهورا»! ای «اردیبهشت»! ای «بهمن»!
هر آن کردار نیکی که ورزیده ام و خواهم ورزید و
هر آنچه (در گیتی) به دیدگان (من) ارزش دارد (و
زیبا و نغز است) چون فروغ (تاب ناک) خور شید و
سپیده بامداد، همه برای نیایش شماست.

204

ای «مزدا»! ای «اردیبهشت»!
خواستارم که ستایشگر شما خوانده شوم و تا بدان
هنگام که تاب و توان دارم چنین باشم.
دادار جهان از منش چنان کند که (جهانیان) هر
آنچه را به خواست وی سازگارتر است، درست بجای
آورند. (نیک اندیشان و بدکرداران را⁸² به داور
دانای درست کردار⁸³ و اگذار کرد، نیایش بگزارد، به
راستی از (پاداش و بخشایش «مزدا») بهره‌مند خواهد
شد.

205

«مزدا اهورا» به هنگام پایان گردش گیتی، آنچه را
از نیک نیکتر است به کسی بخشد که خواست وی را
برآورد و آنچه را از بد بدتر است به آن کس دهد که
وی را خشنود نسازد.

206

ای آن که جانوران و آبها و گیاهان (را) آفریدی!
به دستیاری «سپندمینو» جاودانگی و رسائی به من
بخش.

ای «مزدا»!

به میانجی «بهمن» توان و پایداری در داوری
(و اپسین به من بخش،)

207

ای «مزدا»!
اکنون از دو چیز سخن می‌گوییم - چه باید آن را
به (هر) دانایی (باز) گفت :-
- آن خوشی که به راستی پرست خواهد رسید و آن
بدی که برای پیرو دروغ (خواهد بود.)
أَرِيْ كَه بَرَايْ پَيَرُو دَرُوغْ (خَوَاهَدْ بَوْدْ.)
آری پیامبر شاد است. که (بتواند) دین را به
(هر) دانایی بنماید.

208

ای «مزدا»!

209

ای «مزد ا»!

کشور نیک برگزیده (تو) (شايان‌ترین بهره راستي⁹
از آن کسي خواهد بود که کوشش ورزد تا در
کردارهايش بهتری بجای آورد.
اکنون بر سر آنم که این خواست (کسان) را
برآورم.

210

ای «مزد اهورا»! ای «اردیبهشت»! ای «سپندارمذ»!
کشور (مینوي) تان را - که دارائي شماست - به
ميانجي «بهمن» به من و هر آن کس که نيايشگر (شما)
ست، بنمایيد.

211

ای «اهورا»! ای «اردیبهشت»!
گوشاهي شما باید به کسانی باشد که در گفتار و
کردارشان به گفتارهاي شما پيوستند.
ای «مزد ا»!
تو و «بهمن» نخستين آموزگار آنان هستيد.

212

ای «مزد ا»!
رنج ديدگان در کجا پاداش يابند و آمرزиде شوند?
(مرد مان) در کجا با «اردیبهشت» و «سپندارمذ» و
«بهمن» و «شهریور» تو دمساز خواهند گردید؟

213

اگر برزيگر نيك رفتار و با خرد، آن کسي را که
داوري ميان خود تباه کرد.
روانش به هنگام هويدا شدن کردارها در سرپل
«چينوت»⁸³ به هراس افتد، چه با کردار زيان (آور)
خويش از راه راستي برگشت.

214

«کرپن» ها برای آزاری که از گفتار و کردار خويش
به چارپا يان مير سانند فرمانبردار دستور و داد
برزيگري نيسند.

ای «مزد ا»!

آن داوری (را) که در پايان در (باره) خان و مان
دروغ خواهي کرد، اکنون بجای آور.

215

مزد (و پادashi) که «زرتشت» برای «مغان»⁸⁴ (و
پیروان دین راستین) نوید داد (درآمدن به)
«گرزمان»⁸⁵ (است) - (آنجا که) نسختين بار «مزد ا
اهورا» بدان درآمد (و پرتو افکند).

ایذست آن رستگاری که من از پرتو منش نمیک و
راستی به شما نوید میدهم.

216

«کی گشتاسب»⁸⁶ با شهریاری (خویش) آیین «مغان»
پذیرفت و راه منش نمیک و آموزش «مزدا هورا»⁸⁷ ی پاک
راستی اندیش را برگزید.
بدین سان کار به کام مانجام گیرد.

217

⁸⁸ «فروشوستر هوگو»⁸⁷ پیکر بزرگواری به من بنمود.
از آن سزائی که با آذر فروزان و آهن گداخته⁸⁹ به
دو گروه (مزد اپرستان و دیوپرستان) خواهی داد،
نمشانی در جانها بگذار: سود برای پیرو راستی و
زیان برای پیرو دروغ!

218

ای «مزدا»!
جز (کوی)⁹⁰ که زاده «اهریمین» و بدخواه مردمان
است چه کس خواستار تباہ ساختن (کار) من است؟
«اردیبهرشت» را به سوی خویش فراخوانم تا با پاداش
نمیک از پی در رسد.

219

ای «مزدا»!
کیست آن مردی که دوست «سپیتمان زرتشت» است?
کیست آن که از دین راستین اندرز پذیرد؟
کیست آن درست کرداری که از منش نمیک به آیین مغ
اندیشد؟
کیست «سپندارمذ»؟

220

چاکر فرومایة «کوی»⁹¹ «زرتشت سپیتمان» را که
در «گذرزمستان»⁹² اسبانش از سرما لرزان بودند (و
ناچار فرود آمده بود) خشنود نساخت (و پناه نداد).

221

بدین سان نهاد دروغپرست⁹³ پاداش آشکار راه درست
را برای «مزدا هورا» ی توانا آنچه را او خواستار
است برای دین نیکش بد و ببخشد تا از توانگری راستی
برخورد ار گردد.

222

«جاماسب هوگو»⁹⁴ این آیین (راستین) را چونان توانگریبی (که از) فر (ة ایزدی برآید) برای خود برگزید. آری او کشور بهمن را جویاست.
ای «اهورا»!

این بخش را به من ارزانی دار که آنان⁹⁵ در پناه تو باشند.

223

«مديوماه سپيتمان»⁹⁶ از آن پس که (خود) در نهادش کسی را که در جهان میکوشد⁹⁷ بشناخت، بر آن سر است که آنچه را از آیین «مزدا» در کردار های زندگی بهتر میبیند (به مرد بیاموزد و ایشان را از آن) بیگاند.

224

ای کسانی که همه با هم همگم هستید⁹⁸ با «اردیبهشت» با «بهمن» با «سپندارمذ»!
این بخش را به ما ارزانی دارید که چون به هنگام نیایش شما را ستاییم، «مزدا» بدانسان که نوید داده شده است یاری بخشد.

225

مرد از پارسائی پاک گردد و از اندیشه و گفتار و کردار و دینش راستی برافزاید (و دین راستین گسترش یابد) «مزدا اهورا» به میانجی «بهمن» کشور (مینوی خویش را) بدین مرد ارزانی دارد.
این پاداش نیک را آرزو میکنم.

226

«مزدا اهورا» آن کس را که ستایش وی از روی راستی بهتر است، میشناسد.
آنان را که بوده اند و هستند به نام میستاییم و با درود بدانان نزدیک میشویم.

1- «مزدا» و «اهورا» و مزدا اهورا» و «اهورا مزدا» همه نام خداوند و پروردگار بزرگ آیین «زرتشت» است که در سرهمه مهین فرشتگان و ایزدان جای دارد. در «گاتاها» تنهای سه صورت نخستین از این نام بکار رفته است.

2- سپندمینو: خرد پاک آفریدگار. گاه این نامه در سر نام مهین فرشتگان (امشا سپندان) جای میگیرد.

3- نام دومین تن از مهین فرشتگان است که نمایندگی راستی و پاکی «اهورا مزدا» در جهان مینوی و نگاهبانی آتش در روی زمین بر دوش اوست.

4- نام یکمین تن از مهین فرشتگان است که نماینده اندیشه ذیک و خرد و دانائی اهورامزدا و عهده دار آموختن گفتار نیک به انسان است.

- 5 روان چارپا یان با فر شته‌ئی که نگاه بانی چارپا یان سودمند با اوست.
- 6 جهان مینوی: جهان دیگر، جهان زبرین، جهانی که آدمی پس از مرگ بدان میرسد.
- 7 «سپندارمذ» که در فارسی «اسفند» گوئیم. نام چهارمین تن از مهین فرشتگان است. معنی این نام «پارسائی و فروتنی پاک» است. این فرشته در جهان مینوی نماینده دولتداری و برداشتی و فروتنی «آمورامزدا» و در جهان خاکی نگاهبانان زمین و خرمی و آبادانی آنست و او را مادی نه پنداشته برای دل گرم ساختن مردم به کار کشاورزی و آبادانی زمین، دختر «آمورامزدا» خوانده اند چنان که «آذر» را هم برای ارج گذاشتن و بزرگ داشتن، پسر «اهورا مزدا» نامیده اند.
- 8 روان: یکی از نیروهای پنجگانه آدمی است که پس از مرگ نیز جاودان میماند.
- 9 یکی از پادشاهان دودمان کیانیان بوده که بنا بر داستانهای شاهنامه و نوشته‌های «اوستا» هم زمان با «زرتشت» و پذیرنده و یاری کننده ایین وی بوده است.
- 10 FARASUSTAR: وزیر گشتاسب، برادر «جاماسب» - یکی دیگر از وزیران گشتاسب - و یکی از یاوران «زرتشت» بوده است.
- 11 نگاه کن به ص 32
- 12 «زرتشت» سخن میگوید
- 13 «سپند مینو» و «اهریمن» که دو گوهر آغازین جهان هستی بشمار میایند و نخستین، سرچشمه نیکی و راستی و پاکی و دومین، مایه بدی و دروغ و پلیدی است.
- 14 «دیو» در اصل به معنی «خداآوند» و «پرورده‌گار» است اما «زرتشت» گروه خداوندان آریائی پیش از خود را که آیینشان با آیین وی ناسازگار بود «دیو» خواند و از پیروان «اهریمن» بشمار آورد.
- 15 نام سومین تن از مهین فرشتگان (امشاپندان) است که نماینده شهریاری و توانائی «مزدا» در جهان مینوی و پاسداری فلزها و دستگیری و فریادرسی بینوایان بر روی زمین کار اوست.
- 16 ازمايش آهن و آذر فروزان، آزمایشي است که در روز رستاخیز برای بازشناختن مزد اپرست از دیو پرست صورت میگیرد.
- 17 Asi: فرشته توانگری و پاداش است. Art و ard صورتهاي دیگری از همین نام است.
- 18 مقصود از نیک اندیش «زرتشت» است.
- 19 انگره مینو با اهریمن
- 20 بنا بر اعتقاد پیشینیان، جهان هفت اقلیم یا بوم یا کشور داشته و چنان که در مقدمه شاهنامه ابومنصوری و جاهای دیگر امده، سرزمین ایران هفتمن بوم بشمار می‌مایده است.
- 21 Graham: یکی از پیشوایان کیش دیوپرستی یا پیامبر دروغ پرستان بوده است.
- 22 نگاه کن به ص 40
- 23 Vivangahan نام پدر «جمشید» است. برای داستان جمشید نگاه کن به ص 294 به بعد
- 24 زرتشت
- 25 آموزگار بد
- 26 نگاه کن به ص 48
- 27 Karapan: نام گروهی از پیشوایان دیوپرستان بوده است
- 28 Kavi: به معنی خدیو و سردار و فرمانده است و در اینجا «زرتشت» سران و بزرگان آریائیان دیوپرست را بدین نام میخواند.
- 29 «زرتشت»

- Haoma-30 (برابر soma در نزد هندوان) نام نوشابه‌ئی است که از گیاهی به همین نام میگرفته‌اند و در چشنهای گیاهی به همین شیده‌اند و نوشابه‌ئی است که از نیایش‌شها دینی مینو شیده‌اند و «مرگ زدای» صفت آنست. پیداست که هوم را نیز بسان ایزدان و فرشتگاه به یاری میخوانده‌اند. در اینجا «زرتشت» از این نوشابه به زشتی پاد میکند و آنرا مینکوهد اما در یسنا هات ۹ (ص ۱۱۳ همین کتاب) خواهیم دید که «هوم» ستایش می‌شود این دگر گونی یقیناً بر اثر نفوذ برخی از آداب و رسوم دیرین آریائی است در آینین زرتشت که در زمانی دیگر پس از «زرتشت» صورت گرفته است.
- 31-جهان مینوی
 32-ایزد فرمانبری و شناوی است و پارسبانی آفریدگان نیک «مزدا» به هنگام شب با اوست.
- 33-«خرداد» به معنی «رسانی و برازنده‌گی» و نام پنجمین تن از مهین فرشتگان (اماشا سپندان) است که در جهان مینوی نگاهبانی آب بر عهده است. (نگفته نماند که از نظر اهمیتی که آب دارد فرشتگان و ایزدان نگاهبان دیگری نیز به نگاهبانی آن گماشته شده‌اند که از آنها گفتگو خواهیم کرد)
- 34-«امداد» به معنی «جادانگی و بی مرگی» و نام ششمین تن از مهین فرشتگان (اماشا سپندان) است که در جهان مینوی نمایندگی کمال و رسانی «اهوارا» و در جهان خاکی نگاهبانی آب بر عهده است. (نگفته نماند که از نظر اهمیتی که آب دارد فرشتگان و ایزدان نگاهبان دیگری نیز به نگاهبانی آن گماشته شده‌اند که از آنها گفتگو خواهیم کرد)
- 35-زرتشت
 36-mayazd: پیشکشای خشک و غیر آبکی که برای ایزدان و فرشتگان مiberدن.
 37-Sasyant به معنی رهاننده و نیام سه تین از واپسین رهانندگان آین راستی به ویژه سومین آنهاست که در هزاره‌های یکم و دوم و سوم پس از «زرتشت» از تخته وی به جهان خواهند آمد و جهان را از آسیب و گزند اهربیمن رهانی خواهند بخشید. در اینجام این واژه به معنی کلی «رهاننده» بکار رفته است نه به معنی نام و ویژه آن رهانندگان سه گانه.
- 38-مقصود «زرتشت» است.
- 39-Tusnamaiti فرشته نماینده منش آرام.
- 40-زرتشت.
- 41-مزد اپرستان و دیوپرستان
 42-چگونگی این مزد روش نیست. ظاهراً مزدی بوده که باید در برابر کاری به «زرتشت» داده می‌شده است.
- 43-نگاه کن به ص 50
 44-Usij: از پیشوایان دیوپرستان است.
- 45-نگاه کن به ص 50
 46-سپندمینو و اهربیمن.
- 47-سپندارمذ. نگاه کن به ص 32
 48-مزد ا
 49-زرتشت
 50-مزد ا
 51-نگاه کن به ص 33
 52-پاداش و پادافره روز رستاخیز را می‌گوید.
- 53-زرتشت
 54-در این هات «زرتشت» از تبهکاری و ستیزه جوئی دیوان و دروغ پرستان و نا استواری مردمان در پیرروی از آین راستین وی گله میکند و از «مزدا» یاری میخواهد.
- 55-یکی از پیشوایان دروغ پرستان را می‌گویند.
 56-و

- 57- نگاه کن به ص 32 Cinvat یا گذشتگان آین «زرتشت» نام پلی است که روان در دوزخ میرسد. در دین یهود و اسلام این پل را «مراط» نامیده‌اند.
- 58- نگاه کن به ص 50 Cinvad در لغت به معنی آزماینده و بازشناسته
- 59- نگاه کن به ص 50
- 60- نگاه کن به ص 50
- 61- دوزخ
- 62- faryan: نام یک خاندان تورانی است که پیرو آیین «زرتشت» بوده‌اند.
- 63- Hactasp: نام چهارمین نیای «زرتشت» بوده و ظاهراً «هقتسبیان» بستگان وی بوده‌اند.
- 64- Sapitaman: نام نهمین نیای «زرتشت» بوده و «سپیتمانیان» خویشان و کسان وی بوده‌اند.
- 65- یک شعر افتاده است.
- 66- Farasustar: نگاه به ص 34 کسانی که در بند پیش سخن از ایشان بود.
- 67- «مزد» و «زرتشت»
- 68- Iamasb: برادر «فرشوستر» و داماد «زرتشت» بوده است. این هر دو برادر وزیران گشتاب بوده‌اند و hvogva نام خانوادگی آنهاست.
- 69- یعنی برای کشتزاری که از آن چارپاست و چارپا در آن میجرد.
- 70- نگاه کن به ص 32.
- 71- Hamastakan: برزخ، اعراف، جائی میان دوزخ و بهشت
- 72- «زرتشت» خود را «رهاننده» میخواند.
- 73- نگاه به ص 50
- 74- نگاه کن به ص 50
- 75- کسانی که در بند پیش سخن از ایشان رفت Bandva یکی از شهریاران «دیویسنا» و از دشمنان زرتشت و آیین وی بوده است.
- 76- نگاه کن به ص 34
- 77- نگاه کن به ص 80
- 78- ظاهراً کی گشتاب را میگوید.
- 79- نگاه به ص 42
- 80- داور دانای درست کردار که در روز پسین پاداش نیک اندیشان و پادافر بد کرداران را باز خواهد نمود «زرتشت» است.
- 81- نگاه کن به ص 78
- 82- پیشوایان دین «زرتشت» را «مغان» مینامیدند و در ادبیات فارسی این واژه به معنی همه پیروان آیین «زرتشت» آمده است.
- 83- نگاه کن به ص 92
- 84- نگاه کن به ص 33
- 85- نگاه به ص 34 و 80
- 86- مقصود دختر «فرشوستر» به نام hvovi است که «زرتشت» او را به همسر برگزید.
- 87- نگاه کن به ص 40
- 88- نگاه کن به ص 50
- 89- یکی از گماشتگان و دست نشاندگان «کوی» مورد نظر است. واژه‌ئی که به «چاکر فرومایه» برگرداندیم در اوستا به معنی «غلامبیار» است (بجا است گفته شود که سزا ی غلامباره در آیین «زرتشت» مرگ بی گفتگو است)
- 90- گذر مستان: نام جائی است که «زرتشت» از آن میگذشته
- 91- همان گماشته «کوی».
- 92- نگاه کن به ص 80

- 95- جاماسب و دیگر یاوران بزرگ دین
96- Madyumah از خاندان «سپیتمان» (خاندان «زرتشت») و
بنابر روایت سنتی پسر عموی «زرتشت» بوده و یکی از
نخستین یاوران دین «زرتشت» به شمار میامده است.
97- مقصود «زرتشت» است.
98- مقصود مهین فرشتگان (امشا‌سپندان) است.

جیرفت و کشف آثار 7000 ساله

سپتامبر و اکتبر سال 2003 در اکثر رسانه‌های فرانسوی خبر بسیار مهمی از کشف آخرین و جدیدترین آثار باستانی در ایران منتشر شد. برخی از نشریات صفحات ویژه‌ای را به این مسئله اختصاص داده بودند و برخی دیگر با پخش تیترهای خبری، این کشف جدید اعلام داشتند: که در پی سیل سال 2001 در ایران یک تمدن کهنه (بین پنج تا هفت هزار ساله) از زیر خاک سر برآورده است!

همچنان‌که گفته می‌شود پس از زلزله شهر بم، آثار باارزش تاریخی در ارگ بم کشف شده است... نشریات فرانسوی نوشتند که کشفیات جیرفت جهان داده‌های تاریخی را مت حول می‌سازد و از این پس هرگاه بخواهیم از تاریخ تمدن جهان سخن بگوئیم باید بدانیم که تاریخی پیش از کشف جیرفت نوشته شده است و تاریخی پس از کشف آثار جیرفت باید نوشته شود و این نگارش نوین و تازه به اصالت اولیه تمدن انسانی در جهان مربوط می‌شود. کشفیات تازه در جیرفت یکبار دیگر ما را مطمئن می‌سازد که نجه فلات ایران مادر تمدن بین النهرین بوده است.

شیوه و روشه را که تاکنون مادر تمدن سازی شرق میدانسته‌ایم را باید فراموش کنیم و از این پس می‌بایست از «سبک تمدن جیرفت» سخن بگوئیم. مجله باستان‌شناسی فرانسه که شماره اکتبر 2003 خود را به کشف تمدن جیرفت اختصاص داده است و مقالات بسیاری را از ایران‌شناسان ایرانی و غیر ایرانی درج نموده است می‌نویسد: که نوع آثار پیدا شده در جیرفت به ما می‌آموزد که تمدن جیرفت که میتواند مادر تمدن ایلام‌یان و بین النهرین باشد از پرستیز و شکوه خاصی برخوردار بوده است. مجله باستان‌شناسی فرانسوی در مقاله‌ای دیگر با عنوان:

«تمدن در آنجائیکه ما گمان می‌کنیم زایش نیافته است!»

مارتین گوزلان می‌نویسد: پیدایش تمدنی با پیشینه فراتر از 7000 سال در ایران تمامی داده‌های باستان‌شناس جهان را دیگرگون ساخته است یعنی جهانی با تمدن و فرهیخته بجز سومریان وجود داشته است! که آن جیرفت است! به جیرفت دره و دشت‌های تمدن نخستین انسانهای هنرمند و فیلسوف خوش آمدید!

در دوره‌ای گم شده در جنوب ایران در میان برف جاودان جبل بارز و تنگه هرمز در خلیج فارس، یک راز آشکار می‌شود....

تا چند هفته پیش بسیار محکم و متعصبانه گمان می‌گردیم که تمدن بشري از سومر شروع شده است و یا در بین النهرین زایش یافته است! بناگاه یک سیل که خانه‌مان برانداز است می‌آید و جهانی از تمدن دان شمند، زی با و فرهیخته را برای ما هدیده می‌کند که از تمدن سومر هم قدیمی‌تر است! تمدن جیرفت!! داده‌هائی را که سالها بدان دلبسته بودیم را می‌باید به کناری بگذاریم و کتابهای تاریخ را از نو نگارش کنیم و آنچه را که تا دیروز صدرصد بدان باور داشتیم و مطمئن بودیم را باید بدور بریزیم و کتابها را خطخطی کنیم و تاریخ را از نو بنویسیم! اگر سیل سال 2001 نمی‌آمد در جاری شدن آبهای سبز آسمان آبی جیرفت را نداشتیم! از تمدن بزرگ جیرفت همچنان بی خبر می‌ماندیم! این سی موجب شد تا داده‌های بسیاری از زیر خاک سر برآوردن و ما را به کشف تمدن فرهیخته «همای رهنمون سازند!

گورهایی که جسمهای فراوانی را به اعماق خاک برده بودند گشوده می‌شوند و در استان کرمان آسمان جهان به رنگ تازه‌ای به داده نوینی نقاشی می‌شود! تمدن از آنجاییکه گمان می‌کردیم برنخاسته است!

آقای ژان پرو باستان‌شناس دیگری در رابطه با آخرین کشفیات جیرفت می‌نویسد که: بررسی و پژوهش روی آثاری که در شهداد و تپه یحیی در استان کرمان کشف شده است به ما ثابت می‌کند که در جنوب شرقی ایران کنونی یک پایگاه بسیار بزرگ فرهنگی در 7000 سال پیش وجود داشته است. کشفیات تازه در جیرفت نیازمند آن است که ما عمیقاً با بینشی نوین به پیدایش تاریخ فکر

کنیم که به ما خواهد آموخت که چهار و پنج هزار سال پیش از میلاد تمدن فرهیخته‌ای در کرمان بوده است بر همین اساس از این پس تاریخ را باید با نگاهی پیش و پس از کشف آثار سال 2001 در جیرفت بررسی کرد و نوشت.

«نیایش‌های اوستایی»

نیایش بار مهریان

پرورد گارا گواهی میدهیم که تو هستی را با
اندیشه و خرد پاک آفریدی و ما هستی را با خرد
و ترا بادل مینگریم .

ا هورامزدا گواهی میدهیم که تو شکنجه گر و
آزار سان نیدستی و کسی را عذاب نمیدهی و آتش
برای سوزاندن ما فراهم نکرده ای .

یزدان پرمهر! گواهی میدهیم که تو هیچ نیازی
به ما و نیایش ما و آزمایش ما نداری .

مهربانترین مهربانان گواهی میدهیم که تو بدی ،
ناپاکی ، شرارت و اهربیمن را فرار راه ما
نگذاشتی و تو جز پاکی و نیکی و مهر نیافریدی .

پرورد گار بزرگ گواهی میدهیم که تو خشم را
نمیشناسی و به ما و زمین هرگز خشم نمیکنی و
هرگز عذابمان نمیدهی .

پروردگارا تو زن و مرد را یکسان و آزاد
آفریدی تا هر یک در جایگاه خود قرار گرفته و
همتا و همراه و همسان در بهسازی جهانت کوشان
با شند . پرورد گارا انسان آفریده تو هر روز
بردانش خود میافزاید و هرجوانی داناتر از پیر
دیروز و هر پیری پرتجر به ترا از جوان امروز
است . یاری کن تا دانائی تازه را با تجر به
دیروز پیوند دهیم و با دلهائی جوان ، همواره
پیرانمان تازه و نو باشد و جوانان پرتجر به !!

خداوند بزرگ راستی و مهورو رزی با یاران دوستی
را پایدار میدارد ما را یاری کن تا دشمنان
دوست نما را بشناسیم و یاران خود را پاس داریم
و پند یاران را بشنویم و از پند دشمنان
بگریزیم هرچند به آنها گوش دهیم !

پرورد گارا ما را از عشقهای کور که چشمانمان
را در برابر عیبهای معشوق کور میکند رهائی بخش
.

یزدان پاک میدانیم که جهنم وجودان ماست پس
وجودان ما را همواره آسوده بدار .

نیایش بامدادی

- پروردگارا ترا سپاس می‌گوئیم که به ما روان و خرد پاک دادی تا با اندیشه و گفتار و کردار ندیک شادمانی و آسایش و مهورزی را در جهان بگسترانیم.

- پروردگارا ترا سپاس می‌گوئیم که به ما توان دادی و باورمنان را استوار ساختی تا با اهربین و سپاهیان او که بدی و ناپاکی و ستمکاری پایدار در جهان است همواره در ستیز باشیم!

پروردگارا به ما و یاران و خویشاونمان تندرنستی، شکوه و فر، پایداری، پیروز، دارائی، نیکنامی، زندگانی دراز، جهانی روشن، ارزانی دار. اهورامزدا خداوند دانائی و توانائی! سرزمین ما و تمامی سرزمینها را از درد و رنج و شکنج و ندادانی رهائی بخشد!

یزدان پاک سرزمین ما و سرزمین‌های دیگر را از افریت شوم جنگ‌ها و خونریزیها و بلاها بدور بدار و آسایش و آسودگی را با تلاش زنان و مردان پاک اندیش به انسان ارزانی دار! پروردگارا را در این سپیده دم روز نو! اندیشه، کردار و گفتار ما را نیز نوساز و همواره با نیکی و پاکی همراه کن.

سیاوش اوستا

نیايش شامگاهی

- پروردگارا ترا سپاس می‌گوئیم که یک روز دیگر به ما زندگانی بخشدیدی تا با آسودی و آسایش در کنار خانواده و یاران ... شبانه را به سپیدی بامداد برسانیم.
- اهورامزدا ترا سپاس می‌گوئیم که یارای ما هستی در تلاش هر روزمان تا بهترین و برترین امکانات زندگانی را برای خویش و خانواده و یاران و با تلاش خردمندانه خود تامین نمائیم.
- دادار بزرگ جهان! ما را یاری کن تا هر روزمان بهتر از دیروزمان باشد و به ما نیرو و توان و اراده آهنین ببخش تا در برابر فراز و نشیب‌های روزانه پایدار و پایور باشیم.
- یزدان پاک شبانه ما را که هنگام آسایش و سرگرمی در کنار خویشاوندان و یاران است را به خوبی و نیکی به بامدادی رهبری کن تا روزی دیگر را با نیکی در پندار و کردار و گفتار به نیایش تو و بهسازی جهان تو آغاز کنیم.

نیاش زایش

اهور امزادای بزرگ و پروردگار مهربان و پرد هش
 ترا سپاس می گوئیم که کودکی دیگر را در آغوش
 پرمه ر پدر و مادری که شبانه روز جز به نیدکی در
 پندار، کردا و گفتار نمی کوشند، جای دادی تا او خود
 نیز نشانی باشد از انسان پاک و پرمه ر و فرهیخته و
 خردمند و مهروز و تندrst و جهانساز و کوشنده در
 راه آرمانهای اوستایی که جز نیکی در پندار، گفتار
 و کردار نیست.

پروردگارا این زایش را کوه استواری قرار ده تا
 پدر و مادر با تکیه بر آن زندگانی را پر پیوندتر،
 پرمه رتر، پر عشق و شورتر از پیش دنبال کنند.
 دادار و آفرینند بینا و تو انای بزرگ ما ترا
 سپاس می گوئیم که به این خانواده امکان و توان دادی
 تا نامی نیک برای این نوزاد برگزینند تا همین نام
 نیک نشانه رشد و ترقی و پرواز فردای او باشد در
 این جهان رنگارنگ که رنگها یش با اراده تو میتواند
 در مسیر بهزیستی و تندrstی و پیروزی همگان قرار
 بگیرد.

سیاوش اوستا

نیايش در گذشتگان

ا هور امزد اي بزرگ روان ديه گري از جسم فر سوده و
ناتوان جدا ميشود.

ترا سپاس مي گوئيم که به اين روان توان دادي تا
در جسمي پاك دوراني را سپري کند، سپاس مي گوئيم
پدر و مادری که اين انسان را به جهان آورده اند او
را پرورش دادند، تا با نيد کي در پندار، کردار
گفتار همواره سر به راه نيك تو بسپارد...
ای نك تو که بر ترين بخشainde، مهر بانترین

مهربانان

و پادا شده ترين پاداش دهنگاني، بدیها را بر اين
روان از دست رفته ببخش و با مهربانی روانش را در
بهترین جايگاه و فضائي که خود میداني در تداوم و
جاودانگي مستقر و پايدار ساز.

سياوش اوستا

نیاش یبوند زناشوئی

پروردگار دانا و توانای ما، ترا سپاس می‌گوئیم
که به این دو کبوتر و یار مهربان امکان دادی تا
زندگانی مهربانانه و پاک خود را بیاغازند.
سختی‌ها، ناپاکی‌ها، دشمنی‌ها، رنج‌ها و شکنجهای
زمانه را از آنها دورساز و دروازه‌های نیکی،
بهزیستی و خوشبختی را بروی آنها بگشای!

- هر روز شان را چون امروز گرم و مهربانانه و
شادمان ساز
- سفره زندگانی آنها را همواره پربرکت و
گسترده بدار
- به آنان فرزندانی ببخش تا با نیکی در پندار
و کردار و گفتار در به بود خانواده و جهان
خویش کوشان باشند...
- عشق و مهر این خانواده را به استواری کوه،
به لطافت گلها و روشنائی خور شید به زلالی
دریاها به طراوت باران به نسیم بهاری به
سرسبزی جهان همواره استوار و پایدار بدار
- پروردگارا، جام عشق، عزت، احترام، دوستی،
پیروی، گذشت، همدردی، همراهی، همسازی،
مهروزی را میان این دو یار نشکن و آن را
همواره زیبا و پایدار نگه دار ...
سیاوش اوستا

نیايش نشانه های پاک

ا هورامزدا، ترا ستایش میکنیم و به تو و روان
پاک تمامی اندیشمندان و خردمندان درود میفرستیم.
به تو درود میفرستیم که برترین و بهترین
نشانه ها را دارا هستی و خواهان آنی که ما نیز با
برخورداری از صفات نیک تو، جهان را زیستگاهی نیکو
و به سازیم و بهزیستی را در همه جای جهان
بگسترانیم، تو اهورامزدا و پروردگار و دادار
دانای روان پاک تندرستی بخش شادی آفرین بخاینده،
فرهمند بیدنای بی نیاز دوراندیش مددکار نگاه بان
آگاه خوشبخت ساز و پادشاه جهان، فریب ندهنده و
فریب نخورده دور کننده رنجها و آفریدگار هستی و
آسایش بخش و سود رسان و خرد هستی و دانش جهان
و پاکساز رشتیها و پلیدیها و ناپاکیها و اشوی
پاداش دهنده بی آزار بی همتای مهربان هستی!
سیاوش اوستا

نیاش داور و دادگر جهان

ای داور و دادگر و دادار راستی و راستی گستر!
گواهی میدهیم بر عدالت تو که هرگز کسی را برکسی
برتری نمیدهی و آنچه را تو خود آفریده ای دستور
پنهان نمیدهی.

ای عدالت گستر هستی، تو حیات بخشی و زندگانی را
دوست میداری و هرگز نمیخواهی که انسانی جانی از
انسانی را بگیرد! ما را یاری کن تا چون تو جان
بخش و زندگانی ده باشیم و از میراندن بگریزیم!
پروردگارا تو از شادی ما شادی، از آسودگی ما
آسوده ای از سیری ما سیری از مهروزی ما خرسندي از
پایکوبی ما شادمانی پس ما را همواره اینچنین بدار
که خود خواسته ای!!

پروردگارا چشمان بدی که پیرو اهريمن است
میتواند مارا از پله های پرواز پائین بکشد و بر
زمینه مان بکوبد ، چشمان بدی را که پویائی و بالا
رفتن ما دوخته اند را کور کن و سپاه اهريمن را
نابود ساز.

اهoramزادای بزرگ اگر مهر و مهروزی تو نباشد هر
لحظه هرگاه و هر دم ما خواهیم لغزید و به سپاه
اهريمن خواهیم پیوست ، پس تو همواره با ما باش
هردم ، هرگاه و هر لحظه از ما دور مشو که ما همیشه
به تو نیازمندیم .

نیاش بی میانجی گردی

ا هورامزدا سرپرست کسانیست که به نور و روشنایی و پاکی و نید کی در پندار و کردار و گفتار باور دارند و آنگاه که ما بخواهیم تو ما را از سیاهیها و تباہی بیرون میآوری و بسوی پاکی و پویائی رهنمون میشوی پروردگارا سپاه اهربیمن را از ما دور ساز که ما را با او هیچ میل و آشنازی نیست.

پروردگارا سپاه اهربیمن را از اندیشه‌ها، کردار و گفتار هر روز ما دور ساز و همواره چونان آسمان آبی، مهر و پاکی را بر سرما چون سرپرستی جاودان نگهدار.

پروردگارا من باور دارم که هیچ توان و نیروئی برتر از توان و نیروی تو در جهان وجود ندار و آنگاه که ما سپاهیان پرمهر و عاشق تو بتوانیم بر سپاه اهربیمن پیروز شویم! جهانت را به می‌سازیم و جز نیکی و بهی را در جائی نخواهیم یافت.

یزان پاک و ای شنونده تمامی دلها و نیاشها من گواهی میدهم که تو هیچ فردی را بر نگزیدی و هیچ فکری را برترین نخواندی و هیچ قومی را برتر نپنداشتی و هیچ میانجی و واسطله و رابط و پیامرسانی را مامور نکردي! پروردگارا من باور دارم که تهاس و ارتباط تو با ما مستقیم و بی میانجی و بی‌واسطه و بی‌جایگاه و بی‌مکان است!

تو همه جا هستی همه جا خانه تست و همه انسانها فرزندان ویاران و پیام گیران تو هستند!!

سیاوش اوستا

نیایش مهرجوئی

ای پروردگار بزرگ و تو انا
 ای پاکساز هستی و اندیشه ها
 ای خرد فرهیخته و دانش جهان
 ای دادار مهربانی و دوستی
 ای پاسدار شادیها و بهزیستی ها
 ای پادشاه عشق و لطافت و صمیمیت
 مرا یاری کن ! تا یار زندگانی خویش را بیابم .
 مرا یاری کن تا کبوتر مهربانی و همراه و همسر
 خود را برای پروازی جاودان در این جهان ناپایدار
 بیابم .
 یاریم کن تا به رودخانه پرمهر همتای خویش
 بپیوندم تا فرزندانی فرهیخته ، مهربان ، خداشناس و
 دانش پژوه و مهربان و انساندوست به جهان زیبای تو
 ارزانی کنیم .
 پروردگارا مرا از تنهائی رهائی بخش و مرا با
 کسی همراه کن که تا پایان عمر همراه و همگام و
 همتای هم باشیم و شادی و عشق و آسایش و مهربانی !
 ستارگان آسمان آبی و روشن عشق جاودان ما باشند .
 پروردگارا یارم را به یاریم بفرست .
 سیاوش اوستا

نیايش دوستی ساز دشمنیها

ای مهربانترین مهربانان
 ای باوفاترین یاران
 ای پرشکوهترین دوستداران
 دشمنان مرا با مهربانی من به دوستی برگردان
 دشمنان مرا با شکیبائی و گذشت من به مهربانی
 برسان
 دشمنان مرا با توان بزرگ تو و اراده آهینین من
 به دوستی بکشان.
 یزدان پاک چشم را بر کینه‌توزی نادان می‌بندم
 چشمان او را هم ببند و مهر را و دوستی را در میان
 ما استوار کن.
 دادار فریب ندهنده بزرگ! یک دشمن از سپاهی دوست
 خطرناکتر است! پس دشمنی‌ها را از من و ما دور کن و
 اگر دشمن کور است و همراه اهربیمن است بودش را
 بردار و هر وسوسه اهربیمن را بر باد ده تا جهانت
 نیک باشد و جهانیانت جز به نیکی ره نپیمایند...
 اهورامزدا تو همانی هستی که هرگاه انسانی ترا
 بخواند واز تو یاری بخواهد به یاری او می‌شتابی
 و بدیها و ناپاکی‌ها و دشمنی‌ها را از او دور می‌کنی
 به یاری ما بشتاب و جز نیکی و پاکی و بهرورزی از
 آن ما مباد.

سیاوش اوستا

نیاپش دانش اندوزی

ای بزرگترین و با شکوهترین اندیشمند هستی
ای پاکترین وزیر باترین دانش گستر، دانش را در
برابر آزمایشی که در پیش دارم بالا ببر، ذهنم را
بگشای سیاهیها و نقاط خالی اندیشه ام را سپید و
پرساز.

اندیشه ام را توانائی تمرکز بخش تا دانشها را با
شیوه و شرح خردمندانه در مغز خود انباشته کنم و
بتوانم به پرسشهای استاد پاسخهای استادانه بدهم و
در این هنگامه ! پرواز و بالا رفتن به جای گاهی
دیگر را از آن خود سازم، چشم‌مانم را می‌بندم و
چشم‌مانم را می‌گشایم و در هر دو هنگامه دانش را که
فرا گرفته ام بر برگ آزمایش استاد و آزماینده
می‌گذارم و بهترین پاسخها را در بهترین جایگاهها
می‌دهم که تو ای آفریدگار دانا و توانا بهترین
پاسخ دهنده‌ها و برترین پاسخوران هستی!
پروردگارا یاریم کن تا هر روزی را که به شبی
می‌سپارم، چیز‌های نوینی را فرا گرفته باشم و هر
روز توشة اندیشه ام را برتر و دارا تر سازم. و از
هر هنگامه ایکه برای زیستان به من دهش می‌کنی هزاران
چیز بیاموزم که تو بهترین و توانمندترین
آموزگارانی و مهربانترین آموزگاران ...
سیاوش اوستا

نیايش کاريابي

اهورامزدا، خداوند دانا و توانا که هستي به فرمان و اراده و توان تست، يارييم کن تا به کاري گمارده شوم تا هم بياموزم و هم بتوانم نياز دنيا ي خويش را در بهترین شرایط تامين کنم. تو خود نگهبان گزينش و گزinden من باش تا به کاري گمارده شوم تا فردائي بهتر، آسوده‌تر، پردرآمدتر و پر افتخار تر را بدنبال داشته باشم.

پروردگارا برای آغاز تلاشم هر راهي را که در پيش رويم بگشائي پذيراي هستم و بدان گردن مينهم تا هر روز بر تجربياتم بيافزايم و از کارگري و کارمندي و کارپردازي به پاسخوري و سريستي بالا روم در اين بالا رفتن ياورم باش تا هنکامه اي نلغzem و هرگز خود را فراموش نکنم و جز نيكی در پندار و کردار و گفتار يار و ياورم نباش و چتر پشتيباني تو همواره برفراز زندگانيم باز و گسترده باشد.

سيماوش اوستا

ندايش خورشيد

پا يدار و جاودان و همواره استوار باد آذر خش خورشيد.
 بي مرگ باد خورشيد درخشان که زندگاني و بودن ما به بود تو و توان و درخشش تست.
 اهورامزد اي بزرگ تومن تيزپاي زندگاني بخش خورشيد درخشان را همواره پايدار دار.
 آتش نشانه و ياد گار خور شيد بر روی زمين را برافروخته و پاس ميداريم تا سوزنده پليديها ،
 ناپاکيها و وسوسه هاي اهريم باشد.
 سياوش اوستا

سياوش اوستا و سرگذشت او

سياوش اوستا در مردادماه سال 6979 آريايي ميترا يي در دامان بانو ز هرا ميرزا يي و در آغوش عباس عباسی در محل نوغان مشهد چشم به جهان گشوده است.

از 14 سالگي نوشتن را در روزنامه هاي خراسان ، نبرد ما ، آفتاب شرق و کاريکاتور آغاز كرده است.
 در 16 سالگي رئيس سازمان دانش آموزان حزب مردم به دبير کلي ناصر عامري بوده است.
 در 17 سالگي نخستين كتابش «مسخره هاي شهر ما» منتشر شده است.
 در 21 سالگي بنيانگزار و سردبير «نشريه ارشاد» بوده است.
 در 22 سالگي دومين كتاب وي «شيعه پيشتاز مبارزات خلق» به بازار آمده است.
 وي شاگرد (تاریخ و فلسفه) استاد محمدتقی شريعتي و شیخ علی تهرانی و در دو سال نخست انقلاب ، مشاور این دو در امور سیاسي بوده است ...
 وي در 24 سالگي مجبور به ترك میهن ميشود و مدتی در لبنان و سوریه تحصیل نموده و پس از آن مقیم پاریس ميشود.
 «سياوش اوستا» پایه گذار و رئيس انجمن فرهنگي ایران و فرانسه ، نشريات احوال (فران سوي) ، شهر فرنگ ، هما ، کيهان جهاني در پاریس ميباشد.

روانشادان «دکتر کوروش آریامنش» و «سیاوش بشیری» از یاران و همکاران وی بودند... وی در فرانسه پایه‌گذار خدمات تبلیغات با کامپیوتر و کافی نت می‌باشد. سیاوش اوستا تهیه کننده دهها نمایشنامه و برنامه‌های هنری بوده است. از جمله «رستمی دیگر اسفندیاری دیگر» اثر ایرج جنتی عطایی که هنرمندانی چون بهروز وثوقی، ملک جهان خزاوی، اسفندیار منفردزاده و ۱۷ نفر دیگر در آن فعالیت داشتند و این نمایشنامه در اروپا و کانادا به مدت ۲ ماه در گردش بود.

وی در ۳۰ سالگی نخستین رادیوی پارسی زبان مستقل «آوای ایران» (بدون وابستگی به هیچ دولتی) را در فرانسه پایه‌گذاری کرد و همو برای نخستین بار در تاریخ رادیویی جهان ایرانی به شنوندگان امکان داد تا مستقیماً روی آنت سخن بگویند. سیاوش اوستا از ۳۱ سالگی بعنوان برنامه ساز رادیوی فرانسوی «اینجا و حالا» ICI&MAINTENANT فعالیت رادیویی خود را به زبان فرانسوی دنبال کرد.

وی در برنامه‌های رادیو و تلویزیونی با شخصیتهاي فراوانی گفتگو نموده است آنهم در هنگامه‌ای که هیچیک از شخصیتهاي سیاسی داخل ایران امکان و اجازه گفتگو با رسانه‌های خارجی را نداشتند، وی برای نخستین بار این جو را شکسته و با افرادی چون روانشاد دار یوش فرو هر، مهندس بازرگان، دکتر یزدی، مهدوی کنی، حسینعلی منتظری، شیخ علی تهرانی شوه رخواهر سید علی خامنه‌ای و دهها تن دیگر گفتگو کرد که این شیوه توسط رسانه‌های دیگر ایرانی در سراسر جهان دنبال شد. بسیاری از مصاحبه‌های سیاوش اوستا به گفته خود افراد حالت محاکمه داشته است، بگونه‌ای که مهندس بازرگان طی گفتگوی بلند خود با سیاوش اوستا، اسلام سیاسی را که بیش از پنجاه سال برایش مبارزه کرده بود را نفي نموده و اعلام کرد که: «اسلام نیامده است تا به ما درس زندگی، سیاست، آشپزی، خانه سازی و بدھد»!

شخصیتهاي فرانسوی بسیاری نیز از سناتور، وزیر و غیره می‌های برقی همان برنامه‌های رادیویی سیاوش اوستا بوده‌اند: سناتور هانری کایاوه پدر خردگرایی فرانسه، ژنرال هانری پاریس مشاور رئیس جمهوری

فرانسه، پیر ماریون رئیس سازمان اطلاعات و ضد جاسوسی فرانسه، فرانسوای اوستالیه وزیر آموزش و پرورش فرانسه، رولان دوما وزیر امور خارجه فرانسه، دانیل ژلن هنر پیشه، ژوزه بووه رئیس سندیکای کشاورزان فرانسه و ...

سیاوش اوستا از 37 سالگی با اینترنت آشنا شده و تلاش‌های فرهنگی، سیاستی خود را از این طریق در سراسر جهان دنبال نموده، وی با گشایش آموزشگاه اینترنت در پاریس از نخستین ایرانیانی بود که شخصیتها و هموطنان بسیاری را در سراسر جهان با پدیده اینترنت آشنا نمود...

وی در 45 سالگی تلویزیون جهانی مهر و رادیو 24 ساعته اینترنی آوا ایران دات کام را پایه نهاد ...

سیاوش اوستا تاکنون حدود 100 ساعت برنامه تلویزیونی، 2500 ساعت برنامه رادیویی به زبانهای پارسی و فرانسوی تهیه نموده است و بیش از 2000 مقاله نوشته است.

وی مبتکر تاریخ 7000 ساله آریایی و زنده ساز دهها سوژه و واژه نوین و فراموش شده میباشد، از جمله اسلام سیاستی، خردگرایی جامعه مدنی، تغییر نامها به پارسی... وی نخستین برگزار کننده جشنهاي کهن ایرانی در خارج از کشور میباشد.

سیاوش اوستا 65 جلد کتاب به زبانهای پارسی، عربی، فرانسوی و انگلیسی نوشته است، آخرین کتاب او به زبان فرانسه «زن و جنگ در اسلام سیاستی» با پیش درآمدی مهربانانه به قلم سناتور هانری کایاوه که پدر خردگرایی و انساندوستی فرانسه بشمار میاید. این کتاب توسط یکی از مشهورترین سازمانهای انتشاراتی فرانسه به بازار آمده است و چاپ سوم «آیین اوستا جهان آریائی با بیش از 7000 سال پیشینه تمدن» با پیش درآمدهای مهربانانه ای به قلم شخصیتای بزرگ و فرهیخته ایرانی ... سیاوش اوستا تاکنون مفتخر به دریافت «لوحه طلایی جایزه بزرگ انسان دوستی فرانسه»، «مدال نقره و طلایی شایستگی و سپاس فرانسه» «مدال هنر، دانش و ادب فرانسه» شده است.

آنچه در پائین میخوانید بخشی از کتاب آئین
اوستا میباشد
پس حتما این کتاب را از کتابفروشیهای معتبر
شهر خود خریداری بفرمایید

این کتاب را با اینترنت سفارش بدهید و یا با
تلفن از شهرفرنگ پاریس خریداری کنید
0033142895995

نوشته: سیاوش اوستا (حسن عباسی)

آئین اوستا
ایران
هفت هزار سال
پیشینه تدن

مهریان نار توجه نفرمادند که فقط جاب قدیم
کتاب آئین اوستا را میتوانند در اینترنت

**یخوانید و جای چهارم آنرا با اضافات و
گاتاهای کامل زرتشت و مهرورزهای
خردمندان ایرانی در ناره سیاوش اوستا را از
کتابخواهی معتبر ایرانی در سراسر
جهان خریداری نفرمائید**

بنام آنکه و ستایش کتاب است
چراغ راه دینش آفتاب است
مهین دستور دربار خدایی
شرف بخش جوان آریایی
عارف قزوینی

آیین اوستا
ایران 7000 سال پیشنه تمدن
نوشته سیاوش اوستا

از انتشارات :

**Institu LEP
66 Av. Champs Elysees
75008 PARIS, FRANCE**

چاپ نخست : پراکنده درنشریات نیمروز. پیمان. کیهان جهانی
درسالهای 7018 آریایی

چاپ دوم: تابستان 2021 آریایی میتراپی پارس
چاپ سوم: با اضافات زمستان 7024 آریایی میتراپی

**چای چهارم زمستان ۷۰۲۶ این اثر را
خریداری کنید**

انسان آفریده ای ناشناخته؟

به گواهی تاریخ و دانشمندان تمامی عصرها، انسان همواره موجودی ناشناخته بوده است. فلاسفه و اندیشمندان و پیامبران در طی هزاره‌ها آمده‌اند، طرحها، نظریات و برنامه‌هایی را هم ارائه نموده‌اند. اما هرگز کسی نتوانسته است این عنصر مرموز و مشکوک را بشکافد و دریابد که انسان چیست، کیست و در این جهان چه میکند؟

درجهان کنونی، پیشرفت سریع تمدن و تکنولوژی مدرن که تماماً آفریده انسان است، وی را به مرحله‌ای فراتر از آفریده‌هایش کشانده است. یعنی گنجایش و حجم آفریدگی انسان کنونی در رابطه با ماهواره و انفورماتیک و اینترنت و دیگر تکنولوژیهای مدرن بحدی گسترده است که تا سالیان سال برنامه‌هایی را آماده دارد و هرروز هم بر آن افزوده میشود و امکان کاربرد تمامی آنها برای همه میسر و شناخته نیست. این انسان که امروز بر روی زمین چون خداوندی زندگی میکند و هر غیرممکن را ممکن و یا هر آرزویی را به واقعیت تبدیل میکند، باز در مرزهایی از ناتوانی گیر میکند و از راه می‌ایست.

همین انسان پیشرفت و دانشمند، امروز دچار تنگستی، فقر و سقوط مادی است که روز به روز بر آن افزوده میشود.

مشکلات بیکاری، بیخانمانی، شکست کمپانیها و شرکتهای بزرگ و کوچک و از بین رفتن قداست اندیشمندان و رهبران سیاسی جهان امروز، دردهایی هستند که همه با هم دست به دست میدهند تا این انسان خداوند زمین را به مرحله سقوط بشانند. بی شک هم‌زمان با این سقوط بخشاهی فراوانی از بشریت که در رفاه، آرامش، آسودگی و بی دردسری زمانه را سپری میکند، کوشندگان و آفرینندگانی هستند که هربامداد که از خواب بر میخیزند برنامه و طرحی برای آفرینشی نوین دارند و در همین آفریدن و یا ماندن و درجا زدن است که انسان امروزی چون انسان دیروزی به دو

دسته و گروه تقسیم میشود. البته بسیاری داشتن و نداشتن شانس را در بهبود اوضاع آدمیان دخیل میدانند، این شانس را هم کسی نتوانسته است تاکنون کالبدشکافی کند تا دریابد براستی شانس یعنی چه؟ و گوهر این کلام و سخن چیست؟

آنکه باور مذهبی دارند، خدارا جایگزین شانس نموده اند و هر خوب و بدی را از او میدانند و آنکه اندیشمند هستند همه رفتها و امدها و فراز و نشیبهای پسر را از اندیشه و خرد او میدانند.

درنگاهی واقع گرایانه به این سه نوع طرز تفکر و اندیشه، براستی میتوان این را گواهی داد که پیشرفت و ترقی و تمدن سازی بشر، همواره تکیه بر اندیشه فعل و باور داشتن به آفریدن و آفرینندگی بوده است و از آن طرف هر گاه انسان در پی پیروزی شانس و یا یاری رسانی غیبی بوده است، به هدف رسیدنش قدری دچار مشکل گشته و اندیشه از فعالیت و نوآوری دور شده است.

از سویی کسانیکه به اندیشه‌های محکم دینی باور دارند، دو نوع دارد:

نخست کسانی هستند که از این نوع باور برای خلاقیت و آگاهی بیشتر بهره میگیرند و اینگونه اندیشه را کوهی محکم و استوار پشت سرخود میباند تراه ترقی، پیشرفت و آفرینندگی را طی کنند و این گروه به فرهیختگی و خردمندی میرسند و عادتا هستی را با بینشی خردگرا مینگرنند.

گروهی دیگر با داشتن تفکرات دینی خود را بخواب برده و هر آمد و رفتی را از سوی عنصری دیگر دانسته و یا به طرف بنیادگرایی و تعصب ورزی میروند و یا به سمت انفعال و راکد بودن یعنی مرده در تلاش! و ایستا در عقیده. و عادتا «تفکر دینی» برای این افراد به منزله مواد مخدر میباشد که آنها را از خود بیخود مینماید...

شش خرد ناری ارد اه | ه رازه
و خیرات تفه هزار ساله
ایران

سالنامه‌های جهان

بزرگترین و قویترین ادیانی که امروز مردم جهان را بخود مشغول نموده است، «ادیان ابراهیمی» و بگفته‌ای پیامبران از نسل «آدم» میباشند. «اسلام»، «مسیحیت» و «یهودیت» ادیانی هستند که از یک چایگاه، یک منشاء و یک مرکز برخاسته اند و هرکدام از اینها، تاریخی برای خود دارند.

- «تاریخ اسلام» که به تقلید از «تاریخ‌گذاری پارسیان» در زمان خلافت «عمر» بثبت رسیده است اکنون سال 1424 میباشد این تاریخ از هنگامه هجرت(گریز) «پیامبر اسلام»، از «مکه» بسوی «مدینه» در نظر گرفته شده است که بر اساس ماه تنظیم گردیده و بعنوان هجری قمری مشهور است.

- «سالنامه هجری قمری» بعلت متغیر بودن ماهها فقط یک تاریخ سمبیلیک برای مسلمانان است و هیچ کشور اسلامی، تاریخ اداری- سیاسی خود را براساس آن تنظیم نکرده و نمیکند، بجز «ایران» که سالنامه خویش را با «هجرت پیامبر اسلام» تطبیق داده است و بجای ماه، بر اساس خورشید آنرا تنظیم نموده است و با «نوروز» و «بهار» آغاز میشود.

- بخش وسیع و گسترده دیگری از ساکنان کره زمین «تاریخ میلادی» را استفاده میکنند که از هنگامیکه «میلاد عیسی مسیح» تا به امروز سال 2003 می شود.

- «سالنامه یهودیان» از هنگامیکه زندگی و یا «میلاد آدم» تعیین شده است. این سالنامه از سپتامبر امسال وارد 5763 میشود.

- «تاریخ فراماسونری» نیز که نشات یافته از «سالنامه یهودیان» است با سه هزار سال اختلاف «پیش از تولد مسیح» سال 6003 میباشد.

«آدم» و فرزندانش

از سویی باید در نظر داشت که ادیان یادشده (يهودیت، مسیحیت، اسلام) پیدایش حیات را از آغاز زندگی «آدم» میدانند. آنهم نه اینکه «زندگی متمن»، بلکه زندگی کلی بشر که در حالت توحش میزیسته است.

اما چرا زندگی وحشی! بدليل اینکه نشانه‌هایی که در «قرآن»، «انجیل» و «تورات» در باره زندگی «آدم و حوا» بچشم میخورد، بیانگر توحش این «بشر اولیه» است، این «بشر» که «آدم» نام دارد.

- عریان زندگی میکند.

- از گیاهان و میوه هایی درختی استفاده میکند.

- هنوز آتش را نمیشناسند.

- **همخوابگی** زن و مرد و تولید مثل را نمیشناسند.

- پس از شناخت همخوابگی زن و مرد و دارای فرزندشدن، فرزندانشان با هم همخوابه میشوندو ... نشانه توحش «آدم» حتی قرنها پس از او نیز در «صحرای سینا» و دشت بین النهرین ادامه دارد.

فرزندان «آدم» برای هرنسلي، «رئیس قبیله اي» داشته اند که او را «پیامبر» برگزیده از سوی خدا می خوانده اند، این رهبران قبیله هر اشتباه و خلافی که مرتکب میشده اند را بحساس خدا می‌گذاشته اند.

بدون هیچگونه استثنایی هریک از این روسای قبیله خلافکاریهای بزرگی مرتکب شده اند که این خلافها در «قرآن»، «انجیل» و «تورات» آمده است.

- چنانچه در کتب دینی آمده است بزرگترین خلافکاری «آدم» عدم اطاعت او از خدا بوده است و استفاده از میوه درخت ممنوعه؟ یا بر اساس برخی از نظریات دیگر همخوابگی با «حوا»؟

پس از همخوابگی «آدم و حوا» این دو دارای فرزندانی میشوند که پسرانشان در رقابت گزینش همخوابه از میان

خواهرانشان و بجان هم افتاده و «قابل» برای تصاحب خواهر زیباتر برادرش «هابیل» را میکشد..

رنیس قبیله دیگری است که با خاطر مسننه جنسی با فرزندش مجبور به ترک او شده بود. (تورات - تکوین - اصحاح 16 و قرآن سوره های 25 و 26)

«لوط»

با دو دختر خود همخوابه شده بود و ملت او همجنسگرا بودند که حتی مایل به دست اندازی به دو میهمان زیبا و جوان او بودند (تورات - تکوین - اصحاح 19 و قرآن)

مترجمان و مفسران کتب دینی مدعی شده اند که دو جوان زیبایی که مهمان «لوط» بوده اند، فرشتگانی از آسمان آمده بودند؟ ما نادرستی این سخن را در نوشته‌ها و مقالات پیشین ثابت نموده و توضیح داده‌ایم که خداوند برای سخن گفتن با انسان نیازی بفرستادن ملائکه در جسم انسانهای دیگر ندارد و از سویی اگر بخواهد دو جوان زیبا برای «لوط» و یا شخص دیگری بفرستد میتواند اینکار را محرم‌مame انجام بدهد تا بهانه ای بدهست ملت همجنسگرای «لوط» ندهد؟

اما در اصطلاح عامیانه میدانیم که مردم به هر دختر و پسر زیبایی صفت فرشته می‌دهند و کلا خوشرویان و زیبایان را ملائکه و فرشته می‌نامند!!

«ابراهیم»

همسرش «سارا» را برای گاو، گوسپند، شتر و برده به «فرعون مصر» فروخت. (تورات - تکوین - اصحاح 12)

«ابراهیم» نیز هرچه کرده بحساب فرامین الهی گذاشت و آنرا دستور خدا نامیده است.

«ابراهیم» در پی بروز قطحی وجود تنگستی در میان خانواده اش بسوی مصر حرکت می‌کند زیرا شنیده است که

فرمانروای مصر زنان زیبا را از پدران و برادران در برابر پرداختهای خوبی خریداری میکند... «ابراهیم» این معامله را بحسب فرمان خدا می‌گذارد.

«ابراهیم» با «هاجر» که هدیه «فرمانروای مصر» به «سارا» بوده است همخوابه گشته و «اسماعیل» (نیای بزرگ قریش و پیامبر اسلام) را آورده است (گفته است فرمان خدا!)

«سارا» که بچه دار نمیشده است در پی سفارشش چند جوان زیبا بخانه «ابراهیم» می‌آیند و باردار شدن «سارا» را به او خبر میدهند... «ابراهیم» مدعی میشود که این جوانان زیبای نه ملانکه، بلکه خود خدا بوده اند که در چهره جوان به خانه و حریم او وارد شده و مژده بارداری همسرش را داده‌اند؟!

پس از این که «سارا» هم دارای فرزند میشود رقابتی سخت بین «سارا» و «هاجر» و فرزندان این دو پدید می‌آید. «ابراهیم» برای پایان بخشیدن به درگیری همسرانش تصمیم به نابودی یکی از فرزندان خود می‌گیرد با عنوان قربانی به امر خدا!؟

«ابراهیم» پس از اینکه خود را برای سربریدن فرزند رشیدش ناتوان می‌یابد از کشتن او اجتناب ورزیده و مدعی می‌شود که خداوند خواسته است او را امتحان کند!؟ در گیری زنان «ابراهیم» پایان نمی‌پذیرد و بدین رو «ابراهیم» بر آن می‌شود تا «هاجر» و فرزند او «اسماعیل» را در صحرای خشک و سوزان عربی رها سازد (گفته است فرمان خدا!)

«داود»

به همسر یکی از فرماندهان سپاهش تجاوز نمود پس از آنکه آن زن از داود حامله شد، شوهر او را به جنگ فرستاد و دستور داد تا او را از پشت بکشد و پس از مرگ شوهر، داود زن را به حریم خود آورد. (تورات - سامونل اول - اصحاح 11)

«سلیمان»

با اینکه زن و فرزند بسیار داشت به عشق «بلقیس»
ملکه صبا، به ان کشور لشگرکشی نمود و «بلقیس» را
ربود. (تورات- پادشاهان اول اصحاح 11)

اما در برابر همه این مسائل و مشکلات و در تمامی این
هنگامه‌ها تمدن و مردم ایران بمراتب انسانی تر و آگاهتر
میزیسته اند و همنجسگرایی و ازدواج میان «خواهر و
برادر» و «پدر و مادر» هرگز در ایران وجود نداشته است و
از سویی چنانچه در کتاب «دینداری و خردگرایی» نوشته
حتی خدای آریاپیان خدایی است داناد توانا در برابر خداوند
فرزنдан ادم که خدایشان، خدایی ندان و جاہل است!!

زیرا خدای آدمیان تمدن را نمی‌شناسد و وجود انسانها
در آنسوی آبه‌ار نمی‌داند و هر چه هست در آدم و از آدم
می‌داند و کلا قصه‌هایی که از آدم تا خاتم روایت می‌شود
افسانه‌هایی است که سخن از جهل و ندانی خدای آنها می‌
گوید.

مثلاً خدای آنها نمی‌داند که چهار قدم بالاتر از دشتی که
آدم و حوا در آن سرگردانند تمدن‌های بزرگ مصر و سیاهان
آفریقا و ایران وجود دارد که فرزندانش میتوانند با آنها پیوند
زنashویی بینندن بجای اینکه با خواهران خود همخوابه
شوند، و برای گزینش خواهر زیباتر خون و خونریزی راه
بیندازند!!

فلسفه قربانی

و اساساً در قصه درخت ممنوعه و توطئه ابلیس و غیره
نیز خدای آدمیان خدای ندانی است که توانا و دانا به آینده
نیست تا بداند آدم کول میخورد و ابلیس توطئه می‌کند!!

حتی در توجیهات فلسفی نیز که پس از قرنها فلاسفه
دینی مایل به سرهم کردن قضیه بوده اند مسئله قیاس ابلیس
را حمل بر ندانی او از جوهر و اصل و ذات آدم نموده اند
غافل از آنکه ابلیس خود فرشته و ملانکه ایست بدون اختیار

که تماماً در فرمان خداوند است و این آدم است که قدرت اختیار و عصیان دارد نه هیچ فرشته و ملانکه دیگری!! و علیرغم اینکه خدای آدمیان نادان به آینده و آنچه خواهد گذشت است، بلکه نوکر و خدمتکاران و آفریده های او (ابلیس و آدم) تبدیل به رقبا و حرفان و همرزمان او میشوند!!

در برخی توجیهات فلسفی دینی مسئله ابلیس و آدم و کشتی نوح و قربانی کردن ابراهیم و غیره را، آزمودن این شخصیتها توسط خدا خوانده و دانسته اند و فلاسفه مدعی شده اند که مثلاً خدا خواسته آدم را امتحان کند ببیند بحرفش گوش می کند یانه، و یا ابراهیم را می خواسته امتحان بکند که آیا فرزندانش را در راه خدا (چه راهی و چه خدایی؟) قربانی خواهد کرد یا نه؟؟؟!!

این سخن و توجیه هم حمل بر جهل و ندانی این خدا میشود!! زیرا خداوند که خود آفریننده آدم و ابلیس و ابراهیم است و از سویی دانا و توانای کل نیز می باشد پس دیگر چه نیازی دارد که با جان و زندگی مردم چون عروسکانی بازی کند و از آنها امتحان بگیرد!!؟

یک معلم آنگاه از شاگردانش امتحان میگیرد که به توانایی و دانش او آگاه و دانا نباشد!! اگر بداند که شاگرد قبول و یا رفوزه خواهد شد دیگر جای امتحان ندارد! از طرفی خدا که یک معلم ساده نیست! خدا آفریننده زمین و زمان و بشر و هستی است! خدا قادر و توانا به همه چیز و همه کس می باشد پس نیازی ندارد که کسی مثل گوسپندی فرزند دلبند خودرا سرببرد و یا در لباس دوچوان زیبا و ورزشکار به کسی مژده پدر شدن بدهد و یا با دیگری چنان و چنین کند!!؟

زردشت برای همین منظور است که اولاً قربانی را ممنوع می کند و ثانیاً خدایش را که «اهورا مزدا» یعنی «دانای توانا» می نامد. و قربانی گاو را نیز از هنگامه میتران متدائل بوده است را نیز نفي میکند زیرا در هنگامه میترا چون زمین منطقه پامیر (واقع در تاجیکستان کنونی)

نیازمند کود بوده است، میترا برای حاصلخیزتر و پریارتر شدن زمین از مردم پامیر می خواهد که گاوان را سربریده و خون انها را برروی زمین پخش کند، مردم چنان می کنند و زمین در پی این کوددهی حاصلخیز و پربار میشود و مردم از آن پس چون از بنیان و ریشه و فلسفه اصلی دستور میترایی آگاه نبوده اند گمان می کنند که نفس سربریدن حیوان «نیکو» و «بار» ده می باشد.

اما فراموش نکنیم که خدای ایران از همان هنگامه میترا و یا کیومرث، خدایی دانا، آگاه و توانا بوده است که مردم را به راستی درستی و نیکوکاری میخوانده است و برخلاف این خدای درستکار ایران، خدای «آدمیان» خدایی بوده است «حلال مشکلات» رهبران قبائل! که البته نام پیامبر هم برخود می نهاده اند!! این خدای حلال مشکلات هرگاه که رئیس قبیله (پیامبر) مشکلی داشته برای کمکش فرشته ای می فرستاده و تمامی جهل و ندانی این روسای قبائل (پیامبران) نیز بحساب خدا گذاشته میشده و رهبران قبیله بنام پیامبر خدا از قول و اراده او سخن می گفته اند.

- «موسی» که فرد تحصیلکرده و دنیادیده و نجات دهنده «بني اسراییل» از سرزمین «مصر» می باشد، پیامبر تصحیح و متعدد ساز این قوم است زیرا که وي با «ده فرماتی» که میآورد بسیاری از نشانه های بي تمدنی دیروز مردمش را منحل میکند.

- اما از «رب» و «پیامبرانش» چون «آدم»، «لوط»، «نوح»، «ابراهیم»، «سلیمان»، «داود» و غیره باید پرسید که اگر در هنگامه «آدم»، همخوابگی «خواهر و برادر» بعلت نبود بشر دیگر، جبری بوده است، پس چرا در هنگامه های پس از او، همجنسگرایی و پیوند «پدر با دختر» و «خواهر و برادر» ملغی نشده است؟!

از سویی اگر تمامی آنها «پیامبر» بوده و با خدا در تماس مستقیم بوده اند چگونه خداوند در قرنها و هزاره هایی که

میگذشت به پیامبران خود نمیگفت که همجنسگرایی و همخوابگی با «دختر» و «خواهر» نادرست است؟

هرچند «موسی» با «ده فرمان»، میتوانست تحولی در تفکر قوم خود پدید آورده و آنرا بسوی «تمدن جهانی» نزدیک کند، اما فرزندان دیگر «ابراهیم» که در «صحرای عربستان و مکه» میزیسته اند همچنان صدها سال پس از «موسی» و «عیسی»، بر سنت توحش قبل از «موسی» میزیسته اند که سربریدن فرزندانشان، همجنسگرایی و همخوابگیهای بی رویه ادامه داشته است، بگونه ایکه کمتر بزرگمردی را از «قریشیان» میتوان سراغ گرفت که در دامان پدر و مادر خود بزرگ شده باشد و اساس زندگی قبیله ای بروزندگی خانوادگی برتری داشته و حتی «عبدالله» (پدر پیامبر اسلام) نجات یافته از قربانی شدن در پای بتهاست. زیرا پدرش نذر کرده بود که اگر ده فرزند بیاورد، یکی از آنان را در برابر بتها سرخواهد برد!

دیگر نشانه توحش «تازیان»، زنده بگور کردن «دختران» است که آن نیز بخوبی در «قرآن» نقل شده است.

بشنو از افسانه نوین «آدم»

از طرفی «هبوط» را درباره «آدم» میتوان تبعید معنی کرد شناخت تاریخ مفهوم تر می شود که «آدم» یک عنصر خطکاری بوده است که از شهرهای متعدد اطراف، در صحراء ها شده است. زیرا چنانچه میتوان از تاریخ استخراج کرده، بیشک «آدم» پسری بوده است که در «نجد ایران» زندگی میکرده است و بخاطر خطاهای جنسی بسیاری که مرتب میشود، «رب» که همان «فرمانده» و «رهبر بزرگ» «شهر» شوش بوده است، حکم به تبعید «آدم» در «صحرای برهوت سینا» و یا ... میدهد و چون «فرمانده شوش» (رب) نمیخواسته که «آدم» بتواند تولید مثل کند، تا فرزندان نابایی از خود پدید آورد، وی را بگونه ای «مقطوع النسل» نموده و بهمراه همسرش «حوا» در صحرای آنسوی «بین النهرين» رها میکند.

اما گویا «آدم و حوا» تنها ساکنان «صحرای سینا» نبوده اند و چنانچه «ملت اولیه استرالیا» چهل هزار سال سابقه تمدن دارد. «سرخ پوستان آمریکا» پنجاه هزار سال سابقه زندگی دارند و «بومیان سیاهپوست آفریقا» و «صحرای سینا» نیز که از دهها هزار سال پیش وجود داشته اند در هنگامه تبعید «آدم»، افراد و یافریدی از سیاهان «آفریقا» با او آشنا شده و به طابت و توصیه یکی از همین سیاهان غول پیکر توسط دارویی که از درختی تهیه شده بود، شفا می یابد که بعدها آن سیاه غول پیکر «ابلیس» نام گرفته است.

«آدم» از آن پس دیگر بار میتواند چون انسانهای عادی تولید مثل کند. اقدام به مداوای «آدم» برخلاف دستور «فرمانده شوش» (رب) بوده که مایل به تولید مثل این عنصر نبوده است.

البته پیش بینی «فرمانده شوش» «رب» درست از آب در می آید و چنانچه در تاریخ شاهدیم فرزندان «آدم» نه تنها هرگونه کارهای خلاف اخلاق و غیره ای را مرتكب میشوند بلکه همه آن کارها را بحساب خدا گذاشته و خودشان را هم «پیامبران خدا» معرفی نموده و «تاریخ تمدن بشر» را از میان برده و «تاریخ توحش صحرانشینان» را بجای «تاریخ کهن و متمن» : مصر- ایران و آفریقا به جهانیان معرفی می نمایند و «بیدایش بشر» را که میلیونها سال سابقه حیات دارد را به «آدم و حوا» که کمتر از ششهزار سال عمردارند نسبت می دهند..

باری بدینسان است که در یک سوی جهان، تمدنی با هفت و یانه هزار سال سابقه «شهرنشینی» - «خانه سازی»- «ابزارسازی»- «تشکیل خانواده» و غیره پا میگیرد و در آنسوی آبهای نسلی از یک انسان تبعیدی پدید میآید که قرنها دربی تمدنی و نادانی بسر میبرد... و تاریخ خودرا تاریخ کل بشر میسازد !!

جالب است بدانیم که تمامی نامهای استفاده شده در هنگامه «آدم» ، نامهای ایرانی است چون:

«آدم» : بشر، انسان

«رب» : سرور، آقا

«ابلیس» : نیرنگ باز، خشن، بدبو

«پادشاه و فرمانده بزرگ شوش» که در میان مردم از احترام و قدرت اهورایی خاصی برخوردار بوده است، «مظهر توانایی- دانایی» و سمبول انسان نمونه دوران خود بوده است^(۱) که با نام «رب» از او یاد میشده است.

«آدم» که به جز «پادشاه شوش» که فرماندهی مقتدر و توانا بوده است، نیروی برتر دیگری را نمی‌شناخته است و «نیروی برتر» (شاه شوش) جایگاه خداوند را داشته است، برخلاف دستور «پادشاه شوش» (رب) به طبایت ابلیس گوش داده و پس از مداوا شدن با حوا همخوابه میشود و افسانه «درخت ممنوعه»، «ابلیس» و ... از همان دوران در میان فرزندان آدم بر جای می‌ماند و حالت افسانه های مذهبی میگیرد.

درست در همان مرحله تبعید و توحش «آدم»، در بخش غربی ایران کنونی تمدن خطی پدید می‌آید.

اسناد بدست آمده از پنج تا ششهزار سال پیش (هنگامه تبعید آدم) نشان میدهدند که در «سلسله جبال کوهپایه غربی زاگرس» قبایل «هوریان» - «لولویان» - «گوتیان» - «کاسیان» و نیز برخی قبایل دیگر که ظاهرا با «قبایل ایلامی» خویشاوند بوده اند، زندگی میکرده اند.

ظاهرا قبایل «هوریان» در پنجهزار سال پیش در حدود دره رودخانه «دیاله» و «گوتیان» در محل شرقی تر از «لولویان» زندگی میکردند اند.

در چهاهزار سال پیش قبایل کاشی در بخش مرکزی «کوهستان زاگرس» در سرزمینی که امروز «لرستان» خوانده میشود، میزیسته اند. این تمدن تا مرز «کردستان» و «رود دیاله» امتداد داشته است.

از سویی، شباهت و همسانی تمدن‌های مکشوفه در سرزمین ایران و تمدن‌هایی که در خاک «بین النهرين» - «آسیای صغیر» - «افغانستان» - «ترکمنستان» و غیره در زمانهایی بیش و کم نزدیک بوجود آمده، مسئله خویشاوندی و منشاء یگانه این تحولات را نزد باستانشناسان و خاور شناسان مطرح ساخته است.

در ایران که بیش از همه جا مورد کاوش فرارگرفته است، تمدن شهرنشینی و زراعتی را میتوان از هفت هزار سال پیش یا پنجهزار سال قبل از میلاد ثبت نمود که در همان هنگامه تمدن‌های «حسونه» واقع در جنوب «موصل» تمدن «تل حلف» واقع در دشت «دجله علیا» و تمدن «اریدو» در جنوب خاک «بین النهرين» در کنار هم به طور مسامتم آمیز میزیسته اند.

بدین رو امروز با کشفیات تاریخی، ما بعنوان «عناصر ایرانی» میتوانیم تاریخ متعدد میهنمان را به هزاره هفتم پیوند بدهیم. زیرا که اولین نشانه‌های کشف شده از تمدن در «نجد ایران» حداقل به هفت هزار سال پیش می‌رسد و ما بعنوان عناصر ایرانی چرا باید در اسارت اندیشه‌های «آدم» تبعیدی و فرزندان بی تمدن او قرار بگیریم و تاریخ اصلی و قدیمی خویش را زنده نکنیم؟ و تاریخ گریز یک رهبر تازی را از روستایی به روستای دیگر، تاریخ خود قرار دهید! بویژه اینکه آغاز این تاریخ، هنگامه تازش و غارت و ویرانی به سرزمین پرافتخار ماست که زنان و سرزمین ما مورد تجاوز مشتبی صحرائگرد قرار گرفته اند...

امروز برکسی پوشیده نیست که تاریخ پیدایش بشر اولیه به میلیونها سال پیش می‌رسد! و سرخ پوستان آمریکا و سیاهان آفریقا و بومیان استرالیا دهها هزار سال سابقه تمدن دارند و ایران ما بر اساس یافته‌های باستانشناسی حداقل هفت هزار سال تمدن دارد.

از سویی یادآوری این نکته ضروری است که ما همه جا از ساکنان نجد (فلات) ایران با عنوان ایرانی یاد کردیم هر چند در روزگاران قبیم در سرزمین شوش و حکومت

ایلامیان و مادها و پارتها و پارسیان و غیره نام ایران کنونی هنوز متدال نبوده است.

بدین روی با تکیه براین توضیحات ویژه موضوعاتی نوین و کوتاه از هزاره‌های ایران است که می‌توانیم سالنامه و گاہشمار ایران را با درخشش پرشکوه هفت هزارساله سرزمین خود پیوند داده و از تاریخ هفت هزارساله «آریایی - میترایی» در همه جانام برد و از این تاریخ بجای هزاروسیصد هشتاد و اندی تازی استفاده کنیم.

سال 7025 «آریایی، میترایی» برابر با 1383 تازی
اگر دیروز را بیاد آوریم و خوبیهای گذشته را شعار کنیم تا به شعوري نوین دست یابیم و بتوانیم «فَلَكَ را سقف بشکافیم و طرحی نو در اندازیم» کاری نیکوست.

اگر ملتی از سابقه و دستاوردهای کهن خویش سخن بگوید تا تجربیات گذشته چراغ راه امروز و فردا باشد، آنهم کاریست نیکو.

یک ملت چون خانواده‌ای می‌ماند که می‌باشد به اصل و اصول خویش افتخار نموده و حتی بدیهارا در جهت خوبی و نیکویی ترمیم کند.

ملیت در طول تاریخ برترین جایگاه پیوستن و همبستگی مردم بوده است. هر چند در هنگامه هایی اندیشه ها و ادیان و مذاهی بر این اصل پیشی گرفته اند، اما راه آوردهای جدید در هر سرزمینی بی تاثیر از داشته های کهن ملی هر ملتی نبوده است!

بهمین خاطر است که سوسیالیست چین با روسیه و روسیه با کویا و همه اینها با سوسیالیست غرب بكلی فرق می‌کند و یا اسلام عربستان با اسلام لبنان، سوریه، مصر، شمال آفریقا و همه اینها با اسلام ترکیه و ایران فرق می‌کند..

بدین رو در گاهاواره امروز جهان که غرب «حاکمیت کلیساي مسيحي» و ما «حاکمیت فقاهت اسلامی» را (چقدر گران) تجربه کرده ایم، هر با خردی را بر آن میدارد تا با جهل، خرافه، نیرنگ و ریا با هر نام و به هر شکلی که بوده و

هست مبارزه کند هرچند این نبرد بر توده‌های مومن که مقدساتشان هرچند پوشالی اما پیوسته با عصیت‌هایی ژرف می‌باشد، گران آید و سخت پذیر باشد، اما وظیفه هر عنصر خردگرایی که در جهت روش‌نگری جامعه گام برمیدارد آنست که «افشاگر و اگاهیبخش» باشد!

بدین روست که ما از این پس از «تاریخ هفت هزار ساله آریایی- میترایی» سخن می‌گوییم و چنانچه گفتیم با سنجشی که از اولین نشانه‌های زندگی و تمدن آریایی درنجد (فلات) ایران، و آن هنگامی است که تاریخ آن را میتوان در حدود هزاره پنجم پیش از میلاد قرارداد و میتوانیم پیش‌رفتی را که در تمدن مادی ساکنان نجد ایران رخ داده تقریباً بدون انقطاع تعقیب کنیم و پیدایش میترا، اولین آئین و خداوند ایرانی بدست آورده ایم تا سقوط شاهنشاهی در ایران و حاکمیت ملایان که میشود 7000 سال (برابر با پنجم هزار سال پیش از میلاد به اضافه دوهزار سال پس از آن) و از آن تاریخ (22 بهمن) تابه امروز را که 25 سال می‌گذرد برآن فزوده ایم که میشود سال 70025 آریایی - میترایی.

از این پس وظیفه هر ایرانی با شرف و میهن دوستی که از هر قبیله و قوم و آیین ایرانی آریایی است می‌باشد تا این تاریخ را استقاده، تبلیغ و معرفی نماید و هرجا که سخن از تقویم و تاریخ می‌آید می‌باشد که ایرانی از تاریخ هفت هزارساله سربلند خویش سخن گوید و بس! آئین میترا

اولین باور و آئین جهانگرای ایرانی

از میان ملل قدیم ایرانیان بیش از ملل دیگر در تمدن جهانی و بخصوص در تمدن عربی اسلامی تاثیر داشته اند. ایرانیان سراسر آسیای غربی تا دریای مدیترانه را تصرف کردند. حتی دامنه تصرفات خود را تا مصر نیز گسترش دادند.

امپراتوری مقدونی که در مقابل ایران قد علم کرد، پس از تصرف اسکندر نتوانست تمدن و فرهنگ یونای را چنانکه

میخواست بر ایرانیان تحمیل کند. در ایران باستان مذاهب متعددی پدید آمده که قدیمی ترین آنها پرسش بعضی از قوای طبیعت بوده است ادیان قدیم که هریک را منشاء دیگری بود در آیین مزدایی که در سرتاسر ایران انتشار یافت حل شدند. مزدا به معنی دانا است. مزدا، خدای حکیم و عاقل از دیگر خدایان ممتاز شد و برآنان غلبه یافت همچنین خدای دیگر موسوم به اهورا قدرت یافت. اهورا مظهر نیرو بود و این نیرو به دانایی در پیوست و هر دو خدای توانایی برای عالم تشکیل دادند. موسوم به اهورامزدا یا اورمزد وقتی پارسیان به سرزمین ایران درآمدند، اورمزد را برگزیدند و او را خدای بزرگ عالم خود قرار دادند ولی در مقابل او خدای دیگری ساختند که مظهر شر در عالم بود. زیرا اورمزد خدای عاقل حکیم تنها مبدأ خیر بود و بدین طریق از روزگار کهن تنویت پدید آمد.

آریاییان ایران با سرزمینی رو برو میشوند سوای سرزمینی که آریاییان هند میبایند اما کم آبی و خشکسالی و سختی پوسته خاک همچنان نیست که در برابر کار و تفکر و تکنیک نیز فرو نشکند و به بار ننشینند. اینست که «آریائیان» چون وارد «سرزمین ایران» میشوند بسرعت از صورت «قبایل دامدار» و «جادرنشین» وارد مرحله «کشاورزی» میشوند واسکان می یابند و «روستاشینی» را در تاریخ ایران بوجود می آورند.

اگر میان «آریاییان اولیه هند و ایران» در ابتدای ورودشان به این دو سرزمین شباهتهای ببابیم عجیب نیست که هردو از یک ریشه‌اند و آمده از یکجا و رسیده به سرزمینهایی متفاوت، امکانات دگرگون زمین بعدهast که دیگرگوئشان میکند و هنر و فلسفه‌شان را اشکالی متفاوت می بخشد. تاریخ نشان میدهد که مجموعه دستگاه «الله هند» در «مذاهب ودا» با مجموعه «اللهه میترائیسم» مشابه است. در «هند»، «میترا» (شیوا) خدا است و در ایران، «مهر» در آنجا «دیو» خدا است و در اینجا «دیو» و در آنجا و اینجا (هردو) «وارونا» خداست تمام خدایان دو مذهب

«ودایی در هند» و «مهر پرستی در ایران»، پیش از «زرتشت» یکی هستند.

اما «مهر پرستی» یا «میترائیسم» بر این اعتقاد است که «مهر» خدای بزرگ است و خدایان دیگر کوچکتر از او. «میترائیسم» براساس پرستش آتش و پرستش قواي طبیعت مثل «باد و طوفان»- «خرمی و بهار»- «آسمان و کوه»- «جنگل و شب» و .. است.

«میترا» در لغت معنی «پیمان» و «میثاق» است از اینرو بمفهوم کلمه به جنبه قضایی و ارزش قدرت او در جامعه انسانی میتوان پی برد.

وی نزد «هندوان»، «خدای نظام اجتماعی» - «گوهر دادگستری و عدالت پروری» و «مظہر عدالت الهی» است.

«میترا» خدای نگاهبان زمین و آسمان یا موکل آب می باشد و با «میترا» خدای «ایرانیان قدیم» ریشه نزدیک دارد. «میترا» بسیاری از صفاتی را که قبلاً به «وایو» و «اندرا» Indra نسبت داده میشدرفته حایز شد و بدین ترتیب «خدای جنگ و پیروزی و سرنوشت» و همچنین «خدای روزی دهنده» شناخته شد. او بر اربابه ای که به وسیله دو اسب سفید کشیده می شود سوار است. قربانی گاو نر در نظر پیروانش از فرایض دینی است و همراه نوشیدن شربت سکرآور و قدس «هوم» Haom در «سنگریت سوم» Soma مراسم ستایش او برپا میگشت.

قربانی گاو توسط «میترا» که برای حاصلخیز نمودن زمین برای اولین بار در تاریخ بشر متداول شد، بعدها به ادیان دیگر و بوئژه «قبایل حجاز» کشیده شد.

چنانچه گفته شد «ابراهیم» پدر ادیان یهودیت، «مسیحیت و «اسلام» قربانی را از حیوان به آدم منتقل نموده و در پی اختلافاتی که میان دو همسرش «سارا» و «هاجر» (و فرزندان آن دو که یکی «اسحاق» پدر «یهودیان» و «مسیحیان» و دیگری «اسمعاعیل» پدر اجداد «پیامبر اسلام»

که از سوی مادر (هاجر) برده زاده بود، پیش آمده بود
برآن شد تا فرزند خود را با بریدن سر، قربانی کند.

ابراهیم در صدد برآمد تا به گفته «یهودیان»، اسحاق را
و بگفته مسلمین، اسماعیل را قربانی کند تا نزاع و درگیری
وی با دو همسرش پایان پذیرد. اما ابراهیم در برابر پایداری
فرزندش نتوانست وی را سربربرد. وی گوسپندی را بجای
فرزندش سربریده و اسماعیل و هاجر را به حجاز تبعید
نموده و در آنجا کعبه را ساخت تا مرکزی برای تجارت
فرزند و فرزندانش باشد.

تکر قربانی هرچند از هنگامه «زرتشت» در ایران از
میان رفت، اما در میان «تازیان» هم چنان تا به امروز
برجای مانده و حتی تا قبل از اسلام، تازیان فرزندانشان را
بجای حیوانات قربانی خدایان میکردند.

من همواره براین اندیشه بودم که علت عقلی و اصلی
قربانی نمودن گاو توسط میترا چه بوده است.

فهم این مسئله برایم بسیار دشوار بود. زیرا که تفکر
قربانی هرچند توسط «زرتشت» به کناری نهاده شده بود اما
توضیح «ادیان ابراهیمی» این مسئله پذیرفته شده بود بویژه
اینکه مسئله قربانی «فرزند ابراهیم» هرگز برای من قابل
هضم نبوده و نیست، که چگونه مردمی چنین از احساس و
عاطفه به دور باشند که حاضر شوند فرزند خود را برای
خوشایند همسر ویا خداوندی که بی نیاز است، چون
گوسپندی ذبح کند!

مسئله قتل و کشtar فرزندان خانها، پادشاهان و روسای
قبایل در تاریخ بسیار متداول بوده است که برای درنگرفتن
جنگ قدرت میان فرزندان حاکم، بارها پدران، فرزندان و
خویشاوندان خودرا کشته‌اند و یا بالعکس!

«ابراهیم» نیز چون به تحریک همسرانش، که هریک
فرزندی پسر دارند و پس از «ابراهیم» حکومت و سروری
به پسر ارشد خواهد رسید، برآن میشود تا یکی را برای بقاء
و حکومت دیگری بکشد و این قتل را بهانه فرمان خدا کرده

و مدعی میشود که خداوند از او خواسته است و هدف امتحان نمودن وی بوده است!

اما خداوند که بهمه چیز دانا و آگاه است، ضرورت ندارد که بنده خود را امتحان کند! و متاسفانه این تفکر باطل قربانی، قرنها همچنان باقی مانده است.

چرا «میترا» گاو نر را قربانی میکند؟!

قربانی گاو نر توسط میترا برای حاصلخیز نمودن زمین بوده است. یعنی میترا از خون گاوان بجای کود بهره میبرد تا بزمین توان حاصلخیزی بدهد.

در آن هنگامیکه «میترا» از خون گاوان بعنوان کود برای حاصلخیزی زمین استفاده میکند هنوز کسی از برکت و سود آگاهی نداشته است و میترا هم چون مردم را در حد رشد کافی برای درک مطلب نمی یابد به آنها رمز و دلیل کار نمیگوید و بعدها این مسئله قربانی یک روش همیشگی دینی می شود و جایگاه اصلی خود را از دست داده و تبدیل به یک سنت بی خاصیت دینی میشود تا اینکه توسط «زردشت» از میان میرود، اما «قربانی» به تفکر جاهلی «تازیان» منتقل شده و باقی میماند.

ظهور میترا از غار و فرود او از کوه!

در «اوستا»، «میترا» ایزدی با اقتدار و جنگاور شناخته شده و به «اهرامزاد» برای پیروزی بر اهريمن کمک می نماید.

بنابر عقیده پیروان «میترا»، «ایزدمهر» (خورشید) روزی بصورت آدمی در غار کوهی ظهرور کرد و شباناتی که در آن ناحیه به چرانیدن گله های خود می پرداختند، وی را دیدند و به او گرویدند. او منشاء معجزات و کراماتی شد. از آن میان گاو نری را کشت و خونش را بر روی زمین پاشید و به هرجایی که قطره ای از آن خون فشانده شد زمین سرسیز و بار آور گشت. پس از سالیان دراز که «میترا» در زمین منشاء آثار بزرگی شد به آسمان بالا رفت و در اعداد موجودات جا ویدان در آسمانها مستقر شد ولی روانش

پیوسته آماده یاری و دستگیری پرستش کنندگان خود در زمین است.

نظر به اینکه ابتدا (بنا بر اساطیر مهرپرستان) «میترا» در غارکوهی ظهور کر، از اینرو پیروانش معابد خود را در مغازه های کوه ساختند و درون دخمه ها به پرستش او پرداختند. در معابد مهرپرستان که هنوز در بعضی از نقاط «غرب ایران» (مانند کنگاور) و همچنین در بسیاری از «نواحی اروپا» آثاری باقی مانده است، همه جا تندیسهها و هیاکل مختلف از «میترا» ساخته شده است و هریک از صور او رمزی است از اساطیر «آئین مهر پرستی».

«میترا» غالباً در پیکر جوانی با کلاه مخروطی شکل و موهای پریشان در حالیکه خنجری در پهلوی گاو نری فرو میبرد، عقربی به تخ او آویخته، او را می گزد، ماری به بدنش چسبیده و خونش را میمکد، نشان داده شده است.

در ایران ظاهرا در زمان هخامنشیان، «میترا» بعنوان همراه و یاور «اهورامزدا» مورد پرستش واقع میشده است. اما بعدها بصورت خدایی مستقل بنام «مهر» (الله آفتاب) درآمد. در اوستا سرود و ابیاتی در مدح و ستایش «میترا» آمده است. در «ریگ و دانا» «میترا» همراه «وارونا» زیاد آمده ولی فقط یک سرود به ستایش او اختصاص داد شده است.

آئین میترا در سراسر اروپا

پس از هخامنشیان در زمان سلوکیه و سپس در عصر اشکانیان، «آئین مهرپرستی» از طریق آسیای صغیر و ارمنستان به کشور روم قدیم بسط و توسعه یافت و در سرتاسر اروپا گسترده و همه گیر شد.

آئین میترا توسط سربازانی که از ارمنستان بسوی غرب سرازیر شده بودند بتمامی اروپا سرایت نمود.

آئین میترا در سال 4842 به میتراپی به دانوب و در سال 4872 به استراستبورگ و در سال 4892 به اتریش رسیده و پس از آن در سراسر اروپا فراگیر شد.

پرستش «میترا» نه تنها در شهر روم که هنوز معبدی از او موجود است رواج یافت، بلکه آئین مهرپرستی در ممالک اروپا از مشرق به مغرب گسترش یافت. یعنی از سواحل دریای سیاه تا جزایر بریتانیا پیروان کثیری پیدا کرد.

چنانچه در سال 307 میلادی «لیسینیوس» Lisinius در کنار رود دانوب معبدی به نام میترا بنا کرد.

در سال 1954 یک مجسمه نیمتنه از میترا در مرکز شهر لندن از زیر خاک بیرون آمد که فعلاً در موزه شهرداری لندن نگاهداری می‌شود. در روی «دیوار رومیها» در «شمال انگلند» نیز نقشه‌های میترا دیده می‌شود.

و نیز در اکثر شهرهای آلمان نشانه‌ها و مهرابه‌هایی از میترا کشف شده است. و کلاً تا قرن سوم میلادی در اکثر کشورهای اروپایی چون آلمان، فرانسه، سوئیس، ایتالیا، انگلیس و کشورهای اروپای شرقی، آئین میترا از ادیان با ارزش و فراگیر مردم این سرزمینها بوده است.

«جورج الکساندر» از پایه گذاران کاتولیک مسیحی، بزرگترین دشمن میتراگرایی بوده و ضربات سنگینی با جنگهایش به این آئین وارد نمود.

محرب اسلامی = مهرابه پارسی

یادآوری این نکته ضروریست که پرستشگاه‌های کوچک و خانوادگی «میترا» را «مهرابه» می‌گویند و محراب مساجد اسلامی نیز اقتباسی از «مهرابه های میترا» بوده است. برخلاف آنچه به غلط در تاریخ آمده است که: محراب اسلامی از حرب می‌آید و به معنی محل جنگ می‌باشد، غافل از اینکه انسان در هنگامه پرستش خدا و یا خدایان که به جنگ نمی‌رود؛ بلکه به راز و نیاز و خلسه و عبادت میرود!!

بابانوئل همان میترا و عموم نوروز ما است

«میترا» امروزه همچنان در فرهنگ و سنت غرب با نام «بابا نوئل» باقی مانده است.

پس از آنکه مسیحیت جایگزین آئین میترا شد، اکثر آداب و رسوم و سنت «میتراگرایی» زیر پوشش مسیحیت در جوامع اروپایی باقی ماند از جمله:

- جشن کریسمس= جشن «یلدا»- تولد میترا
- حضور میترا بـا نـام بـا بـا نـوـئـل= کـه هـمـین عـمـونـورـوزـ ماـ اـسـتـ!
- جشن سیزدهمین روز از بهار(سیزده بدر)= با عنوان «عید پاک»

کریسمس که بیست و پنجم دسامبر است با چند روز اختلاف همان جشن یلدای کهن میتراگرایی است که بعنوان زادروز میترا در اکثر نقاط جهان جشن گرفته میشده است.

هر چند «یلدا» به معنی «شب بلند» آمده است اما در اصل و زبان آشوری به معنای «تولد» است که «ولد» و «میلاد» در زبان تازی نیز از همین «یلدا» که به معنی «میلاد میترا» است، خارج شده است.

چهره بـا بـا نـوـئـل بـا کـلاـهـ مـخـروـطـی هـمانـ کـلاـهـ مـیـتراـ استـ و رـیـشـ سـپـیدـ نـشـانـهـ پـیرـیـ مـیـتراـ و قـبـایـ سـرـخـ نـیـزـ لـبـاسـ کـهـنـ اـیرـانـیـ استـ کـهـ سـرـخـیـ آـنـ بـیـانـگـرـ مـژـدـهـ و شـادـیـ و شـورـ مـیـ باـشـدـ و کـفـتـنـیـ استـ کـهـ تـاـقـبـلـ اـزـ زـرـدـشـتـ، مـیـتراـ (وـ یـاـ مـهـرـ) هـدـایـاـیـیـ درـ شبـ بلـندـ یـلـداـ بـرـایـ کـوـدـکـانـ مـیـآـورـدـ استـ.

شب قدر که در قرآن آمده و در اسلام از ارج و احترام خاصی برخوردار است نیز اقتباسی از شب یلدای ایران کهن بوده است.

مهدویت در میتراگرایی

عقیده به نجات دهنده و ناجی (مهدي) از روزگاران قدیم در ایران باستان رایج بود. میتراپرستان بر این باور بودند که میترا به آسمان بالا رفته است و همواره در انتظار بازگشت دوباره اش به زمین برای اصلاح بشر و نابودی شرارتها و ناپاکیها بودند. به عقیده ایرانیان باستان، «میترا» نظام دهنده کون و نجات دهنده آن که تحت فرمان

زمان است، چیزی جز خدای اوستای ایران باستان نیست که رنگ «زروانی» به خود گرفته است.

میترا روزی خواهد آمد و آتشی را که همه جهان را میبلع خواهد افروخت، همچنانکه «شیوا»، خدای هند چنان خواهد کرد. میترا نیز جهان را از لوث کثافت پاک کند و تاریکی و اهربی را از میان براندازد.»

اندیشه مهدویت که از میترانیسم آغاز شده بود بعدها بنام «سوشیانت» همچنان نجات دهنده بشر در ادیان دیگر پارسی باقی ماند.

برخی چون دکتر علی شریعتی، «میترانیسم» را «آئین سحر و جادو» دانسته اند که بر اساس عدم آگاهی و شناخت کافی، برداشتی اشتباه از بنیان این آئین داشته اند. ولی آنچه مسلم است میترابرستی همچون تمامی ادیان بعدها توسط روحانیون مخصوصش به انحطاط و انحراف و حیله گری کشیده شده است که این انحراف بعدی هیچ ربطی به اندیشه اولیه میترا نداشته است. همانند تمامی ادیان اصلاح طلب و نجات بخش دیگر که در پی مرگ پیام آورش از سوی روحانیون به ابتدال و انحراف کشیده شده است، میترانیسم نیز جدا از این قاعده کلی نبوده! ولی اینکه گمان کنیم این آئین از ابتدا بر سحر و جاوده بنیان یافته است فکری خطاست. بویژه چنین سخنی از دکتر شریعتی که علیرغم اعتقادش به «لانیستیت» و «اکریستانسیالیسم» و «اومنیسم» و غیره مسئول مذهبی نمودن جامعه ایران بود جای تفکر و تعجب است!!

آئین گیومرت

«شهرستانی» در «الملل و النحل» قبل از ورود به تشریح «زروانیه» از «گیومرتیه» یاد کرده است که بی شک همه اندیشه های قدیم پارسی (میترانیسم - گیومرتیه - زروانیه...) بعدها در آئین زردشت به نحوی جای گرفت و بگفته ای زردشت توانست با استفاده از تمامی گذشتگان با اجتهاد نوین، اندیشه ای فراخور عصر خویش پدید آورد.

«گی مارتن» Gaya Maretan (فناپذیر) که به پارسی امروز «گیومرث» و به عربی «کیومرث» یا «جیومرث» تلفظ می‌شود، نخستین انسان (آدم اندیشه پارسیان) بوده است. او نخستین کسی است که منش و آموزش اهورامزدا را دریافت و اهورامزدا، نژاد آریائیان و سرزمینهای آریا را پدید آورد و در روز رستاخیز استخوانهای او از همه زودتر بپا خواهد خواست.

«شهرستانی» در مورد آئین گیومرثیه می‌نویسد:

آئین زروان

«زروان گرایی» از آئینهای بس کهن است.. زروانیان میگویند: زمان مطلق (یا غیر محدود) دو فرزند تومان آورد: یکی «اورمزد» و دیگری «اهریمن» به عبارت دیگر «مبدأ خیر» و «مبدأ شر».

«اورمزد» و «اهریمن» یک واحد متساوی در قدرت هستند همواره در جدال و نزاع و دو قوه متعادل هستند که یکی بدون دیگری برپایی نباشد و این خود نمونه کوششی است که زروانیان برای وحدت بخشیدن آن دو مبدأ در یک مبدأ واحد به کار برند. این وحدت بخشیدن امری نسبی است یعنی در عین جوهریت بصورت مزدوج نیست. در عقاید زورانی اساس نظریه زمان «کرونوس» را که بعدها در اندیشه یونانیان مقام ارجمندی یافت می بینیم.

از اینکه بگریم پاره ای از متکران یونان از زروانیان اقتباس کردند. همچنانکه پاره‌ای از «فرق اسلامی» نیز «عقیده عالم متعاقب» یعنی «عقیده به رجعت» را از آنها فرا گرفتند.

افسانه آفرینش و هنگامه پدید آمدن آفریده و آفریدگار در آئین زروانیان بی شباهت به آفرینش انسان و عصیان ابلیس و هابیل و قابیل نیست.

زروانیان می گویند:

انگاه که هیچ چیز وجودنداشت نه آسمانها و نه زمین و نه هیچیک از مخلوقاتی که در آسمانها و روی زمینند، تنها

موجودی به نام «زروان» وجود داشت. هزار سال زروان فدیه‌ها داد تا از او پسری بوجود آید و اورا «اورمزد» بنامد تا او آسمانها و زمین و آنچه را که در آنها است خلق کند. بعد از هزار سال نسبت به کوشش‌های خود به شک افتاد و چنین اندیشید که آیا پس از این همه فدیه‌ها پسری به نام «اورمزد» خواهم داشت یا آنکه رنجهای من بی ثمر خواهد ماند؟ در آنحال که سرگرم این پندار بود اورمزد و اهریمن در شک او پیدا شدند.

اورمزد به جهت فدیه‌هایی که کرده بود و اهریمن به سبب تردیدی که او را حاصل شده بود بوجود آمدند.

چون «زروان» از این حال آگهی یافت گفت: از دو پسر که در شک من است هر کدام زودتر خودرا به من نمایاند پادشاه جهان خواهد بود.

چون اورمزد از اندیشه پدر آگهی یافت برادر خود اهریمن را از این حال با خبر ساخت و بدو گفت: پدر ما (زروان) چنین اندیشیده است که هریک از ما دو تن که زودتر خود را به او نمایاند پادشاه خواهد بود.

اهریمن چون این بشنید، شک «زروان» را شکافت و برای معرفی نزد پدر رفت. زروان اورا بید لکن ندانست که کیست و از او پرسید: کیستی؟

اهریمن در پاسخ گفت: من پسر توام!

زروان به او گفت: پسر من بویی دلپذیر دارد و درخشندۀ است اما تو بدبو و تاریکی.

در آن حال که آن دو با یکدیگر سخن می گفتند «اورمزد» که در وقت مقرر با بویی خوش و درخشندگی بدنیا آمده بود نزد «زروان» آمد و همچنانکه زروان را چشم براو افتاد دانست که او پسر وی است، زیرا برای وی فدیه ها داده بود. پس دسته چوبی را که در دست داشت و در ستایشها بکار میبرد به او اورمزد داد و گفت.

تاکنون فدیه‌هایی در راه تو داده ام و از این هنگام تو باید برای من فدیه دهی و آنگاه که دسته چوب را بدو میداد وی

را تقدیس کرد در این هنگام اهربیان نزد زروان رفت و بدو گفت:

مگر تو عهد نکرده بودی که هریک از دو فرزندم که نخستین بار نزد من آید اورا به پادشاهی بر میگزینم؟
زروان برای آنکه از عهد خود بازنگردد به اهربیان گفت؛

ای موجود خبیث و بدکار! نه هزار سال پادشاهی ترا خواهد بود و بعد از آن اورمزد و اهربیان هریک شروع به خلق مخلوقات خود کردند و هرچه اورمزد پدید آورد خوب و راست بود و هرچه اهربیان می‌آفرید شوم و سرکش.

چنانچه ملاحظه شد در آئین زروانی که مبدأً واحد است (زروان= زمان مطلق یا بی نهایت= Zurvan) افسانه آفرینش ابلیس (آفریده شده قبل از آدم!) و انسان حتی هابیل و قابیل در یک سناریو آمده است.

و در اسلام نیز در پی خواست ابلیس از خداوند برای قدرت داشتن بزرگی! در پی عدم پذیرش سجده بر آدم این مهلت از سوی خدا به ابلیس داده می‌شود که «الی یوم الوقت المعلوم».

اولین بار نام «زروان» در سنگ نوشته‌هایی که در بین النهرین (کشور عراق) در بخش نوذری شمالی بست آمده است به چشم می‌خورد.

ایزد زروان به عقیده «ه. د. رینگرن» و «استرم» Strom نزد ایرانیان باختیری مورد تکریم بوده است. در مأخذ یونانی نیز از «زروان» مکرر نام به میان آمده است، قدرت زروان با گردش آسمانی پیوستگی دارد... زروان گردش آسمان را تنظیم و اندازه‌گیری می‌کند. او مقدم بر همه چیز ایزد سرنوشت است. بنا بر یکی از اساطیر قدیمی زروان دارای مظہریت چهارگانه است. بعضی از دانشمندان به این اعتبار او را مظهر و مفهوم بارداری، ولادت؟ پیری و کهولت جهان و برگشت آن به علم جاویدان می‌دانند. برخی دیگر این مظہریت را چهار مرحله از

کودکی، نوجوانی، شباب و پیری شناخته اند. گروهی دیگر زروان را ایزد زمان، مکان، عقل و نیرو می دانند.

بعدها اندیشه زروانی بر اثر آمیزش با «زردشتیسم» تحولاتی را در پی داشت زیرا بنا بر نوشته «شهرستانی» «زروانیه» گفتند:

نور ابداع کرد اشخاصی را از نور که همه انها روحانی و ربانی بودند و لیکن شخص اعظم که نام او «زروان» است شک کرد در چیزی از چیزها و بدین ترتیب «زروان» نخستین منشاء وجود عالم نیست.

آیین زردشت

«زردشت بن پور و شسب» در زمان «گشتابن بن نهراسب» پادشاه عجم (ایران) ظهور کرد. پدرش از آذربایجان (أتورپات) و مادرش از ری و نام مادرش «دغذو» بود.

زردشت بر آن است که «مرایشان» را پیامبران بود و پادشاهان و اول ایشان «گیومرث» (کیومرتن GyaMaretan) بود. و بعد از گیومرث، «اوشنگ بن فراوک» بود که د رهند بود و آنجا به دعوت مشغول بود و بعد از وی «تهمورث» (تخمواروب) بود که در زمان او «صابیه» ظاهر شدند. در سال اول پادشاهی او و بعد از برادرش «جم» و بعد از جم پیامبران بودند و پادشاهان و از جمله پادشاهان: «منوچهر» (منوش چیتهره) بود که در بابل فرود آمد و علم پادشاهی بر افراشت اینان برآن باورند که موسی در زمان او ظاهر شد. «زردشت حکیم» بر این باور بود که خدای عز و جل هنگام صحف اولی و کتاب اعلی از ملکوت خویش خلقی روحانی آفرید.

سه هزار سال از این آفرینش گشت. اراده الهی بر آن رفت که در صورت نور درخشندۀ ترکیب صورت انسان را پدید آورد و ماه و ستاره‌ها و زمین را بیافریند و بنیه آدم سه هزار سال بیحرکت بود.

بعد از آن روح زردشت را در درختی که در اعلیّین آفریده بود قرار داد ونشو و نمو یافت تا آنکه به سی سالی رسید. پس حق تعالیٰ اورا به پیامبری بسوی مردم فرستاد و اورا دعوت نمود، گشتناسب را به دین خود و او اجابت نمود و دین او عبادت خدا بود و نافرمانی شیطان و «امر به معروف» و «نهی از منکر» و دور بودن از پلیدیه او گفت:

نور و ظلمت دو اصل ضدیکی‌گرند و همچنین یزدان و اهریمن و این هردو مبدأ موجودات عالمند... و حق تعالیٰ خالق نور و ظلمت است و مبدأ آنها و او یکی است «لا شریک له» (اورا شریک نیست) بی ضد، و بی مثل است و روان نمیدارد که ظلمت را بسوی او نسبت کنند چنانچه زروانیه گفتند..

و زردشت را کتابی است که آنرا «زند اوستا» گویند و بعضی گویند آن کتاب بروی فرود آمده است و بعد از آن در موارد تکلیف که حرکات انسان است سخن گزار شد و به سه قسم تقسیم نمود:

- گویش (گفتار نیک)
- منش (کردار نیک)
- کنش (پندار نیک)

زردشت که در پی هزاره امید بخشی ناجی رس در اندیشه پارسی پدید آمده بود می باشد با در نظر گرفتن نیازهای جامعه و زمان در آئینه‌ای کهن، اجتهاد (نوپرداری) کند، یعنی با باور به بنیادها و پایه‌های راستین آنها، در شیوه عمل و پیام رسانی تو پردازی و انقلاب کند.

یکی به این دلیل که نظام تمدن و مالکیت دردها و نیازهای تازه‌ای به جان بشریت میریزد و بعد مصلحینی را به درمان کردن می‌انگیرد. اینکه کنفوسیوس، لاتوتسو، بودا، زردشت،

«حکمای سبعه» و فلاسفه یونان همه دریک عصرند به همین دلیل است و زردشت در آن دوره پاسخی بود به دردها و نیازهای تازه ایرانی.

آئین زردشت، مذهب واقعگرایی و خردگرایی است. برخلاف مذهب یهودا که جهان را رنج می‌داند و زندگی را از یک عنصر آنهم رنج می‌باید و هر پیوند و نیازی را عامل ذلت و بدختی و رنج و انحطاط می‌شناسد و جهان و طبیعت و انسان را با نگاهی بدینانه می‌بیند. آئین زرتشت، مذهب خوشبینی و واقعگرایی است.

کارو تولید و کشاورزی را بشدت تشویق می‌کند و برایش ثوابهای فراوان می‌شمارد. زندگی و ازدواج و پرداختن به همسایگان را ارج میگذارد و اساساً اخلاقش بر اساس روابط عملی کشاورزی است. برخلاف اخلاق بودایی که بر اساس نفی زندگانی مادی و پرداختن به درون‌گرایی و «نقب زدن از درون» به مأمور الطبیعه استوار است، به روح مذهب زردشت رآلیستی شدید حاکم است.

مهدویت - پل صراط و جبرئیل در آئین زردشت

مهدویت

مهدویت

در آئین زردشت چون آئین میترا و مهر باور به «ناجی» و «مهدي» (سوشیانت) و فرشته‌ای رابط بین خدا و پیامبر، جبرئیل و پل صراط وجود دارد (یعنی بر گرفته از افکار کهن ایران است) که این باورها در بسیاری از مذاهب و فرقه‌های اسلامی (و یهودیت و مسیحیت) نیز وارد و همچنان مانده است.

مهدی و ناجی در آئین زرداشت با نام «سوشیانت» آمده است. سوشیانت به معنی رهاننده و نام سه تن از واپسین : یکم- دوم- سوم - پس از زرداشت از تخته وی به جهان خواهد بخشید.

و عجیب که در آئین زرداشت چون ادیان ابراهیمی که تمامی پیامبران (موysi - عیسی - محمد) از تخته ابراهیم هستند و «مهدی» نیز از نسل محمد (پیامبر اسلام) خواهد بود. سوشیانت ها (پیام آوران و مهدیان بعد از زرداشت) نیز از تخته او خواهد بود!

جبرائیل - فرستاده خدا، رسول خدا

جبرائیل که کلمه‌ای عبری است بمعنای فرستاده و رسول خداست که در زبان پارسی سروش گفته می‌شود.

اگر مرد نیرنگ باز بدکنش پیش آید، «مهر» دارنده دشتهاي فراخ، با گامهای تند گردونه تندرو خویش را شتابان سازد و «سروش» پاک و توانا و «نریوسنگ» چست و چالاک نیز همگام وي شوند..

در این متن اوستا، «نریوسنگ» و سروش همان فرشته ایست که پیک و پیام آور اهورامزدا بشمار می‌آید، مانند جبرئیل در اسلام نام خاص نرسی در فارسی از نام همین فرشته آمده است و سروش نیز پیام آور خداوندگار است. اما نه فقط برای زرداشت او برای رهانیدن انسانها از دام اهربیمن و بدی رشتکار. همگام با مهر به یاری مردم می‌آید.

پل صراط

در اوستا آمده است: «من با همه آن کسانیکه به نیایش تو برگمارم از پل چینوت خواهم گذشت»

چینوت (Cinvat) در لغت بمعنی آزماینده و بازشناسنده و در اصطلاح آئین زرداشت نام پلی است که روان گذشتگان پس از مرگ از روی آن می‌گذرند. این پل که از مو باریکتر و از شمشیر تیزتر می‌باشد تشبيهی است به حساس بودن

مرزمیان نیکی و بدی، اهورامزدا و اهریمن و پاکی و پلیدی

...

زردشت ضد طبقه دیندار

هجوم و حمله اساسی زردشت متوجه روحانیان است که
وی از آنها با عنوان دیو یاد می‌کند و در اکثر نیایشها و
پیامهایش حیله گری آنان را رسوا می‌کند.

«دیو» در اصل بمعنی خداوند و پروردگار است اما
زردشت گروه خداوندان آریایی پیش از خود راکه آئینشان با
آنین وی ناسازگار بود را «دیو» خواند و از پیروان اهریمن
بشمار آورد.

زردشت احیاناً از امامان و مراجع تقلید ادیان پیشین
خویش بعنوان دیوان یا پیامبر دروغ پرستان یاد می‌کند که از
جمله «گیرهم» (Graham) است.

«ای «اهورا» هرچند «گیرهم» از بسیاری گناه بلند آوازه
گردید، تو پاداش و پادافره هرکس را به یادداری و با بهترین
منش از آن آکاهی.»

«ای «دیوان»، روحانیون، شما با اندیشه و گفتار
کردار زشت و تباہ کننده‌ای که اهریمن به شما و پیروان
دروع آموخت مردم را از زندگی خوب و جاودانی گمراه
می‌کنید و فریب میدهد.»

برخی از «گاتاهای اوستا» شباهت و همسانی عجیبی به
آیات قرآن دارد هم در معنی و هم در محتوا! در مورد
آفرینش انسان و دمیدن روح خداوندی در کالبد انسان (ایه
29 از سوره 15)

در گاتاهای آمده است: «آنگاه که تو در آغاز جهان روان
مارا آفریدی و از منش خویش به ما خرد بخشیدی، آنگاه که
جان در کالبد ما دمیدی، آنگاه که پیام ایزدی و کردار نیک به
ما نمودی تا هرکس آزادانه آئین پذیرد.»

و یا آنگاه که قرآن می‌گوید: روحانیان و آخوندها (احبار
و رهبان) را به پروردگاری و امامی برگزیدند و یا آن

روحانیونی که دارانیهای مردم را به ناحق میخورند و ... که دربخش گاثاهاي اوستا نیز آمده است:

«ای آهورا از تو میپرسم پادافرہ آن بدکنشی که مایه زندگی خویش را جز به آزار کشاورزان درست کردار و چارپایان بدست نیاورد چیست؟»

«زردشت تمامی افسار جامعه را در ابتدای پیامبراش خطاب کرده و آنرا به منش - کنش - گویش نیک فرامیخواند.»

«ای آزادگان! ای بزریگران! ای پیشوایان (امامان و مراجع تقلید)! ای دیوان (روحانیون) برای خشنودی «مزدا اهورا» باید به گفتار و آموزش من گوش فرادهید و فرمانبر باشید.»

چنانچه قرآن هم پارها تاکید کرده است که همواره پیامبران مورد رشک و حسد فربیکاران و زورمندان و ثروتمندان واقع میشوندو آنان اولین کسانی هستند که پیامبران را تکذیب میکنند. زردشت از دست و کینه اینان به خدا پناه میبرد. (البته چنانچه در کتاب- قرآن سروده ای به سبک پارسی - نوشته شده است. اسلام برگرفته های بسیاری از اوستا دارد و حتی واژه های پارسی بسیاری در قرآن است از جمله آیه کور و...)

«ای بهمن! مرا از بهترین پاداشی که از دین راستین به من خواهید داد اگاه ساز تادریام و به یاد سپارم که چرا به من رشک میبرند!»

زردشت حامی زحمکشان

خانواده زردشت در نزدیکی «سغد» به زمینداری و پرورش اسبان و دامداری اشتغال داشتند. اما زردشت از کودکی بیشتر به خواندن و نوشتند کتابها و بعدها به تفکر و اندیشمندی گرایش داشته، لذا پدرش.. «پورویشب» و مادرش «دغدو» اور ا به استادی بنام «برزین کورش» می سپارند که خواندن و نوشتند بیاموزد.

از شانزده سالگی زردشت نسبت به سراین قبایل (گرپانها) و حکمرانان آن صفحات بنام «گوی» (کی) که به کشاورزان ستم میکردند و گاوان بسیاری به رسم نثار قربانی میکشند، نغمه مخالف ساز میکندو گاوان و اسبان را آفریدگان دانا (اهرامزدا) میخواندو کشتار کنندگان آنها و ستمگران به کشاورزان و دامداران را دستیاران بدمنش و پلید (انگرمانیئن یو- اهریمن) مینامد.

زردشت در بیست سالگی خانواده خود را ترک کرده و برای تفکر در کوهساران منزوی شده و از تمام آنچه که پدرش خواست به او ببخشد فقط کشتی دوال کمر آریایی را پذیرفت.

کشتی از واژه پهلوی کست به معنی «پهلو»، «جانب» و «ساحل»، دوالی است که زردشتیان به نشانه پندار، گفتار و کردار نیک از سن بلوغ تا پایان زندگی سه بار دور کمر می پیچیند

آئین زرتشت دریایی از معنویت، انسانیت، آئین بهزیستی و نیکوکاری و دوست داشتن است.

چنانچه در سخن آغازین گفته شد این آئین به جز در ایران، مورد بهره برداری اندیشمندان و فلاسفه بزرگ نیز قرار گرفت و فلسفه مثلهای افلاطونی از نخستین پدیده های آن می باشد.

آئین زردشت که دین بهی نیز بدان گفته اند مورد پذیرش گشتساب در بلخ واقع شد و این آئین جدید توanst نظم و تحول نوینی در جامعه آن زمان پدید آورد و از سویی به استقلال ایران نیز خدمت بزرگی کرد، زیرا گشاسب که متعهد بود تا هرسال به پادشاه توران خراج هنگفتی بپردازد، به توصیه زردشت از اینکار خودداری کرد و این خود موجب جنگ بین دو سرزمین شد و به گفته ای زردشت که مایل به نشر آئین بهی در سرتاسر گیتی بود خود نیز از جنگ با تورانیان استقبال کرد و وی شخصا در تمامی جنگها شرکت نمود و در پایان زردشت، پیامبر بزرگ ایرانی در هجوم تورانیان به بلخ در پی مقاومتی دلیرانه کشته میشود.

قرآن نیز آئین بهی را به رسمیت شناخته و آن را جزو ادیان آسمانی و پیروانش را اهل کتاب دانسته است. (سوره ۲۲ آیه ۱۷)

از جمله کارهای ناشایسته ادیان پیشین، مسئله قربانی نمودن حیوانات به ویژه گاوان بود که زردشت این کار را نیز نادرست دانسته و منوع کرد.

اما چنانچه گفته شد مسئله قربانی که از آئین میترا در ایران شروع شده بود و به ابراهیم و ادیان پس از او منتقل شده بود همچنان در ادیان ابراهیمی و به ویژه اسلام باقی ماند.

مانویت یکی از مهمترین مظاهر اندیشه هایی ایرانی است. «مانی» بسیاری از افکار یهودیت و نصرانیت و نیز «آئین گنوسي» را پذیرفت. با آنکه مانویت خودرا از کیش میتراپی دور میدارد ولی از آن مطالب زیادی اخذ کرده است. مانویت در نشر افکار ایرانی در شرق و غرب اقصی سهم بسزایی داشته است.

مانی در دیهی موسوم به «مردینو» در نزدیکی بابل بدنبال آمد.

«محمد بن اسحق الندیم» صاحب کتاب «الفهرست»، نام پدر او را «فتق بابک بن ابی برزام» نوشته است و نام مادر مانی «نوشیت» و بقولی «بیوسیت» و در «الفهرست»، «رامیس» و بنا بقولی دیگر مریم ثبت شده است.

رومیها اسم مانی را «مانیکوس» و «منابع مسیحی لاتینی» «قوربیقوس» و مأخذ یونانی «کوپریکوس» نوشتند. ظاهرا مانی در حدود سال ۵۲۳۸ آریایی میتراپی برابر با ۲۱۶ میلادی در «مردینو» در «کویی علیا» در نزدیکی بابل بدنبال آمد. پدر و مادر او پارتی (اشکانی) بودند.

بابل در این هنگام تحت استیلا و جزء مستملکات ساسانیان بود. مانی در سال ۵۲۵۲ میتراپی برابر با ۲۳۰ میلادی (در چهارده سالگی) به تبلیغ کیش خود پرداخت و پس از مراجعت از سفر خراسان و سند هنگام تاجگذاری

شاپور اول (حدود سال 242) به دلالت فیروز برادر شاپور به دربار آن شاه بار یافت و با دو نفر از یاران خویش عقاید دینی خود را در تیسفون به او اظهار داشت و گویا که مورد پسند شاپور قرار گرفت. مانی برای تبلیغ آئین خود به سفرهای دور و نزدیک رفت. در کتاب «قطبی مانوی» (کفالایا) مذکور است که در آخرین سال شاهی اردشیر، مانی به عزم و قصد تبلیغ حرکت کرد و با کشتی به هند رفت اما در آن سال اردشیر مرد و پسرش شاپور به تخت نشست و او با کشتی از بلاد هندیان (سنده) به خاک پارسیان و از آنجا به بابل و «میسان» و خوزستان شد و نزد شاپور آمد.

در زمان سلطنت هرمز، مانی در بابل به سرمبیرد ولی چون بهرام به جای او نشست به تحریک موبدان، (روحانیون) نظر مساعدی به او نداشت. لذا در اواخر سلطنت بهرام، مانی به سوی جنوب در امتداد ساحل دجله منازل می‌پیمود تا به اهواز رسید و چون در اهواز عازم سفر خراسان و اوشان شد، هنگام عزیمت او را از حرکت باز داشتند و فرمان رسید که به شوش برود و لذا از بامیان به اهواز رفت و از آنجا با کشتی روی دجله به سوی تیسفون روان شد و از آنجابه دربار احضار شد و از تیسفون به «پرگلیا» واقع در کنار «رود دیاله» رفت. چون به کوخي رسید فرمان آمد که به حضور شاه باز یابد. ظاهرا شرح این مسافرت را یکی از یارانش به نام «نوح زادگ» که همراه مانی بود، نوشته است:

«نوح زادگ» یکی از اصحاب مانی است که بوسیله او با پادشاه گفتگو کرده و ماجراهای مانی و بهرام را در یک نوشته پارتی چنین شرح داده است:

بهرام از غذا فارغ شد و از سرسفره برخاست در حالیکه یک بازویش به گردن «ملکه سکا» و بازوی دیگرش به دور گردن «کرت» پسر اردون (زن و شیخ) بود بسوی مانی آمد و اولین سخشن این بود، خوش نیامدی! مانی به او پاسخ داد: من به شما چه کرده ام؟

بهرام گفت : من سوگند خورده ام که تو را نگذارم به این کشور ببایی.

و با پرخاش به مانی گفت : تو برای چه کاری خوب هستی؟ زیرا نه به جنگ میروی و نه به شکار، شاید تو برای طبابت و درمان هستی که آنرا هم نمیکنی؟

مانی پاسخ داد : من به تو هیچ بدی نکرده ام بسیاری از خدام شما را من از شیاطین و جادو نجات دادم و بسیاری را نیز از بیماری بلند کردم و عده کثیری را از انواع تب و لرز رهانیدم و بسیاری را که دم مرگ بودند دوباره (مداوا) و زنده کردم ...

در پایان این گفتگو فرمان حبس مانی داده شد.

محرك اصلی بهرام در گرفتار کردن مانی، کتر موبد بزرگ (روحانی و مرجع تقليد) درباری بود که نفوذ زیادی بر شاه داشت.

در کتاب واعظ مانی قبطی، نیز شرح آمدن مانی به حضور بهرام با تفصیل منازل مذکور است و بنا بر آن «کتر» سبب احضار مانی شده است.

مانی بیست و شش روز در حالیکه دست و پایش با زنجیر بسته شده بود، در زندان گذرانید و عاقبت حلقه زنجیر را چنان تنگ کردند تا مرد.

مانی در حدود سال 5252 میتراپی برابر با 277 مسیحی درگذشت، برخی برآورد که او را مصلوب کردند.

تاجندي پيش از كتابهای مانی اطلاعی در دست نبود و هرچه در اين باب گفته ميشد، از قول مورخان مسيحي بود و مربوط به مباحثات و مشاجراتي بودکه ميان «ترسایان» و «مانویان» صورت گرفته بود. البته مورخین ايراني و عرب مانند: «مفضل بن عمر»، «جابرين حيان»، «طبری» و «محمدبن اسحق النديم»، «مسعودي» و «يعقوبي» اطلاعات بسیار گرانبهایی فراهم کرده اند.

ولی در نیم قرن اخیر آثار فراوانی از مانویان در «ترفن چین» و به زبان «سغدی» بdst آمده که دایره نفوذ این دین و آئین را حتی تا به مصر نشان میدهد.

مانی در ابراز تعالیم دینی خود هفت کتاب نگاشته که چیز مهمی از آنها بر جای نمانده است...

با تجربه و تحقق عقاید مانویان معلوم میشود که وی افکاری از مذاهب بومی ایران مانند «زروانی»، «زردشتی»، اساطیر بابلی، عقاید عیسایی، طریقه «گنوی» (بیوژه از میان آنان عقاید رقیون) و «صانبه» گرفته شده است که بنا بر آن چه او ادعا میکرده، جنبه علمی دارد.»

متفسر بزرگ شرق «محمد اقبال لاهوری» در این باب مینویسد: مانی یا به قول «اردمان»، این «گتوستیک» شرک آفرین به ما می آموزد که همه چیزها از آمیزش دو اصل جاویدان نور و ظلمت از یکدیگر جدا و مستقل هستند.»

اصل نور متضمن ده مفهوم است:

- حلم- معرفت- فهم- علم خفی- بینش- عشق-
ایقان- ایمان- نیکخواهی- خرد

برهمنیش شیوه اصل ظلمت پنج مفهوم جاویدان را در
برمیگیرد:

= میغ- دود- حریق- سموم- تیرگی

مانی علاوه بر این ، دو اصل آغازین آسمان و زمین را جاودانی میشناسند و معرفت- فهم- علم خفی- بینش- نسیم- آب- هوا- آتش و روشنی را به آن دو نسبت میدهد.

ظلمت که به منزله اصل مادینه هستی است، پناهگاه شر است.

این عناصر به مرور زمان تمرکز مییابند و بصورت یک شیطان رشت پیکر میشوند.

اهریمن رشت پیکر نخستین پروردگر زهدان آتشین ظلمت است. منشاء فعالیت عالم بشمار میرود و از آن لحظه ای که پدید میآید، به خطه پادشاه نور یورش میبرد.

پادشاه نور به قصد آنکه بلاگردانی بیابد، انسان نخستین را میآفریند. پس ستیزه ای و خیم میان شیطان و انسان نخستین درمیگیرد و به شکست انسان می‌انجامد. بر اثر آن شیطان (اهریمن) پنج عنصر ظلمت را با پنج عنصر نور می‌آمیزد.

آنگاه پادشاه نور بدین امید که عناصر نور را از بند و زندان ظلمت برها ند. برخی از فرشتگان خود را میفرماید که با آن عناصر آمیخته این جهان را بسازند.

چون یورش ظلمت عناصر نور را با عناصر ظلماتی در هم آمیخته و الوده کرده است، خطه نور نیازمند رهایش است و در اینجا است که جهانشناسی مانی به مفهوم «فللاح مسیحی» میگراید. چنانکه جهانشناسی هگل از مفهوم «تثلیث مسیحی» مایه میگیرد.

اما فلاح مانوی وابسته به دنیای جسمانی و مستلزم قتل قطع نسل است. تولید مثل دوره اسارت نور را استمرار میبخشد و این به زیان نور است.

در پرتو فلاхи اینگونه، ذرات محسوس نور نرم نرمک از ژرفنای پیرامون زمین که خانه ظلمت است میرهند و به فرا سوی خورشید و ماه میشتابند و سپس به پایمردی فرشتگان به خطه نور به جاودان خانه یا بهشت به آستانه «بیدوزرگی» (پدر عظمت) فرا میرسند..»

مانی برای تبیین هستی، از پنداشت زردشت که متضمن دو روح خلاق است، روی گردانید و با نظری مادی به این مسئله نگریست. بر آن شد که جهان، زاده آمیزش دو اصل مستقل و جاودان است و یکی از این دو اصل یعنی اصل ظلمت نه تنها بخشی از مایه عالم است، بلکه منشاء فعالیت نیز هست. فعالیتی خمود که چون لحظه مناسب فرارسد، باز شور و شر انگیزد.

به این ترتیب میان جهانشناسی مانی و جهانشناسی «کاپیلا» آن حکیم بزرگ هندی، شباهتی غریب هست.

«کاپیلا» آفرینش جهان را به سه عامل نسبت می‌دهد:

-
- 1 «ساتوا» (نیکی)
  - 2 «تماس» (تاریکی)
  - 3 «راجاس» (شور و جنش)

از دیدگاه او هنگامیکه تعادل یا پراکریتی زدوده شد، این سه با یکدیگر آمیختند و طبیعت را زادند.

حکیمان دیگر هم در تبیین مسئله تشتن هستی نظر داده اند. مثلا «وران تاکریان هندی» با مفهوم مرموز «مایا» تکثر وجود را تبیین کردند و قرنها بعد «لایب نیتس آلمانی» نظریه «اتحاد تمیز ناپذیر آحاد» را کلید این مسئله قرارداد. تبیین مانی از تکثر با اینکه کوکاته مینماید. در سیر تاریخی انگارهای فلسفی برای خود مقامی دارد.

اما یک نکته مسلم است و آن اینست که مانی نخستین حکیمی است که جهان را معلول فعالیت شیطان و اساسا بد دانست. «

**مزدک پیامبر برابری
همی گفت هر کو توانگر بود
تهیdest با او برابر بود**

چنانچه اندیشه میتراء و زردشت باور به مهدویت و رسیدن ناجی داشت و پارسیان که زیر سلطه جابرانه ساسانیان توانایی قد برافراشتن نداشتند، در انتظار ظهور «سوشیانت» (مهدی) لحظه شماری میکردند.

نظام طبقاتی ساسانیان حکومت اشراف دربار و روحانیون (موبدان) را بر مردم تحمیل کرده بود و علیرغم اینکه شکافهای عمیق اقتصادی بروز کرده بود و مستمندان ندار برای امرار معاش خویش برده شاهزاده ها و بازرگانان و روحانیان بودند.

امنیت اجتماعی نیز بر سرزمین حاکم نبود و ثروتهاي ملی و دسترنج توده ها و دهگانان که صرف عیاشیهای دربار و فساد و مفتخریهای روحانیت میشد بماند، که هیچ بانو و دوشیزه پارسی نیز امنیت نداشت زیرا با حرمراهایی که درباریان برای خویش ساخته بودند جدا از ثروت، زن بازوی توانای اجتماعی، یاور و همسر مرد را نیز در اختیار طبقه خویش درآورده بودند، چنانچه دوازده هزار و به قولی سه هزار تنها زنان حرمرا و خاص خسرو بودند که هر شاهزاده و بزرگزاده ای نیز چیزی کمتر از این را در اختیار نداشت.

خسرو (کسری) سه هزار زن در حرم داشته است و هر کجا دوشیزگان و بیوه زنان صاحب اولاد نشان میدادند به تصرف خود در می آورد. ابن بلخی نیز می نویسد:

«کسری به درختی رسید در بزرگواری، جباری و فرماندهی که ملکی را مانند او نبود و از جمله اسباب تجمل او دوازده هزار کنیزک در سراهای او بودند. از «سریه» (کنیز هم خوابه شاه) تا مطربه و خدمتکار.»

ملوک ساسانی تنها دخترکان طبقه خویش را اسیر و کنیزک دربار نمیکردند، بلکه حتی اگر تهیدست و دهقان ناتوان و یا کارگر خسته‌دلی را هم دختی بود در تصرف خویش در می‌آورند. چنانچه حکیم ابوالقاسم فردوسی

میسراید، جناب بهرام گور تا چشمش به چهار دختر
 روستاوی آسیابان میافتد هرچهار را از پدر می طلبد:

زهرچهار پرسید بهرام گور	کز ایشان دلش اندر افتاد سور
خجیر گیر	که ای گلرخان دختران
هم اندر زمان	که اید
آسیابان ذکوه	وزین آتش افروختن بر
بیامد زنجیر خودبا	چه اید؟
گروه	یکی گفت: ای سرو
بدو گفت بهرام کاین	بالا سوار
هرچهار	به هر چیز ماننده
به من ده وزین بیش	ای شهریار
دخترمدار	پدرمان یکی
بفرمود تا خادمان	آسیابان پیر
سپاه	درین دام کهسار
	برند آن بتان را به مشکوی شاه

در چنین زمان و شرایطی که قدرت سیاسی و ثروتهای ملي و
 باتوان و دوشیزگان ایرانی در خدمت دربار ساسانی و موبدان
 روحانی بودند، سوشیانتی دیگر در پی زردشت و مانی ظهر
 کرد تا پیام آور شورش و تحول آفرینی در جامعه درجهت رهایی
 و آزادی مستمندان شود و شورش انگیز پارسیان اسیر ستم
 شاه و دربار شد.

امید است که گرامی یاران ملي ایران نسبت به این مسئله تاریخی و
 این قلم بويژه در این مورد دلگیر از عشق شاهان کهن به باتوان میهن
 نشوند.

زردشت دوم پسر «خرگان» از نجایی فارس که در شهر
 «پسا» (فسا) تولد یافته بود، پیام برادری را در فضای ایران
 درافکند و بهترین باوفاترین، فداکارترین شاگردان و یاران او
 مزدک پسر بامداد که روحیه‌ای انقلابی و پرتوان داشت، توانست
 با فرموله کردن اندیشه «زردشت دوم» پیشوای رهایی پارسیان
 از قیود محدودیتهای طبقاتی شود.

بسیاری از مورخان به اشتباه زردشت دوم پسر «خرگان» را با مزدک یکی دانسته‌اند. اما چنانچه طبری نقل کرده (و درست ترین نظریه می‌باشد) مزدک در پی زردشت دوم قیام مردم را رهبری کرده است و این دو نام هرگز یکی نبوده‌اند و میتوان گفت که زردشت دوم پیامبر و معلم انقلاب و مزدک بامدادان رهبر انقلاب بوده است.

مسئله دیگر که در قیام مزدک توسط ذهن‌های ناتوان در طول تاریخ خوب درک نشده است، مسئله شعارها و اهداف، نظریات انقلابی وی می‌باشد، زیرا تنها بر اثر اینکه او منادی برابری انسانها بوده و بر این باور بوده است که تمامی انسانها باید درثروت‌های خدادادی شریک، صاحب و مالک دسترنج خود باشند و زنها نیز در خانه تمامی مردان باشند نه اینکه تنها در اختیار درباریان باشند. آنان (تاریخ نویسان نادان) را بجایی کشانده اند که مزدک را پیامبر فساد اجتماعی و ... بخوانند ولی چنانچه در سطور قبل آمد در آن زمان ساسانیان با زن همچون کالا برخورد میکردند و تمامی زنهای میهن را در اختیار خود گرفته بودند، چنانچه بهرام گور حتی از دخترکان آن آسیابان پیر که عصای پیر و قوت تنگستی او هستند نمی‌گذرد.

پس شعار «براپری در ثروت و زن» شعار و اقدامی درست بوده که مزدک در شرایط خاص حاکم بر آنزمان ایجاب میکرده است که مزدک آن اجتهادگر بزرگ آن سان عمل کند. چنانچه طبری مینویسد: مزدک در «مدریه» واقع ساحل شرقی دجله محل کنونی «کوت‌العماره» تولد یافت.

زردشت پسر «خرگان» ... بدعتی در دین مجوس آورده بود و مردم پیرو دعوت او شده بودند و مردی از اهل «مدریه» بنام مزدک پسر بامداد مردم را به بدعت وی میخواند و از جمله چیزهاییکه به مردم می‌گفت و رواج میداد و بدان ترغیب میکرد: مساوات در مال و زن بود.

بی‌گمان آنچه را که طبری از آن بعنوان بدعت در دین یاد میکند، چیزی جز اجتهاد و بهسازی دین پراشر تکامل و پیشرفت زمان نیست. کاری که رسالت تمامی پیامبران و پیشوایان راستین تاریخ بوده است و مسلمان در اوستا زمینه‌های این نوپردازی هم وجود داشته است.

«تعالبی» می نویسد: «مزدک می گفت که خداروزی در جهان نهاد تا مردم میان خود به مساوات بخش کنند. چنانکه هیچکس را بر دیگری فزونی نباشد ولی مردم بر یکدیگر ستم کردند و برخی برتری جستند.

زورمندان ناتوانان را شکستند و روزی و مال را همه خود برگرفتند.

اینک لازم است که از دولتمندان بگیرند و به بینوایان دهنده همه در مال یکسان شوند.

هرکس را فزونی درخواسته یا زن یا متع است حق او بدانها بیشتر از دیگری نیست.»

برای صدور چنین حکم انقلابی مزدک نشانه ویژه ای از آئین کهن دارد یعنی در اوستا نشانه هایی برای این چنین اجتهاد و نوپردازی ای موجود است.

در «وندیداد» آمده است: «اگر همکیشی - برادری یا دوستی، پول - زن یا پند خواست، باید کسی را که پول میخواهد پول داد و آن کس را که خواستار زن است، زنی به کابین او سپرد و آنرا که خرد میجوید، کلام مقدس یاد داد.»

مسعودی مینویسد: مزدک، اوستا (کتاب زردهشت) را تاویل میکرد.. وی نخستین کس بود که به تاویل و باطن اعتقاد داشت ... زندیک (زنديق) اصطلاحی نکوهش آمیز و به معنی «گزارنده» است و به مانویان و همانندان ایشان و بویژه پیروان مزدک که برای اوستا، «زنده» یا (گزارش) فراهم کرده بودند، اطلاق میشود.

مزدک هرگز مدعی دین جدیدی نشد بلکه او خود را ابلاغگر راستین اوستا میدانست، ابلاغگری که توانا بود نسبت به شرایط زمان، اوستا را تفسیر و تشریح کند.

خواجه نظام الملک که از دشمنان تاریخی مزدک گرایی میباشد به دانا و اندیشمند بودن مزدک اعتراف میکند و مینویسد: مزدک از علم نجوم برخوردار بوده و لذا در شرایطی بنام خویش آغاز به دعوت کرده که همه مردم چشم برآه سوشیانتی از تبار زردهشت بوده اند.

«ابن ندیم» که زردشت دوم را مزدک اول خوانده درمورد عقایدش می‌نویسد:

«اندرز میداد که از خوشیهای زندگی بهره جوید و از آنچه خوردنی و نوشیدنی است به برابری و درستکاری خویشن را سیراب سازید از تسلط بر هم بپرهیزید واز میهمان نوازی هیچ فرو مگذارید.»

محمد اقبال لاهوری درمورد قیام مزدک مینویسد:

«... مزدک پیامبر مردم گرای (کمونیست) که در عصر انوشیران ساسانی (سده ششم مسیحی) میزیست در برابر تک‌گرایی «زروانیان» عصر خود واکنشی کرد و نظری، دوگرایی آورد.»

مزدک مانند مانی برآن شد که گوناگونی اشیاء ناشی از دو اصل مستقل جاویدان است. یکی از این دو اصل «شید» (روشنایی) و دیگری «تار» (تاریکی) نام گرفته است.

مزدک برخلاف پیشینیان باور داشت که آمیزش با جایی نهایی این دو به عمد و اختیار مقرن نیست، بلکه محصول تصادف است.

خدا در نظام فکری مزدک از احساس برخوردار است و در حضور سرمدی خودچهار نیروی اصلی دارد: تمییز، حافظه، فهم، سرور. نیروهای چهارگانه در چهار تن متجلی می‌شوند و این چهارت تن بیاری چهار تن دیگر به جهانداری می‌پردازند. خصایص موجودات که باعث جایی آنها از یکدیگر می‌شوند، زاده نسبت آمیزی نیروهای چهارگانه اند.

ممتازترین جنبه تعالیم مزدک، مردم‌گرایی او است و بی‌گمان گرایش مانویان به جهانبینی می‌هنسی در این مردم‌گرایی موثر بوده است. مزدک می‌گفت که: همه افراد انسان پر ابرند. با جعل مفهوم مالکیت انفرادی، مردم را به نامردمی می‌کشانند با آنکه به اعتقاد پیروان مزدک آتش مقدس بسخن درآمد و صحت رسالت مزدک را گواهی داد. اما موبدان (روحانیون زردشت) که مخصوصاً جنبه اجتماعی آئین اورا خوش نداشتند او و پیروان فراوانش را کشند.»

اوپرای نابسامان سیاسی اقتصادی اجتماعی و حاکمیت چند
ساله ساسانیان موجب شد تا خیلی سریع توده های زحمتکش و خردمندان دانا که در اندیشه بیداری و رهایی مردم بودند به پیام انقلابی مزدک پاسخ مثبت گویند و در گرد او جمع آیند.

مردم همیشه چشم برآه ناجی

برابر آغاز یک حرکت رهایبخش انقلابی و تشکیلاتی در سرتاسر ایران از سوی مزدکیان، پیام برابری طلبانه زردشت دوم که از سوی مزدک رهبری میشد توانست شور انقلابی در میان مردم همیشه چشم برآه «ناجی» بیافریند و هرروز که میگشت بر پیروان مزدک افزوده میشد. قباد پادشاه ساسانی که از سلطه لرزان و ناپایدار خویش باخبر بود برای حفظ حاکمیتش و جلوگیری از سقوط سلسله اش توسط «انقلابیون برابر طلب» مجبور به پذیرش آئین مزدک شد. در پی این پذیرش، نیروهای انقلابی بر روی صحنۀ سیاست آمده و امتیازات طبقاتی را لغو کردند.

همچنین در پی این خیزش بزرگ انقلابی بنیاد و ساختار نظام شاهنشاهی بکلی از هم پاشیده شد. تهیستان و دهگانان ستمدیده بر اشراف، توانگران و روحانیون شوریده و بسیاری از پادشاهی نظام طبقاتی که در برابر اقدامات انقلابی پیروان مزدک مقاومت میکردند نابود شدند و تمامی اموال آنها به نفع توده های تهیستان تقسیم شد.

در زمان مزدک، روحانیون از اقتدار افتاده و اکثرشان یا به نهضت جدید پیوستند یا دم از مخالفت زند که در برابر قهر انقلابی نابود شدند. یا هم از ایران به سایر نقاط جهان گریختند... و بدون شک آن عده کم و معود روحانیونی که چون «قباد» با اکراه و اجبار و برای حفظ جانشان به اندیشه نوین گرویده بودند. اصلی ترین عوامل خیانت و سقوط و نابودی مزدکیان بدست انوشیروان بودند.

پس از اینکه مدی از پیروی انقلاب گذشت، اشراف و شاهزادگان و روحانیونی که بکلی از سیاست و مفتخارگی کنار گذاشته شده بودند به توطئه علیه آئین جدید مشغول شدند و

وقتی در پی تحریکات و تهدیدات بسیار نتوانستند رای قباد را دیگر کنند و او را بر علیه مزدکیان بشورانند، دست به کودتا زند و جاماسب، برادر قباد را بر تخت شاهی نشانند. در پی این کودتا عناصر انقلابی مزدکیان برخی دستگیر و بسیاری به شهرهای دیگر گریختند و خود مزدک در آذربایجان مستقر شد.

پادشاهی جاماسب دیری نپایید و شاید هم که وی نتوانسته بود بخوبی از عهده وظیفه‌ای که توانگران، درباریان و روحانیون به وی محول کرده بودند برآید. بدینسان نوبت به فرزند قباد، انوشیروان رسید و وی برکرسی شاه نشست.

خسرو انوشیروان عهود «اردشیرپور بایک» را در پیش نهاد و برآن شد که وصیتهای او را بکار بندد. اردشیر موببدزاده (فرزنده روحانی) بود و به مذهب «مزدیسنی» پایبند و درنتیجه در شریعت او اشخاصی مانند مانی و امثال او زندیق محسوب میشدند.

خسرو چون به تخت نشست گفت: مدار دولت بر دین «مزدیسنی» است و تا از اینکار فارغ نیافت به هیچ کار دیگر التفات نتوان کرد و لشگر را باید کی در این اعتقاد شبهه‌تی نبود و مدیران را حاضر کرد (توانگران - درباریان - روحانیان) بحضور بزرگمهر، کی وزیر او بود و ایشان را گفت: بدانید کی این مزدک ملک میطلبد و پدرم از کار او غافل بود و مثل او همان «مانی زندیق» است کی جد ما «بهرام پور هرمز» اورا بکشت تا فتنه او از عالم فرونشست. اکنون تدبیر این مردمی باید کرد. شما چه صواب می‌بینید؟

همگان گفتند: «ما بمنه ایم و این اندیشه کی کرده ای، بر ثبات ملک انوشیروان گفت: این مرد، تبع بسیار و شوکت تمام دارد، و اورا جز به مکر هلاک نتوان کرد و گرنه اینکار برما دراز شود. اکنون این سر را هفته داریدتا ما تدبیر کنیم و انوشیروان، مزدک را پیغام داد کی ما را معلوم است کی تو بر حقی پدر ما متابعت توبه واجب میکرد. اکنون باید کی بر عادت، نزدیک ما آیی و طریق راست معلوم ما گردانی و منزلت خویش نزدیک ما هر چه معمورتر دانی.

مزدک نزدیک او آمد و انوشیروان اورا کرامتها فرمود. بیش از حد و خویشتن در کفه او نهاد، کی این مزدک پنداشت کی انوشیروان را صید کرد و مدتی با هم بر این جمله میبودند، چنانکه جهانیان انوشیروان را در زبان گرفته بودند. از آنچه باطن حال نمی دانستند و هر کجا یکی بود از «دعاه» و اتباع مزدک سربرآوردهند و آشکارا دعوت میکردند...

انوشیروان یک روز اورا گفت: بدانکه من از این حشم و خدمتکاران عمال و نواب خود سیرآمدم و میخواهم که به جای هر کسی از ایشان یکی از شما بگذارم.

اکنون نسختی نویس به ذکر اعیان و سپاهیها و متصرفان و معروفان، کی از تبع تواند تا ایشان هریک را به منصبی و شغلی بگمارم و نسختی طبقات سپاهی و رعیت که در بیعت تواند، تا هر کس را نظری و نیکویی فرمایم.»

انوشیروان با این نیرنگ تمامی اعضاء و هواداران سازمان انقلابی مزدک را که اکثرشان مخفی و کارهایشان محترمانه بود را خواست که بشناسد و تمامی را نایود کند.»

مزدک دو نسخت بر این جمله کرد: چنانکه افزون از یکصد و پنجاه هزار مرد برآمدند. پس انوشیروان گفت:

مهرجان (مهرگان) نزدیک آمده است و میخواهم هر کی از داعیان و سرهنگان و معروفان اتباع تواند، جمله را بخوانی تا این مهرجان پدیدار ایشان کنم و همه را بر هر کارها و شغلها گمارم.»

مزدک نامه ها بنیشت تا همگان روی به مدارن نهادند و انوشیروان با لشگر خویش قاعده نهاد پود، کی روز مهرجان خوانی عظیم خواهم نهاد و مزدک و اتباع او را اول برخوان نشانم. و من بر سر مزدک بایستم و سلاح بر هنه در دست گیرم و شما همگان باید کی در زیر جامه ها سلاح پوشیده دارید پنهان و چون من مزدک را بکشم، به اول زخم کی زنم، شما شمشیر در نهید و همگان را بر آن خوان پاره کنید و همگان بر این اتفاق همdest شدند و فرمانها نبشت به همه شهرها و ممالک و درمیان

هر فرمانی نسختی از اتباع مزدک نهاد و فرستاد تا روز مهرجان (جشن مهرگان) آن جماعت را بگیرند و محبوس کنند.

چون مهرجان (جشن مهرگان) درآمد فرمود تا بر شط دجله خوانی عظیم برنهادند و مزدک را در بالش نشاند و خود بر سر او ایستاد و دو هزار مرد از اعیان و مقدمان و اتباع مزدکی بر آن خوان نشستند و صد مرد سلاح در زیر جامه پوشیده پیرامون انوشیروان مرتب بودند تا اورانگاهدارند و دیگر لشگرها در رویه پیرامون مزدکیان کی برخوان نشسته درگرفتند و انوشیروان تبرزینی در دست داشت (و بعضی گویند ناچی) و اول کسی که تبرزین ناچخ از بهر این کار ساخت تا مزدک را بدان زخم کند، شمشیر نمی توانست داشت و انوشیروان به یک زخم سرمزدک در کنارش افکند و لشگر شمشیرها برآهیختند و در آن زندیقان بستند و جمله را هلاک کردند. و هم در آن روز هر کی در ممالک کسری بودند... گرفتار آمدند و آن را که کشتنی بود فرمود تا بکشند و هر کی بازداشتی بود فرمود تا حبس کردن و آن کس به جای آن بود کی توبه قبول شایست کردن، کردند. و جهان از ایشان صافی ماند.

چنانچه از نگارش ابن بلخی بر می آید، گویا که جایگزین کردن جاماسب کمکی به اشراف و دربار و موبدان نکرد تا مزدکیان را نابود کنند. لذا انوشیروان را به قدرت می رسانند تا با چنین نیرنگ خاننامه‌ای حدود یکصد و پنجاه هزار مرد را در یک روز در سراسر ایران قتل کنند.

از سویی اعتماد نابجایی مزدک نیز خود اصلی‌ترین عامل قتل عام مزدکیان گردید. اشتباهی که در اکثر انقلابها پدید می‌آید و منافع مردم تهیست را شدیداً تهدید می‌کند.

مزدک در زمان قباد برآن نشد تا ارتش دولتی را که از نظر تاریخ و نیز محتوای فکری پاسدار منافع درباریان - توانگران- روحانیون بود را منحل نموده و ارتشی از مردم تهیست و دهگانان هوادار خود را جایگزین آن گرداند. زیرا هر انقلابی برای بقا و جلوگیری از توطئه های ضدانقلابیون، نیازمند یک ارتش جدید و مردمی است که توسط همان عناصر هوادار انقلاب شکل گرفته باشد و اساسا هر انقلابی آنگاه پیروز خواهد ماند که

قدرت سیاسی- نظامی- اقتصادی را تماما به مردم هوادار انقلاب منتقل کند.

بدینسان شورش و عصيان انقلابی مزدکیان اولین «سوسیالیستهای جهان» توسط دربار (شاه) و بازار (توانگران) و ملاها (mobdan) نابود میشود.

ولی شعله این انقلاب هرچند در آن مقطع در ایران خاموش میشود و به انوشهای دهستان- خردمندان قتل عام صدوپنجاه هزار نفر از تهیدستان- دهگانان- خردمندان فهرمان ایران لقب دادگر از سوی روحانیان اعطای میشود و دوباره درباریان - توانگران - روحانیان کرسی‌های قدرت خودرا مستحکم و نظام طبقاتی را مستقر میکنند، اما اندیشه برابری طلبانه مزدکیان ضد دربار و توانگران و روحانیون چون آتشی زیر خاکستر برابی همیشه باقی میماند و هرگاه که فرصتی می‌یافتد چنگی بر صورت حاکمان می‌کشد، گواه این سخن آنکه «زنديق» (نامی که دشنام و اتهامي برای مانویان و مزدکیان و میهن دوستان بود) همچنان در فضای ایران میماند و حتی بعد از اسلام هم بسیاری از انقلابیون به اتهام «زنديق» و «زنادقه» (مفسانان باطن اهل کتاب و نوپردازان اجتهادگر) قتل عام میشوند.

بدنبال قتل عام و تحت شکنجه قرار گرفتن مزدکیان در ایران بسیاری به سرزمهنهای دیگر چون روم و شامات و آنطاکیه پناه بردندو بی شک در هجرت و در غربت نیز به آرمانهای آزادی و برابری طلبانه‌شان وفادار و پایدار ماندند و لحظه‌هارا میشمرند تا «ناجی» نویسند و بر حول او خیمه زند و سپاه آفرینند و ایران را از ستم دربار (شاه و تمامی کارگزاران و دبیران دولت) و توانگران (سرمایه داران و تجاری که ضعیفان و ناتوانان را به برده‌گی میگرفتند تا از رنج و زحمت و مشقت آنان گنجینه‌های خویش را فروختند) و روحانیان (که همواره دست در دست شاه و سرمایه داران بهترین پاسداران منافعشان بودند با فتواها و احکامی که صادر میکردند، آزاد کنند...).

گدای شهر نگه کن که میر مجلس شد!

دیری نپایید که مردی از صحرای خشک و سوزان عربستان
برخاست و بهره جویی از شرایط ویژه حاکم منطقه روم و ایران
را در آتش قهر انقلابی جدید سوزاند و تاریخ را برگی دیگر
بگشود و بگفته حافظ شیراز گدای شهر، میر مجلس شد.

ستاره ای بدرخشید و ماه مجلس شد
دل رمیده مارا رفیق و مونس شد
نگار من که به مکتب نرفت و خط ننوشت
به غمزه مسئله آموز صد مدرس شد
به بوي اودل بيمار عاشقان چوصبا
فداي عارض نسرين و چشم نرگس شد
به صدر مصطفه‌ام ميشاند اکنون دولت
گدای شهر نگه کن که میر مجلس شد
خيال آب خضربيست و جام سکندر
به جر عه نوشی سلطان ابوالفوارس شد

آري آنچه از قریش سوزان برخاست و با شراب خضری در جام
اسکندری در جر عه نوشی شاه پارسیان (سلطان ابوالفوارس)
شد از مهدبن عبدالله گدای شهر و یتیم تنهای عربستان و دین
نوینی که او اورده بود نشات و حیات گرفته بود و چه زیبا گفت
حافظ شیراز که : گدای شهر میر مجلس شد! و کلاً حافظ و
مولوی و دهها فرهیخته دیگر ایرانی در طول تاریخ در سروده
های خود بهزار و یك بهانه مهر و عشق و دلدادگی خود را در
آنین اوستا و دوری جستن از افکار تازیان نمایان ساختند!

اوستا نخستین اندیشه خردگرا

در میان اندیشه‌ها و فلسفه‌هایی که همواره در طول تاریخ
ذهن بشر را بخود مشغول نموده است، اندیشه‌ای کهنه که عمر
آن به فراتر از هفتهزار سال پیش میرسد، براستی توانسته است
چند گانگی انسان را چگونگی وجود ذهنی و عینی آفرینش،
خلاقیت، ایستایی و جمود، فلسفه هستی و آفرینش را بگونه‌ای

خردگرا تشریخ کند و اندیشه راهنمای بینایی باشد برای تمامی تفکرات و ادیان و فلسفه‌هایی که پس از او آمده است...

این اندیشه آیین اوستا بوده است که در روزگاران کهن در دلها و اذهان مردم نهفته بود و در زمان زرتشت یکم بر یکصد و بیست پوشینه نوشته شده بود...

اوستا ریشه ادیان جهان

فلسفه بودا و دیگر تفکرات چینی و ژاپنی برخاسته از همین اندیشه است و دیگر ادیان نیز هر یک به اندازه و نحوی، برگرفته‌هایی از این اندیشه کهن را دارا هستند.

این اندیشه را در هزاره‌های پیش میترا و مهر نامیده‌اند که پس از آن در قالب زرتشتی، چهره‌ای مدرن و جهانی بخود گرفته است.

شایان یاد آوریست که بودا شاهزاده‌ای ایرانی بود تاج و تخت و پادشاهی را رهانموده و تلاش میگردد بازگشت بخویشتن، میترا یی زرتشتی بنماید با نوپردازی در شیوه عمل ...

آیین میترا تاسده دوم و سوم زایش مسیح در سراسر اروپا فرآگیر بود و آیین واحدی برای بخش بزرگی از بشریت محسوب می‌شد و معابد بسیاری در ایتالیا، آلمان، انگلستان، اسپانیا و فرانسه بنام میترا ساخته شده بود. اما در پی حضور مسیحیت در غرب، این اندیشه به فراموشی سپرده شد. ولی شعارها و یادبودهای بسیاری از آیین میترا با پوشش مسیحی - حتی تا به امروز - در این دین بر جای مانده است که در ابتدای این کتاب به بخشی از آنها اشاره کردیم و اینک بخشی دیگر از اقتباس دیگر از اوستا را شرح میدهیم.

اوستا در آئین عیسوی!

آریاییان از هفتهزار سال پیش آغاز زمستان را با عنوان بلندترین شب و زادروز میترا جشن میگرفته‌اند و این شب را بلندترین و پربرکت‌ترین شب سال میدانسته‌اند.

همین جشن زایش آریاییان و میتراگرایان با چند روز
جابجایی در بیست و پنجم دسامبر ثابت شده و عنوان زادروز
زایش مسیح - بجای میترا. از چند سده پس از زایش مسیح-
جشن گرفته میشود. هر چند ارتکسها و ارمنیهای مسیحی، روز
دیگری را عنوان زاد روز مسیح جشن میگیرند.

از دیگر جشن‌های میتراگرایی که در مسیحیت و یهودیت بر جای مانده است، جشن پاک مسیحی و پساح یهودی است. پاک در زبان آریایی به معنی تمیز آمده است و پساح را هر چند یهودیان روز خروج از مصر میدانند. اما بیش از آن هم بزرگداشت این روز میان آنها مرسوم بوده است و اصل میتراگرایی آن، سیزدهمین روز از بهار است و میتراگرایان از آغاز بهار بمدت دوازده روز جشن زایش طبیعت را میگرفته‌اند و در سیزدهمین روز بهار از خانه‌ها و شهرها خارج شده و برای پیکنیک و گذراندن سیزدهمین روز بهار به دامان طبیعت و فضای سبز میرفته‌اند. موسی به فرعون پیشنهاد میکند تا بمردم اسرائیل اجازه بدهد تا برای گذراندن «سیزده بدر» از شهر خارج شوند و پس از انجام مراسم به شهر بازگردند، فرعون اجازه میدهد و پس از خروج از شهر آنها بسوی نامعلوم فرار میکنند پس از آنکه فرعون از فرار آنها آگاه میشود سپاهش را بسیج میکند و آن ماجراي عبور از آب پدید می‌آید که برایر جز و مد بخشی از تنگه‌ای از آب تهی میشود و موسی و مردمش فرار میکنند اما روز بعد که فرعون و سپاهش به آن محل میرسند آب تنگه را پرکرده است ... از آن پس یهودیان نام جشن سیزده بدر را با جشن پساح عوض کرده و این روز را عنوان روز آزادی و خروج خود از مصر جشن میگیرند..

حتی در تاریخ آمده است، روزی که ابراهیم بتھای شهر را شکسته و تبر را بر دست بترک گذاشت. همان روز سیزده بهار بوده است و تمام مردم بیرون رفت و شهر را ترک کرده بودند.

وجود کاج در جشن کریسمس برگرفته از بزرگداشت سرو آریایی است.

ستاره خورشید نور و برافروختن شمع در ادیان یهودی و مسیحی، برگرفته ای آیین و سنت میترا ای است که پس از آن به زرتشتی تبدیل شد و در هردو نگاه، نور، آتش و خورشید جایگاه خاص و محترمی داشته است زیرا که میتراگرایان مهر و میترا را زاده و فرزند خورشید میدانسته اند...

وجود بابا نوئل در مراسم کریسمس اقتباسی از چهره تخیلی میترا است. میترا با کلاهکی برسر، ریشی سفید و قبایی قرمز در آغاز زمستان سرد از شومینه‌ها فرود می‌آمده و با هدایایی فرزندان و بزرگان را مورد عنایت و مهر قرار میداده است. میترا با قیافه بابانوئل دویست سال پیش وارد مسیحیت شده و چهره‌ای مسیحی به خود گرفته است.

جشن هالوین و یا تومن که جشن درگذشتگان میباشد نیز ریشه اوستایی دارد که در فرهنگ غرب بر جای مانده است. در آئین اوستا روزی در سال را با عنوان جشن درگذشتگان همواره گرامی میداشتند که در پی نفوذ آئین میترا و مهر و اوستا در اروپا، پس از تثبیت مسیحیت در غرب این جشن نیز بمانند جشن پاک که همان سیزده بدر ما و جشن کریسمس که همان یلدا و زایش میترا است نیز در فرهنگ غرب با نام مسیح ماندگار شد! دروغ سیزده نیز با عنوان دروغ ماهی!! و یا ماهی آپریل وارد فرهنگ غرب شد.

عیسی، دانش پژوهی در ایران بزرگ!

ایرانیان در آفرینش مسیحیت نیز مهمترین و نخستین نقش را داشته‌اند زیرا با مسیح و اندیشه‌های وی آشنا بوده اند... مسیح از یازده سالگی تا بیست و هشت سالگی را در ایران و هند و کشمیر که در آن هنگامه تماماً تحت تسلط ایرانیان بوده است گذرانده و داده‌های فراوانی را از اوستا و دانشگاههای ایرانی برگرفته است...

در کتاب مقدس آمده است که ستاره پیامبری عیسی مسیح توسط فرستادگان شاه آریاییان یافت و تعقیب شده است ... یعنی نخستین حکومتی که عیسی مسیح را به پیامبری معرفی نموده

است ایرانیان بوده اند. (ایران و آریا در اصل یک واژه است که در لهجه‌های مختلف دو نوع تلفظ و نوشتن به خود گرفته است.)

عیسی دانشجویی در ایران بزرگ

برخی از تاریخنویسان اطمینان دارند که مسیح حدود هجده سال از عمرش را در ایران و هند سپری نموده است و در این سرزمینها نوعی بوداگری هندی و فلسفه هستی، داروسازی و پزشکی را فراگرفته است. معجزه های وی که درمان و مداوای بیماران غشی و تراخمی بوده است، برخاسته از آموزش‌های پزشکی فراگرفته در ایران بوده است که در روستاهای عقب افتداد آن دوران کاری خارق العاده و معجزه آسا بوده است...

مورد بسیار مهم دیگری که از اندیشه اوستا در تفکرات مسیح نفوذ نمود، مساله مخالفت وی با قربانی است که اصلیترین علت درگیری سرمایه‌داران سرزمینش با او بود. نفی قربانی انسان و یا حیوان برای خداوند توسط زرتشت یکم اعلام شده بود که نسبت به دوران خود در رابطه با اندیشه قربانی که در آین میترا متناول شده بود. یک نواوری و نوپردازی بزرگی بوده است. (علت پدیدآمدن قربانی را پیش از این شرح داده ایم.)

در تایید این نظریه که عیسی پرورده اندیشه و سیاست ایرانی است، در انجیل آمده است:

« و چون عیسی در دوران پادشاهی هیرودیس (اگوستیس) در بیت لحم یهودیه بدنیا آمد، نگاه مجوسیانی (ایرانیانی) از مشرق به اورشلیم آمده، گفتند: کجاست آن مولود که پادشاه یهود است؟ زیرا که ستاره او را در مشرق دیده‌ایم و برای پرستش او آمده‌ایم..» آنگاه هیرودیس مجوسیان را به خلوت خوانده وقت ظهور ستاره را از ایشان تحقیق کرد. پس ایشان را به بیت اللحم روانه نموده گفت: بروید و از احوال طفل بطور دقیق تفحص کنید و چون یافتد مرا خبر دهید تا من نیز آمده و اورا پرستش نمایم.

ایرانیان چون سخن پادشاه را شنیدند روان شدند که نگاه آن ستاره که در مشرق دیده بودند پیش روی ایشان میرفت تا فوق آنجاییکه طفل بوده رسیده بایستاد... و به خانه درآمده طفل را با

مادرش مریم یافتند و به روی در افتاده او را پرستش کردند و نخان خودرا گشوده هدایای طلا و گندر و مربوری گذرانیدند... پس به نزد هیرودیس بازگشت نکردن و از راه دیگر به وطن خویش (ایران) مراجعت کردند.»

«چون ایشان روانه شدند ناگاه فرشته خداوند در خواب یوسف ظاهر شده گفت: «برخیز و طفل و مادرش را برداشته به مصر فرار کن و در آنجا باش تا به تو خبر دهم. زیرا هیرودیس طفل را جستجو خواهد کرد تا اورا هلاک نماید. پس شبانگاه برخاسته طفل و مادر اورا برداشته بسوی مصر روانه شد.» (انجیل متی ترجمه فارسی صفحه 2 و 3)

عیسیٰ توسط ایرانیان تشویق به پیامبری میشود

چنانچه در متن صریح انجیل آمده است: «پیامبری و نجات‌دهنگی قوم یهود بدست عیسیٰ بشارتی از سوی دانشمندان و ستاره شناسان ایرانی بوده است.»

این بشارت خالی از سیاست نبوده است. زیرا از هنگامه هخامنشیان، ایران یک قدرت بزرگ جهانی بوده است که بر بیش از یکصد و بیست و چهار کشور آن دوران از جمله مصر حکومت میکرده است و تنها رقیب سرسخت وی رومیان بوده اند. بدین رو سیاستمداران ایرانی از هر حیله و سیاستی برای تضعیف نیروی رقیب خود استفاده میکرده اند! بخش وسیعی از سرزمین یهودی نشین تحت استعمار روم بوده است. از سویی یهودیان در ایران هخامنشی و اشکانی بدون هیچ دردسری زندگی میکرده اند اما در حیطه استعماری روم تحت فشار و مشقت بوده اند، تا اینکه خردمندان ایرانی چاره کار را در آن میبینند که برای تضعیف نیروهای رومی، یهودیان را بر علیه آنان بشورانند. برای این شورش از وعده‌های تورات کمک میگیرند که به یهودیان وعده ناجی و نجات دهنده (مسیح) را داده است و چون یهودیان چشم برآه منجی و مسیح و پادشاه از

یک پیامبری بودند. خلق یک پیامبر بهترین بهانه برای شورش آفرینی بوده است. صد سال پیش از زایش مسیح، فرhad دوم پسر مهرداد یکم پادشاه اشکانی برای ایکه آنتیوکوس هفتم پادشاه سلوکی را به جنگ داخلی مشغول سازد، برادر او دمتریوس را که مهرداد یکم اسیر کرده بود، رهانمود تا مدعی تاج و تخت شود.

از سال ۹۰ تا ۶۳ پیش از زایش مسیح، مهرداد ششم دولت مقترنی را تشکیل داد و راه پیشرفت رومیان را سد نمود و چندین بار با آنها جنگید.

در سال ۶۴ پیش از زایش مسیح، رومیان آخرین سرزمینهای تحت استیلای سلوکیان را در سوریه به تصرف خود درآوردند و قصد تسخیر ایران و هند را داشتند که پادشاهان اشکانی با دلاوریها و تدبیر سیاسی نظامی قهرمانانه خود، سرخانه در پرابر آنها مقاومت نمودند.

در سال ۵۵ پیش از زایش مسیح نیز نبرد سختی میان اشکانیان و رومیان درگرفت و سپاه روم در منطقه بین‌النهرین شکست فاحشی خورد و فرمانده سپاهیان پوبليوس کشته شد. در این نبرد بیست هزار رومی کشته و ده هزار نفر به اسارت اشکانیان درآمدند...

در سال ۳۸ پیش از زایش مسیح پیروزی دیگری از آن رومیان شد و آنها تا بیت المقدس را فتح نمودند.

در هنگام پادشاهی اشک چهاردهم، آتوان سردار رومی به مناطق دجله و فرات که تحت استیلای ایران بود حمله کرد ولی با شکست بزرگی مواجه شد.

پس از این جنگها در بحبویه زایش مسیح، مکر سیاسی در ایران و روم جای خود را به جنگ و شمشیر میدهد.

اگوست امپراطور روم برای ایجاد روابط حسنی با ایران، اگوست امپراطور روم برای ایجاد روابط حسنی با ایران، دختران چهارده ساله خود را تقدیم فرhad پادشاه اشکانی نمود تا از طریق فرزند او بتواند تاج و تخت ایران را صاحب شود و درست در همین هنگام وزیران و دانشمندان خردمند ایرانی بر

آن میشوند که به همین شیوه جنگ سرد در مناطق تحت استیلای روم اخلاق نموده و سورش بیافرینند. در همین دوران است که تنی چند از فرهیختگان ایرانی بسوی روستاهای بیت المقدس روانه میشوند تا ستاره یک ناجی، پیامبر، مسیح و پادشاهی را برای یهودیان نوید دهند. فرهیختگان ایرانی در این برنامه خود موفق میشوند و فرزند باتو مریم را که اهل یکی از روستاهای شهرک ناصریه می باشد را نشان میکنند و پس از نشان کردن او و پخش خبر در سراسر منطقه، وی را خارج نموده و به مصر ببرند، مصر نیز در آن هنگام تحت استیلای ایران بوده است و پس از مصر، حضرت عیسی به ایران رفته و در دانشگاههای ایران مشغول تحصیل میشود و بویژه علم پزشکی را فرا میگیرد.

هر چند تاکنون پژوهشگران و تاریخنویسان خردگرا در باره تمامی دورانهای زندگی حضرت عیسی پاسخها و آگاهیهایی داده اند! اس اما در تدریس مذهبی هرگز به این پرسش پاسخی داده نشده است که حضرت عیسی از کودکی تا سی سالگی کجا بوده است و چه میکرده است؟ و این همان دورانی است که وی در مصر، ایران و هند سرگرم تحصیل و فراگیری دانش بویژه علم پزشکی بوده است.

پس از بازگشت به منطقه مادرزادی خود با یحیی برخورد میکند که وی نیز عارضی انقلابی بوده است و یهودیان را به اصل و گذشته خودشان فرا میخوانده است. و چنانچه در افسانه ناجی نوشتیم یحیی (زنده) برادر عیسی و فرزند زکریا خاخام بزرگ اورشلیم بوده است...

حضرت عیسی سنتهای یهودی را نیز از یحیی میآموزد و پس از دستگیری وی چنانچه در انجلیل به چشم میخورد سازماندهی تشكیلات مسیحیان آغاز میشود، که درابتدا حضرت عیسی دوصیاد را همراه خود میکند و میگوید: «بیاید تا شمارا صیاد مردم گردانم»، (انجلیل متی صفحه 5)

و دقیقا از همینجا یارگیری حضرت عیسی آغاز میشود و وی برنامه تشكیلاتی واندیشه ای خود را که شامل چهار ماده میباشد را اعلام میکند.

- برابری طلبی یهودیان تحت استعمار با رومیان
- بازگشت به خویش یهودیان و توجه به عرفان و خداوند
- پاسخ دادن بدی به نیکی
- مبارزه با قربانی نمودن انسانها و حیوانات.

در پی این چهار ماده تشکیلاتی، علم پزشکی را هم به کمیته مرکزی سازمان خود (حوالیون) آموختش میدهد.

در آن هنگامه روستاییان فلسطین در سختترین شرایط ممکن زندگی میکردند (وحتی امروز پس از دوهزار سال هنوز مزدم آن مناطق به حالت بدويت زندگی میکنند، بجز اسرائیل که در این پنجاه سال، آباد شده است دیگر مناطق از هر حیث نسبت به تمدن امروزی عقب افتاده اند).

یک نوع بیماری، مردم فلسطین را شدیداً کلافه نموده بود و هر روز دهها قربانی میداد، این بیماری حالت غش بود و چون مردم این بیماری را نمیشناختند هر کسی را که به حالت غش میفتاد را مرده میپنداشتند و اورا در خاک میکردند. حضرت عیسی با دانش و اگاهی به این مساله دهها بیمار غشی را که به خیال اولیاء آنان مرده بودند را نجات میدهد و زنده میکند! مردم پابرهنه و گرسنه صحرانشین آن روزگار هم که از این اقدام خداگونه حضرت عیسی شادمان و خرسند میشدند، وی را به درجه مسیح، نجاتدهنده و خداوندگاری رسانده و معبد مردم میشود. نشانه‌های بسیاری از آئین و سنن آریایی و میترایی را که در مسیحیت میبینیم بیانگر و نشانگر همین رشد فکری این بزرگمرد در سرزمینهای ایران، هند و مصر است.

اوستا در اسلام

اسلام نیز برگرفته‌های بسیاری از اوستا دارد که در کتاب «از میترا تا محمد» و «قرآن سرودهای به سبک پارسی» اشاراتی داشته ایم ولی در اینجا آخرین کشف تاریخی خود را که به کعبه مربوط میشود را پیشکش مهربان یاران می‌نماییم!

کعبه! یاک آتشگاه ایرانی بود

برخلاف آنچه تاکنون متداوی بوده است، دوران پادشاهی هخامنشیان فراتر از سه هزار سال پیش و به چهار هزار سال میرسد.

در این نوشته برآن نیستیم تا به این موضوع بپردازیم، بلکه دیدگاه ما شرح چگونگی ساختن کعبه در شهر مکه واقع در عربستان است.

در نقش رسم ایران، آتشگاهی است که آرامگاه داریوش نیز در آنجاست و کعبه مکه بسیک و شکل همین آتشگاه است:

اریوش، شاه بزرگ، شاه جهان، شاه سرزمینهای جهان از هر زمان، شاه این سرزمین فراخ و گسترده، پسر ویشتاب هخامنشی، پارسی فرزند پارسی، با مهر اهورامزدا، اینها هستند ممالکی که من خارج از پارس گرفتام و بر آنها حکم چنانچه از نوشه‌های این کتیبه پیداست، در زمان هخامنشیان، عربستان و یمن و مصر... تحت سیطره ایران بود و مهمترین دهکده در عربستان که در آن آب پیدا میشد، مکه بود. سپاهیان هخامنشی هنگام گشایش این دهکده و استقرار در آن

لازم بودکه پیش از هر کار یک آتشگاه برای نیایش خود بسازند، این آتشگاه بر اساس سبک آتشکدهای ایران (مانند کعبه زرتشت در نقش رستم) به شکل کعبه ساخته شد که سقف آن باز و دریچه‌هایی در چهار دیوار آن بود و در میان آن آتش افروخته بودند.

بدینسان کعبه واقع در مکه که قبله‌گاه میلیونها نفر است در حدود چهار هزار سال پیش توسط ایرانیان ساخته شده است و در هیچ‌یک از کتابهای تاریخی خردگرا و غیر دینی نشانی از نام ابراهیم و یا اسماعیل برای توجیه ساختن کعبه توسط آنان نمی‌بینیم و کلا بر اساس روایتهای تاریخی از زندگی ابراهیم که در تورات و قرآن آمده است، ابراهیم برای رها کردن هاجر و اسماعیل در صحرای خشک عربستان، نمیتوانسته است آنهمه مسیر صحراء را طی کند.

از سویی پس از اسلام عده‌ای مدعی شدند که آدم و یا نوح آنرا ساخته‌اند که همه این سخنان خالی از سند تاریخی است و بر شک آدمی می‌فرمایند. چگونه است که یک خانه چند سازنده آنهم در دورانهای مختلف چند هزار ساله داشته است؟ البته هر یک از این نامها میتواند نام تعمیرکننده‌ای برای کعبه باشد که مثلاً (خانه کیوان) را بازسازی نموده اند... و در قرآن نیز از ابراهیم بعنوان نظافتچی و تعمیرکار کعبه یاد شده است.

کعبه بارها مورد هجوم قرار گرفته و با خاک یکسان شده است، بدین رو طی بازسازی‌هایی که انجام شده است تغییرات اندکی در ساختمان آن پدیده آمده است و بدون شک در تاریخ نام افراد بسیاری بعنوان تعمیرکننده کعبه بچشم میخورد.

آتشگاه مکه (کعبه) سالیان سال بنام خانه کیوان (بیت زحل) مشهور بود. اما پس از اینکه ایرانیان تسلط خود را بر یمن حفظ نمودند و مکه را رها کردند. دولت مقتدر ایرانیان رو به ضعف رفت و بود و امکان کنترل عربستان را نداشتند و یا هم نگهداری از آن از نظر هزینه و نیروی انسانی نیز برایشان میسر نبود، لذا پس از اینکه سپاه ایرانیان مکه را ترک نمودند و کعبه را رها کردند، کعبه خوابگاه مردم بی‌پناه شده بود و آتش مهر در آن خاموش شده بود.

هر از چندی افراد زیرک و باهوشی با ترمیم و مرمت و پاکیزه نمودن کعبه «خانه کیوان» متولی آن محل میشدند و به این بهانه هم قدرتی سیاسی در میان قبایل عرب بدست میاوردند و هم از نظر اقتصادی با دریافت نذورات و مرکزیت بخشیدن به مکه در آمدهای سرشاری بدست میاوردند.

صحرائگردان تازی که سالها شاهد نیایش‌های ایرانیان (عنوان ملت متمدن و مقترن جهان آنروز) در خانه کیوان بودند، پس از فروکش نمودن آتش در آن، بتھایی را از سوریه آورده و در درون کعبه نهادند تا بازارشان رونق بیشتری بیابد. (در کتاب از میترا تا محمد درباره مدیریت‌های مختلف کعبه شرح مختصری داده ایم.)

چنانچه طبری و اکثر تاریخنگاران اسلامی نوشته‌اند، تازیان در کعبه عملیات همخواهی انجام میداده اند که این عملیات تا پیدایش اسلام هم ادامه داشته است. خانه کیوان میشود.

خانه الله (بیت الله)

روایت مستندی که در رابطه با تبدیل شدن خانه کیوان (بیت زحل) به خانه خدا (بیت الله) نقل شده است، از این قرار است که: «شخصی تازی بنام عمروبن لح یا (لحی) که مردی تنومند و دلیر بود و گروه مقترن و راهزنی را رهبری میکرد، کعبه را به پایگاه و ستاد فرماندهی خود تبدیل نموده بود.»

بین روکعبه را خانه لح (بیت الله) میگفتند، کم کم (ح) تبدیل به (ه) شدو بیت الله را بیت الله میگفتند. به گفته‌ای دیگر در آن دوران که هنوز نوشتمن بیت‌اللح را هم مردم نمیدانستند و این نداشت، چگونگی نوشتمن بیت‌اللح را هم مردم نمیدانستند و این نام هرگونه نوشه شود یک تلفظ تقریبی و مشابهی دارد، مشهور شد. اللح روزی به سوریه رفت و در آنجا دید که مردم بتھایی را میپرسند. وی بت بزرگی را بنام هبل خریداری نموده و به خانه خود (کعبه) آورد و از مردمش خواست تا آن بت را بجای خداوند پرستش کنند. بین رو عمروبن اللحی انسانی شد محبوب و مشهور و مقدس... و بت هبل را که بزرگترین بت کعبه بود را

**نیز «الله» میخوانند هرچند روایتهايی وجود دارد که بت
بزرگتری از هبل هم بوده است بنام «الله».**

پس از آن، قبایل دیگر عرب نیز بتهايی بنام لات، العزي،
منات و ... را به خانه اللح (بیت الله) اضافه نمودند. اجداد پیامبر
اسلام نیز نامهای عبدالعزی (بنده بت العزی) و عبد مناف (بنده
بت مناف) داشتند، چنانچه نام پدر پیامبر اسلام عبدالله (عبدالله)
بود.

البته بسیاري از تاریخنگاران عرب براین باور هستند که پس
از مرگ اللح، بتی قوی هیکل نیز بنام اودرکعبه نهادند و آنرا
(الله) نامیدند.

بدین رو خانه کیوان (بیت زحل) که بعنوان آتشگاه و به شکل
تمامي آتشگاههای رایج آن زمان چون «کعبه زرتشت» در نقش
رستم توسط ایرانیان بناشده بود. بیت الله یعنی خانه الله بجای
خانه کیوان سابق! نام گرفت و تا به امروز مردم از سراسر
جهان برای زیارت به آنجا میروند و به دور آن میگردند و
نمیدانند که به دور آتشگاه کهن ایرانی میگردند.

یکتايی در دوگانگي

زرتشت پایه‌گذار یک اندیشه بزرگ انقلابی دیگر است که
تاکنون بخاطر نفوذ ادیان الهی (سامی- تازی) در سرزمینهای
شرق و غرب امکان نیافتنه است تا بطور گسترده و واقعی تشریح
و تفسیر شود.

یکتايی در انسان

برخلاف آنچه برخی بر توحید و یکتاپرستی خداوند باور
دارند، بنظر من درنگاه زرداشت دوگانگی و دو نیرویی در هستی
وجود دارد که فقط در انسان به یگانگی و وحدت میرسد.

این انسان است که هردو نیروی خداوندی و اهریمنی، نیکی
و بدی، پاکی و پلییدی، خوب و بد را با هم دارد و میتواند
هرلحظه و هنگامی از یکی به دیگری و از دیگری بسوی دومی
دررفت و آمد باشد.

هرچند دو نیروی نیک و بد، رشت و زیبا، حق و ناحق
نشانه‌ها و برآوردهای مختلفی دارند. ولی این دو خوب و خسلت
و صفت متضاد در اصل و نهاد انسان نهفته است که با داشتن
هردو نیرو و با هم میتواند یکی از دو بخش و قدرت نهفته در
خویش را در دوران زندگی، نسبت به هر یک فعال نماید.

انسان در برگیرنده خداوند و اهربیمن است و هرچه هست در
درون انسان است که نسبت به شرایط رشد خانوادگی، اجتماعی
و سیاسی خود میتواند هرزمان با اتکا به یکی از دو نیرو عمل
کند.

و خداوند آفریننده اهربیمن و بدی نیست! بلکه این انسان است
که هر از چندی، یکی از دو نیروی اهورایی و یا اهربیمنی را
گزینش میکند.

بنا بر این نه بد بد وجود دارد و نه خوب خوب، نه انسان
کامل پاک پاک و نه انسان بدکار و خبیث و ناپاک. هیج انسانی
نمیتواند همواره پاک، هیج انسانی نمیتواند همواره پاک، خوب،
معصوم، آرام و بیدردرس باقی بماند. و نیز هیج انسانی نمیتواند
برای همیشه ناپاک، بد، بدکار، خبیث و ناآرام باقی بماند. بر
همین اساس است که در طول تاریخ مبینیم انسانهایی که در
کودکی و نوجوانی دوران آرام و آسوده‌ای داشته‌اند، زمان
قدرتیابی و کامگیری و یا ناکامی، تبدیل به انسانهای بدکار و
جانی شده‌اند. و نیز بارها تجربه کرده‌ایم که انسانهایی که در
کودکی و نوجوانی ناآرام و خشن بوده‌اند، زمان پیری و پایان
عمر تبدیل به انسانهای مهریان و خدابرست و پرهیزکار شده‌اند.

درجهان چون انسانیت وجود دارد، خوب و بد، خداوند و
شیطان، پاک و ناپاک هم وجود دارد و چون این دو نیرو در درون
انسانهاست و در طول دوران زندگی در حال رفت و آمد و آمد و
شد میباشد، نمیتوان خداوندی و اهربیمنی را در کسی همیشگی،
جاودان و ثابت یافت.

هر انسان خوب، پاک، فداکار، مهریان، درستکار و خوش
اخلاق در هر لحظه از دوران زندگی‌اش با کوچکترین تغییراتی در
محیط زیست و تلاش میتواند صدرصد به ضد تمامی آن
محاسبی که داشته است تبدیل شود.

زیبایی انسان در شگفتی اوست. هر لحظه هرزمان و هر ساعت او میتواند تغییرشیوه بدهد. انسان پاکدل و بی آزار که شصت یا هفتاد سال عمر کرده است و موریانه‌ای راهم نیازرده است، بر اثر یک تحول در ساختارهای قدرت و امکانات خود میتواند به یک عنصر جنایتکار و خونخوار تبدیل شود که هیچکس تصور آنرا نمیکرده است. و درست یک انسان بدسرشت و بدکرار پس از سالها خلافکاری، امکان دارد که بتواند تبدیل به ضدگذشته خود شود و انسانی خوب و خوش‌اخلاق در رفتار و اندیشه هایش گردد.

دوگانگی قدرت در هستی و وحدت انسانی در این دوگانگی متضاد در هیچ کجا، دائمی و همیشگی نیست، هرگز تضاد کردار، ثابت و پایدار نیست، براحتی میتوان در تضادها به یگانگی رسید که این خود فلسفه ایست که شرح آن نیازمند فرصتی دیگر است.

تاریخ نگاری صحرانشینان در مقایسه با تاریخ آریایی

پیش از اینکه بشر به تکنولوژی و تمدن مدرن برسد تا شکافتن و حلجي و پژوهش در هر موردی دقیق و حساب شده وجدی به انجام برسد، تاریخ تمامی جهان در اسارت و انحصار ادیان بود.

سه دین جنجالی و فraigیر که ریشه و مبدأ واحدی داشتند با کتابهای دینی خود، از نگاه واحد واعظین و مبلغین تاریخ بودند. نگاه واحد به این دلیل که تورات با تغییر و تحولاتی اندک ریشه اولیه و اصلی خبری، تاریخی و قانونی هر سه دین یهودی، مسیحی و اسلام بوده است. چنانچه گفته شد مسیحیت که از سده سوم زایش مسیح وارد اروپا و سپس فraigیر شد توансست جایگزین آیین آریایی مهر و میترا شود، تمامی تورات را پذیرفته است و انجیل در مجموع عهد عتیق (تورات) و عهد جدید میباشد.

اسلام هم در قرآن و در بسیاری از قصص گزارشهای تاریخی را بطور مختصر یاد نموده اما نه تورات و نه انجیل را تماماً

نپذیرفته است و اسلام بر آن باور است که این دو کتب تحریف شده است.

سالیان سال است که پژوهگشran (حتی از میان یهودیان، مسیحیان) در پی کاوش‌های مدرن و جدید، روایات دیگری را از تاریخ نقل کرده اند و از سویی چون سرزمینهای متعدد باستان مانند ایران، مصر و یونان هریک خود گرفتار یکی از این ادیان گشته‌اند. طرح نوشه‌های تاریخی موجود در این سرزمینها که با کتابهای مقدس نمیخوانده است ممنوع گشته و علماء و دانشمندان بخاطر در خطر بودن جانشان، از طرح تاریخ حقیقی و واقعی که پیش از تورات (حدود سه هزار سال پیش) نوشته شده بود منصرف شده و احیاناً کتابخانه‌های بزرگ و کهن این سرزمینها که دهها سال قدمت داشته است، ویران گشته و کمتر نشانی از تاریخ کتبی، پیش از تورات برجای مانده است.

علت نابودی کتابخانه‌های تاریخ‌نگاران در گزارشی که از زمان عمر برجای مانده بگونه‌ای نقل کردۀ‌اند که نشانه‌ای از تمامی دورانها و ملیتها است:

فرمانده سپاه عمر تمامی کتابخانه‌های ایران را سوزاند و یا
هم به آب ریخت! (تاریخ طبری و ابن هشام)
افسانه است!

در هنگام تاجگذاری، خشایار مست میکند و از همسرش میخواهد تا در برابر شر عربان شود! و همچنان عربان در برابر میهمانش حاضر شود تا همه زیبایی عربان شهبانو را ستایش کند! شهبانو از حضور در مراسم خودداری میکند. این امر بر شاه گران میآید و رئیس یهودیان مردخای، که بعنوان مستخدم و نوکر در دربار مشغول به فعالیت بود، به شاه پیشنهاد میکند تا وی زنی دیگر را به شهبانویی برگزیند تا گوش به فرمان شاه باشد:

با همدمستی مردخای و هیجای (که هردو اسرابیلی بوده و در دربار نفوذ کرده بودند) استر به شاه نزدیک میشود و به همسري او در میآید. اما استر موظف است که هرگز خویشاوندی خود را با مردخای و یهودی بودنش را افشا نکند.

استر که از کودکی توسط مردخای برای نفوذ به دربار شاه پرورش یافته بود خیلی زود موردنوجه خشایار قرار گرفته و نخستین بانوی یکصد و بیست و هفت کشور شاهنشاهی ایران میشود.

همان نخست وزیر خشایار که از نفوذ یهودیان در تمامی ارگانهای دولتی نگران بود و طرح یک کودتا را کشف میکند... به خشایار پیشنهاد میکند تا همه یهودیان را از پستهای حساس بردارد. شاه با پیشنهاد همان موافقت نموده و حکمی صادر

میکند تا در یکصد و بیست و هفت کشور شاهنشاهی ایران، یهودیان از پستهای حساس برگزار شوند. اما مردخای که مستخدم دربار و یکی از رهبران بزرگ یهودی بود به کمک استر نقشه‌ای میکشند و هامان را به مراد تمامی اندیشمندان ایرانی به قتل میرسانند.

مردخای به همراه گروه منظم و مشکل یهودیان دو نفر را برای ترور شاه سر راه وی می‌گارد و استر را ازین امر آگاه می‌سازد. استر به شاه می‌گوید که اگر فلان روز از فلان مسیر عبور کنی مورده سوء قصد قرار خواهی گرفت. شاه بدلاً خود را به آن مسیر می‌فرستد و متوجه می‌شود که برای کشتن وی کمین کرده‌اند. وی از استر شاد می‌شود و استر به شاه می‌گوید که مردخای وی را از این خیانت و پاپوش آگاه نموده است. استر و مردخای طرح ترور را به هامان نسبت میدهند و ورق بر می‌گردد. شاه به تبعیت از مردخای و استر، دستور میدهد تا هامان را به همراه فرزندان و تمامی استاندارانش قتل عام کنند در پی این قتل عام تمامی کتابخانه‌ها و دیوانهای ایرانی نیز نابود می‌شود و تمامی دانسته‌ها و اندیشه‌های ایرانی از بین رفته و تفکر سامی حاکم می‌شود و یکبار دیگر تمامی کتابهای اوستا نابود می‌شود.

آری چناتچه در کتاب عهد عتیق و تورات با صراحة کامل آمده است، پس از قتل عام اندیشمندان ایرانی آیین و تاریخ نویسی سامی جای اندیشه‌های هزاران ساله اوستارا گرفت و قتل عام ایرانیان حتی فرزندان و زنانشان همچنان ادامه داشت.

چنانچه در تورات تصریح شده است پس از قتل عام هزاران اندیشمند و استانداران و شهیداران ایرانی و ویرانی یکصد و بیست و هفت کشور تحت تسلط پادشاه ایران، یهودیان دین و آیین خود را بر همه جا حاکم و افکار و اندیشه های ایرانی اوستایی را بار دیگر نابود کردند، که این گونه برخورد کردن با فرهنگهای باستانی تر از خود در طول تاریخ ادامه داشته است، که دو نمونه دیگرش در زمان داریوش است بدست دانیل.

ویرانی فرنگ، تمدن و دانش ایرانی بدستور دانیل

بر اساس نوشته کتاب مقدس عهد عتیق در کتاب دانیال نبی، قوم یهود در اسارت بابلیان بسر میبرند و بعنوان خدمتکاران آن رژیم در همه جای قدرت، از زندانها و دربار گرفته تا رفتگری و خدمتگزاری در خانه های بابلیان پراکنده بودند. برهمن اساس نفوذ کاملی در همه جا داشتند.. دانیل که به غیبگویی در شهر معروف بود به داریوش نوید میدهد که بزودی نبوکدنصر پادشاه بابل به قتل خواهد رسید و ی فرمانروایی کل را از آن خود خواهد کرد. شب بعد نبوک نصر کشته میشود و دانیل به نخست وزیری داریوش گزیده میشود:

مر فرمود تا آن اشخاص را که بر دانیل شکایت آورده بودند حاضر ساختند و ایشان را با پسران و زنان ایشان درچاه

و این یکبار دیگر بود که آین، دانش و فرهنگ آرایی توسط دانیل نابود شد و آین و فرهنگ سامی جای آنرا گرفت.

این شیوه غیبگویی و قدرتگیری در تاریخ اسرائیلیان فراوان به چشم میخورد و یوسف هم بخاطر همین غیبگویی است که به استانداری بخشی از سرزمین مصر میرسد و مردخای هم با همین غیبگویی موفق میشود تا با خبرنامودن شاه از طرح ترور، نخست وزیر وی (هامان) را بقتل برساند و ...

البته اگر ما با نگاهی لاییک و خردگرا به این پدیده ها نگاه کنیم غیبگویی نخبگان اسرائیلی چیزی جز نوشتن و اجرای سناریوها و فیلمنامه هایی نبوده است که موفقیت تاریخی آن سناریوها برخاسته از وجود یک سازمان همبسته و گسترشده و فراگیری بوده است که البته خوب عمل کردن آنها و بجان خریدن هر برخورد و خطر و غیره از سوی آنها قابل تحسین و

ستایش است.. و شاید برهمنین اساس است که حتی قرآن نیز آنها را قوم برتر دانسته است و این برتری را خود یهودیان هم باور داشته و به فرزندان خود میاموزند تا بدانند که آنها (اسراپیلیان) بهترین قوم و نژاد برتر زمین هستند.

در طول تاریخ نیز بجز کارهای هنری و مالی و سیاسی، تبلیغاتی جهان، شعبدہ بازی و چشم‌بندی و معركه گیری نیز یکی از هنرهاي یهودیان بوده است! و کلاشکی نیست که بخشی از این عناصر از ذکاوت تشکیلاتی خاصی بر خوردارند!

و امروزه نیز اکثر کشفیات و ترقیات و اختراعات جهان توسط یهودیان عملی شده است و حتی سرزمین فلسطین قدیم که بیش از 50 سال است اسرائیل نام گرفته است با آن خشکسالی و شرایط بد کشاورزی قدیم تبدیل به یک سرزمین پیشرفته شده است که کشورهای عربی مجاور آن با اینکه میلیاردها دلار درآمد نفتی دارند ولی هرگز نتوانسته اند به اندازه یک درصد در پیشرفت و اختراع و کشف با اسرائیل رقابت کنند!!

آری بن مناشه از مقامات بر جسته موساد و نویسنده کتاب پول خون در پایان کتاب سراسر انتقاد و افشاگرانه خود علیه اسراییل و طی گفتگویی با خود من باز به این مساله اعتراف میکند که :

« من هنوز باور دارم که کلیمیها قوم برگزیده خدا هستند.»

وجود دو نوع خدا در هستی!

چنانچه در کتاب «دینداری و خردگرایی» نوشتم اساساً خداوند در جهان دوگونه است یکی «خدای اسراییلی» و دیگری «اهوارامزدای آریایی» که تعریف از چگونگی وجود خدا نیز در این دو دین و آیین متفاوت و دیگرگونه است. و شکی نیست که خدای اسراییلی توجهش به خلق‌کنندگانش!! نسبت به دیگر اقوام متفاوت باشد!! زیرا که خداسازی و رای عقل و دانش متداول، برخاسته از تفکر آنهاست...

این پرسش برای بسیاری پدید میآید که چگونه است که یهودیان با همه درگیریهایی که در طول قرنها داشته‌اند، اما

همیشه پیروزی نهایی با آنها بوده است!، یعنی چنانچه از خواندن تورات و تاریخ پس از تورات استتباط میشود، این قوم همواره مورد دشمنی ملتها بوده است اما همیشه این قوم یهود بوده که توانسته است دشمنان خود را قتل عام و نابود کند.

نخستین سلاح یهودیان در پیشروی و پیروزی خود،
تلاش سازمان یافته زیرزمینی
و برخوردار بودن از تشکیلات منسجم و منظم
و باور و ایمان داشتن آنها به تفکران و استواری در عقیده
و باور به آفریننده!

و اطاعت مطلقه از رهبریشان بوده است که هزاران هزار سال پیش از دوران کدخایی آدم و تبعید وی از ایران (باغ عدن) بسوی صحرای سینا (حدودا پنج یا شش هزار سال پیش) و دوران کدخایی سلیمان، آنرا در معبد سلیمان پایه نهاده اند! (نخستین معبد بزرگ فراماسونری پس از مزگتهاي زرتشتي!) یعنی حزب و تشکیلاتی ساخته اند که قدمت چند هزار ساله دارد و در طی سده ها، همه کارهای خود را سازمان یافته و حساب شده انجام داده و میدهند. و عضوگیری در آن برآساس زایش مادر و نژاد یهودی است که در فراکسیونها و گروه های کوچک محلی، شهری، استانی، کشوری و جهانی انجام پذیر میباشد.

این سازمانها:

- از امکانات مالی در سطح بسیار بالا و غیرقابل تصور برخوردار میباشند.
- نفوذ بر تمامی جریانات، تفکرات، ادیان و سازمانهای سیاسی، مذهبی، اقتصادی و حتی پرورش دادن استرهایی برای نفوذ بر حریم پادشاهان و قدرتمندان جهانی.
- پنهانکاری، بدی که ایمان و عقیده خود را برای رسیدن به اهداف عالیه حتی احیانا برای فرزندان (اگر از مادر یهودی نباشند) و دوستان خودهم هویدا نمیکنند..
- تقویت سازمانها و کمیته های خبرگیری خود در تمامی کوی و برزنهای.

- شرکت در عملیات براندازی و تروریستی نه بطور مستقیم بلکه با آفریدن جریانهایی داخل همان حرکتها که مایل به سرنگونی و نابودیشان هستند.

مثلًا برای حذف ائمه السادات جهت امکان یافتن حمله به لبنان، یک گروه اسلامی محترماته را سازماندهی میکنند که اگر هم فردا کسی دستگیر شد همه جا بگویند که این خود مسلمانها بودندکه وی را کشند.

در جایگاهایی خودشان هم رسماً از عملیات تروریستیشان یاد میکنند. مثل نمونه هایی که اسلحه شامیر خودش شرح داده است و یا حتی ترورهایی که آقای ایهود بارک خود به انجام آنها اعتراف کرده است و در بحبوبه انتخابات در اسراییل لیست ترورها بارها و بارها در رسانه ها منتشر شد.

البته نکته دیگری که یادآوری آن ضروریست. وجود زمینه گول خوری و تن پروری و بی ایمانی است در میان بخشی از مردم که بر احتی برنامه های طرح ریزی شده عملی میشود!! و گرنه اگر دیگران هم برخوردار از عقل و دانش و شعور و همتی بودند، میتوانستند نه تنها دربرابر برنامه های رقبا و دشمنان به مقابله برخیزند. بلکه ابتکار عمل را نیز بدست بگیرند!!

- قوم بنی اسراییل بر اساس نوشته تورات، هرگز نام و عنوان واحدی نداشته است و با خاطر درگیرهای قبیله‌ای و قومی در میان این عزیزان در هر عصر و زمانه‌ای آنها را به نامی میخوانده اند.

1- بنی آدم و یا آدمیان این عنوان هرچند تا به امروز مورد استفاده قرار میگیرد، اما ثبت تاریخی آن از هنگام وجود آدم و حوا است که در حدود پنجهزار و هفتصد سال پیش زندگی میگردد اند.

2- از هنگام نوح، نام سام به چشم میخورد که دو فرزند بنامهای سام و حسام داشت و تمامی نسلهای بعدی بنی اسراییل و یا آدمیان از این دو جاری شده‌اندکه کنعتیان، فاسطیان و حتی نمرود جنایتکار جبار هم از همین نوادگان

نوح بوده است. (یعنی فلسطینیها هم با کل یهودیان هم نژاد و هم اصل هستند.)

-3- لقب ابراهیمیان از پسین ابراهیم به این قوم و فرزندان او داده شد و باز دوچنانج اصحابیون و اسماعیلیون نیز در میانشان پدید آمد.

-4- اسراییل این نامی است که از هنگامه یعقوب به او داده شد و فرزندانش را بنی اسراییل خوانند.

-5- یهودی، یهودانام فرزندی از یعقوب بودکه احتمالاً یهودی هم از نام او آمده است و البته یعقوب، دوازده فرزند داشت که هریک باز قبائل و اقوام دیگری را پایه نهادند. (تورات و عصر عتیق)

-6- کلیمی که در ایران رایج است به پیروان موسی گفته میشود که از ادعای سخن گفتن او با خداوند گرفته شده است.

-7- عبریان

-8- 10-9-

جز نام و عنوان قومی، قبایلی فرزندان آدم که در هر عصر و زمانه‌ای دیگر میشده است، نام خداوند آنها هم ثابت نبوده است، چون در تورات با هر رئیس قبیله یا پیامبری، چشمنان به یک نام جدید برای خدا می‌افتد مانند: خدا=رحمان، رب، یهوه، ایل، الله و از همه زیباتر جریان موسی است.

وقتی خدایش با او صحبت میکندو به او ماموریت میدهد، موسی از خدایش میپرسد که من ترا چه بنام؟ (یعنی تو کیستی و اسمت چیست؟) و او میگوید مرا یهوه بخوان:

**یعنی تا سه هزار سال پیش هنوز نام خدای سامیان تعیین
وتبییت نشده بود!**

بجز این مسئله (نام خدا) که موسی تا هنگام پیامبر شدن از آن بیخبر بوده است و نمیدانسته است اورا چه بنامد، نکات جالب دیگری هم هست که طرز تفکر یک پیشوای بزرگ که فاتح جنگهای بسیار بوده است را میرساند که در محدوده تفکر بومیان و صحرانشینان بوده است و آنهم در صورتیکه در همان وقت مصر و ایران دو مهد بزرگ تمدن و دانش بوده‌اند. البته خود موسی بارها و بارها زیرکی و ذکاوت خود را نشان داده است. اما همراهان اسراییلی او همواره با خاطر داشتن افکار و عقاید غیرعقلی با اودرگیر میشده اند و بارها اورا تکذیب و تحقیر و تمسخر نموده اند!

آیا موسی یهودی بود؟

سال 1996 مجله هفتگی LePoint چاپ پاریس با انتشار مقاله‌ای که از نظریات نویسندهان غربی (یهودی و مسیحی) بسیاری هم استفاده شده بود، نوشته بود که موسی دلاوری که فاتح جنگها بوده است در مراحل بسیاری از پا به میدان گذاشتن ترسییده است و از میدان و رویارویی با حریف گریخته است ونتیجه تقریبی گرفته که شاید موسی در دو هنگام مختلف دو شخصیت و دو پرسوناژ مختلف بوده اند.

بعنوان مثال: وقتی که موسی در دفاع از یک اسراییلی، یک فرعونی را میکشد و جنازه او را مخفی میکند توسط یک اسراییلی دیگر به پلیس فرعون بعنوان قاتل معرفی میشود و مجبور به فرار میشود و جالب است بدانیم که وسعت گریز موسی چند صد کیلومتر است. شهری که در مصر بوده و موسی از آن گریخته است، شهر رامس در کنار رود نیل و کانال سویز کاهن بزرگ ازدواج کرده است، مدیان در آن طرف صحرای سینا

واقع بوده است که موسی میباشد هم از دریای سرخ عبور
میکرده است و هم از جنوب صحرای سینا میگذشته است:

چنانچه در این مطلب تورات و کتاب مقدس بوضوح آمده
است دختران کاهن بزرگ، موسی را شخصی مصری میدانند
وتورات هم آنرا بدون تکذیب نقل میکند.

از سویی نام موسی را گفته اند عبری است و از آب گرفته
معنی میدهد ولی در زبان مصریان و فراعنه، از جوهر موس
است و بمعنای او بدنیا آمد و یا هم نوزاد جدید.

و موسی را در بسیاری از نامهای مصری (حتی فرعون
زمان موسی) مشاهده میکنیم زیرا نام وی (فرعون) را موسس
(رامسس) بوده که رامسس بمعنای زاده خداوند بوده است و
شهری که موسی از آنجا (در مصر) خارج میشود نیز بنام همین
فرعون رامسس نامیده میشده است.

رومیان گیرشمن بر این باور است که یهودیان در دوران
 مختلف از تاریخ ایران باستان مورد مرحمت پادشاهان آریایی
 قرار میگرفته‌اند و یهودیان شاهان ایرانی را مدافعان حقیقی دین
 خود میدانسته‌اند و چون از طرف سلوکیان و رومیان مورد ظلم
 و ستم قرار گرفته بودند معتقد شدند ایران تنها قدرتی است که
 ممکن است ایشان را از یوغ خارجی نجات دهد. همچنانکه در

زمان هخامنشیان (استر، مردختای و دانیل) این مساله تحقق بخشید. در زمان پارتیان یهودیت در بابل توسعه بسیار یافت. در سال بیست پیش از زایش میلاد مسیح، دولت حقیقی کوچکی از یهودیان دست نشانده ایرانیان در سواحل فرات ایجاد شد و بمدت بیست سال دوام یافت. در سراسر این ناحیه در بابل و مدینه‌های یونانی زندگی معنوی و عقلانی قوم یهود پناهنده و متمرکز شد و این نزدیکی موجب تاثیر افکار یهود در بین ایرانیان گردید.

یهودیان از اصل آریایی!

البته بدون شک تورات هم مثل دیگر کتب دینی سالها پس از موسی نوشته شده است (و چنانچه گفته شد یک تقییدهای ناشیانه‌ای هم از تاریخ آریایی شده است در رابطه برخی از افسانه‌ها) و روایت افسانه‌های قوم آدمیان، سلیمان، عبریان، یهودیان، بنی اسرائیل، فلسطینیان و ... بوده است که هر چند همه آنها از یک اصل و یک نژاد بوده‌اند، اما بارها و بارها با هم جنگیده اند و یکدیگر را قتل عام نموده‌اند.

با خواندن تورات و یا کتاب عهد عتیق بخوبی در میبابیم که چه جنگها و خونریزیهایی در میان این عزیزان رایج بوده است و نمونه واضح آن اینکه امروزه این قوم از بیش از ده عنوان و نام برخوردارند.

از هنگام کورش، داریوش، خشایار و فراعنه مصر گرفته تا ابراهیم و لوط، تازمان رم و ... بارها و بارها این قوم اسیر بوده است و البته همیشه بعد از پایان اسارت دشمنان خود را با عنوان بلاهای الهی و یا هم هجمهای با توطئه قتل عام و نابوده نموده اند... چون قتل عام ایرانیان در زمان استر و دانیل و قوم لوط، بابلیان، مصریان و دهها مورد دیگر.

پیش از رهایی آنها از مصر و یا شهر آرمیس، کورش آنها را از اسارت بابل نجات داد، چهل سال هم بنی اسرائیل اسیر قوم برادر خود، فلسطین بود و حتی مسیح هم نخستین هدف انقلابیش مبارزه با استعمار رم بود که بر تمامی سرزمینهای یهودی حاکم بود، اما مسیح هم به فتوای یهود و بدست سزار کشته میشود...

هرچند از هنگام شکل گیری دولت اسراییل، بخش وسیعی از یهودیان متحد و یکپارچه شده اند و فقط احیاناً دست به ترورهایی میزنند، مانند ترور مظلومانه اسحاق رایین و دهها ترور فلسطینیان دردهه‌های کنونی. اما در طول تاریخ بخاطر درگیریهای قدرتی، یا با هم و در میان خود درحال جنگ بوده اند و یا هم با دیگر قومها درگیر بوده اند که بارها و بارها اسیر قدرتها شده‌اند.

يهودیان خود از نام «آریا» استفاده میکنند !

آخرین اسارت بنی اسراییل در طول تاریخ جنایات نازیها بودکه در پی این جنایتها یک تبلیغات نادرست و اشتباهی برعلیه آریاییان و آریاجویی در سراسر جهان شروع شد و همچنان ادامه دارد هرچند عناصر خردمند و دانای یهودی نه اینکه آریا و آریایی را با نازیها قاطی نمی‌کنند بلکه استفاده از واژه آریا و تاریخ و فرهنگ آنرا افتخاری میدانند و در اروپا و حتی اسراییل کمپانیهای یهودی فراوانی است با نام آریا! و حتی رادیو اسراییل هم هر روز در برنامه‌های خویش از تاریخ و روزهای آریا استفاده میکند! اما هستند یهودیان بنیادگرایی که بطور افراطی با جریانها برخورد میکنند که اخیراً دولت آمریکا در میان سی‌گروه تروریست، یک گروه افراطی اسراییلی را هم معرفی نمود...

اما آنچه یادآوری آن ضروریست اینکه:

یکم: در نگاه ما خود یهودیان هم در اصل آریایی هستندو آدم و حواي آنها دو عنصري بوده اند که از سرزمین آریا که همه در بهی و نیکی و شادی (بهشت= بهزیستگاه) میزیسته اند (باغ عدن) به صحرای سینا تبعید شده‌اند و تمامی علمای یهود نیز بر این باورند که باغ عدن (یعنی همان بهشتی که آدم و حوا پیش از تبعید در آنجا زندگی مینموده اند) در سرزمین آریا بوده است و نمونه بارز دیگر تمامی افسانه‌های کهن آریایی است که با تغییراتی وارد تفکر یهودیان شده است! مثلاً افسانه نوح تقليدي از دوران جمشيد است! و یا سامسون و دليله اقتباسی از سیاوش و سودابه است و اينکه سليمان همان جمشيد و در

جاهایی هم گیومرث آریایی است که البته جاگایی تاریخی این افسانه‌ها خود بحث و پژوهش دیگری را نیاز دارد.

آریایی بودن یعنی چه؟

دوم: آریا بمعنای یک نژاد خاص و برتر مطرح نیست بلکه در نگاه ما! آریایی یک «هویت» و شناسنامه و اندیشه میهنی است که اقوام و نژادهای بسیاری را شامل میشود (نمونه بارز آن استانهای مختلف و موزاییک ایران میباشد که مردمان ما را از هند، افغانستان تا تاجیکستان و قفقاز و آذربایجان و ارمنستان و ترکیه ... شامل میشود). و چنانچه در تمامی فرهنگهای لغت آمده است، آریا همان ایران است که به انسانهای نخستین مستقر شده دریخش نخست کره زمین (عراق کنونی) که به خشکی رسیده است اطلاق میشده و میشود.

این اقوام در طی هزاره‌ها با سفرها و کوچهایی که نموده اند، تحولاتی در زیان و تاریخ و فرهنگهای خود نسبت به جایگاه استقرارشان پدید آورده‌اند! که انسان متمدن اول همان گیومرث (یا

آدم سامی تازی) است که انقلاب بزرگ او پوشش آفرینی است! یعنی او نخستین پادشاهی است که به انسان پوشش را می‌آموزد! این آموزش در پوشش در ادیان سامی و تازی یک افسانه خاص مذهبی بخود گرفته است که یک فلسفه نامعقول بندگی و خداوندی و ابلیس و درخت منوعه را نیز پدید آورده است...

اوستا 120 جلدکتاب بود!

چنانچه گفته شد، اوستا که یکی از کهنترین کتابهای تاریخی و آیینی بوده است در طی هزاره‌ها نابود شده است.. اوستا در دوران باستان دارای یکصد و بیست و نه کتاب بوده که هر کتاب درباره موضوع ویژه‌ای نوشته شده بود.

مسعودی یکی از تاریخ‌نگاران نوشه است که : « اوستا بر روی دوازده هزار پوست گاو دباغی شده به خط زر نوشته شده بود.»

و پلینی مینویسد که :

«زرتشت یکم اوستا را در بیست و یا دویست هزار شعر سروده بود.»

هنگام حمله اسکندر به ایران بجز نسخه‌های معمولی اوستا که در دست مردم بود، دو نسخه کامل از آن نیز یکی در تخت جمشید پایتخت هخامنشیان و دیگری در گنج شیزگان واقع در آتشکده آذرگشسب در تزدیکی دریاچه اورمیه نگهداری می‌شد. نسخه یکم هنگام آتش زدن اسکندر به کاخ پادشاهان هخامنشی طعمه آتش گردید نسخه دوم را یونانیها به یغما برده و بنا به قولی به یونانی ترجمه نمودند.

پس از گذشت سده‌ها پادشاهان ساسانی به گردآوری و ترتیب و تنظیم کتب پراکنده پرداخته و از نو سروسامان و صورتی بدان دادند و قسمتی از اوستا بزبان رایج زمان پهلوی ترجمه شده، بدان افزوده گشت با انقراض سلسله ساسانی و هجوم تازیان به ایران بسیاری از کتب و نوشتات مذهبی و اوستایی طعمه آتش گردید.

ابن خلدون مینویسد: « وقتی که ایران بدست تازیان گشوده شد کتب بسیاری در آن سرزمین بدست تازیان افتاد، سعدبن وقارن سرلشگر سپاه تازیان به عمر خلیفه مسلمانان درباره کتابها نوشت و اجازه خواست تا آنانرا برای مسلمانان ترجمه کنند اما عمر به او نوشت که با داشتن قرآن مارا نیازی به آنها نیست بدین رو آن کتابها را در آب ریختند و یا هم بسوزانند و علوم ایرانیان را از بین برداشتند و بدست ما نرسید.»

بیش از این حادثه، در مراحل مختلف دیگری فرهنگ و دانش و تاریخ ایرانیان توسط مهاجمانی چون اسکندر نیز ویران گشته و خردمندان بسیاری نیز قتل عام شده‌اند.

از صد و بیست جلد کتاب اوستا امروز چه مانده است؟

باری از صد و بیست کتاب اوستا امروزه فقط پنج کتاب بر جای مانده است:

- 1 یسنا
  - 2 ویسپرد
  - 3 یشتها
  - 4 وندیداد
  - 5 خرده اوستا
- ### افسانه اوستا

اینک به بررسی تاریخ پیدایش آئین بهی و راستی، نیکی، بخردی و اهورایی آریایی که به گفته پژوهشگران غیرایرانی، نخستین پیام آن در حدود ششهزار و یا هفتهزار سال پیش از افلاطون توسط زرتشت و پیش از آن توسط میترا، درجهان پخش شده است میپردازیم.

چنانچه آخرین کشفیات و پژوهش‌های مدرن امروزی نشان میدهد نخستین منطقه‌ای که در روی کره زمین بخشکی نزدیک

شده است، قاره و یا فلات ایران بوده است که مردم آریا در آن سکنی گزیده اند و اگر هم مهاجرتی از جایی بجایی صورت گرفته است، از قاره آریا بوده است بسوی اروپا! و اندیشه مهاجرت اروپا به آریا، امروزه مردود شناخته شده است.

بر همین اساس در تمامی این سرزمینها نشانه‌های فراوانی از زبان آریایی به چشم میخورد از شمردن اعداد فرانسوی گرفته تا صدها واژه موجود در انگلیسی و پرتغالی و اسپانیایی و آلمانی وغیره که با واژه‌های ایرانی آریایی یکسان است....

تفکر هندو اروپایی، نه!

اندیشه آریایی، اوستایی، آری!

تفکر هندو اروپایی نیز اندیشه‌ای غلط و مردود میباشد، زیرا در ابتدای ورود استعماری اروپا در سده‌های اخیر به هندوستان آنها متوجه شدند که زبان‌های اروپایی واژه‌های مشترک فراوانی با زبان هندی دارد.... پس از سالها تحقیق نظر دادند که این دو ملت از یک اصل و زبان هستند و از ریشه زبان سانسکریت و اروپا می‌آیند. پس از اینکه اروپاییان در همین سده های اخیر با ایران و سرزمین آریا آشنا شدند و باز دیگر بار مشابهات و نزدیکیهای فراوانی بین زبان خود و مردم ایران و آریا یافتنند سخن دیگری گفتند. اما سخن درست و اصولی و خردمندانه برای تمامی این فرضیه‌ها همانست که آریاییها از قاره و فلات ایران به دیگر نقاط جهان بویژه اروپا در دورانهای مختلف کوچ نموده‌اند که تاریخ این کوچها هم بسیار فراتر از هزاره‌های تعیین شده امروزی و دیروزی توسط اندیشمندان است.. یعنی هرگز نخواهیم توانست تاریخ درست و دقیقی از این کوچها و تمدنها و تحولات بدست بیاوریم اما آنچه مسلم و درست است اینکه بشر از میلیونها سال پیش روی کره زمین زندگی می‌کند و به مرور زمان رشد و ترقی و تمدنی یافته است که نسبت به

محلهای کوچ یافته مختلف و متغیر است. و بکار بردن اصطلاح «هند و اروپایی» نادرست است زیرا که هند و اروپا از یک ریشه‌اند و آن ریشه آریایی است! پس بکار بردن «ریشه» و جهان آریایی بهترین نوع معرفی تمدن و فرهنگ رنگارانگ جهان آریایی است.

پیدایش تاریخ

تاریخ دقیق از حرکت و جنبش و هنگام و پدیدهای دادن کاری است سخت و دشوار! اما این سختی و دشواری هرگز موجب نشده است که پژوهشگران و نویروزان و روشن اندیشان برای هر پدیده وجودی، تاریخی را در نظر نگیرند!

... تاریخ پیدایش آدم و حوا از جمله مسایلی است که از سده هفدهم توسط یک اسقف به چهار هزار و چهار سال پیش از زایش مسیح ثبت شد.

در سال 1572 در انگلستان انجمنی از عتیقه‌فروشان شکل گرفت که همین انجمن پایه اولیه و اساسی باستان‌شناسی مدرن گردید!

هدف این انجمن در ابتداء کشف عتیقه‌ها بود که با خراب کردن کلیساها و کتابخانه‌های قدیمی تلاش میکردند آثار و عتیقه‌هایی را از زیر خاک بیرون بیاورند.

در سده هفدهم اسقف آشر Ushher که از اعضاي همان انجمن کذایی بود براساس «سفر تکوین عهد عتیق» سورات، زمان خلت جهان و بی شک آدم و حوا و انسان نخستین را به چهار هزار و چهار سال پیش از زایش مسیح نسبت داده و مبتکر تاریخ آفرینش شد، یهودیان با احتساب تقریبی از آنچه اسقف آشر اعلام نموده بود با دویست و چهل و چهار سال کمتر آنرا پایه و اساس خلت آدم گرفته و آنرا تاریخ رسمی خود قرار دادند..

این تاریخ در ابتداء توسط دانشمندان زمین شناس مورد تردید قرار گرفت:

انسان و چهار دوره

چارلز داروین در پی تکمیل پژوهش‌های چارلز لایل در سال یکهزار و هشتصد و پنجاه و نه، کتاب مشهور خود را با عنوان «اصل انواع» نوشت و اعلام نمودکه «اصل و تاریخ انسان روشنتر خواهد شد» .. داروین در کتابی دیگر با عنوان «عروج انسان» گفت که: «انسان کنونی حاصل یک جریان طبیعی تطور و تکامل است...»

و امروزه میتوان به صراحتا گفت که چارلز لایل، چارلز داروین و کریسین تامسون با ایده‌های انقلابی خود از پایه گذاران علم باستانشناسی امروز هستند و به برکت همین باستانشناسی است که دریک سده کنونی، بشر توانسته است کشفیات شگرفی را از پیدایش انسان و چگونگی تحول و تکامل و تمدن او بدست بیاورد...

و در پی همین کاوش‌های باستانشناسی بودکه دانشمندان، زندگی انسان پیش از تاریخ را به چهار دوره تقسیم نمودند:
1- دوره ایکه انسانها چون دیگر حیوانات در غارها زندگی میکردند. (دوره پارینه سنگی)

2- دوره ایکه انسان با دست افزارهایی که از سنگ چخماق و دیگر سنگها میساخته است ادوات و ابزاری برای بهتر زندگی در اختیار داشته است. (دوران نوسنگی)

3- دوره ایکه انسان از برنز برای ساختن وسائل تیز و برنده برای اسلحه و ابزار استفاده میکرده است. (دوران برنز)

4- دوره ای که انسان آهن را میشناسند و از آن برای ساختن وسایل جنگی و کارد و تبر و شمشیر و ادوات تزیینی استفاده میکرده است. (دوران آهن)

این را نباید از یاد برد که انقلاب کبیر فرانسه خدمت شایان توجهی به دانش باستانشناسی نمود زیرا در سال یکهزار و هفتاد و هشتاد و نه که جمهوری در این کشور اعلام شد بسیاری از تشکیلات و کاخهای سلطنتی ملی اعلام شد که از آنجمله کاخ سلطنتی لوور بود که در برگیرنده آثار باستانی کهنه از سراسر دنیا بود، انقلابیون این کاخ را بعنوان موزه ملی اعلام نموده و در سال یکهزار و هفتاد و نواد و سه این کاخ رسماً بعنوان «موزه جمهوری ملی فرانسه» نامگذاری شد و در سال یکهزار و هشتاد و هشتاد و دو، نخستین و بزرگترین مدرسه باستانشناسی بنام «مدرسه لوور» پایه نهاده شد...

نخستین کنگره باستانشنان پیش از تاریخ در سال یکهزار و هشتاد و شصت و شش، در شهر نوشاتل فرانسه شکل گرفت و سال بعد همین کنگره در پاریس برگزار گردید و پس از آن بود که در دیگر کشورهای اروپایی مدارس و آموزشگاههای باستانشناسی یکی پس از دیگری شکل گرفت.

ورود نخستین باستانشنان به ایران

نخستین باستانشناس رسمی ای که وارد ایران شد و کشفیات بزرگی انجام داد «جیمز موریه» نویسنده کتاب «حاجی بابای اصفهانی» بود که برای نخستین بار در سال یکهزار و هشتاد و شش وارد ایران شد و از کازرون، غار شاپور، پاسارگاد و تخت جمشید دیدن نموده و وی نخستین کسی است که از وجود شهری چون تخت جمشید در همدان گزارش

داد و در تخت جمشید در پی خاکبرداریهایی پیکرهاي سالمی را کشف نمود..

همزمان با جیمز موریه، ویلیام اوزلی، ریمون گوردون و دارسی تاد به همراه گاردن فرانسوی نیز در سال یکهزار و هشتصد و هفت وارد تهران شده و آنها نیز به کاوشهای باستانشناسی در سرزمین مهر و میترا، مشغول شدند و در پی همین کاوشهای تحقیقات و خاکبرداریها بود که پسر امروزی دریافت که ملت آریا= ایران برخوردار از تاریخ و تمدنی کهن و والا است، کشف همین آثار باستانی باعث شد تا به گفته ذکریایی رازی: «داده های دینی تورات، انجیل و قرآن با کشفیات علمی پسر به رقابت برخیزد!»

در همین رابطه یک گزارش تلویزیونی توسط یک کانال معتبر و دولتی فرانسه تهیه شده است که ترجمه پارسی آن در آینده نزدیک توسط همبستگی ملی ایران- (هما) در پاریس با عنوان (افسانه های ابراهیمی و دانش کنونی) منتشر خواهد شد.

کوچ آریایی، یک دروغ تاریخی

هنوز کسی نتوانسته است بدرستی و بطور قاطع نظر بدهد که ساکنان غیربومی فلات ایران از کجا و کدامین جا به این قاره سرازیر شده اند،

«دکتر کورش آریامنش» در آخرین پژوهش ناتمامش برآن بود تا ثابت کند که اندیشه و تفکر مهاجرت و کوچ آریاییان سخنی باطل است!

وی دریافته بود که آریاییان از رشته کوههای پامیر (برخاستگاه میترا) به دیگر نقاط سرازیر شده اند.

فریدون جنیدی نیز پرهمین باور است و کوچ آریاییان را بدانگونه که رایج و مشهور است نمیپذیرد.

در آخرین اثر پژوهشی در رابطه با باستانشناسی و هنر پیش از تاریخ ایران در میبیابیم که نخستین انسانهای دوران پارینه سنگی ساکن ایران در خراسان بوده اند که تاریخ تقریبی آن به یکصد هزار سال پیش میرسد.

در سال یکهزار و نهصد و هفتاد و چهار آثاری از نخستین دوره توسط «پروفسور آریایی ویتبالت» دربستر «رودخانه کشف رود» در فاصله یکصد کیلومتری مشهد گردآوری شده است. این کشفیات بیانگر آنست که نخستین گرد همایی انسان آریایی در اطراف این رودخانه که در آن دوران دریاچه‌ای بوده است، سکونت داشته‌اند.

در این منطقه ادوات مختلف سنگی، تیغ‌ها، رنده‌ها و چاقوهای سنگی بدست آمده است. این ادوات سنگی با آثار بدست آمده از هیمالیا و آسیای مرکزی، آفریقا یکنواخت است و قدمت آنها هشت‌صد هزار سال پیش برآورد شده است.

با دانش به این پیدایش‌های باستانی، ادوار مختلف فرهنگی انسان را هم میتوانیم به سه دوره تقسیم کنیم:
دوره یکم- «هنگامه توحش»: که شناختن آتش و برقراری ارتباط با کلام (گفتگو کردن) و اختراع تیر و کمان و هنر سفالگری را شامل میشود.

دوره دوم- «هنگامه بربریت» که استفاده از سفال و آغاز ذوب فلز، ایجاد معماری خشتي و سنگي و اهلي کردن حیوان را شامل میشود.

دوره سوم- «هنگامه تمدن» که با آغاز کشاورزی و کشتزار بر روی زمین، دوران آگاهی و شناخت نیمه کامل انسان آغاز میشود. (مبانی باستانشناسی: دکتر ملک شهمیرزادی- تدوین حسین محسنی و مجید‌عفر سروقدی)

سومین دوره انسان آریایی که هنگامه تمدن و ترقی است را میتوان به بالای ده هزار سال پیش از زایش عیسی مسیح رساند ... و «پیدایش میترا با زردشت» که نخستین خردمند و راهنمای فکري و کشاورزي (پیامبر) آریاییان بوده است را میتوان به نه، هشت و یا هفتهزار سال پیش پیوند داد.

تخت جمشید نمونه ای از یک تمدن فرآگیر

از تمدن و شهر نشینی آریاییان نیز آثار و داده های نوینی بدست آمده است که بیانگر گسترش معماری بسبک تخت جمشید در دیگر نقاط سرزمین کهن آریایی بوده است.

«لوفتوس» یکی از باستانشناسان انگلیسی است که در سال یکهزار و هشتصد و پنجماه زایش مسیح بمدت چهار سال در شوش خاکبرداری نمود و مهمترین کشف آن دوران، یک تالار بزرگ ستوندار در قسمت شمالغربی شوش بود که دقیقاً بسبک تالار و ستونهای تخت جمشید ساخته شده بود.

اسکندر، فرمانده سپاهی وحشی بود

نکته دیگری که در پی کشفیات تاریخی و باستانشناسی معاصر بدست آمده است، دقیقاً به همین ویرانی تخت جمشید توسط اسکندر مربوط میشود.

تاریخ نگاران و پژوهشگران تصریح دارند که اسکندر و سپاهش در هنگامه حمله به سرزمین آریا، در حالت توحش و بیتمدنی بوده اند و بهترین دلایل و سند آن همان بوده است که به هر کجا میرسیده اند شهرها را ویران نموده و به آتش میکشیده و مردمان را قتل عام مینموده اند و دقیقاً به همین خاطر است که در پی حمله اسکندر به سرزمین آریا، چون حمله تازیان به ایران، تمامی آثار و اندیشه ها و تمدن های پیش از این هجومها نابود شده است... و شوربختانه همواره مهاجمان و تازیان وحشی چون قدرت جدید میشده اند، تاریخ را هم آنها از نو مینوشتند و بیشک در این بازنویسی تاریخ خودرا بزرگ و متمن نشان میداده اند و فرهنگ و تمدن ویران شده را پست تر از خود معرفی نموده اند و به ثبت رسانده اند.

کورش، مسیح شد، تمدن و فرهنگ آریایی رنگ سامي گرفت

چنانچه گفته شد در پی پیروزی کورش در بابل و نجات قوم یهود، کورش بزرگ بعنوان مسیح (نجات دهنده) و پیامبر

از ادب‌خش وارد تورات شد و همزمان تاریخ کهن آریایی جایش را به تاریخ نخست وزیر و وزیران یهودی کورش و داریوش و خشایار داده و تاریخ آریایی، رنگ و رویی سامی گرفت و همچنانکه این رنگ‌پردازی در رابطه با دیگر قدرتهای مهاجم بر ایران، چون اسکندر و تازیان نیز پیش آمد و البته یهودیت نیز از آئین آریایی مطالب بسیاری را اقتباس کرد.

مسیح شدن کورش در نگاه یهودیان، بهترین گواه اقتباس شخصیتها و پرسوناژهای آریایی است توسط یهودیان! چون گیومرث که آدم میشود! و جمشید که نوح و سلیمان میشود و... و بدون شک تاریخ چندین هزار ساله این پادشاهان خردمند ایرانی، توسط سامیان بسیار پایین آمده وجدید و تو جلو نموده است...

تاریخ، دید و نگاه آن کسی است که رویدادها و حوادث را مینویسد و این نگارش توسط افراد مختلف حتی دریک دوران و هنگامه همزمان میتواند به روایتهای مختلف و گوناگونی نوشته شود. حال اگر نگارند ه دارای دید و نگاهی خاص از هستی و فسسه و دین باشد، دید خاص او در نوشته‌هایش تاثیر صدرصد خواهدداشت.

(این اقتباسها و رنگ پذیری چون در پی شکست ملتی و هجوم و پیروزی مردم و ملتی دیگر پدید میاید، یک سنت و عادت کهن تاریخی است. و در طلوع تاریخ کهن که فیلم و سینما و تلویزیون، میکروفیلم، فاکس، اینترنت و غیره نبوده است، افکار آینده‌گان خیلی پرشتاب همسو با قدرت جدید و داده‌های تاریخی آنها میشده است و بر همین اساس است که تاریخهای تازی و مهاجم در طول هزاره‌ها، هویت اصلی و راستین و نوشته‌ها و تاریخ و خط‌دانش آریایی را از میان برده‌اند ولی خوشبختانه آثار تمدن و باستان که بزیر حاکها دفن شده است و در پی کاوش پژوهشگران از زیر تپه‌ها و دشتها و خرابه‌ها کشف میشود، که حاکی از تمدن و فرهنگ هزاران هزار ساله این مردم دلیر و دانشمند است! و بدون شک از این پس میباشد در هویت کاوشگران مناطق حساس دقت کافی بعمل آید تا مغرضان نتوانند

در ترسیم و نگارش کشفیات، داده‌های دینی و قومی و نژادی خود را دخیل کنند).

نخستین جاندار در ایران بروایت اوستا

با کاوش‌های باستانشناسی و بويژه تلاش‌های «هانری گریشمن» باستانشناس پرجسته فرانسوی، پی‌می‌بریم که «نخستین خشکی در کره زمین، در ایران و در کویر لوت بود است.» (تاریخ ایران: رومن گیرشمن)

یعنی بدون تعارف و رو در بایستی به گفته خود غربیان، آغاز حیات بر روی زمین از ایران است!

در پی جدایی زمین از خورشید و فراز و نشیبهای بسیار، آب تمامی پوسته زمین را در برگرفته بود.. در پی بارش‌های فراوان و جاری شدن رودهای بسیار و گذشت میلیونها سال ... بخشی از زمین تھی شدو چون غنچه‌ای از شاخص‌ساز زمین سر برآورد، همزمان با پدیدار شدن خاک و خشکی، نخستین موجود که نر و ماده را با هم داشت از زمین سربر آورد!

این دو موجود گیاه‌گونه که به ریواسی می‌ماند یک ساقه و پانزده برگ داشت و این دو همسان و همراه و بهم چسبیده چنان بالا آمدند که و به یکدیگر شبیه می‌شوند!

آنچنان بهم پیوسته و همبالا بودند که نر و مادگی آنان پیدا نبود! گویی ریواسی بلند می‌شد و از دو سر برخوردار می‌شد! این دو را در فرهنگ آریایی «مشی» و «مشیانه» مینامند که نخستین جانداران زمین هستند و به گفته‌ای همان «آدم و حوای» که از پی آمیزش فرهنگ آریا با فرهنگ سامی در هنگام کورش دوم جای این (مشی و مشیانه) را گرفته و تاریخ بینهایت هزاره‌های پیدایش را به پنجهزار سال آنهم مردماتی صحرانشین و همیشه خدمتکار محدود نمودند!

در فرهنگ آریایی (مشیانه) «حوا» گول «مار» را نمی‌خورد و «ابلیس» در آفرینش پرورده‌گار «موش» نمیدواند و در کمین نمینشیند تا انسانها را از راه بدر نموده و اورا در آتش قهر و جهنم خداوند بسوزاند....!

در فرهنگ آریایی مشی و مشیانه، خداوندان زمین هستد که برای گسترش عشق و مهر و دوستی و پیروزی از پندار و گفتار وکردار نیک بر چهره و قدرت و شکوه اهورایی آفریده شده اند.

بی شک جنگ و نبردی هم بر ر روی زمین برای ماندن ویا بهتر ماندن در پی آمدن آفریده های دیگر، نمایان می شود مشی و مشیانه و دیگر آفریدگان نیکی و راستی و درستی که خودنیز هریک آفریننده ای هستند، با دیگر آفریده ها و قدرتها که ناپاکیها و پلییدیها و نیرنگها و کجر ویها خشونت می باشند در نبرد و ستیزند!

ستیزه دائم نیکی با بدی در اوستا

اراده آزاد انسان در عمل و نیکخواهی اهورا مزدا در برابر بدخواهی اهربیمن

در اندیشه اوستایی اهربیمن نه رقیب اهورا مزدا است و نه کارشکن و موشدوان در برنامه های او!

در نگاه اوستا، جهان بر اساس دو پدیده دو اندیشه و تفکر پایه نهاده شده است و هر انسانی این دو پدیده را با هم در خود دارد! نیکی و بدی! پاکی و ناپاکی! راستی و نادرستی! و بالاخره اهورایی و اهربیمنی! فعال نمودن هریک از این دو نیرو و پدیده نهفته در انسان بدست و اراده و توان خود اوست! همان انسان است که چون بر چهره و توان و روان اهورایی آفریده شده است، میتواند اهربیمن درون خویش را نابود کند! البته نابودی همیشگی نیست و چون ماری هر لحظه بیم آن میروند که سر بیرون کند و نیش خود را به مهر و مرام اهورایی انسان وارد سازد! هیچ انسانی قادر نیست برای همیشه اهربیمن درون خویش را از بین ببرد بلکه هر از چندی میتواند اورا مهار نماید! در این تلاش میتوان از اهورامزدا تقاضای کمک روانی کرده تا اراده را پولادین و قوی سازد! اما آغاز و انجام کار بدست خود انسان است! همچنانکه اهربیمن را حرجی بر انجام وظیفه اش (ناپاکی، بدی، نادرستی، تباہی...) نیست، اهورامزدای نهفته در انسان نیز پاسخگوی گرایشهاي ناپاک وي نیست.. این استقلال اراده و عمل انسان در رابطه با آزادی اعطاشده از سوی

اهoramzدایکی از پایه های فلسفه اوستایی است که در ادیان و فرقه های دیگر نیز نفوذ نموده است.

زمین که از خورشید جدا شده بود، ناخوداگاه زمینیان را هم بسوی خورشید و مهر میکشاند. بدین رو از روزگاران کهن، نه تنها تمامی پیامبران به فراز قله های کوهها پناه می برده اند (چون انسانهای نخستین ماقبل تاریخ که در آنجا ها زندگی می کرده اند) بلکه انسان نیز همواره در هنگامه نیایشهای خود دستان و سرش را بسوی آسمان (خورشید) بلند میکرده و میکند! و همین انرژی کنونی و دیروز خورشید است که به انسان امکان و توان زیست برروی زمین را داده است.

برهمنیان اساس، نخستین راهبر و پیامبر آریاییان از کوه فرود میآید و نامش میتر است، اما مردم اورا مهر و فرستاده ای از سوی خورشید میدانند بویژه آنکه او زمینهایشان را (با قربانی نمودن گاو نر= کودسازی!) حاصلخیز میکند و عشق و درستی و مهر را در دلهایشان میکارد.

پس از میترا دامداری و کشاورزی بشر رونق میگیرد. پس میترآ آموزگار کشت و کشاورزی انسان است و وی پاسخور ورود انسان به مرحله نوینی از تمدن است.

پس از میترا فردی که قلبی چون زر دارد و تشی از آتش و نور و روشنایی را در اندیشه دارد، درخش راهنمایی و خردورزی برای مردم را بلند میکند که وی را «زرتشت» مینامند! زرتشت با گاتاها و یا گاهان خود هم سروdon و چکامه را به انسان آریایی میآموزد و هم دامداری و بهرهوری بهین را از دامها!

جالب اینکه دیگر پیامبران سامی و تازی نیز با تقلید از زرتشت، در پی گله داری به پیامبری رسیده اند! اما شترچرانی زرتشت (که برخی آنرا نمی پذیرند) حاکی از گذر انسان به مرحله نوینی از تمدن و شناخت و آموزش و آبین است!

هر چند برخی تاریخ زرتشت را دوهزار و دویست سال پیش از زایش مسیح میدانند، اما اگر واقعاً هم پیامبری آریایی بدین نام و در آن هنگام پدید آمده است، نخستین زرتشت نبوده است!!

زیرا خواهیم دید که نام زرتشت در هزاران هزار سال پیش از سقراط و افلاطون در میان خردمندان رایج و افکارش شناخته شده بوده است! یعنی نخستین زرتشت را هزاران هزار سال عمر است!

نخستین زرتشت

ششهزار سال پیش از افلاطون

تاکنون پژوهشگران برای آغاز پیدایش زرتشت نتوانسته‌اند تاریخی ثابت و درست ارائه دهند که البته این مسئله بی‌رابطه با آنچه گفته شد که فاتحان همواره با نوشتن تاریخ خودشان، تاریخ شکست‌خورده‌گان را دیگر می‌کنند، نیست!

از همه مهمتر با اینکه برای غرب همواره تاریخ‌نگاری یونان، اصلی‌ترین سند و پشتونه پژوهشی بوده است، اما با بررسی تاریخ مشاهده می‌شود که همین غربیان هم پیدایش زرتشت را براسای تاریخ یونان محاسبه نکرده‌اند.

با استناد به تاریخ یونان «پیدایش زرتشت یکم» از هفته‌زار سال پیش هم فراتر می‌رود (زرتشت یکم به این خاطر! که در همین نوشته درخواهیم یافت که زرتشتهای بسیاری در تاریخ وجود داشته است) قدیمی‌ترین سند بر این مدعای نوشتۀ‌ای است در حاشیه «کتاب اکبیاس افلاطون» که در آنجا آمده است:

«زرتشت در حدود شاهزاده هزار سال پیش از افلاطون زندگی می‌کرده است... و دانش جهانی خود را از روان نیکویی و بی‌نش وala فراگرفت،»

«پلینی Pellini نیز نوشه است که ارسسطو و او دو خوس هم بر این باور بوده اند که زرتشت شاهزاده هزار سال پیش از افلاطون زندگی می‌کرده است.

اندیشه و تفکر زرتشت از هزاران سال پیش در فرهنگ و تمدن یونان تاثیر بسزایی داشته است و یکی از عوامل اصلی گریز از توحش یونانیان، آشنایی با تفکر و اندیشه زرتشت بوده است.

افلاطون در کتاب «اس بایدیز» از قول ارسطو شیوه‌های آموزش و پرورش ایران را می‌ستاید که آریاییان از چهارده سالگی فرزندان خود را به دانش پنهانی زرتشت آشنا می‌کرده‌اند. ارسطو، مغان را شاگردان زرتشت میداند و در کتاب «دیالوگ» مینویسد که مغان به مراتب قدیمیتر از مصریانند، آنان به دو اصل روان نیک و روان بد باور دارند. «با بودن این همه قراین، در اینکه سقراط و افلاطون با فلسفه زرتشت آشنایی داشته‌اند تردید نمی‌شود کرد بویژه با شباهت زیادی که بین جهان فروهری منوگ زرتشت و جهان ایده افلاطون (و مدینه فاضله) وجود دارد.» (ایران از آغاز تا اسلام: رومان گریشمن- ترجمه: محمد معین. شرکت انتشارات علمی و فرهنگی چاپ تهران 1350 خورشیدی برابر با 6993 آریایی میتراپی)

در رابطه با قدمت فراتر از هفت‌هزار سالگی زرتشت ادخوس Eudoxus کلدانی که در سده چهارم پیش از زایش مسیح می‌زیسته است و با فلسفه زرتشت کاملاً آشنا بوده و از دوستانه و همکران افلاطون بوده است، نیز برهمنی باور است که خردمند و پیامبر آریایی شش‌هزار سال پیش از افلاطون می‌زیسته است.

دانشمندان نامدار یونان با دین و فلسفه زرتشت آشنا بوده‌اند و درباره آن سخن گفته‌اند. قدیمیترین سند موجود، نوشته‌ای در حاشیه کتاب الکبیادس افلاطون است که برگردان آن به فارسی چنین است: «گفته شده است که زرتشت در حدود شش‌هزار سال پیش از افلاطون می‌زیسته است، گروهی اورا یونانی و برخی از ملت‌ماوراء دریایی بزرگ میدانند. زرتشت دانش جهانی خود را از روان نیکویی، یعنی از بینش والا آموخت. ترجمه نام زرتشت به یونانی، استروپیوتیس یعنی ستاره پرست است.»

در تجربه و تحلیل این شرح، گایگر از دانشمندان متاخر مینویسد: «همه مطلب این حاشیه نویسی جز آنچه که مریبوط به احتمال یونانی بودن زرتشت است، درست و مورد تایید سایر نویسنده‌گان نیز هست. مثلاً پلینی نوشته است که ارسطو و ادخدوس باور داشتند که زرتشت شش‌هزار سال پیش از افلاطون می‌زیسته است.»

اflaton، زرتشت را يك جا پسر اورمزد و جاي ديجر خدمتگزار اورمزد ميداند.

(اینگونه نگرش، یعنی فرزند خدا دانستن زرتشت - پسر اورمزد- بعدها به مسیحیت و علی‌اللهی ها سرایت نمود که مسیح را فرزند خدا و امام علی را خود خدا دانستد). افلاطون در کتاب السی پایدیز از قول سقراط، رازهای آموزش و پرورش ایران را می‌ستاید که فرزندان درباری را از چهارده سالگی به دانش پنهانی زرتشت آشنا میکردند. ارسسطو هم مغان (دانان) را شاگردان زرتشت میداند و در کتاب دیالوگ مینویسد: «مغان ایران کهنتر از مصریانند. آنها به دو اصل باور دارند، روح خوبی و روح بدی که نخستین آن زیوس ی ارماس (اورمزد) و دومی را اریمانوس یا هادسن (اهریمن) مینامند.»

«از شاگردان پرودیکوس، همسفر سقراط یاد شده است که آنها نسخه ای از آموزش‌های زرتشت را در دسترس داشته‌اند.»

با بودن این همه قراین در آشنایی سقراط و افلاطون با فلسفه زرتشت تردید نمی‌شود کرد بویژه با شباهت زیادی که بین جهان فروهری مگ زرتشت و جهان ایده افلاطون وجود دارد. بنا به یک نظریه فرهوشی همه موجودات از نخستین روز در عالم مثل بوده و سپس قالب مادی گ اتی GAETY بخود گرفته‌اند. و قالب مادی چیزی جز صورت فلکی فره وشی نیست. شگفت آور است که غربیان در باره تاثیر فلسفه زرتشت روی فلسفه یونان بر اشارات زودگذر بسته کرده‌اند و هنوز پژوهش لازم در باره آن نشده است. او دخوس کلانی که در سده چهارم پیش از زایش مسیح در قلمرو ایران میزیسته و با زرتشت و فلسفه او آشنایی کامل داشته و خود از دوستان نزدیک افلاطون بوده است. زمان زرتشت را ششهزار سال پیش از افلاطون ذکر می‌کند.

خانتوس لیدایی هم که در سده پنجم پیش از زایش مسیح (همزمان با اردشیر یکم هخامنشی) میزیسته و رساله‌ای در باره زرتشت نوشته، تاریخ زرتشت را ششهزار سال پیش از یورش خشایارشاه به یونان ذکر می‌کند. با توجه به اینکه تاریخ یورش خشایارشاه به یونان چهارصد و هشتاد سال پیش از زایش مسیح

بوده است تاریخ داده شده خانتوس به ششهزار و چهارصدو هشتاد پیش از میلاد بالغ میشود.

پلینوس از قول ارسطو تاریخ زرتشت را ششهزار سال پیش از افلاطون میداند و با توجه به اینکه افلاطون در حدود سیصد و چهل و هفت سال پیش از زایش مسیح در گذشته، تاریخ زرتشت به چیزی نزدیک به ششهزار و چهارصدو ده سال پیش از زایش مسیح میرسد.

هرمیپوس که در سده سوم پیش از زایش مسیح زندگی میکرده تاریخ زرتشت را به هفتهزار سال پیش از مسیح میرساند.

هرمودوروس زمان زرتشت را پنجهزار سال پیش از جنگ تروی ذکر میکند که ششهزار و صد سال پیش از زایش مسیح میشود.

دیوجنس لاریتوس که در آغاز سده سوم پس از زایش مسیح زندگی میکرده تاریخ زرتشت را هفتهزار سال پیش از زایش مسیح ذکر کرده است.

پرتارک تاریخ نگار نامدار هم که از 46 تا 125 پس از زایش مسیح میزیسته تاریخ زرتشت را هفت هزار سال پیش از زایش مسیح میداند.

فهرست نوشهای کلاسیک از این بیشتر است. سخن در این است که با این همه اقوال معتبر چرا عده زیادی از دانشمندان متاخر، تاریخ کلاسیک را کنار گذشته و به دنبال تاریخ سنتی که جعلی و تقلیبی است رفته‌اند؟

یکی از دلایل آنان این بوده است که تاریخ کلاسیک زمان زرتشت را به دوران سنگ (عصر حجر) عقب میبرد و مردمان آن دوران، بدوي و خانه بدoush، از راه شکار گردآوري میوه جنگل و ریشه نبات زندگی میکرده اند و هنوز به مرحله روستانشینی و کشاورزی وارد نشده بودند. در حالیکه گاتهای زرتشت نشان میدهد که در زمان زرتشت مردم شهر نشین بوده اند و در آن کشاورزی فزون ستوده شده است.

حفاریهای سالهای اخیر نشان داده است که نخستین نظریه دانشمندان در باره آغاز زمان شهرنشینی مبنی بر نظریه‌ای اشتباه بوده است! حفاریهای پنجاه سال اخیر نادرست بودن الگوهای پیشین را در باره مسیر احتمالی تمدن در جهان، پیش از اختراع خط نشان میدهد.

پاستاشناس مری رستگاست دركتابي که تحت عنوان: *افلاطون*، دوران پیش از تاریخ از پنجهزار تا ده هزار سال پیش از زایش مسیح در اسطوره و پاستاشناسی نوشته و در سال 1896 چاپ کرده، مینویسد: « حفاریهای تازه، مدل قیمتی سیرتمدن و فرهنگ را که بر اساس نظریه‌های کنت، داروین و گردن چایلدر فراهم شده بود برهم زده است. تاکنون گمان میرفت مردمی که بین پنج تا سی و پنجهزار سال پیش از زایش مسیح میزیستند، وحشی، خانه بدش و همیشه از جایی دیگر در حرکت بودند. حد بالای تمدن آنان، شکار حیوانات، گردآوری میوه های جنگلی و ریشه درختان برای خوردن و زیستن بود. به گمان انها زراعت تنها پنجهزار سال پیش از زایش مسیح آغاز شد.»

مری رستگاست میگوید که: « در قبولاندن این نظریه در باره آغاز تمدن، گردن چایلدر که خود پاستاشناس است، سهمی به سزا داشته است. چایلدر که کمونیست بوده است، معتقد بود که تغییر روش زندگی مردم و سیرتمدن، تنها مولود علی اقتصادی است و سیر تمدن نیز بگونه خطی، صورت گرفته است. او مدعی بودکه تحول از شکارچی‌گری و خانه بدشی به زراعت و شهرنشینی در آخرین بخش عصر حجر صورت گرفته است و آنر انقلاب اخر عصر حجر خوانده است.»

مری رستگاست میگوید: « حفریات جدید نشان میدهد که از ده هزار سال پیش از زایش عیسی مسیح در نقاطی از جهان از جمله منطقه آسیای مرکزی (روسیه) آسیای نزدیک (ایران و افغانستان) آسیای میانه (فلسطین و عراق) اروپای جنوبی (ترکیه) و جنوب‌غربی اروپا (اسپانیا) شهرنشینی و زراعت وجود داشته است. تزینات داخل غارهای مربوط به تمدن ماکدالس در جنوب‌غربی اروپا به دوازده تا پانزده هزار سال پیش

از مسیح برمیگردد. خرابه‌های قصری در فلسطین و کتل هویوک در آناتولی (ترکیه کنونی) مربوط به ده تا هفت‌هزار سال پیش از مسیح می‌شود. حفاریهای آسیای مرکزی و نزدیک (که ایران، افغانستان، تاجیکستان و خوارزم جزو آن است و زادگاه زرتشت هم در آن محدوده است) مربوط به یازده تا ده هزار سال پیش از زایش مسیح است. حفاریهای آناتولی تمدن هفت‌هزار سال پیش از زایش مسیح را نشان میدهد و دلالت دارد که مردم آن دیار علاوه بر شهرنشینی، هنر معماری جالبی هم داشته‌اند. همچنین حفاریهای منطقه ایران، افغانستان و آسیای مرکزی، حکایت از شهرنشینی مردم این مناطق در یازده تا ده هزار سال پیش از زایش مسیح می‌کند. (یعنی پیش از عصر یخ که در حدود ده هزار سال پیش از زایش مسیح معین شده است). ایرانیان در آن دوران، حیوانات را اهلی کرده بودند و به کار زراعت مپرداختند. از روی شباهتها بین طرحها و ظروف کشف شده، حدس زده می‌شود که در اوایل هزاره ششم پیش از مسیح، مهاجرت گروهی ساکنین آسیای نزدیک به جنوب شرقی اروپا صورت گرفته باشد. درنتیجه این کشفیات مری رستگاست مدعاست که تحول یا انقلابی را که گردن چایلدر به پنج‌هزار سال پیش از زایش مسیح نسبت داده واقعًا در نقاط مختلف آسیا و اروپا از پانزده هزار سال پیش از زایش مسیح آغاز شده بوده است، همچنین برخلاف نظریه چایلدر علت آن تحول (تبديل خانه بدوشی به شهرنشینی و جنگل و کوه گردی به سکونت در یک محل و اشغال به زراعت تنها عوامل اقتصادی نبوده است).

مری رستگاست درمورد ایران و زمان زرتشت می‌گوید: «با آنکه پژوهش‌های باستانشناسی در ایران ناتمام است، ولی از آن چه تاکنون بدست آمده روشن است که در شرق رشته کوه‌های زاگرس، در مرااغه (شمال فلات ایران) در سنگ چخماق (گرگان) در تپه گبرستان، در حاجی فیروز (نزدیک دریاچه ارومیه)، در توگلک تپه (آسیای مرکزی) دست کم بین پنج تا شصت‌هزار سال پیش از مسیح شهرنشینی (ده نشینی)، مزرعه داری و کشاورزی معمول بوده است و گمان ابتدایی و وحشی بودن مردم این سرزمینها در آن زمان اشتباه محض است. در این نقاط خرابه‌هایی از خانه‌های خشتی، کوره‌های خشت‌پزی،

ظروف مختلف از جمله، کاسه و کوزه و وسایل کشاورزی مانند داس، چاقوی استخوانی، سندل دوطرفه، دانه‌های غلات وجود، کارهای تزیینی چون دستبند و کوزه‌های مقعر به رنگ قرمز پیدا شده است که همه نشانه شهر نشینی، کشاورزی و تمدن است.»

مری رستگاست میخواهد نشان دهد که: «۱- این ادعا در ششهزار سال پیش از مسیح، مردم خانه بدoush بودند و هنوز شهرنشینی آغاز نشده بوده است نادرست است. ۲- بشر در آن هنگام وارد دوره فلز یا برنز شده بوده است. ۳- بعضی از ظروف بدست آمده از زیر خاک، نشان میدهد که احياناً در آن زمان دین زرتشت ظهرور کرده بوده است. از جمله آن ظروف هاون کوچک و دسته هاونی است که بوسیله آن هوما را میکوبیدند و گرzi با سرآهو که روحانیون زرتشتی بکار میبردند.» نویسنده نتیجه میگیرد که تاریخ کلاسیک یونان مستندتر از تاریخ سنتی زمان ساسانی است و تاریخ شفاهی آن را تایید میکند.»

دین زرتشت یک انقلاب فکری، اجتماعی و مادی در سرزمین ایران بزرگ بوجود آورد که بر اثر آن مردم خدای پندراری را کنار گذاشتند، زندگی خانه بدoushی را ترک کردند و به شهرنشینی، سازندگی، کار، کوشش و همکاری روی آورdenد.

در اینکه دین زرتشت در عصر فلز یا برنز پدیده آمده، تردیدی نیست. زیرا در گاتها، واژه اگا بمعنای فلز یا برنز است. اختلاف بر سر آغاز دوران برنز است. از جمله کسانیکه تاریخ ششهزار سال را تایید کرده‌اند، بهرام پاتاوالا دانشمند پارسی است که روی محاسبات نجومی تاریخ زرتشت را ششهزار و سیصد و دوازده سال پیش از مسیح میداند. فیروز اذرگشسب هم این تاریخ را تایید میکند. شاپور کاووس جی و پروفسور شهریار جی داداباهاي بهارجه، تاریخي بین چهار هزار و ششهزار سال بدست میدهد.» (فلسفه زرتشت: فرهنگ مهر)

چرا عمر زرتشت هم کم شد؟

از اینگونه تاریخ نگاری یونانیان که بسیار کهن و معتبر است که بگذرم، اسناد دیگری که نشات یافته از آمیزش تاریخ سامی با تاریخ آریایی (پس از فتح بابل و آزادی قوم یهود بدست کوروش) و تاریخ تازیان (در پی حمله به ایران و از میان بردن تمامی کتابخانه‌ها) است. تاریخ پیدایش زرتشت را خیلی نزدیکتر به زایش مسیح نشان میدهد که اصلاً درست نمیباشد. و بر اثر تکرار مکرات توسط کسانیکه تحت تاثیر تاریخ نویسی فاتحان تازه (سامی و تازی) بوده‌اند، آنرا به دوهزار سال پیش از زایش ربط داده‌اند...

«بیرونی مینویسد که خوارزمیان زمان آمدن سیاوش پسر کیاوس به خوارزم و فرماتراوی در آسیای مرکزی را آغاز تاریخ ملی خود قرار دادند. این اقدام هشتصد و هشتادو هشت سال پیش از هجوم وحشیانه اسکندر به ایران. یعنی یکهزار و دویست سال پیش از مسیح بود و از آنجا که بین سیاوش و زرتشت بر اساس نوشته شاهنامه، چهار نسل فاصله بوده است، پس دین زرتشت در یکهزار و هشتاد سال بیش از زایش مسیح پدید آمده است...»

جلال الدین آشتیانی پیدایش زرتشت را بین یکهزار و چهار صد سال تا یکهزار و هفتصد سال پیش از زایش مسیح میداند.

ذبیح بهروز پیدایش زرتشت را یکهزار و هفتصد و پنجاه و پنج سال پیش از زایش مسیح و دکتر علی اکبر جعفری هم تقریباً همین تاریخ را می‌پذیرد.

(اما خوشبختانه در نسبت و دیداری که در کنگره هلند اکتبر سال 1997 با دکتر جعفری داشتم ایشان نه تنها تاریخ پیدایش زرتشت، ششهزار سال پیش از افلاطون را پذیرفت که در تایید سخنان من از جای برخواسته و همین قدمت تاریخ اوستا و زرتشت را کاملاً شرح داد. این اقدام دکتر علی اکبر جعفری تاثیر بسیار نیکویی پر من نهاد که پیرمرد خردمندی پس از سالها تحقیق و پژوهش از چهار چوب تاریخی که استاد ذبیح بهروز

برای زرتشت، شتابان خلق نموده است بیرون آمده و قدمت هفت هشتهزار ساله خردمند آریایی- زرتشت - را تایید بنماید.

مسعودی با نظر بیرونی موافق بوده و زرتشت را به هزار و اندي پيش از زايش مسيح نسبت ميدهد كه همه اين تاريخها در رابطه با پيدايش زرتشت يك نادرست ميپاشد. از جمله مسئله اي كه برخى را به خطابerde است، موضوع شاگرد زرتشت بودن فیثاغورث است!

پروفیروس Prophyrius که در زمان ساسانیان و سده سوم پس از زایش مسیح میزیسته است، مینویسد: «فیثاغورث یونانی در سده ششم پیش از زایش مسیح زندگی میکرده و شاگرد زرتشت بوده است.»

بدون شك زرتشتي که استاد فیثاغورث بوده است خردمندي بوده است در راستاي اندشه اوستاكه نام زرتشت را برای خود برگزيرde است. سنتي که تابه امروز رايچ است و انسانها نام خردمندان و بزرگان تاریخ را بر فرزندان خود مینهند و شکوفایي این نامها، نام خردمند اصلی و پیشین را کمنگتر مینماید... اما نمیتواند آن را نفي و محظوظ نماید...

هرچند غربیان تاریخ کهن زرتشت که به نوشته یونانیان به پيش از هفت هزار سال میرسد را فراموش کرده و آنرا چندهزار سال جوانتر نموده اند، اما خردمندان بسیاری در غرب به هزار و يك زبان از عشق اهورایی خود، در رابطه با آیین راستی که رهبران خردمند بسیاری بنام زرتشت داشته است، سخن گفته‌اند:

نیچه فلسفه خودرا بنام زرتشت نوشته است.

ریچارد شتراوس یکی از سمعونیهای معروف خود را به نام زرتشت ساخته است.

ولتر و دیدرو نیز با بهره‌وری از اندیشه زرتشت با کلیسا به مبارزه پرداختند.

تاریخ ششصد تا هزار و اندي پيش از زایش مسیح که به تاریخ سنتي مشهور است توسط بسیاری از دانشمندان رد شده است که البته آن دسته از علماء و پژوهشگرانی که به آن استناد كرده اند هرچند در زمینه های دیگر علمی بسیار توانمند و دانا

بوده اند اما در رابطه با تاریخ اصیل و درست پیدایش زرتشت یکم که حداقل بین سه تا شش هزار سال پیش زایش مسیح بوده است، دچار اشتباه شده‌اند و شاید هم به منابع کهن دسترسی نداشته‌اند.

با این نظریه چند هزار سالگی زرتشت (پیش از زایش) اساتیدی چون ابراهیم پورداوود، شاپور کاووس، مری بویس، گلدیز، ادوارد مایر، کریستین سن، بارتولمه، فریدون جنیدی، زنده یاد دکتر کورش آریامنش، زنده یاد پروفسور سیف الدین محمد عاصمی اف (که این دو فرهیخته گرانمایه در همین مسیر سربلندی آریایی یکی پس از دیگری جان باختند). و بدون شک خودم! (سیاوش اوستا) و چنانچه شرح داده شد بتازگی استاد علی اکبر جعفری، موافق بوده و هستند.

بنظر من یکی از دلایل این سوءتفاهم تاریخی، یعنی لااقل دلیل دوم (دلیل نخست تاریخهای مهاجم است که مایل به برتر نشان دادن خود بوده اند حتی از نظر قدمت تاریخی) شاید وجود زرتشتهای بسیاری در تاریخ بوده است. زیرا چنانچه در آیین این خردمند آریایی آمده است، هر صد سال و یا هر هزار سال، فردی از شجره فکری زرتشت برای تداوم راه او و تبلیغ نیکی و پاکی و سروری آریایی قیام می‌کند و چه بسا که دهها سو شیانت در طول تاریخ بنام زرتشت و در تداوم راه او در صحنه سیاسی اجتماعی پدید آمده‌اند و همان نام نیک زرتشت را برای خود برگزیده‌اند، چنانچه در طول تاریخ تابه امروز یهودیان و مسیحیان و مسلمانان فرزندان خود را بنام موسی، عیسی و محمد خوانده‌اند..

پس میتوان مدعی شد که افراد بسیاری در طول تاریخ درفش آیین راستی، نیکی و اوستایی را بنام زرتشت بلند نموده‌اند و همان نام را نیز بر روی خود و فرزندان خود نهاده‌اند تا جاودانگی اولین اسطوره خردمند آریایی را نشان دهند. چنانچه امروز هزاران هزار انسان نام محمد و عیسی و موسی و میترا را برخود و فرزندانشان نهاده‌اند. البته همین تفکر آریایی، احیاء پیامبر در هزاره‌ها، به ادیان سامي هم سراحت نمود، چنانچه

یهودیان همواره چشم براه یک نجات دهنده بوده‌اند و مشخصاً کورش را در تورات مسیح میدادند!

عیسی فرزند مریم هم خود را مسیح یهودیان دانسته و گفته است که برای نجات و بهزیستی آنها آمده است و این تفکر نجات دهنده با پذیرش زنده بودن جاودان عیسی، در مسیحیت هم باقی ماند.

البته مسیح با شعارهای انقلابی خود و نفی قربانی گویند و مداوای پزشکی بیماران، ضربه‌های شدیدی به اقتصاد گله‌داری کلیمیان و کاهنهای بزرگ معابد زد که هم معلم و هم پزشک و هم داور قوم سامی بودند، و این مسئله موجب شد تا آیین مسیح مورد پذیرش و تایید آنان قرار نگیرد.

اسلام که بیشتر برنامه‌ها و آیینش به اوستا و زرتشت نزدیک است، آیین بهی را به رسمیت شناخته و زرتشیان همواره بدون هیچگونه مشکلی در قلب مسلمانان زندگی نموده اند. البته از هنگامی که پیامبر اسلام در مدینه مستقر می‌شود بسیاری از قوانین یهودیت را نیز اقتباس می‌کند.

برخی مسایل را که افرادی چون شهرستانی در الملل و النحل خواسته‌اند وارد تفکر آیین راستی بدانند مورد تایید تاریخ حقیقی نیست. از جمله موضوع وحی می‌باشد. شهرستانی مینویسد:

« دین زرتشتی به وحی اعتقاد داشت و مانند مذاهب یهود و مسیح و اسلام، دین یکتاپرستی است. » (الملل و النحل: شهرستانی)

در صورتیکه در هیچ کجا گاتهای اوستا، سراغ نداریم که سخنی از وحی میان اهورامزدا و زرتشت مطرح باشد و بعکس همه جا از اندیشه و خردپاک یاد شده است و اینکه او نیز با خرد همگام بوده است.

نخستین انشعاب فقهی و فکری که در تفکر اسلامی با استناد به آیین زرتشت پدید آمد، مکتب معتزله بود، این مکتب که در سده یکم هجری در عراق بوجود آمد و تکیه بر اندیشه و خرد داشت، شدیداً از آیین زرتشت سرچشمه گرفته بود و تلاش می‌کرد تا اسلامی نزدیک به آیین راستی را تبلیغ کند. در برابر

معتزله اشعریها قرار داشتند که بسیار متعصب و بنیادگرا بوده و برآین تازی سامی پافشاری می نمودند. (شرحی کامل از این دو مکتب در کتاب دینداری و خردگرایی بهمین قلم آورده‌ایم.)

جز سرداران دلیری چون بابک خرمدین که با شمشیر وارد میدان شده بودند، فلاسفه بزرگ دیگری هم بودند که سر بر آن داشتند تا بگونه‌ای شعله‌های آیین راستی را در میان عقیده سامیان و تازیان پرا فروزند، از آن جمله پایه‌گذار مکتب اشراق، شهاب‌الدین سهروردی فیلسوف بزرگ سده دوازدهم پس از زایش مسیح است و نیز عین القضاط و ملاصدرا نیز گام برهمین راه اشراق و راستی و نیروپذیری از خورشید و خرد نهادند. بزرگان دیگری چون مولانا و حافظ و خیام و حتی ابوعلی سینا نیز به اندیشه کهن آریایی بعنوان اندیشه خردمند و برتر باور داشتندو برهمین اساس اکثر نوشه‌های جوانی خود را از بین برده و چکیده‌ای از بهترینهای خود را که بیانگر تراوشنات دوران خردمندیشان بوده است را به جاودانگی سپرده اند...

در ایران نیز از همان هنگام آغازین یورش تازیان به ایران، مقاومت فکری و مسلحانه آریاییان به شیوه‌های مختلف دنیا و میشد و روشنفکران آریایی همواره در تلاش بودند تا افکار و اندیشه‌های مهر و راستی را بگونه‌ای با اسلام آمیزش دهند. بویژه اینکه نمونه‌های بسیاری از تشابه سروده های پارسی (گاتها) و سروده های پیامبر اسلام به چشم میخورد که در مرحله نخست حرکتش، در مکه از آنها استفاده میکرد و حتی در قرآن با صراحة کامل به این مساله اشاره شده است که :

«پیامبر اسلام معلمی آریایی داشته است.» (سوره نحل آیه (103

زایش خندان زرتشت

زرتشت را می توان عنصر تکامل یافته خردمندان و اندیشمندان دوران خود نامید. وی با بهره‌گیری از آیین و اندیشه‌های کهن آریایی که مجموعه آن را آیین مهر میتوانیم بنامیم، یک همبستگی آریایی درجهت یک همبد جهانی در راستای

پذیرش آیین مهر و راستی درباره کژی و دروغکاری را با تکیه بر اندیشه پویا و خرد پاک پایه نهاد.

وی همچنانکه درهنگام تولد بجای گریستان خندیده بود، تمامی تلاشش برآن بود تا انسانها نیز همواره خندان و خردمند و خداشناس باشند.

از کودکی روحیه پرسشگر داشت بگونه‌ای که پدرش برای او آموزگارانی بزرگ گرفت تا از شر پرسش‌های مداوم زرتشت رهایی یابد.

سازمان زرتشت

درنوجوانی آیین و سازمان راستی را پایه نهاد. نخستین پیوستگان به او همسر و عموزاده‌اش بودند.

پس از چندی شورای مزکت (مه مغ=بزرگواران=خردمندان) را تشکیل داده و پس از آن مزکت (مسجد) و مکان گردشگری و نیایش پیوستگان شد که با آتش، محفل را نور و گرما میبخشیدند.

راهیابی به مزکت چهار شرط داشت:

- 1 خداوند مهربان و راستکار و خردمند را شناختن و نیایشگر او بودن.
- 2 راستکردار بودن.
- 3 اندیشمند بودن.
- 4 آرامش پسند بودن و خوب و خوش زیستن.

زرتشت پس از آنکه توانست گروههای مختلفی را سازمان بدهد، گسترش آیین مهر و راستی را در سراسر سرزمین آریا مد نظر قرارداده و بهترین راه را گفتگو با گشتاب شاه شاهان دانست.

در آن دوران هرقبیله و شهری را شاهی بود و شاهنشاهی که شاه تمامی شاهان بود. در بحثها و گفتگوهای اندیشمندانه و خردمندانه‌ای که دربار گشتاب میان زرتشت و دیگران جریان

یافت پادشاه برتری اندیشه وی را پذیرفته و او را مشاور عالی خود قرار داد.

زرتشت دینی نیافرید، زیرا که دین بمعنای عصیت و عقیده ثابت است، بلکه گسترش دهنده آینینی است که مهر و راستی اساس و پایه آنست و بهمین خاطر است که تابه امروز نامی مشخص برای آینین زرتشت چون دیگر ادیان یهودی، مسیحی و اسلام رایج نشده است و او هرگز مدعی نقش رابط داشتن میان خدا و مردم نبوده و خویش را پیامبر نخواند، بلکه بجای وحی او از خرد نام برده است و بجای پیامبر، اندیشمند و خردمند!

وی پس از آنکه از حمایت گشتناسب برخوردار شد، سازمان مزکت خود را گسترش داده و آموزشگاههایی در سراسر سرزمین آریا بنانهاد، این آموزشگاهها، پایه‌های اولیه و اصلی دانشگاهها گردید و شاگردان اولیه خود را که فرشتوشت- جاماست - مدیو ماه و ایدواستر نام داشتند را بعنوان پیامبران خردگرایی مامور تشکیل آموزشگاهها نمود و پرسش و پاسخ و بحث و گفت و شنود از اصلی ترین برنامه‌های رایج در آموزشگاهها بود.

سازماندهی آموزشگاههای زرتشت روز بروز رو به گسترش بود و زنان در کنار مردان نقش آموزگار و پیامبر را داشتند و چنانچه در فروردین یشت آمده است بیست و هفت زن در سازمان خردمندان زرتشت (در شورای رهبری و آموزش و پرورش) فعالیت داشته‌اند.

نیایش به درگاه اهورامزدا (خداآوند دانا و توانا) را پنج بار در روز بجای می‌آورده‌اند که در ابتدای نیایشها دسته جمعی موزیک نواخته می‌شده است و با جمله بنام خداوند بخشندۀ مهربان نیایشها (نمازها) آغاز می‌شده است.

طرح مسایل و اندیشه‌های تازه و نو نسبت به پیشرفت زمان، یکی از کارهای خردمندان راستکردار بوده است و در همین راستا بوده است که بعد‌ها شعار نیکی در پندار، گفتار و کردار بعنوان سمبول اصلی و ریشه‌ای سازمان خداشناسان خردمند زرتشت شناخته شده است.

در گاتهای تاکید بسیاری بر خودشناسی شده است و حتی
وظیفه‌شناسی از خودشناسی آغاز می‌شود.

وظیفه انسانهای آگاه، مهروزی، راستی و تلاش در جهت
برگرفتن صفات خداوندی و اهورامزدایی بوده است.
انسانها به کافر و مومن تقسیم نمی‌شده‌اند بلکه اهورامزدا را
خدایی بوده و اهريمن را صفاتی دیگر که آدمیان نسبت به کردار
و صفاتشان یا خداگونه بوده‌اند و یا اهريمن صفت.

صفت خداوند در اوستا

در اندیشه زرتشت که تکیه اصلی و کلی و همیشگی به عقل
و خرد بوده است، خداوند و یا اهورامزدا را صفاتی بوده است
از این قرار:

خداوند جان و خرد، دانش، بیانش، دانا، نیکو، توانا، آگاه،
بی‌همتا، یکتا، آغازگر، پایانبخش، بخشاینده، بخشایشگر،
مهربان، دادگستر و ...

و اهريمن که در برابر اهورامزدا و خداوند خردمند قرار
داشته است را صفاتی بوده است از این قرار:

جبار=ستمگر- قهار- چیرهگر و سخت چیره- معذب=
شکنجهگر- مکار=نیرنگباز و ..

خیلی را گمان بر آنست که قدرت خدایی و اهريمنی دو نیرو
و مبدأ مستقل و جدا از هم هستند. برهمین اساس اندیشه
دوگانگی و ثنویت نوعی از همین دید فلسفی در تاریخ بشر
است.

هرچند مانویان و مزدکیان بیش از همه به باور داشتن
دوگانگی و ثنویت مشهورند، اما ریشه‌های این تفکر و اندیشه
را بعضی در آیین زرتشت جسته‌اند.

زرتشت یکم که آفریننده سروده‌های اول اوستا - گاتها
می‌باشد، باور به دو خدایی را ردکرده است هرچند گوهر هستی
را دو دانسته است:

«در آغاز دو گوهر همزاد در اندیشه و گفتار و کردار نیک و بد پدیدار شدند. در این میان نیک اندیشان گوهر راستین را برگزیدند و بداندیشان گوهر دروغین را.» (گاتها)
آین میترا که نخستین اندیشه و تفکر مهرپرستی بوده به مرور زمان تبدیل به خرافه و نیرنگ شد. بر همین اساس وقتی زرتشت یکم حرکت روشنگری خود را شروع کرد و شخصاً در برابر دوگروه موضع گرفته و آن دو گروه را از آن اهربمن دانست:

1- دیوان- جمع دیو بود و دیو در فرهنگ کهن به معنی پروردگار بود که هنوز هم در بیشتر کشورهای اروپا از جمله فرانسه با Dieu دیو یاد میشود. زرتشت تمامی خداوندان پیش از خودرا دیو و جمع آنان را دیوان خواند و به آنها اعلام جنگ داد و بازار دیو و خداوندی آنقدر شلوغ و پلoug شده بود که دهها خدا از تفکر انسانها سردرآورده بودند، خدای بادها، خدای خشکی، خدای آب، خدای مهر و دوستی، خدای خشم، خدای...

2- دروغ پرستان، اینان همان مردمانی بودند که پیرو خدایان اوهمی جادوگران و نیرنگبازان کشته و انواع آنان را پرسش مینمودند و به گفته‌ای متولیان تفکر دینی بودند که مردم را منحرف نموده و در جهل و خرافه نگاه میداشتند..

در گاتها آمده است:

«اینک روان من و چارپایان بارور برآئند تا با دستهای برافراشته نیایش کنیم واز مزدا خواستار شویم:
چنان کند که از دروغپرستان و دیوان به شبانان و پارسایان آسیب و گزندی نرسد.»

در برابر دیو و دروغ که آفریننده بدی، زشتی و ناپاکی است خردمند بزرگ آریایی، خرد پاک، راستی و نیکی در پندار، گفتار و کردار را برای رامش و بخشش، شادی و آسایش مردم تبلیغ میکند.

«ای مزار، بیا منش نیک و بخشایش پایدار و راستی از
کفتار خویش به زردهشت ارزانی دار.»

«ای مزدا، چون من راستی و منش نیک را جاودان نگه
خواهم داشت، تو نیز خرد خویش را به من بیاموز و به زبان
خود بازگوی و مرا آگاه ساز که جهان نخستین چگونه بود،»
(گاتها)

چنانچه بوضوح ملاحظه میشود خردمند آریایی که در شش
یا هفتهزار سال پیش پیام خردگرایی را پخش کرده است، هرگز
از وحی و ارتباط روحانی داشتن با خدا و سخن گفتن با او و
همنشین او بودن چیزی نگفته است و همواره بر دانش و خرد
پاک تکیه داشته است.

استقلال توان اهریمن از اهورامزدا!

نکته دیگری را که زرتشت در گفتن آن صراحة داشته است،
توان و قدرت مستقل اهورامزدا، از اهریمن میباشد. اهریمن که
با صفات بد و زشت شناسایی میشود، عنصر و تفکر و پدیدهای
جدا و بی ارتباط با اهورامزداست. اهورامزدا تمامی صفات و
کارهایش، نیکی، راستی، مهربانی، بخشندگی و بردبازی است
که برای بشر هم بهزیستی، ترقی، شکیبایی، پیشرفت، بردبازی،
گستاخی و دلاوری.. را آرزو نموده و او را به بهترینها تشویق
و ترغیب میکند و هرگز اهورامزدا آفریننده اهریمن نیست تا به
او فرصت و امکان داده باشد برای گمراه کردن مردم و راونه
نمودن آنان به جهنم!!

وبالعكس این اهریمن است که همواره در تلاش است تا انسان
در فقر و جهل، بدختی و بیچارگی، خشم و کینه، مکر و نیرنگ،
عذاب و گمراهی و قصاویت و... بسر برد!

خدای آریایی که نامش اهورا مزدا و یا مزدا و یا هردو و
پروردگار و غیره میباشد، به فکر بازی با انسان نیست تا او را
گمراه کند و در رنج و ندانی بیسندارد و در پایان هم وی را در
آتش خشم خود بسوزاند! و یا با خاطر ارتکاب جرم و گناه یک یا

چندنفر، شهری را ویران سازد و مردمانی را نایبود کند و با برای آزمودن کسی، هزار ویک چاه و چاله بکند و عذابهایی را فراهم آورد...

آزادی اندیشه در آئین اوستا

در آئین اوستا هیچ اجباری برای پذیرش اندیشه، کیش و آئین خاصی نیست و انسانها آزادند تا براساس اندیشه‌ها و داده‌های علمی خود هرکیش و آئینی را برگزینند یکی از گفتار اوستا که ترجمه آن به عربی در قرآن آیه ۱۸ سوره ۳۹ نیز آمده است این است:

ای مردم بهترین سخنان را با هوشمندی بشنوید و با اندیشه روشن و ژرف و آینده نگری آنرا بررسی کنید و هر مرد و زن بهترین و نیکوترين راه برگزینید.(گاتاها)

نیایش‌های اوستایی

نیایش به درگاه یزدان پاک و اهورامزدای بزرگ برای آسایش تن و روان و نیروگرفتن انسان کاری نیکو و ستوده است. هرچند در آئین زرتشت پنج گاه منظم برای نیایش در نظر گرفته شده است ولی در آئین بهی و آئین مهر و اوستا و بویژه در این هنگامه زیست بشر که سراپا اسیر زندگی ماشینی شده است انجام نیایشها در هنگامه‌های در نظر گرفته شده بازدارنده انسان است از تلاش روزمره، بدین رو در هر کجا و در هر هنگامه و هر شرایطی که بتوانیم نیایش‌های اهورایی خود را بجای آوریم.

ما به خداوند باور داریم

نکته‌ای که شایان یادآوری است اینکه هرچند ما خردگرا و لانیک هستیم اما بوجود قدرت و نیرویی فراتر از انسان در هستی باور داریم این نیرو را هرچه میتوان نامید: خدا، یزدان، اهورامزدا، پرورده‌گار و... بدین رو نیایش پرورده‌گار نه برای پاداشت و دهش خداوند بلکه برای باور داشتن و پذیرفتن وجود معمار بزرگ هستی است چون خورشید که وقتی به انسان و زمین و

هستی حیات میدهد باید سپاسمندش بود و این سپاسگزاری در تقویت نیرو واراده انسان اثر مثبت و آفریننده و پویایی میگذارد ...

برای آغاز نمودن هرکار و گام نهادن بر هر راهی سخن نخست اینست:

بنام خداوند بخشنده مهربان را بزبان میآوریم (قرآن همین را بعربی ترجمه نموده است و در ابتدای تمامی سوره‌ها آورده است واز سویی میتوان گفت که سه خدای، سه دین آدم را هم در همان جمله بسم الله الرحمن الرحيم آورده است . زیرا « الله » خدا و بت بزرگ اعراب بوده و « الرحمن » خدای یهودیان بود و « الرحيم » خدای مسیحیان...)

انجام هرکاری که برای آینده برنامه ریزی شده است را به « مهر یزدان، مهر اهورامزدا» و اگذار میکنیم و هر هنگامه از زندگی، سپاس اورا بجای میآوریم « سپاس یزدان پاک را - سپاس خداوند بزرگ را سپاس اهورامزدا را در برابر هر سختی و دشواری، توانمندی بیپایان اورا بیاد میآوریم و از او با کوشش و تلاش خود یاری میجوییم.

« هیچ توان و نیرویی از نیرو و توان خداوند بزرگ برتر نیست.

اوست تنها یاور و همراه بینوایان و درماندگان و ناتوانان.

« از او یاری میجویم و به او تکیه میکنم.»

« جز او نیرو و نتوانی در جهان نیست تا مرا به نیکی و پاکی رهنمون شود.»

« یاری از او میگیریم که همیشه بوده است، همیشه خواهد بود و ماندگار و جاودان است.»

« سپاس و نیایش او را شاید که مهربان و نیکوکار است و از تمامی آفریده‌های جهان انسان را برتر آفرید و به او نیروی سخن گفتن، اندیشیدن و خردورزی و هوشمندی ارزانی کرد و وی را شهریار دیگر آفریده‌ها قرار داد تا با بدیها و نادرستی‌ها و ناپاکی‌ها پیکار کند.»...

آسوده روزهای سالیانه در آئین اوستا

آسودن یک ماه پس از یکسال زحمت و تلاش، شیوه‌ای کهن و آریایی است.

در آئین کهن ایران علیرغم آسوده روزهایی که مربوط به جشن‌های ماهیانه و آخرین روزهای هفته میشده است و سیزده روز جشن آغاز بهار، در هرسال یکماه نیز برای مرخصی و آسوده روزهای سالیانه در نظر گرفته شده است.

به روز خجسته سرمهرماه
به سربرنها آن کیانی کلاه
زمانه بی‌اندوه گشت از بدی
گرفتند هرکس، ره ایزدی
دل از داوریها بپرداختند
به آئین یکی جشن نو ساختند
نشستند فرزانگان شادکام
گرفتند هریک ز یاقوت جام
پرستیدن مهرگان دین اوست
تن‌آسایی و خوردن آئین اوست
کنون یادگار است از ماه مهر
بکوش و به رنج ایچ منمای چهر

منظور از تن‌آسایی و خوردن آئین اوست. مربوط به ماه مهر میگشته است زیراکه این ماه، ماه مرخصی سالیانه ایرانیان بوده است. «تن‌آسایی» در زبان فردوسی همان راحت زیستن و بهروزی خواستن برای تمامی مردم در هر دوره و زمانه و هنگامه‌ایست بویژه در یکماه آسودگی (تعطیلی) سالیانه!

ساعت کار و آسایش در آئین اوستا

آنچه امروز درجهان متمدن رایج است که به ساعت کار روزانه و آسودگی آخر هفته مربوط میشود سرچشمه از آئین

کهن هفت هزار ساله اوستا گرفته است در گزیده (اندرز پوریوت کیشان) شبانه روز به سه بهره بخش گردیده است که در هریک کار ی انجام میشود.

سه یک (یک سوم) روز و شب به هیرتیستان (مدرسه، آموزشگاه، دانشگاه...) رفتن و خرد نیکان را پرسیدن، سه یک روز و شب آبادانی کردن، سه یک روز و شب خوردن و رامش و آسایش کردن.

در شاهنامه فردوسی نیز برای بخش نمودن شبانه روز به کارها و آسودگی‌ها آمده است:

چنین داد پاسخ که تا نیمروز

که بالا کشد هورگیتی فروز

نیاید کس آسودن از کارروز

کسی کش کشاورزی اوراست بهر

دگر نیمه را، خواب و آسایش است

و گر خوردن و کام و آسایش است.

ایران کهن، فرمانده نظم جهانی

نظم نوین جهانی از هنگامه ریاست جمهوری جرج بوش در دوران ما مطرح شد و پیش از آن سالیان سال است که سازمان ملل متحد شکل گرفته است این دو اندیشه.

- ۱- سازمان ملل متحد

- ۲- نظم جهانی در هزاران سال پیش با آئین اوستا، در

ایران پدید آمده بود و ایران مرکز نظم جهانی بود و جدا از اینکه بر ۱۲۷ کشور بحالت فرالی حکم میراند، یک مرکزیت و فرماندهی کل در رابطه با اتحاد و همبستگی ملت‌ها داشت.

بر دیواره‌های تخت جمشید در تصویری که بیانگر جشن نوروز میباشد نمایندگان سراسر جهان با جامه‌های ویژه خود بهمراه هدايا و پیشکش‌هایی به دربار شاه ایران بار عالم می‌پیافتند نام کشورهایی که در این بار عالم‌ها شرکت می‌نمودند و بر سنگ نوشته تخت‌جمشید نقش

بسته است از این قرار است: پارسی، مادی، خوزی، پارتی، هراتی، بلخی، سعدی، خوارزمی، سیستانی، بلوج، پشتون، نت گوش، گنداری، هندی، سکانی هوم خوار، سکانی تیز خود، بابلی، آشوری، عرب، مصری، ارمنی، کپدوك، ساردي، یونانی، سکانی آن سوی دریا، مقدون، یونانی، سپردار، پوتی، حبشي، مکه، کاري. آري حدود 33 کشور و ملت جهان، در هزاران سال پیش ایران و اوستا را بعنوان فرمانده و پیشوای رهبر جهان آن دوران پذیرفته بودند و تحت یک رهبری اتحادیه ملتها و بگفته ای سازمان ملل متحد نظم جهان ی را پدید آورده بودند در شاهنامه فردوسی نیز در جایگاههای فراوانی این پذیرش رهبری آریایی اوستا نقل شده است:

زروم و زهند آنکه استاد بود
و از استاد خویشش سخن یاد بود
از ایران از کشور نیمروز
همه کاردانان گیتی فروز
همه گرد کرد اندر آن شارسان
که هم شارسان بود و هم کارسان
از آن هریکی را یکی خانه ساخت
همه شارسان جای بیگانه ساخت

همزمان با ساختن شارسان، دانشگاه بزرگ آموزش زبانهای جهان را نیز در ایران ساختند:

به ایران، زبانها بیاموختند
روان را به دانش بر افروختند
ز بازرگانان هر مرز و بوم
ز ترک و و زچین و زهند و ز روم
هر آن کس که از دانش آگاه بود
هر آن کس که از دانش آگاه بود
ز گویندگان بر در شاه بود

بکار بردن واژه نگار چهاندار برای پادشاهان ایران گواه دیگری است از پذیرش رهبری اوستا درجهان آنروز میباشد.
نه این بود رسم نیاکان تو

گزیده «جهاندار» پاکان تو

و یا:

یکی تخت پرمايه کرده به پاي
نشست بر او بر «جهان کدخدای»

و یا:

سرنامه بود از نخست آفرین
ز دادار بر «شهریار زمین»

چون هر از چندی پادشاه نیز توسط خبگان میهن گزیده
میشده است، گزیدن ایران کهن بعنوان «رئيس سازمان ممل» و
«رئيس نظم جهانی» گزینشی آزاد و بدون اعمال زور بوده
است. چنانچه خود واژه پادشاه نیز (پاتی تی خش تر) به معنای
پاسدار و نگهبان کشور است و این نگهبانی و پاسداری، بارها
و بارها توسط خود مردم و خردمندان گزیده شده است و بکار
بردن واژه پادشاه (پاسدار شهر و کشور) از واژه رئيس جمهور
که ترکیبی از دو کلمه غیر ایرانی است بهتر است. شاهنشاه نیز
به فرماندهی کل نظم جهانی گفته‌اند. زیرا که هرکشوري را
پادشاهی بوده است و پادشاه پادشاه را شاه شاهان (شاهنشاه)
می‌گفته‌اند. پذیرش این پادشاهی و شاهنشاهی (پاسدار جهان=
کدخدای جهان) بگونه مردمی و آزادانه صورت می‌گرفته است.

در آئین اوستا، زن همسر خودرا برمیگزیند

در هزاره‌های پیش از تمدن ایران، سالاری قبائل و روستاهای
با زنان بوده است و برخلاف تفکر بیابانگردان و صحرانشینان
که تفکری ضدزن داشته اند، در میان آریاییان، زنان از بالا و
والاترین جایگاه برخوردار بوده‌اند. برای گزینش همسر، زن نه
تنها حق انتخاب داشته است، که پیش از مرد به خواستگاری و
مرد خواستن می‌رفته است.

زرتشت به دختر خود می‌گوید:

دختر میباشد همسر خودرا با خردمندی و پژوهش برگزیند.
«گاتاهای»

در شاهنامه فردوسی نیز بارها به این مورد اشاره شده است
که زن شوهر خودرا برگزیده است:

رودابه زال را برمی‌گزیند

آنگونه که فرودوسی سروده است، رودابه عاشق زال میشود
و گروهی را برای پژوهش به سرزمین ایران میفرستد تا از خلق
و خوی زال برایش آگاهی آورند و پس از اینکه آگاهی های کامل
می‌یابد پیکهایی میان آن دو در رفت و آمد قرار می‌گیرند تا مادر
رودابه از جریان آگاه می‌شود و رودابه با گستاخی به مادر خود
می‌گوید که او شیفته مهر زال گشته است.

نخواهم بدن زنده بی روی او
جهانم نیرزد به یک موی او
بدان که مرا دید و با من نشست
به پیمان گرفتم دو دستش بست

رستم نیز که قهرمان بزرگ تاریخ است و یکی از پایه‌های مهم
شاهنامه فردوسی، از سوی همسرش انتخاب میشود. یعنی این
تھمینه است که رستم را انتخاب می‌کند بسوی او می‌آید و با وی
پیوند زناشویی می‌بندد.

(تھمینه) سخن گفته آمد نهفته براز
در خوابگه (رستم) کردند باز
یکی بنده شمعی معنبر بست
خرامان بیامد به بالین مست
پس بنده اندر یکی ماهر وی
چو خورشیدتابان پرازرنگ وبوی
دو ابرو کمان و دو گیسو کمند
ببالا به کردار سرو بلند

ازو رستم شیردل خیره ماند
 برو برجهان آفرین را بخواند
 بپرسید ازوگفت و نام توچیست
 چه جویی شب تیره؟ نام توچیست؟
 چنین پاسخ داد که تهمینه‌ام
 توگویی دل از غم بدو نیمه ام
 یکی دخت شاه سمنگان منم
 زپشت هژبر و پلنگان منم
 بگیتی به شاهان مرا جفت نیست
 چو من زیر چرخ کبودانه کیست
 ز پرده برون کس ندیده مرا
 نه هرگز کس آوا شنیده مرا
 بکردار افسانه از هرکسی
 شنیدم همی داستانت بسی
 که از دیو شیر و پلنگ و نهنگ
 نترس و هستی چنین تیز چنگ
 بجستم همی گفت و یال و برت
 بدین شهر کرد ایزد آبخورت
 ترا ام کنون گر بخواهی مرا
 نبیند همی مرغ و ماھی مرا
 و دیگر که از تو مگر کردگار
 نشاند یکی کودکم در کنار
 مگرچون توباشد به مردی و زور
 سپهرش دهد بهره کیوان و هور
 چو رستم بدانسان پریچهره دید
 زهر دانشی نزد او بهره دید

برخویش خواندش چو سرو روان

بیامد خرامان بر پهلوان

خبر چون به شاه سمنگان رسید

از آن شادمانی دلش بردمید

ز پیوند رستم دلش شاد گشت

بسان یکی سرو آزاد گشت

به آن پهلوان داد آن دخت خویش

بدانسان که بود است آین و کیش

نمونه دیگر به بیژن و منیژه مربوط میشود که منیژه بیژن را
برای همسري برمیگزیند و اورا بیهوش کرده به رختخواب خود
میبرد و با او ازدواج میکند:

چو هنگام رفتن فراز آمدش

بدیدار بیژن نیاز آمدش

منیژه چون بیژن دزم روی ماند

پرستندگان را برخویش خواند

بفرمود تا داروی هوش بر

پرستنده آمیخت بانوش بر

بدادند چون خورد شد مرد مست

ابی خویشتن سرش بنها د پست

چون بیدار شد بیژن و هوش یافت

نگار سمنبر در آغوش یافت.

به پیچید برخویشتن بیژنا

بیژدان پناهید ز اهریمنا

منیژه به بیژن میگوید:

بحور می مخور هیچ اندوه و غم

که از غم فزونی نیاید نه کم

اگر شاه یابد ز کارت خبر

کنم جان شیرین به پیشت سپر

نهادند هر دو بخوردن سرا

که همدار به پیش و هم منیرا

(درشاهنامه و افسانه های کهن آریایی نمونه های بسیار
دیگری وجود دارد که همواره زن پیشگام بوده است برای
گزینش همسر)

مادر سیاوش نیز خود شوهر خود را برمگزیند. فردوسی
بزرگ در این مورد میسراید که مادر سیاوش به کاووس
میگوید:

بگفتا که از نام خاتونیم

ز سوی پدر پافرید و نیم

ز دخت سپهدارگر سیوزم

بدانسو کشد رشته و پرورم

...

چنین داد پاسخ چو دیدم ترا

ز گردنکشان برگزیدم ترا

پزشکی در اوستا

از دیگر ویژه گیهای زرتشت، حرفه پزشکی است که در اوستا
به سه دسته تقسیم شده است.

در فروردین یشت نظام پزشکی به سه بخش دسته بندی شده
است.

- کارو پزشکی: پزشک برای کارگاهها و کارخانه ها
پزشک کار

-2 دارو پزشکی : در آن دوران پزشک معالج و داروخانه دار یکی بوده است. بدین جهت به نوع پزشکی که دارو را نیز میداده است، داروپزشکی میگفته اند.

-3 روان پزشکی: پزشک روان! روان پزشک!
و در اردیبهشت یشت، پزشکی به پنج بخش تقسیم شده است:

-1 اشو بیشه زو=پزشک بهداشت و پاکسازی

-2 دایو بیشه زو=پزشک قانونی

-3 کره تو بیشه زو= جراح و شکسته بند

-4 آرور رو بیشه زو=پزشک داخلی و بیماریهای عفونی

5 منتره بیشه زو=پزشکی که با کلام درمان میکند
(روان پزشک)

در سرودهای دیگر، در گاهها، پایه و اصول مبارزاتی و آرمانی خردمند آریایی بگونه ای زیبا بیان شده است:

«خشم و ستم سنگدلی و زور مرا بستوه آورد! آفریدگار!
مرا جز تو نگاهبان دیگری نیست، اینک به روزی و شادکامی برزیگران را به من ارزانی دارد!»

زرتشت هر چند تمامی خدایان پیش از اهورامزدای خود را با عنوان دیو و دیوان نقی میکند. اما به زبانی دیگر آنها را در اندیشه و آئین خودجای میدهد، یعنی قدرت برتر خدایی آنان را گرفته اما آنان را با عنوان فرشتگان (امشاپنداش) و یا هم ایزدان در سروده های خود جای میدهد که البته امشاپنداش از درجه و اعتبار والاتری نسبت به ایزدان برخوردارند.

فرشتگان- امشاپنداش که شش تن میباشند عبارتند از:

-1 بهمن: نماینده اندیشه نیک و خرد و دانایی اهورامزدا و آموزش دهنده گفتار نیک به انسان است.

-2 اردیبهشت: نماینده راستی، پاکی و نگهبان آتش بر روی زمین است.

- 3- شهریور: نماینده شهریاری و توانایی و پاسدار
فلزها و فریادرس تهیستان و بینوایان می باشند.
- 4- اسپند (سیندیارمذ): نماینده دوستداری، فروتنی،
بردبازی، پارسایی و نگهبان زمین و خرمی و آبادی است.
- 5- خردداد: نماینده برتری، رسایی، برازنده‌گی و
نگهبان آب میباشد.
- 6- امرداد: نماینده جاودانگی و بیمرگی و دوام و
پاسدار گیاه و سبزی است.

تعداد فرشتگان درجه دوم که آنان را ایزد میخوانند بسیار
است که ما در اینجا فقط چند تن از آنها معرفی میکنیم:

- 1- آذر: نگهبان آتش و نور.
- 2- اسی: فرشته‌ای که نگهبان توانگری و پاداش
میباشد.
- 3- رشن: ایزدی که همکار مهر میباشد و در نبردها
اورا در کنار سروش یاری میکند!
- 4- آناهیتا: این نام از سه صفت (رود)، (نیرومند)،
(پاک) و یا (آب توانمند پاک) تشکیل شده است که در پارسی
(ناهید) و (ستاره زهره) را هم گویند. این فرشته که
تصورت دختری زیبا و بلند قامت توصیف شده است نگهبان
آب میباشد.
- (شایان یادآوری است که با خاطر با اهمیت بودن آب، فرشگان
بسیاری، بعنوان نگهبان آن برگزیده شده اند).
- 5- تیر: فرشته و ایزدی است که نگهبان باران است.
- 6- آبان: این فرشته نیز نگهبان آب است.
- 7- سروش: فرشته و ایزد فرمانبری و شناوی و
پاسباتی آفریدگان نیک و همکار مهر است.
- 8- نیو سنگ: که نام نرسی هم از آن استخراج شده
است، ایزد همراه و همزمان سروش می باشد برای پاسداری
نیکی و شناوی و نبرد با نیرنگ بازی و بدکشی.

(شایان یادآوری است که بسیاری (سروش و نریوسنگ) را فرشته رابط میان اهورامزدا و زرتشت دانسته‌اند، اما چنانچه بارها یادآوری شد، در آیین مهر و راستی فرشته رابط (جبراییل) وجود ندارد و چنانچه از گاتها و یشتهای اوستا هم استنباط می‌شود، این دو فرشته نقش رابط و واسطه‌گری نداشته‌اند.
(نامه مینوی آیین زرتشت: جلیل دوستخواه)

در سرود 52 یشتها آمده است:

«اگر مرد نیرنگ باز بدکنشی پیش آید، مهردارنده دشتهاي
فراخ با گامهای تند، گردونه تندر و خویش را شتابان سازد و
(سروش) پاک و توانا (نریو سنگ) چست و چالاک نیز همگام
وی شوند. مهر، آن مرد نیرنگ باز را خواه درگیر و دار پیکاری
بزرگ و خواه در نبردی تن به تن از پای درآورد و بکشد.»

نمونه‌های بسیار دیگری در اوستا موجود است که سروش
به عنوان یک همکار و همزم (مهر) که پایپای رشن و نریو
سنگ و دیگر ایزدان برای پاکی و نیکی و برعلیه نیرنگ و
فریب، مبارزه می‌کند.

و اما (مهر) برترین فرشته و ایزدی است که با اهورامزدا
فاصله چندانی ندارد! و تمامی دشتهاي فراخ از آن اوست! مهر
و میترا چون سالها پیش از زرتشت برترین خداوند آریاییان
بوده است. در آیین نوین هم جایگاهی بالا و والا و بزرگ را
بخود اختصاص داده است!

جشن‌های ایرانی، آریایی!

از هزاران سال پیش نیاکان پر فرهنگ و خردمند ماتا
توانسته‌اند به انگیزه‌هی مختلف برای ما روز شادی و جشن و
مهرورزی آفریده‌اند!

آغاز هرماه و هرفصل و حتی هر روز سال را نامی نهاده اند و
برپایه آن نام جشنی را پی‌ریزی کرده‌اند، تا پیش از تازش
تازیان ما را آئین‌های و جشن‌هایی دینی و ملی بود.

آنین‌های اوستایی فراتر از دوازده بود از جمله آنها:

«آئین سدره پوشی» و آن هنگامی بودکه فرزند به سن بلوغ می‌رسید و زندگی نوین خود را آغاز می‌کرد. پیراهنی گشاد بی‌یقه با آستینهای کوتاه دارای دوکیسه به او می‌پوشاندند و کشتی بر او می‌بستند! سدره و کشتی اصلی ترین سندی بودکه فرزند را وارد جهان اوستایی و آئین اهورایی آن می‌کرد.

- «آئین پیوند» همان آئین زناشویی است که آئین پیوکانی نیز بدان می‌گویند.

- «آئین بدرود با جانسپردگان» این آئین در هنگام درگذشت کسی برگزار می‌شود که با باور اوستایی به جاودانگی روان و آزادی آن از تن فرسوده و نابوده شونده بود و درگذشت اوراجشن می‌گیرند و برای شادی روان از دست رفتگان لباس سپید می‌پوشند، موزیک می‌نوازند، شراب می‌نوشند و دست اشتنای می‌کنند.

جشن‌های اوستایی

هر روز و هر ماه نامی داشته است و هر نام را جشنی، نامهای سی روز ماه عبارتند از:

اورمژد، بهمن، اردیبهشت، شهریور، سپنتمبر، خرداد، امرداد، دی، آذر، آبان، تیر ماه، تیر، گوش، مهر، سرمه، گیتی، رشن. فروردین. ورهرام. رام، باد، دین، ارد، اشتداد، آسمان، زامیاد، مانتره، سپند و آنارام.

و نام دوازده ماه سال راهمه میدانیم. فروردین، اردیبهشت خرداد... پنج روز آخر سال هم نامهای ویژه‌ای دارند که این پنج روز هم روز جشن و شادی بوده است: آهونود، اشتداد، سپند، هوخش رو هستواشت و روز کبیسه را نیز با نام رزوافزوده = خداداد، بهیزک= اورداد میخوانند.

- جشن‌های اوستایی متکی به سه عنصر، تاریخ بعلاوه نجوم و طبیعت می‌باشد که نوعی دیگر از جشن‌های اوستایی به طبیعت و کشتزار مربوط می‌شود با نام گاه انبارها.

- نخستین گاه انبار «میدیوزم» نام دارد که در نیمه بهار و هنگام برداشت خرمن و درو کردن جو و گندم برگزار میشود.
- دومین گاه انبار «میدیو سهم» نام دارد که در نیمه تابستان و هنگام کاشت حبوباتی چون برنج و ارزن برگزار میشود.
- سومین گاه انبار «پیتی شهم» نام دارد که در شهریور ماه و هنگام برداشت محصولات تابستانی و علوفه برگزار میشود.
- چهارمین گاه انبار به نام «ایاشرم» می باشد که در مهر ماه و در هنگام کشت محصول تابستانی برگزار میشود.
- پنجمین گاه انبار «میدیارم» نام دارد که در دیماه جشن گرفته میشود و جشن آسودگی و استراحت و آرامش کشاورزی است.
- ششمین گاه انبار همسپتمدم نام دارد که در اسفند ماه جشن گرفته میشود و آن هنگامی است که کشاورزان چگونگی کار در سال آینده را برنامه ریزی می کنند..

جشنهای ماهانه

در هرماه که نام روز و ماه یکی میشود آن روز را جشن میگیرند مثلاً در نوزدهم فروردین ماه جشن فروردینگان دوم یا سوم اردیبهشت، جشن اردیبهشتگان.. که در میان جشنهای ماهانه «جشن مهرگان» با اهمیت ترین جشنهای سال است که از 10 مهر تا 16 مهر ماه را بر اساس آئین اوستا جشن میگیرند. جشن مهرگان روزگارانی به بزرگی و شکوه نوروز برگزار میشده است. بگونه ای که جهان غرب واژه مهرگان را از زبان پارسی به عاریت گرفته است و هرگاه میخواهد از جشن ویا فستیوال بزرگی سخن گوید، آنرا مهرجان (مهرگان) مینامد! چون در زبان عرب گاف وجود ندارد جیم جای آن را گرفته است.

جشن سده

سد شب و روز که به بهار مانده باشد را ایرانیان بعنوان جشن سده جشن میگیرند. جشن سده جشن پیدایش آتش است که این جشن نیز به کهنگی مهرگان و نوروز است. در آئین اوستا، این جشن سپاسگزاری از نور، آتش و انرژی خورشید است.

جشن یلدا

جشن یلدا خود افسانه بزرگی دارد. شب نخست زمستان و درازترین شب سال می باشد که از فرداي آن روزها بلندتر از پیش میشود. یلدا که همان تولد و میلاد و زایش است. جشن مهر و میترا بوده است که این جشن در اسلام با عنوان «لیله القدر» و در مسیحیت با عنوان «کریسمس» و جشن زایش عیسی ماندگار شده است.

پیش از آنکه غرب مسیحیت را بپذیرد، آئین میترا و اوستا همه جارا گرفته بود پس از رسمیت یافتن آئین عیسی در اروپا برنامه‌سازان مسیحیت آئین‌ها و جشن‌های اوستایی را گرفته و به آنها رنگ و بوی مسیحی دادند. چون «سیزده بدر» با عنوان عید پاک و ..

- شب قدر را نیز تاکنون کمتر کسی توانسته است بطور عقلانی شرح بند. اما چنانچه از علم نجوم و ستاره شناسی بر می‌آید «لیله القدر» همان شب یلدا است که برابر است با 22 دسامبر و آن شبی است که خورشید در حرکت ظاهري خود از شمال استوای زمین بجانب جنوب آن از نقطه‌ای از نقاط تقاطع دایره البروج می‌گذرد که آن را اعتدال زمستانی می‌گویند. در این شب تقریباً شبانه روز در تمام نقاط جهان با هم برابرند. برخی 22 دسامبر را 23 سپتامبر دانسته اند که این اشتباه از نامگذاری غلط ماههای میلادی می‌آید...

- در هنگامه پیدایش اسلام که پیامبر اسلام از تقویم ثابت رومی استفاده میکرد 21 رمضان با 22 دسامبر برابر میشد...

جشن چهارشنبه سوری

آخرین چهارشنبه هر سال که در آنین اوستا «تیرشید» نامیده میشود شب سوزاندن کینه‌ها، نامهربانی‌ها، دشمنی‌ها و حсадتها در آتش است. شب گشودن بخت جوانان است، شب سبزی دل و گل گونه‌ای زندگی و حیات انسان است.

جشن سیزده بدر جشن سپاس از طبیعت است. در سیزدهمین روز سال نو باورمندان به اوستا به کوه و دشت و دمن و سبزهزارها می‌روند تا خرمی و شادابی هستی و بهار را جشن بگیرند و سپاسگزار مهرو اهورامزدا باشند و «باب» جشن نوروز را در صحراء دشت و دمن می‌بندند تا سال دیگر آن را بگشایند با دستانی پر و دلهایی شاد و پرمه ر.

و اما جشن نوروز!

بزرگترین جشن اوستایی و کهن‌ترین و زیباترین جشنی که بشریت آن را شناخته است، جشنی که با رویش و زایش طبیعت آغاز میشود!

از نظر نجمی نوروز همزمان است با اعتدال بهاری یعنی آنجا که خورشید روی مدار استوا قرار می‌گیرد و روز و شب برابر میشود. روزی که زندگی تازه و سرسبز و نو و هستی آغاز میشود.

جشن نورزو به استواری دماوند و تابش خورشید و عظمت هستی از روزگاران کهن در برابر تازشها و ناملایمات بسیاری پایداری نموده است و هویت فرهنگی ما را پاس داشته است. نوروز نه تسليم اسکندر شد و نه از شمشیر تازیان ترسید. نوروز نه از شورش مغولان رنگ باخت و نه از ترس تورانیان گریخت. نوروز دلیرو بلند قامت و سر بلند، هزاران هزار سال است که به استواری طبیعت ایستاده است تا پیام آور شادی و سرسبزی و خرمی طبیعت را برای ما با آهنگ دلانگیز بهاری بنوازد...

- هر از چندی ماههای رقصان و نایایدار و دونده قمری که حساب و قرار درستی ندارند با جشن‌های بزرگ ما

بویژه نوروز برخورد میکنند و ایرانی میماند تا در محرم و رمضانی که با نوروز یکی شده است چه کند؟ او همواره به خرد و ریشه خود مراجعه کرده است و بهترین راه را برگزیده است.

- اولاً در هنگام پیدایش اسلام، پیامبر اسلام از تقویم رومی استفاده میکرد. یعنی ماههای سال رقصان نبودند و در چهار فصل سرگردان نمی‌دویند که یکسال رمضان و یا محرم در تابستان باشد سالی در زمستان در پائیز و سالی در بهار، پس در آن روزگاران ماههای صحرانشینان از هنگام قصی بن کلاب جد پنجم پیامبر اسلام ثابت بود، حالا پس از قرنها این ماههای رقصان شده‌اند و از سویی وارد فرهنگ‌هایی شده‌اند که هزاران هزار سال تمدن و فرهنگ داشته‌اند و این ملت‌ها هرگز روز عزا و گریه و زاری در تاریخ خود نداشته‌اند. ایرانیان، مصریان، بابلیان، آشوریان که سرزمینهای متمدن آن زمان بوده‌اند مورد هجوم صحرائگردانی قرارگرفته‌اند و همه بود و نبود تاریخی‌شان را از دست داده‌اند. درست مثل اینکه «بن لادن» میتوانست از خاک افغانستان به تمامی تمدن‌های آمریکا و فرانسه و ژاپن حمله کند و بنام «خداوند خودش» همه این تمدن‌ها را ویران سازد و کراواتها را بازکرده و دو و نیم متر ریش به مردان بدهد و زنان را به زیر چادر ببرد. تاکنون ۱۴ قرن پیش صحرائگردان نیز دقیقاً همین‌طور بود. فقط در آن موقع ایران و مصر و بابل و ... موشک جنگده و اف ۱۶ و لیزر و غیره نداشتندتا در برابر «بن لادن» آن دوران مقاومت کنند و یا بتوانند منطقه‌ای را مثل افغانستان با خاک یکسان کنند. اگر آن موقع هم نوع پیشرفت تکنولوژی نظام کشورهای متمدن مثل امروز بود، حال و روز جهان بگونه‌ای دیگر بود.

- باری در آن دوران که خلفای پیامبر اسلام دانش نجومی و جهانی نداشتند ماههای را بر اساس ماه، دونده و رقصان برگزیدند و این بلای کنونی به جهان اسلام نازل شد. حالا مشکل ما فقط برخورد ماههای عزا با جشن‌هایمان می‌باشد آنهم هرده سال یا بیست سال، اما خود عربها اصلاً

قادر به استفاده از تاریخ قمری خودشان نیستند و تمامی کشورهای اسلامی بغير از ایران و افغانستان، از تاریخ میلادی بعنوان تاریخ رسمی کشورشان استفاده می‌کنند. حتی عربستان سعودی، کشوری که پایگاه اصلی اسلام است از تاریخ 2002 میلاد مسیح استفاده می‌کند. زیر استفاده‌های تاریخ 1422 هجری قمری برای هرکشور اسلامی غیرممکن است. زیرا بعلت کم بودن چند روز در سال در این تقویم، و عدم دانش و برنامه‌ریزی منجمین و ستاره شناسان این کشورها برای حل این مشکل، ماهها در سال و فصلها ثابت نیستند و همیشه در حال رقصیدن هستند. این مشکل و بدختی را حتی سرخپوستان آمریکا و بومیان استرالیا و یا قبایل آفریقایی هم ندارند. زیرا همه آنها از تقویم ثابتی بر اساس سال خورشیدی استفاده می‌کنند و آنهم از هزاران سال پیش تا به امروز.

- باری ما به چگونگی پدیدآمدن روزهای عزا در تشیع کاری نداریم اما میدانیم که در اوستا و آین که ما حتی برای مردگان هم جشن می‌گرفتند چه برسد برای شهادت امام حسین که همیشه در طول تاریخ شهادت ایشان را تبریک می‌گفتند و به تبعیت از این مسئله در هنگامه هشت سال جنگ با عراق هرگاه کسی در جنگ کشته میشد برایش حله می‌بستند، شیرینی پخش میکردند و تبریک و تهنیت می‌گرفتند که چون امام حسین شهید شده است. پس با همه اینها هرسال که نوروز ما با محروم برخورد کند به هزار و یک دلیلی که قسمتی از آنان را برشمردیم، این حق مسلم ملت ایران است که نوروز را جشن بگیرد. سیزده بدرش را جشن بگیرد. زیرا از هردری که بخواهیم وارد شویم حق با نوروز است. و نوروز پیروز است. خصوصاً اینکه تمامی کشورهای اسلامی محرم را بعنوان نخستین ماه سال نو هجری قمری جشن می‌گیرند تاسوعاً و عاشوراً از زمان جاهلیت تا به امروز بعنوان نهمین و دهمین روز از سال نو را همه عربها جشن می‌گیرند. حالا نمیدانم چرا ماکه از فرهنگ و تمدن دیگری هستیم باید در آن هنگامه‌ها عزاداری کنیم و به سر و روی هم بزنیم بویژه اینکه اگر آن ایام با

نوروز کهن ما برخورد کند. نوروزی که پیش از اینکه ما با
محرم و صفر آشنا شویم، او آشنایی ما بوده است، و محرمی
که در زمان خود امام حسین در تابستان بوده است، چرا ما
در بهار آن را ثبت کنیم. همه عالم و آدم میدانند و در
روضه‌خوانی‌های روحانیون شنیده و می‌شنویم که هوا چقدر
گرم بود حرارت و تابش خورشید همه را تشنۀ کرده بود
دهان‌ها را خشک کرده بود و همه تشنۀ یک جرعه آب بودند.
ابوالفضل برای آوردن آب رفت اما دانی او آقای شمنه
تنها به او آب نداد که دستور داد دستان خواهرزاده‌اش را
قطع کنند. او مشک آب را به دهن گرفت تا برای لب تشنجان
بیاورد. خب همه این اتفاقات در تابستان افتاده است چرا ما
در بهار بخواهیم از آن یاد کنیم. از سویی کسی که با حماسه
خودکاخهای بهشت را با حوریان و غلمنان از آن خود کرده
است، پیروز و شادمان شده است. چرا ما برایش عزادری
کنیم. ما در طول تاریخ برای سیاوشان خود گریه نکرده‌ایم!
ما در سوگ رستم‌ها و اسفندیارها و سه‌راه‌های خود اشک
نریخته‌ایم. حالا چرا برای جنگجویان خلافت صحرانشینان
نوروزمان را ارزان بفروشیم. بویژه آنکه فرهنگ کهن ما
به ما می‌گوید که در هر شرایطی جز به جشن و شادی
نکوشیم. حتی هنگام درگذشت مهربان یارانمان ما جشن
ویژه‌ای داریم، چرا جشن را و شادی را به عزا و گریه
بفروشیم.

- مهربان یار بباید نوروزمان را ارزان نفروشیم و
آنرا با شکوه هرچه تمامتر جشن بگیریم.

تمدن هفت هزار ساله اوستایی

بی زتقلیدی نظر را پیشه کن
هم به رای و عقل خود اندیشه کن
از محقق تا مقلد قرنهاست
کاین چو داد است و آن دیگر صداست

مولوی

تمدن که از ریشه مدن می‌آید در لغت به معانی زیر آمده است:

شهر نشین شدن- همکاری اجتماعی مردم با یکدیگر در امور زندگی و فراهم ساختن اسباب ترقی و آسایش یکدیگر- خوی شهر گرفتن و به اخلاق مردم شهر آشنا شدن- زندگی اجتماعی- گروه نگری در زندگی- زندگی گروهی و گروهی بر اساس همبستگی و برنامه‌ریزی- زندگی شهری و گروهی بر اساس اندیشه و خرد، جامعه خردگرا و عقلانی. یعنی آغاز یک زندگی شهری آغاز شکل‌گیری مدنیه (شهر - بلد- Cite) نامیده می‌شود که حکومتهای استانی و کشوری در پی آن می‌آیند.

برای شناخت باستانی‌ترین تاریخ تمدن بشری باید دانست که نخستین انسان کی و در کجا پدید آمده است. با در نظر داشتن اینکه تمدن همبودی، دهکده‌ای، شهری، استانی و کشوری مراحلی بوده است که انسان را از آغاز ماهیگیری، استفاده از میوه و گیاه به اهلی کردن دام و زندگی اسکان یافته و به کشاورزی کشانده است و این مراحل دهها هزار سال طول کشیده است تا به تمدن و شهر نشینی رسیده است.

هر زندگی شهری و تمدنی نشانه‌های بسیاری دارد که نخستین آن اندیشه‌های واحد و مشترکی است که بر اساس همان اندیشه‌ها، قوانین و مقرراتی را برای تمدنها از سویی شهر سازی و شهروندی است و از سوی دیگر آیین‌سازی و قانونمند نمودن هستی و شیوه زندگی اجتماعی، یعنی با طرح فلسفه‌ای از وجود هستی، باورهای مشترکی پدید می‌آید که سیاستمداران بر اساس آن باورها مدیریت و اداره جوامع را بدست می‌گیرند.

برای معرفی کردن هر تمدنی می‌بایست در دو میدان پژوهش کنیم.

-1- میدان اندیشه‌ای تمدن که شامل آیینها، اندیشه‌ها، باورها، دیدگاهها و فلسفه‌هایی از جامعه، جهان و انسان است.

۲- میدان مادی و آثري تمدن که شامل بازتابهای فیزيکي و آثار بزرگ ساخته شده بدست انسان متمدن است: بناساري، شهرسازی، کاخ، معبد، ابزار، ظروفسازی و...)

چنانچه پژوهشها نشان میدهد انسان ايراني در اين دو ميدان تمدن بشرى نقش پيشگام و باستانى را داشته است. « اسناد و مدارك كتبى و نيز شواهد باستانشناسي بسياري نشان ميدهد که لااقل از نيمه اول هزاره سوم تا نيمه دوم هزاره اول پيش از ميلاد (تازمان تشکيل دولت سراسري خامنشي) چندين شهر، دولت، دولتهاي منطقه اي و سپس يك دولت سراسري در بخش غربي سرزمين ايران پديد آمده است که عمدت ترين آنها به ترتيب تاريخ تشکيل عبارتند از دولت ايلام، دولت ماد و دولت خامنشي.»

يعني نخستين دولت مقترن ايراني تقريبا پنجهزار سال پيش از ميلاد پديد آمده است. اما پيش از پيدايش اين دولت بزرگ و فراگير، شهرهایي متمدن و شهروندانی با فرهنگ، از هزاران سال پيش شکل گرفته بودند که آن شکل‌گيريهای کوچک سبب پديد آمدن دولتهاي بزرگ گردیده است.

«کاوشهایی که بویژه طی نیم قرن اخیر در فلات ایران و در مناطق مجاور آن از جمله در بین النهرين، آسیای میانه و افغانستان انجام شده است نه تنها اطلاعات پرارزشی را از دوران نخستین سکونت انسان در سرزمین ایران و کشورهای مجاور آن در دسترس محققان قرارداده، بلکه وجود تمدنهاي درختاني را از هزاره پنجم پيش از ميلاد تازماطيکه دوران تاریخي نامیده شده آشكار ساخته است.»

شایان يادآوريست که « کهنترین آثاری که تاکنون از انسان ساکن در حدود جغرافيايی ايران بدست آمده عبارت از ابزارهای سنگی و سه اسکلتی است که در يكی از غارهای مازندران غار هوتو نزدیک تریحان مجاور به شهر در سال 1330 کشف گردیده است. سه اسکلت مزبور که در چهارمين لایه مربوط به عهد يخدنان زمين، همراه با ادوات و ابزاری که از دوران سنگ کهن (پال الیتيک Pale Olitique) پیدا شده آثار انسانهایی است

که تخمینا در هفتاد تا هشتاد هزار سال پیش از میلاد در این منطقه از کشور میزیسته اند.»

یعنی هر چند همبودی انسان ایرانی در غارها سابقه‌ای هفتاد تا هشتاد هزار ساله دارد، اما اندیشه و دانش مشترک و دولت و حکومت واحد تشکیل دادن در خطه بزرگی از ایران، فراتر از هفت هزار سال پیش است که کشفیات اخیر در نقاط مختلف ایران و تاجیکستان بیانگر آنست که انسان آریایی ایرانی نسبت به دیگر زیستهای صحراء‌گردی و جنگل‌نشینی و خارنشینی های مجاور ایران، باستانی‌تر است و میترا نخستین پیامبر خردمند آریایی در هفت هزار سال پیش پدید آمده است و همو نخستین نقاط و آورنده اوستا است که بعدها توسط زرتشت اول در 120 جلد جمع‌آوری شده است.

نخستین تمدن ایرانی

«خشک شدن روز افزون دره ها که معلوم پیشرفت دوره بی‌آبی بود، موج تغییراتی ژرف در شرایط زندگانی انسان گردید. دریاچه عظیم مرکزی کوچک شد و سواحل آن که روزها در آن ذخیره‌ای از لای حاصلخیز بجا گذاشته بودند از مراعع و مرغزاریهای وافر پوشیده گردید. .. از این عهد که تاریخ آن را میتوان در حدود هفت هزار سال پیش قرارداد میتوانیم پیشرفتی را که در تمدن مادی ساکنان نجد ایران رخ داده را تقریباً بدون انقطاع تعقیب کنیم. این تمدن تابع تأثیرات مختلف به حسب محیط، وضع طبیعی زمین، آب و هوا، تماس با ملل همسایه و همچنین هجوم و مهاجرت بوده است. قدمی‌ترین محل سکونت بشری در دشت شناخته شده «سیلک» نزدیک کاشان در جنوب تهران است که علایم سکونت اولیه انسان در این موضع در پایه تپه‌ای مصنوعی درست بر فراز خاک بکر یافت شده است.»

و دقیقا در همین دوران است که انسان ایرانی نساجی را پدید می‌آورد و زن و مرد ایرانی علاقه به آرایش پیدا میکند. دوکها را از گل رس پخته یا از سنگ میسازد و اشیاء کوچک مسی چون حلقه انگشتی و دست بند از صدفهای بزرگ یا سنگهای نرم میسازد و خالکوبی میکند و هاون را پدید می‌آورد و اینچنین تمدن مادی و اثربی عنصر ایرانی رشد و پیشروی میکند.

«گذشته از تاریخ حقیقی ایران باستان، ایران دارای یک گونه تاریخ افسانه مانند است که منشاء قسمت بزرگ آن از زمانهای بسیار قدیم است و شاید همان تخیلات راجع به ارباب انواع باشد که بصورت تاریخ و اعمال پادشاهان و پهلوانان درآمده است. این وقایع و نقل قولها را داستان ملی ایران نامند که فردوسی شاعر بزرگ توس آنرا به نظام درآورده و شاهنامه را که بزرگترین شاهکار رزمی است از خود به یادگار گذاشته است. غیر از شاهنامه که مأخذ آن شاید کتاب خداینامه و اقوال دهقانان و دانشمندان زرتشتی بوده است در اوستا و ادبیات پهلوی نیز در شرح این وقایع داستانی، مطالبی نگاشته شده است.»

امروز دیگر بر کسی پوشیده نیست که انسان از میلیونها سال پیش روی کره زمین زندگی میکند. و بر اساس کشفیات و پژوهش‌های انجام شده، هرملت و سرزمینی تاریخ و سابقه‌ای از تمدن کهن خویش دارد! تمدن مصر بین پنج تا شش هزار سال پیش، هند و چین و یهودیان چهار تا پنج هزار سال پیش رم و یونان چهار هزار سال پیش، و اما ایران بین هفت تا ده هزار سال سابقه تاریخ و تمدن دارد.

کشفیاتی از تمدن هفت هزار ساله!

بانایوی کتابها و تاریخ و تمدن آریایی در هجومها و تازشهای مشابه، گنجینه‌های ما در کوهستانها، کویرها و دشتها و زیرزمینها دفن شدت باستانشناسان غربی در یکی دو قرن اخیر برای کشف آثار آن آمدند و هر روز با کشفی تازه توانایی و اندیشه‌ای نوین از کهنگی و قدمت سرزمین آریا پیدا شد که یکی از آخرین کشفیات، خمره‌هایی است برای شراب سازی که در ماه ژوئن 1996 نیویورک تایمز نوشت، در پی کشف خمره‌های شراب در ایران (که بیست و پنج سال پیش انجام یافته بود). آریاییان از هفتهزار سال پیش شراب سازی را میدانسته‌اند. (نیویورک تایمز 3 ژوئن 1996)

در تیرماه 2019 آریایی (1376 خورشیدی) نیز تمامی رسانه‌های ایرانی از کشف آثار تمدنی هفتهزار ساله در کنار

شهر ری گزارش دادند (که در همین نوشه بشرح کامل تمامی گزارشات خبری روزنامه‌های چاپ ایران خواهیم پرداخت). و همه این رویدادهای آریایی در صورتی منتشر میشود که برخی همچنان بر این باورند که ادم و حوا که پنجهزار و هفتاد سال پیش در صحرای سینا پدید آمده اند، نخستین انسانهای کره زمین بوده‌اند! و پایان سپتامبر و یا آغاز اکتبر هرسال سامیان آغاز سال نورا با باور به زایش آدم در تقریباً پنجهزارو هشتاد سال پیش جشن میگیرند.

تناقضات و سخنان غیرواقعي، غيرحقیقی و غيرعقلی که در تاریخ نگاری کتابهای دینی غیر آریایی (در رابطه با تاریخ و اندیشه آریایی) وجود دارد آنچنان روشن است که کار هرپژوهنه و انسان عادی را خیلی آسان میکند.

برای شناخت بهتر تاریخ و تمدن هفت هزار ساله ایران، باید نگری (نظری) شتاپزده داشته باشیم به تقویمهای موجود جهان بعلاوه اینکه در جدولی که در پایان این نوشه بچشم میخورد قدمت تاریخی و تمدن هر ملت و سرزمینی را میتوانیم بوضوح ببینیم که نام ایران و تمدن هفت هزار ساله سیلاک کاشان فراتر از همه (پنجهزار سال پیش از میلاد مسیح) بچشم میخورد.

تمدن آریایی در هنگامه

(آدم و حواي عريان)

ني دولت دنيا بستم مي ارzd
ني لذت مستيش الم مي ارzd
ني هفت هزار ساله شادي جهان
اين محنت هفت روزه غم مي ارzd
حافظ شيراز

حال ببینیم در شش، هفت، هشت و نه هزار سال پیش که هنوز نه آدم وجود داشته است و نه آدمیان (انسان از نسل آدم و حوا) بر مردمانی که آنسوی خلیج فارس، کرخه و کارون = جیون و پامیر تاجیکستان امروزی و بگفته ای در آنسوی «بین

النهرین» زندگی می‌کردند، چه میگذسته است؟! و آئین و تمدنشان چگونه بوده است؟

زیرا بر اساس نوشته تورات، آدم و حوا 5700 سال پیش از باع عدن که در سرزمین شوش واقع بوده است به صحرای سینا تبعید شده‌اند و بر اساس کشفیات سالهای اخیر که هر روز هم تازه‌های نوینی کشف می‌شود، سرزمین ایران در ده هزار سال پیش دارای تمدن و فرهنگ انسانی بوده است و پوشش و آتش و کوره و آهن را می‌شناخته است...

نه هزار سال تمدن دهداری و کشاورزی آریاییان

استاد جناباخته سیف الدین محمد عاصمی عضو آکادمی تاجیکستان که بارها چون دیگر مهربان یاران تاجیکی در پاریس در خدمتشان بوده‌ایم سه سال پیش طی گفتگویی در رادیو آوای ایران گفتند که در منطقه سه رزم تاجیکستان آثاری جدیداً کشف شده است که بیش از هفت هزار سال قدمت دارد.

جانباخته آریایی استاد سیف الدین محمد عاصمی دقیقاً گفتند که :

«من باید بگویم که در واقع تاجیکستان برای تایید و تصدیق اینکه ما تاریخ و تمدن هفت هزار ساله داریم مدرک جدید داریم که میتوانیم آنرا ارائه بدھیم و آن کشفیات بزرگی است که در این سالهای اخیر در تاجیکستان انجام شده و در پنجه کت مشهور آثار بزرگ آریایی پیش از اسلام در آنجا محفوظ است و در سه رزم هم جاهایی و آثاری کشف شده که حاکی از تاریخ و تمدن هفت هزار ساله ما می‌باشد و ما میتوانیم با دلیل و مدرک به این تاریخ افتخار کنیم...»

و دقیقاً در منطقه سیلک کاشان نیز صنایعی در چهل سال پیش بدست آمده که حاکی از همین قدمت هفت هزار ساله تمدن آریایی بود و در سال 1961 (برابر با سال 6983 آریایی میترایی) نمایشگاهی در پاریس با نظارت و ابتکار پاستان‌شناس فرانسوی رمان گرشمن در سالن نمایشگاهها بمدت چند هفته

دایر بود که شخص ژنرال دوگل رئیس جمهور فرانسه و آندره مالرو وزیر فرهنگ این کشور نیر پیامهای مهمی که در تایید همین هفت هزارسالگی تمدن و هنر آریایی بود قرائت نمودند.

این سخنان حقایق و واقعیات کشف شده تاریخ است که آنهم متاسفانه و شاید هم خوشبختانه بدست دیگران کشف شده است.

کاوشهایی که چند سال پیش در استان کرمانشاه بعمل آمده نشان میدهد که قدمت زراعت اسکان یافته و دهزیستی، در ایران به هزاره‌های هشتم و نهم پیش از میلاد میرسد. کاوشهای انجام شده دردهکده‌های : «آسیاب»، «تپه سراب» (درنزدیکی کرمانشاه) یکی از کهنترین آثار زندگی زراعی ایران و جهان را مکشوف ساخته است و قدمیترین خانه‌هایی که انسان آریایی برای سکونت خود ساخته است را آشکار میکند.

دانه‌های گندمی که در این خانه‌های کهن یافت شده، همراه با ابزارهای تیزی از سنگ است که برروی تیغه‌های آن، آثار برش ساقه‌های نباتات نمودار است و همچنین آسیابهای ابتدایی که بوسیله آن گندم آرد میشده، کشف گردیده است...

انسان آریایی نه هزار سال قبل از میلاد، با ابزار و ادواتی که برای بریدن و نرم کردن گندم اختراع کرده، زندگی جدید زراعی را نیز آغاز نموده و بنوشته «گریشمن» باستانشناس بزرگ فرانسوی، هفت هزار سال پیش از میلاد مسیح و چهارهزار سال پیش از زندگی آدم در نواحی کوهستانی زاگرس و کردستان و آسیای صغیر تمدنها مبتنی بر کشاورزی - دامداری و دهزیستی ایجاد شده بود و این تحول در شیوه زیست، از هزاره هفتم پیش از میلاد در کردستان پدید آمده بود.

در رابطه با این تاریخ و تمدن هفت هزارساله ایران، مطبوعات میهن نوشتند

بر اساس نوشتۀ روزنامه‌های ایران - سال 1375 (برابر با 7018 آریایی میتراپی) بارها و بارها در مناطق کردنشین ایران آشاری که حاکی از همین تاریخ و تمدن هفت هزارساله ایران بود کشف شد:

بر اساس کاوشهایی که در «مرودشت» انجام شده، دهکده‌ای از هزاره هشتم پیش از میلاد کشف شده است، این دهکده از رونق کشاورزی در مناطق جنوبی ایران در این دوران حکایت می‌کند که: مردم دشت حاصلخیزی را در نزدیک «شیب کوه» و در کنار رودخانه کوچکی مورد سکونت قرارداده بودند و در خانه‌هایی که در همین دهکده از گل کشف شده، پی میبریم که در نه هزار سال پیش آریاییان با پخت و پز و کوره‌های نانپزی - کوره‌گری - ظروف منقوش متعدد و بسیار ظرفی آشنا بوده و حتی دوکها و آثاری از پارچه بافی پیشترفته، و سایلی برای انجام مراسم مذهبی و همچنین مجسمه‌هایی از حیوانات، پرندگان و انسان را میتوان یافت.

تپه‌های هفت هزار ساله «سیلیک» کاشان

تیرماه 7020 آریایی میتراپی: سیف الله امینیان رئیس سازمان میراث فرهنگی کاشان اعلام کرد سازمان میراث فرهنگی برای ساماندهی تپه‌های هفت هزار ساله «سیلیک» کاشان تصمیمات جدیدی گرفته است.

تپه‌های «سیلیک» کاشان به اعتقاد پاستانشناسان داخلی و خارجی کهنترین مهد تمدن بشری در ایرانزمین بشمار میروند و گفته شده است این تپه ها سندي از آغاز و پایان یک تمدن و مدنیت هفت هزار ساله در ایران و به عبارتی در دنیا به شمار میروند. تپه های «سیلیک» در سه کیلومتری جنوبغربی کاشان، هم اکنون توسط مزارع کشاورزی و ساخت و سازهای غیر قانونی واحدهای مسکونی احاطه شده است و هیچ کنترلی برای جلوگیری از صدمات احتمالی به آن وجود ندارد. سید محمد بهشتی رئیس سازمان میراث فرهنگی با اشاره به این صدمات میگوید که سازمان تحت ریاست وی بر آن است که تمهدات تازه‌ای برای حفظ این تپه های هفت هزار ساله که اثر بیهمتایی در جهان است در نظر بگیرد که تجدید حریم این تپه هایکی از این اقدامات خواهد بود.

کهنترین زیستگاه انسانی

امینیان یادآور شد: در سالهای ۱۳۱۱ و ۱۳۱۲ خورشیدی یعنی شخص و پنج سال پیش، پروفسور «رومون گریشمن» در راس هیاتی کاوش‌های باستانشناسانه را در این تپه‌ها آغاز کرد و به نتایج درخشنan و حیرت آوری دست یافت. وی گفت: نتایج علمی و پژوهشی این باستانشناس فرانسوی اخیراً به فارسی برگردانده شده و قرار است توسط سازمان میراث فرهنگی در کتابی دوجلدي چاپ و در اختیار علاقمندان قرار گیرد. گریشمن در بخش‌های آغازین این گزارش با معرفی موقعیت تپه‌های سیلیک، از این منطقه بعنوان کهنترین زیستگاه انسان در فلات ایران یاد می‌کند. به نوشته گریشمن سفالهای نقشدار و ظروف سفالی متعددی که از این تپه‌ها بدست آمد، نشان میدهد پیش از اینکه بشر چرخ سفالگری را ابداع کند ساکنان سیلیک بدون استفاده از چرخ و بوسیله دست با استفاده از قطعات خیس پارچه و یا چرم ظروف سفالینی در چهار رنگ می‌ساختند. در سیلیک اشیاء فلزی هم کشف شد که قدیمی‌ترین آن یک درفش مسی است با مقطع دایره‌ای شکل که با چکش کاری ساخته شده است. مجسمه یک انسان ساخته شده از استخوان با لباسی به شکل شنل همراه با انواع ریورها و حلقه‌ها از جنس سنگ مرمر، مهره‌ها، هاونهای سایندها، اسلحه و ابزارهای فنی بدست آمده نیز گویای تمدن مربوط به دوران پیش از تاریخ است. بررسی ابزار و اشیاء فلزی نشانگر آن است که در ابتدای امر این فلزها را داغ و چکشکاری می‌کردند. ولی از لایه‌های بعدی تپه اشیایی بدست آمد که نشان‌هندۀ آغاز ذوب و جاری کردن فلز در قالب است. آبیاری مزارع در نواحی سیلیک، انسان را به طرف بوجود آوردن یک جامعه نظام یافته سوق میدهد. استخوانهای حیوانهایی که از این لایه‌ها بدست آمده گویای این است که ساکنان سیلیک، بعضی از گونه‌های حیوانات نظیر گوسفند، گاو و بز را اهلی کرده بودند. تعداد زیادی دوک ساخته شده از گل خام نشانگر رایج بودن در صنعت نساجی در دوران پیش از تاریخ در منطقه سیلیک کشف شد که اسباب و اشیایی نظیر ظروف سفالی و زینتی و فلزی شامل مفرغ و آهن در آنها بدست آمده است. سنگفرش گورهای نشان میداد که این مقام و

منزل متوفی برای ساکنان سیلیک از همیت خاصی برخوردار بوده است.

هفت تا پنجهزار سال پیش از میلاد

ساخت و ساز و معماری سیلیک و مجموعه اطلاعات متنوع و بسیار غنی که در جریان حفاریهای این تپه بدست آمد، آشکار میکند که از هزاره هفتم تا حداقل هزاره پنجم پیش از میلاد، سیلیک دارای سکنه‌ای متمدن، باهوش و مبتکر بوده است. به کارگیری کارگران برای ساخت خشتها و حمل سنگها و برياکردن ساختمان بدون شک مستلزم وجود یک جامعه نظام یافته و دارای طرح و برنامه و وجود یک قدرت رهبری در راس آن است. بر اساس پژوهش‌های سیلیک، سکانان این منطقه به احتمال زیاد نخستین قوم آریایی بودند که به این سرزمین آمده و تمدن عظیمی را بنا نهادند که این تمدن بتدریج به دیگر سرزمین‌ها منتقل یافت. دست اندکاران میراث فرهنگی معتقدند چاپ و انتشار گزارش‌های این باستانشناس معتبر فرانسوی، مأخذی موثق برای مطالعه و تحقیق درباره سیلیک کاشان است که امید میروند باعث زدودن غبار غربت از این اثر فرهنگی و تاریخی و ساماندهی آن شود.

کاشان با قدمتی هفتهزار ساله

«در طول سال (شهریور ۱۴۰۹) آریایی میتراپی) گذشته پانصد هزار گردشگر داخلی و شش هزار جهانگرد خارجی از آثار تاریخی شهرستان کاشان دیدن کردند. دست اندکاران میراث فرهنگی پیش‌بینی میکند شمار بازدیدکنندگان از آثار و ابنيه تاریخی کاشان در سال جاری به هشتصد هزار گردشگر داخلی و ده هزار گردشگر خارجی برسند... امینیان در پاسخ به عقیده برخی افراد که هزینه‌های گزارف را برای آثار تاریخی چنان موجه نمیدانند، گفت: سرمایه‌گذاری در بازسازی و حفظ بنایها و ابنيه داخلی یک ضرورت برای حفظ هویت ملی است. وی معتقد است هریک از این آثار سندی از فرهنگ و تمدن هفت هزار ساله ما بشما رمی‌رود که باید برای آگاهی و شناخت نسل کنونی و آیندگان حفظ شود. آنچه مسلم است دیار کهن کاشان به استناد

آثار بدست آمده در کاوش‌های باستانشناسان در تپه‌های هفت‌هزار ساله، یکی از قدیمیترین مهدهای تمدن بشری بوده است. این ویژگی در کنار فراوانی و تنوع معماری بنای تاریخی این شهرستان باعث شده است که دست اندرکاران به توجه و سرمایه‌گذاری بیشتر بر روی این آثار تاکید کنند.

کشف تمدن‌های شش‌هزار ساله در فلات مرکزی ایران

در پی انجام حفاریهای باستانشناسی بر روی قره تپه قم رود، بقایای معماری و همچنین اشیاء و آثاری از حدود شش‌هزار و چهارصد سال پیش کشف شد.

میر عابدین کابلی سرپرست گروه باستانشناسی در گفتگویی ضمن تشریح چگونگی کاوش‌های باستانشناسی قم‌رود، گفت: کار مطالعاتی دقیق و برنامه‌ریزی شده روی دشت قم رود از سال 1376 (برابر با 7019 آریایی می‌ترایی) به مدت پنج سال انجام شدو طی آن نود و سه اثر باستانی، تاریخی با حداقل قدمتی حدود دوازده هزار سال شناسایی گردید که از جمله آنها میتوان از محوطه‌های باستانی، تپه‌های باستانی، پل، بند، قلعه، کاروانسرا و امامزاده نام برد. وی افزود: در میان محوطه‌های باستانی دشت قم‌رود، قره تپه قم رود بعنوان یکی از مهمترین محوطه‌ها، جهت اجرای یک سلسله عملیات دقیق کاوش برگزیده شد و جماعت فصل کاوش بر روی آن انجام گرفت، کابلی با اشاره به اهمیت تاریخی تپه مذکور به دلیل وجود مواد و لایه‌های فرهنگی بسیار مهم در آن گفت: قره تپه قم رود لایه‌های تمدنی از دوران نوسنگی تا حدود پنجهزار و پانصد سال پیش را در خود جای داده و ما پس از انجام حدود سه فصل کاوش در آن موفق شدیم شش لایه از دوره‌های مختلف تمدن و فرهنگ را شناسایی کنیم و آثار ارزشمندی را شامل بقایای معماری و همچنین اشیاء و آثار ارزشمندی را شامل بقایای معماری و همچنین اشیاء و آثار دیگر کشف کنیم. وی گفت: سومین لایه شناسایی شده تاکنون یکی از غنی‌ترین و مهمترین لایه‌های نه تنها در این تپه، بلکه در تمام فلات مرکزی می‌باشد. این لایه

شامل سه مجتمع ساخته‌مانی است که چگونگی زیست و زندگی مردمان حدود شش‌هزار و چهارصدسال پیش را به تصویر می‌کشد. وی مساحت کل منطقه کاوش را سطحی برابر با چهارصد مترمربع ذکر کرد و گفت: از جمله اشیاء بدست آمده در این محوطه باستانی، یک ظرف سفالی بسیار بزرگ با نواد و پنج سانتیمتر ارتفاع و صد و بیست سانتیمتر قطر دهانه است که در دسته بندي اشیاء از نوع کاسه یا قدر است و بیش از شش‌هزار سال قدمت دارد. وی گفت: این ظرف سفالی که بدون تردید از بزرگترین ظروف سفالی است که نه تنها در ایران بلکه در کشورهای همجوار نیز بی‌نظیر است، نشاندهنده درجه پیشرفت فنی و صنعتی مردمان ساکن در این منطقه است. کابله افزود بر اساس یافته‌های مورد بحث امروزه بر ما ثابت است که مردمان ساکن در این منطقه با مناطق بسیاری نظیر سیلک کاشان، قره تپه شهریار، دشت قزوین، چشمہ علی ری ارتباط تنگاتنگ داشته‌اند و نتایج مطالعات باستانشناسی در این منطقه میتواند کلید حل معماهای فرهنگ‌های فلات مرکزی ایران به حساب آید. قره تپه قم رود در بیست کیلومتری شمال شرق شهر قم قرارگرفته است که حداقل هفت هزار سال قدمت دارد.

کشف بقایای یک دهکده متعلق به شش‌هزار سال پیش از میلاد در تپه «چشمہ علی» شهر ری

تیره ماه 2019 آریایی میتراپی «باستانشناسان سازمان میراث فرهنگی، بقایای یک دهکده متعلق به شش‌هزار سال پیش از میلاد مسیح را در تپه «چشمہ علی» شهری در جنوب تهران کشف کردند.

محمد حسن صراف رئیس هیات باستانشناسان تپه چشمہ علی طی مصاحبه ای در این باره گفت: با کشف این دهکده باستانی بقایای صنعت ذوب فلز در این منطقه نیز بدست آمد و رازهای تازه‌ای از تاریخ تمدن هفت‌هزار ساله فلات قاره ایران پدیدار شد. وی افزود: کشف یک ظرف سفال دارای گذازه‌های مس، حاکی از آن است که ساکنان تپه چشمہ علی ری در شش‌هزار سال پیش از میلاد با صنعت و تکنولوژی ذوب مس آشنایی داشته‌اند. وی گفت: در جریان گمان‌زنی و لایه نگاری

تپه تاریخی چشمه علی که از دو هفته پیش توسط باستانشناسان ایرانی آغاز شد، سه طبقه آثار نشانده‌نده تمدن کهن کشف شده است. وی افزود: در لایه دوازدهم این گمانه زنی و لایه‌نگاری باستانشناسان به یک دهکده و بقایای خانه‌ای رسیدند که معماری آن به پیش از تاریخ بازمی‌گردد. وی گفت: در داخل خانه اسکلت‌های دو انسان که بر روی یک حصار افتاده بودند و در کنار آنان یک ظرف سفالی کوچک قرار داشت نیز کشف شد. وی افزود: ظروف سفالی قرمز تپه چشمه علی که اخیراً کشف شده جزو تمدن‌های سفال قرمز است که نمونه نقشهای سفالهای منقوش آن در بین النهرین مناطقی از ایران دیده شده و نشان از روابط فرهنگی هنری مشترک آن زمان دارد. چشمه علی در شمال‌شرقی ری و در جنوب تهران واقع شده، پیش از اسلام «نهرو سورو» و پس از اسلام «نهر روده» نام داشته است.«

شهری با تمدن شش‌هزار و پانصد ساله

در دل خاکهای دشت مغان کشف شد

سال 2017 آریایی، در تپه حصار، اسکلت سالم یک زن پس از زایمان با نوزادش کشف شده که حدود شش‌هزار و سیصد سال پیش زندگی میکرده است.

کاوشنگران باستانشناسان، در دشت مغان یک شهر باستانی را در سینه خاک کشف کردند که حکایت از تمدنی شش‌هزار و پانصد ساله دارد. این تمدن نهفته که در عمق یک متري زمین بدبست آمده است، در منطقه‌ای بنام «تپه حصار» دامغان قرار دارد. باستانشناسان طی مرافق مختلف حفاری، چند دوره از تمدن‌های مختلف و آثار زندگی مردمانی را کشف کرده اند که از شش‌هزار و پانصد سال تا چهار هزار و ششصد سال پیش در این منطقه میزیسته اند. تازه ترین آثار باستانی اخیراً در دو کیلومتری جنوب دامغان، در لایه میانی تپه‌ای که اصطلاحاً «حصار B» نامیده میشود، بدست آمد که نشانده‌نده دوران میانی تمدن نهفته در تپه حصار است. تمدن تازه کشف شده، از معماری شهری چهار هزار و ششصد سال پیش و زندگی اجتماعی، بافت خانوادگی، مناسبات اقتصادی درون شهری و روابط بازرگانی

خارجی، باورها و اعتقادات و فرهنگ مردمی شهر نشین حکایت دارد. تپه حصار در شناخت و قیاس دورانهای تمدن ایرانی، یک مجموعه کلیدی است که در محافل علمی، پژوهشی باستانشناسان جهان بسیار ارزشمند است. قرار است خط دوم راه آهن تهران- مشهد روی این مجموعه باستانی کشیده شود و به همین علت باستانشناسان با تلاش شبانه روزی سرگرم بیرون آوردن آثار نهفته در دل خاک تپه حصار هستند. بافت معماری تمدن بدست آمده از حصار B شامل اتفاقهای کوچکی است که در شبی تپه ساخته شده است و گاه با چند پله به یکدیگر متصل است. بیشتر اتفاقها اجاق دارد. در کنار اجاقها، اغلب یک «تابو» ساخته اند که در آنها گندم نگهداری میکردند. در بسیاری از خانه ها سنگ آسیاب دستی «دستاس» دیده میشود. تیرهای چوبی از دوسوی اتفاقها در بالای دیوار، دلیل وجود سقف چوبی و پوشش حصیری است که روی آنها را گل انود میکردند. خشت از مصالح اصلی ساختمان این دوره از تمدن ششهر از پانصد ساله بشمار میرفت. در این مجموعه یک کوزه ذوب فلز پیدا شده است. یک اتاق چند گوشه نیز پیدا شده است که سقف گنبدی داشت. این اتاق، قدیمیترین اتاق با سقف گنبدی است. زندگی اقتصادی تمدن حصار B بر پایه روابط بازارگانی، دامداری و کشاورزی بنیاد شده بود. در این مجموعه نزدیک به یکصد اثر و نشانه مهر پیدا شده است که نشاندهنده گسترش روابط بازارگانی ساکنان تپه حصار در آن دوره است. کالاهایی احتمالاً از جنوب شرقی ایران امروزی یا دره سند به حصار B وارد میشد که بیشتر سنگ لاجورد بود. در عوض احتمالاً فیروزه «معدن زردکوه» استخراج و صادر میشد. در تپه حصار اسکلت سالم یک زن کشف شده است که حدود ششهر از سیصد سال پیش در این ناحیه زندگی میکرد. این زن پس از زایمان همراه با نوزادش جان سپرده‌اند. ساکنان حصار، مردگان خود را در اتفاقهای مسکونی خود یا در حیاط همراه با لوازم زندگی و همه اندوخته‌ای که داشتند، خاک میکردند و در گنارشان گنجیشان دفن میکردند و زنان را هم بازیخت آلاتی چون گردنبند، دستبند و گوشواره به خاک می‌سپردند. از گورها، گلهای نرم و رنگارنگی

بdest آورده‌اند که بنظر میرسد لوازم آرایش مخصوص مردگان بوده است. دندانهای یکی از اسکلت‌های سیم پیچی شده بود و این نشان میدهد که نخستین «ارتودنسی» دندان، با قرار دادن مفتولهای فلزی نازک نقره‌ای در بین دندانها معمول بوده است. مردمان حصار، گرفتار چه حادثه‌ای شده‌اند که خاکستر سیاه بر روی خرابه‌های خانه‌هایشان نشسته است، شاید دشمنانی ناشناخته با حمله به شهر، آنرا به آتش کشیده‌اند.

هفت هزار سال تمدن خانه سازی آریاییان

در هزاره ششم، انسان آریایی خانه‌ها را بگونه‌ای می‌سازد که از «نورخورشید» بتواند بهره ببرد. در همین هنگامه است که زندگی دهنده‌ی «انسان آریایی» به زندگی شهرنشینی تبدیل می‌شود و چون کم کم دهکده‌ها بهم نزدیکتر می‌شده‌اند، اولین زندگی شهری که برخاسته از پیوستان چند ده بود در «پامیر»، «شوش» و «سیلک» پدید آمده است که چنانچه گفته شد، امروزه آثار تمدن مشترک و مشابهی در تمامی این مناطق کشف شده است.

این مناطق بوسیله رودهای: «کارون» - «کرخه» و «جیحون» و شعبات آنها، سرزمینهای سرسیز و حاصلخیزی را تشکیل میداده است که به «باغ فردوس» یا «جنات عدن» مشهور بوده است. و در زمان جاهلیت عرب به مناطق پامیر و خراسان بزرگ «جنات تجري من تحت الانهار» می‌گفته‌اند. زیرا در صحرای خشک مجاز که نه آب بوده و نه آبادی و نه جنگل و رود، مکانهای خرم و سرسیز را جنت مینامیده‌اند که جنت هم بمعنای پوشیده (از درختها) بوده است.

و اکثر شعرای جاهلی عرب نیز در اشعارشان «جنات» را محلهای پوشیده از سبزه و درخت و «رودخانه‌های جاری» را نیز رودهای کارون، کرخه و جیحون میدانسته‌اند که «تازیان» قطره‌ای و شاخه‌ای از آنرا در صحرای خشک و سوزان خود نداشته‌اند.

برخی نیز باغ فردوس و جنات عدن را سرزمین فلسطین و اسراییل کنونی دانسته‌اند و بر اساس کاوش‌های اخیر و آخرین

آثار بدست آمده که در شهریور و مهر ماه ۱۳۷۴ برابر با ۷۰۱۷ آریایی میتراپی از تمدن کهن آریایی در اسراییل بدست آمد، همسویی و یکنواختی تمدن کاشان و شوش را یافته های جدید در اسرائیل اثبات نموده و گسترده‌گی تمدن کهن آریایی از جیحون تا فرات را نمایان میسازد.

درست در هفت هزار سال پیش، در بخش غربی ایران کنونی، تمدن خطی پدید آمد.

اسناد بدست آمده از پنج تا شش هزار سال پیش (هنگامه تبعید و یا هبوط آدم) نشان میدهد که در سلسله جبال کوهپایه غربی زاگرس قبایل: «هوریان»- «لولوبیان»- «گوتیان»- «کاسیان» و نیز برخی قبایل دیگر که ظاهرا با قبایل ایلامی خویشاوند بوده اند، زندگی میکرده‌اند.

ظاهر اقبالی «هوریان» در پنج هزار سال پیش در حدود دره رودخانه «دیاله» و «گوتیان» در محل شرقی تر از «لولوبیان» زندگی میکرده اند.

در چهار هزار سال پیش قبایل کاشی در بخش مرکزی کوهستان زاگرس در سرزمینی که امروز لرستان خوانده میشود، میزیسته اند. این تمدن تا مرز «کردستان» و «رود دیاله» امتداد داشته است.

از سویی شباهت و همسانی تمدن‌های مکشوفه در سرزمین‌های آریایی از بین النهرين تا آسیای صغیر، تاجیکستان- افغانستان- ترکمنستان و تا ایران در زمانهایی پیش و کم نزدیک بوجود آمده، مسئله خویشاوندی و منشاء یگانه این تحولات را نزد باستان‌شناسان و خاورشناسان مطرح ساخته است. در ایران که بیش از همه جا مورد کاوش قرارگرفته است، تمدن شهر نشینی و زراعتی را میتوان از هفت هزار سال پیش یا پنج هزار سال قبل از میلاد ثبت نمود که در همان هنگامه تمدن‌های «حسونه» واقع در جنوب «موصل»، تمدن «تل حلف» واقع در دشت «دجله علیا» و تمدن «اریدو» در جنوب خاک بین النهرين در کنار هم بطور مسالمت آمیز میزیسته‌اند. بدین رو امروز با کشفیات تاریخی، ما بعنوان عناصر آریایی میتوانیم تاریخ متعدد آریایی را به هزاره هفتم پیوند بدهیم، زیرا که اولین نشانه‌های

کشف شده از تمدن در «نجد ایران» که تاجیکستان و استانهای بسیاری از ایران را شامل میشود. حداقل به هفت هزار سال پیش میرسد.

بزرگترین تقویم نویس ایران چه میگوید؟

استاد ایرج ملک پور که یکی از دانشمندان بزرگ معاصر ما هستند و عادتا سالنامه‌های ایران توسط این استاد بزرگ استخراج میشود سال 1375 طی مصاحبه‌ای با مجله زمان که بخشی از آن در کیهان جهانی (۱۳ فروردین ماه) هم چاپ شده بود فرموده بودند که آریاییان از هفتهزار سال پیش دارای تقویم وتاریخ بوده‌اند.

و این استاد عالیقدر چندی پیش به خود من فرمودند که تا پنجهزار سال تاریخ ایران را در کامپیوتر خویش برنامه ریزی نموده‌اند که بدون شک امروز حتما به مرز هفت هزار هم رسیده‌اند.

مهمترین سند از تاریخ هفتهزار ساله آریایی نظر دو شاعر بزرگ ایران، حافظ شیراز و حکیم عمر خیام فیلسوف و ریاضیدان و ستاره شناس و شاعر برجسته آریایی است که مبتکر تقویم جلالی، یعنی همین تقویم رایج کنونی (هجری شمسی) می‌باشد. این بزرگمرد قرنها پیش مایل بود تاریخ هفت هزار ساله را ثبت کند اما قوی بودن جو عربی و فشار سیاسی آن زمان بتوی این امکان و اجازه را نداد و او به همین سالنامه هجری بسته کرد. اما در یکی از رباعیات زیبایش بسیار نیکو و زیبا، حرف دلش را درباره تاریخ و تمدن هفتهزار ساله آریایی زده است.

ای دوست بیا تا غم فردا نخوریم
وین یکدم عمر را غنیمت شمریم
فردا که از این دیر کهن در گذریم.
با هفتهزار سالگان سربسیریم.

عمر خیام

نه دولت دنیا بستم می ارزد
نه لذت مستیش الم می ارزد
نه هفت هزار ساله شادی جهان
این محنت هفت روزه غم می ارزد
حافظ شیراز

دو تا گردیده چرخ پیر را پشت
پی پوش به پیش نام زرتشت
به زیر سایه نامش تواني
رسید از نو به دور باستانی
چو من گر دوست میداري کشور خویش
ستايش بایدت پيغمبر خویش
به ايماني ره بيگانه جوي
رهاكن! تا به کي اين بي آبروبي؟
به چشم عقل آن دين را فروغ است
كه آن بنيان کن ديو دروغ است
چو دين کردارش و گفتار و پندار
نکو شد بهتر از آن دين مپندار
به دنیا بس همين يك افتخارم
كه يك ايراني والاتبارم
به خون دل زيم زين زيست شادم

که زرتشتی بود خون و تبارم

باری مهربان یار!

قرنهاست که ما پستی و پلیدی را پذیرفت‌ایم و با میل و رقبت تسلیم
تفکرات و حکمرانی بیگانگان و تازیان شده‌ایم و با بهانه کردن تقیه و
پنهانکاری، نافرمانی خویش را از تفکرات غیرانسانی صحرائگردان
در تاریخ دفن نموده‌ایم و مشوق ویرانگران سرزمن خود شده‌ایم و هر
از چندی که دلاورانی برای آزادی و رهایی ما برخاسته‌اند را درزیر
سم تثاران تنها رها کرده‌ایم و برای اینرا بیگانه کف زده‌ایم و
آنهم به بهای زنده ماندن! این چه زنده ماندن ننگینی است که
ویرانگران تاریخ و تمدن پرشکوه ما باید «سید» و «آقا» باشند و ما
سرافکنده و بدیخت و غلام و عبد؟!

تاریخ صندلی نشینی

نشینی ملت آریا از هزار سال پیش صندلی را می‌شناخته و بر
صندلی مینشسته است. کهن‌ترین چهارپایه ای که در خاور نزدیک در
پی کاوشهای باستان شناسی بدست آمده است، متعلق به تپه چشممه علی
در جنوب شرق تهران است که «اشمیت» در سالهای ۱۹۳۰ آنرا از زیر
خاک بیرون آورده است. این چهار پایه متعلق به هفت هزار سال پیش
می‌باشد که با مخلوطی از گل رس و شن و کاه ساخته شده است و
خمیره و پوشش آن قرمز می‌باشد و با شماره RCH 6693 در بخش
پیش از تاریخ موزه ملي ایران نگهداری می‌شود. صندلی دیگری که
نقش برجسته‌ای است برمهره ای از جنس سنگ یمانی آبی رنگ،
شیله‌نگ – این- شوشینگ پادشاه ایلام به دخترش بارولی Baroly
هديه داده بود و تاریخ آن به ۳۵۰۰ سال پیش میرسد. این صندلی
در موزه بریتانیا نگهداری می‌شود.

در بین النهرین نیز قدیمترین نقش صندلی را برمهربی استوانه ای از دوران سوم سلسله های قدیم در 5500 سال پیش میبینیم.

زیباترین صندلی و تختی که درموزه ملي ایران نگهداری میشود و سابقه چند هزارساله دارد، در نقش برجسته ای است از داریوش پادشاه هخامنشی که به نقش برجسته بزرگ بار عام مشهور است. پادشاه را درحالی که فرزندش خشایار پشت سر او ایستاده است نشسته بر صندلی نشان میدهد.

آتش و آتشکده نزد ایرانیان

در افسانه های کهن آریایی از اوستا تا شاهنامه فردوسی بزرگ در رابطه با آتش و احترام آریاییان به آن اینگونه سخن رفته است که پادشاهی با « هوش و هنگ » روزی ماری در صحرا بدید . سنگی برگرفت تا مار را نشان رود، سنگ به مار نخورد بلکه به سنگ دیگری خورد و آذرخشی پدید آمد و از فروغ آن خارهای اصراف شعله ور شد! هوشنگ شاه از این دستیابی ناگهان خرسند و خندان و شادان شد و خداوند را ستایش و نیایش کرد و آن روز را روز جشن و شادمانی خوانده و آتشی برافروخت و از همه خواست تا آن آتش همیشه بر افروخته باشد!

برآمد به سنگ گران سنگ خرد
هم آن و هم این سنگ گردید خرد
فروغی پدید آمد از هردو سنگ
دل سنگ گشت از فروغ آذرنگ
جهاندار پیش جهان آفرین
نیایش همی کرد و خواند آفرین
که اورا فروغی چنین هدیه داد
همین آتش آنگاه قبله نهاد
یکی جشن کرد آتشب و باده خورد
«سده » نام آن جشن فرخنده کرد.

تمامی ادیان جهان بسوی قبله‌ای نیایش می‌کنند، یعنی به هر دین و آئینی که بنگریم برای خود جایگاهی دارده که رو بدان، خداوند را نیایش می‌کنند. چنانچه در اوستا و شاهنامه آمده است، نخستین کسی که قبله‌ای برای نیایش پدید آورد پادشاه دارای هوش و هنگ ایران، هوشمنگ بود. یکسوزی و یکنواختی و توجه داشتن به یک مرکز ویژه برای هر تشکیلات دینی، آئینی یک ضرورت است. زیرا نخستین اقدام برای توجه دادن تمامی باورمندان به یک نقطه و مرکز است. هیچ پیرو آئینی وقتی بسوی قبله خود نیایش می‌کند، آن جایگاه را پرستش نمی‌کند بلکه از آن بعنوان یک امکان، ابزار و جایگاه جهت همبستگی و وحدت و همدلی جمعی بهره می‌برد. آریاییان نیز از نخستین روزی که آتش را قبله خود کردند هرگز اتش را نپرستیدند، بلکه آن را بعنوان مظهری از زندگی، نور و روشنایی، انرژی و قدرت پاس و محترم داشته‌اند.

امروزه همه میدانیم که بودن ما برروی کره زمین به برکت و بودن گلوله آتشین بزرگ هستی یعنی مهر و یا خورشید است. اگر انرژی خورشید نباشد، زندگی برروی کره زمین غیرممکن می‌شود. پس حضور آتش برروی زمین علیرغم هزار ویک حسن و موارد استفاده‌ای که در طول زمان داشته است، مظهری از عظمت، شکوه و زندگی‌بخش بودن است. با برافروختن مشعل و شمعی درخانه و کاشانه و یا با افروختن آتش در آتشکده‌ها: که این احترام آتش به تمام ادیان جهان منتقل شده است و مظهر کنونی آن شمعی است در تمامی ادیان خورشید مادر و مظهری اصلی و نخستین نور روشنایی و آتش است. بدین رو آئین نخستین ایرانی آئین مهر بوده است!

در روزگاران کهن آتشکده‌ای بسیاری در سراسر جهان آریایی از آنسوی آبهای دریایی سرخ تا خلیج فارس و مدیترانه و دریای خزر که بر اساس نوشته مورخین پیش از 120 کشور بوده است، برقرار بوده است.

حتی تا چهارصد سال پس از تازش تازیان آتشکده‌ای بسیاری در پارس و آتوریات (آذربایجان) برپا بوده است. تعداد این آتشکده‌ها آنقدر زیاد بوده که جغرافیادان و مورخ بزرگ

«استخري» نتوانسته است تعداد آنها را در حافظه خودنگه دارد! استخري می نویسد از هر شهر و روستايی که عبور ميکردم که دست کم چند آتشکده در آنجا وجودداشت! آتشکده مهرنرسیان که آن را وزیر بهرام شاه، مهرنرسی در دشتبارین فارس بنیاد نهاده بود تا قرنها پس از هجوم تازیان، آتشش شعله ور بود و آتشکده آذرگشتب در فراهان که تا اوآخر قرن سوم هجوم تازی همچنان شعله ور بود.

«ابن الفقيه» از وجود آتشکدهایی در وارستان قم و دیگر ولایات آن اطراف یاد کرده است.

«ابن رسته» نیز از وجود آتشکدهایی در نزدیک حلوان یادکرده است و «یاقوت» در قرن هفتم آتشکده بزرگ آذرگشتب را در گزنهای تازیان بخاطر نداشتن حرف گاف آنرا «شیز» می نامند و در آذربایجان می باشد یادکرده است.

و نیز آتشکده کاریان که بارها آتش آن توسط هجوم و فشار تازیان خاموش گردیده بود، در دوران یاقوت هنوز سرپا بوده و آتش آن فروزنده بوده است.

از هزاران هزار قبله و آتشگاهی که نیاکان ما هزاران سال بسوی آنها نیایش کرده‌اند، امروزه تعداد 14 آتشکده بیشتر باقی نمانده است.

-1- آتشکده نیاسر در نیاسر کاشان، محل آتشکده در دامنهای رو به رودخانه و محلی سرسبز واقع است که تقریباً کامل و سالم مانده است.

-2- آتشگاه مسجد سلیمان در خوزستان، جایگاه این آتشکده بسیار ویژه و استثنایی می باشد زیرا در زمان‌های گذشته آذرخش‌های طبیعی از زمین آن بیرون می‌آمده است، که خود این مسئله بیانگرآنست که در روزگاران کهن بگونه‌ای از نفت و گاز زمین آریاییان برای شعله‌ور نگهداشتن آتشکده بهره می‌جستند، بویژه اینکه آتشکده تنها قبله نبوده است بلکه مردم از آتش هر آتشکده‌ای برای برافروختن آتش در درون خانه‌های خود بهره می‌برده‌اند. زیرا امکان دسترسی به

کبریت و یا گوگرد برای همه میسر نبوده است.. و آنها توسط کانون‌های» (آشدان) بزرگ و کوچک آتش را حمل میکردند...

3- آتشکده نیمور در نزدیکی دلیجان، نوع بنا و ساختمان این آتشکده با دیگر جایگاه‌ها متفاوت است و ویژگیهای خاصی دارد.

4- آتشکده قلعه دختر بر فراز تپه مشرف بر روی دخانه و جاده در نزدیکی زیارتگاه شاه جمال (جالب است بدانیم که تمامی آتشکده‌های بزرگ و کوچک پیش از اسلام، امروز تبدیل به امامزاده و یا مسجد ویقه های اسلامی شده است).

5- آتشکده جره در کنار سیاه فارس، این آتشکده نیز همچنان سریعاً ایستاده است.

6- آتشکده دیگری در فارس با همین نام جره درجه فارس با عظمتی دیدنی پابرجاست.

7- آتشکده کازرون در فارس.

8- آتشکده اصفهان.

9- آتشکده نقش رستم (کعبه زرتشت)

10- آتشکده پاسارگاد در فارس

11- آتشکده سنگی در فارس واقع در باغ بدره نزدیک تخت جمشید (این محل امروز بعنوان زیارتگاه و با نام بی‌بی فاطمه مورد توجه مسلمانان است).

12- آتشکده کوشک در نطنز کاشان. این آتشکده مثل خیلی از آتشکده‌های دیگر از سنگ و ساروج ساخته شده است..

13- آتشکده آذربایجان.

14- آتشکده خانه کیوان که همان کعبه مسلمانان می‌باشد.

البته اینها آتشکده‌های بودکه در ایران کنونی بر جای مانده است و گرنه آتشکده‌های بسیاری در تاجیکستان، افغانستان، پاکستان، هندوستان، آذربایجان، ترکیه کنونی و قزاقستان و ازبکستان و ارمنستان و جاهای دیگر موجود بوده است که امروزه آثاری هر چند اندک از آنها در برخی مناطق بر جای مانده است. مهمترین آتشگاهی که امروزه مورد توجه جهانیان است و شهرت ویژه‌ای دارد «خانه کیوان» می‌باشد که که تازیان بیش از اسلام آن را «بيت الزحل» و امروزه آنرا کعبه می‌خوانند. این آتشکده هنگامیکه سپاهیان ایران در هزاران سال پیش می‌خواستند از دریای سرخ عبور کنند، درمکه کنونی ساختند و پس از اینکه ایرانیان عربستان را ترک کردند و از یمن و مصر خارج شدند تازیان آنها را بازسازی نموده و «بيت الله» نامیدند.

در قرآن بوضوح تشریح شده است که «بيت الله» (کعبه) توسط ابراهیم ساخته نشده است بلکه توسط وی و فرزندش آنجا نظافت شده است و پایه‌های ایوانش بالا رفته است که شرح کامل آن در ابتدای این کتاب آمد.

«وَعَهْدٌ نَا إِلَيْ أَبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَنْ طَهِّرَا بَيْتَنَا لِلظَّانِفِينَ» ما از ابراهیم و اسماعیل تعهد گرفتیم تا خانه مرا برای طواف کنندگان پاکیزه کنند. (سوره بقره آیه 125)

«وَإِذَا يَرْفَعُ أَبْرَاهِيمَ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلَ رَبْنَاهَا تَقْبِلُ مَنَا» اسماعیل و پدرش پایه‌ها (دیوارها) خانه را بالا بردن، گفتند پروردگارا ازما بپذیر... (سوره بقره آیه 127)

پس بدرستی و وضوح روشن است که «خانه کیوان» بیش از ابراهیم وجود داشته است و فقط توسط ایشان و فرزندش آنجا نظافت شده است و دیوارهای فرو ریخته‌اش بالا رفته است.

اکثر آتشکده‌هایی که امروز آثاری از آنها باقی مانده است با برپایی خود وجود آنها را گواهی میدهند. از جمله کعبه زرتشت که در نقش رستم واقع شده است و آتشکده آذربایجان که کارت پستالهای این محل ها امروزه در ایران به فروش می‌رسد. یک نوع معماری آتشکده ها با سنگ مکعب است.

انسان ایرانی از روزگاران کهن آتش، آب، نسیم و خاک و خورشید را پاس میداشته و آغاز بهار تابش نوروزنگی است. از آتش مهریان

خورشید که آبها را روانتر می‌سازد و نسیم‌ها را روح نوازتر و خاک را
رساننی تر!

بخوانیم که در بیش از هزار سال پیش فردوسی بزرگر چه سروده
است:

چو بخت عرب بر عجم تیره شد
همی بخت ایرانیان تیره شد
برآمد ز شاهان جهان را قفیز
نهان شد زر و گشت پیدا پشیز
همان رشت شد خوب و شد خوب رشت
شده راه دوزخ پدید از بهشت
دگرگونه شد چرخ گردون بچهر
از ایرانیان پاک ببرید مهر
با ایرانیان زار و گریان شدم
کزین پس شکست آید از تازیان
ستاره نگردد مگر بر زیان
چو با تخت منبر برابر شود
همه نام بوبکر و عمر شود
تبه گردد این رنج‌های دراز
نشیبی دراز است پیش فراز
ز پیمان بگردند و از راستی
گرامی شود کڑی و کاستی
پیاده شود مردم رزمجوی
سوار آنکه لاف آرد و گفتگوی
کشاورز جنگی شود بی هنر
نژاد و بزرگی نیاید به بر
رباید همی این از آن آن از این

زنفرین ندانند باز آفرین

بد اندیش گردد پدر بر پسر
 پسر هم چنین بر پدر چاره گر
 شود بندۀ بی‌هنر شهریار
 نژاد و بزرگی نیاید بکار
 از ایران و از ترک و تازیان
 نژادی پدید آید اندر میان
 نه دهقان نه ترک و نه تازی بود
 سخنها بکردار بازی بود
 زیان کسان از پی سود خویش
 بجویند و دین اندر آرند پیش
 چو بسیار از این داستان بگذرد
 کسی سوی آزادگان ننگردد
 بریزند خون از پی خواسته
 شود روزگار بد آراسته
 دل من پراز خون شد و روی زرد
 دهان خشک و لبها پر از باد سرد

بزرگان جهان در باره زرتشت چه میگویند؟

از همان روزگاران کهن که جهانیان با اوستا و پیام خردمندانه آن آشنا شدند، همواره آنرا ستوده اند! کمتر جایی مشاهده شده است که کسی توانسته باشد حتی انتقادی به آیین اوستا و زرتشت نخستین داشته باشد. با هم نگاههای بزرگان جهان را مرور می کنیم:

ویلی دورانت : دین زرتشت، دینی با فروشکوه بود که همچون دیگر دینها که سرشار از درونمایه خونریزی و بتپرسنی و خرافهگرایی بودند، روی خوشی با این ناشایستها نداشت و پاک و پاکیزه بود. زرداشت این دستور تلایی را داده است که آنچه را برخود نمی‌پسندی، بر دیگران روا مدار. خویشکاری هر کسی سه سویه است: ۱

- با دشمن چنان رفتار کن که دوست گردد. 2- بدجنس را به راستی و درستی رهبری و راهنمایی کن و نادان را به دانایی. 3- و سومین بخش آن است که بزرگترین برتری، پارسایی و پرهیزکاری است و پس از آن راستگویی و راست کرداری.

سرپرسی سایکس: از دید من بسیار دشوار است که بتوان کسی را یافت که بتواند آموزش‌هایی بالاتر از آموزش‌های زرتشت برای مردم پیداکند. سروده‌های این مرد بزرگ بی گمان جاویدنیند و هیچگاه گرد سالها برچهره‌اش نخواهد نشست که آنرا پنهان دارد. ارزش سروده‌های زرتشت در پاکدلی گوینده و راستی بنیادینی است که او سخت باور داشته است.

نیجه: زرداشت بزرگترین پیامبر هوشمند و تیزهوشی است که پایه‌های گسترده اندیشه سازنده و مردمیش تاکنون برای بالاتر استوارترین ستون زندگی بوده است. اندیشه زرداشت آموزش‌های بزرگی برای نیک زندگی کردن، نیک در پیوند بودن، نیک‌رفتار داشتن و نیک سخن گفتن و بالاتر از همه، چگونه ارج و ارزش نهی به دیگران است. او هیچگاه در هیچ سخنش از به کاربردن پی‌درپی «راستی و درستی» خودداری نکرده و پیوسته همه مردم را بدين سو خوانده است. در سخن زرداشت، شکوهی یافت میشود که در کمتر سخنی میتوان یافت.

هرتس-فیلد: پشتکار و کوشش‌های خستگی‌ناپذیر، از فروزه‌های درخشن ایرانیان می‌باشد که برپایه راستی و درستی استوار شده است که همه آنها پرتوی از آبین شکوهمند و پرپروغ زرداشت است.

وتین آمریکایی: زرداشت از همه نگرها ستودنی است، بیگمان مسیح پیرو او بوده واز اندیشه او بهره گرفته است. سه سخن رسا و روان و شکوهمند او: پندار نیک گفتار نیک. کردار نیک، پایه و بنیاد همه دینهاست و هیچ خردمندی نتوانسته است چیزی بر آن بیفزاید.

هرتل: از لا به لا ی گاتها به خوبی روشن میشود که یک مرد تیزهوش و هوشمند، پرتلash، نیکخواه، خیراندیش، مهربان، مهروز، مهرجو، پاکدل، نیککنش، سخن می‌گوید که با خرد راست است و با دیگران نیز از روی راستی سخن می‌گوید.

زردشت به هوداری از راستی و درستی و فروزه‌های نیک سر برافراشت و آسودگی و آسایش را برای مردم آرزو کرد. منش او در پایه بلندی و بر فراز دانایی ساخته شده و دور از هرگونه سستی و زبونی که بیشتر مردم به آن دچارند، استوار گشته است. او از خونریزی و آزار، زبونی و خواری، بردگی و پستی و از آیین اهريمنان سخت رویگردان بود و با آنها پیکار میکرد.

پروفسور میه: فروزه‌های ایرانیان باستان ستایش آمیزند. ولی باید دانست که انگیزه آنها، آموزش‌های نیک خواهانه و مردمی زردشت میباشد.

زردشت از منشی والا برخوردار بود که توانست بر دل مردم رخنه نماید و آنها را به سوی خود و آفریدگار مهربان و نیک خواهش بکشاند.

ولتر: زردشت پیوند خود را با اهورا مزدا بیشتر برپایه دوستی استوار کرده بود. او از خدای خود یاری و پشتیبانی می خواست، آنگونه که دوستی از دوست خود میخواهد. او در فروتنی به اهورامزدا، پاکدل و یکرنگ بود.

جکسون: بودا و کنفوسیوس و سقراط که جویندگان نور و فروغ و روشنایی بودند. از پایه‌هایی بلند و سرکشیده برخوردار بودند، ولی باید پذیرفت که زردشت از همه آنها بالاتر و والاتر وارزشمندتر بود. او بی گمان یکی از آموزگاران بزرگ خاوریه شمار میاید.

پروفسور شدرخاور شناس سرشناس و بلندآوازه آلمانی:

دوهزار سال است که میان آفریدگار و آفریده یک شکاف بزرگ و ژرفی در مغز ما باختریان یافت میشود که هیچگاه نتوانسته‌اند آنرا از میان بردارند. آفریدگاری پاک، اشوبی شکوهمند و والا و این سو، آدمی بیچاره، زبون، پست، خوار، گناهکار و نیازمند مهر و آمرزش که آفریده نام دارد. تنها گاهی بوده‌اند خردمندانی که کوشیده‌اند به گونه‌ای این شکاف را که امید پرکردنش را هرگز نداشتند، بجهند. کوشش این گروه از اندیشمندان به بینشمندی پایان یافته است. در بینشمندی تلاش میشود تنش میان آفریده و آفریدگار از میان برداشته شود.

شکوهمندی آیین زردشت در این است که هیچگاه چنین شکافی در آن یافت نمی‌شود و در برخورد او با اهورامزدا نمیتوان جای تهی دید.

گفتار زردشت از یک والاپی شگفت انگیز و ستایش آمیز بینشمندی برخوردار است. او جدایی میان آفریدگار و آفریده را چنان از میان برداشته است که در همان زمان که آدمی با اهورامزدا به سخن می نشیند و برای او شکوهی میپندارد که میتواند او را از خدایش دور نماید، بسیار به او نزدیک است. زیرا سخن گفتن با او بمانند گفتگوی دو دوست است که هردو با هم سخن را رهبری میکنند. بنابراین وارون اندیشه ما باخترا نشینان، میان آفریدگار و آفریده در آیین زرتشت، هیچگونه شکافی به چشم نمیخورد.

در آیین زرتشت خدا دور از آدمی و برون از نیروی او و توانایی آگاهی او و دور از جهان هستی نیست. آفریده به سادگی اورا در ژرفناز زندگی روزانه خود میباید و میبیند.

هوشمندی و هوشیاری و دانایی و فرزانگی زرتشت آن است که از آفریدگار، چیزی شگفت آمیز نساخته است تا آدمی اورا از خرد دور ببیند و دسترسی به اورا با آه و ناله و زاری و لابه و یا با ستایشهاي زبونانه و نیایشهاي پستی آمیز و همراه خواری و سرسپردگی دریابد. همین کار خود شکوه والاپی و خردمندی زردشت را نشان میدهد.

پروفسور میلز: پیام و سخن زرتشت از ارزشی شکوهمند و والا و دلنשین برخوردار است. خود او دارای آنچنان منشی نیرومند و نهادی توانا و رفتاری استوار بود که توانست سخنانی تا این اندازه شیوا و گیرا و مردمی برزبان روان سازد و به دنباله آن شاه توانایی چون گشتاب را به خود فریفته نماید.

پارتولومه: نواوری زرتشت که بسیار ستایش آمیز میباشد، در آن استکه به جای خدایان بیشماری که یافت میشد و دربرابر بتپرستی بتپرستان، یک آفریننده دانا یا اهورامزدا را جانشین کرد و از او خوبی و خوشی مردمان را درخواست نمود.

مارتین هوگ خاورشناس آلمانی: آیین زرتشت، کیش یکتا پرستی است که هیچ دینی دیگر از دیدگاه پاکی و آراستگی و مهر و راستی به پایه آن نمی رسد. این دین به راستی ناباترین و پاکترین دینهاست.

همبایخ: درگاتها این سرودهی باشکوه زردشت، یک آفریدگار یافت میشود که اهورامزدای نیک خواه و خیراندیش است. آموزش های او برترین آموزش های نیک و برجسته در راه یک زندگی پاک و آراسته و درست و شایسته است که بازده های درخشان آن نیک آشکار میباشد. اورا میتوان یک استاد مهر و پاکلی خواند که جز در راه راستی و درستی گام ننهاد و از اهورامزدا جز خوشبختی مردمان روی زمین را نخواست.

گوته: دانشمند بلند آوازه آلمانی، سخت فریفته گفتار و سروده های زرتشت بود و اورا مردی بسیار بزرگ و نوشه هایش را شکوهمند بازنمود کرده است. گوته، زرتشت را خردمندی به شمار میاورد که جهان خرد کمتر همانند اورا به خود دیده است. او در همه جا از کسی نام میبرد که هماره دراندیشه خوشبختی و آسایش مردم بوده است و جز راستی و پاکلی سخن نگفته است.

نیبرگ: زرداشت بی گمان بالاتر و برترازیک پیمبر بوده که چنین سخنان شکوهمند و برجسته ای را برزبان روان کرده و با خردمندی و بینش گسترده، آموزش مهربانی و برادری و دوستی داده و برنهاد راستی و درستی تکیه نموده و آنها را هنای مردمان نموده است.

میله فرانسوی: زرتشت هم در راه پالایش اندیشه آدمی و هم سازندگی جهانی که در آن زیست میکند، گام برداشت. او هم با قربانی کردن چهارپایان به پیکار برخاست و آنرا کاری ناشایست و ناپسند به شمار آورد و با توانگران و گروه سرمایه دار جنگید و در راه آزادی نیروها و آدمیان تلاش کرد.

او بزرگتر از آن است که بتوان درباره اش به گفتگو نشست.

رودلف: با آنکه زرتشت از گروه توانگران و برجستگان بوده ولی با این رو هیچگاه از هوداری تنگستان و مردمان نیازمند و هم چنین کشاورزان و رمهداران دست نکشید و پشتیبان سرسخت آنان بود. سخن او دلنشین و سرشار از راه و روش مردمی است.

تماس هاید: این نویسنده بزرگ انگلیسی درباره زرتشت می گوید: که در آن منش او را سخت میستاید و اورا اندیشمندی بزرگ به شمار میاورد. او مینویسد که خداوند زرتشت را برای مردم ایران برگزید،

زیرا ایرانیان از یک آگاهی بزرگی درباره خداوند برخوردار بودند. این مردم با خرد، سزاوار مرد خردمندی چون زردشت بودند.

مولتون: پیام زرتشت، چیزی جز آوای برادری، برای برادری و مردمی و آزادی نبود. او یک آموزگار ارزشداری بود که جز به آموزش مردمی نمی‌اندیشید. این فرزانگی و خرد به آشکارایی در همه سروده‌های ارزشمند او به چشم می‌خورد.

زردشت می‌کوشید آدمیان را به راه راست رهبری نماید و راه راست جویان را به شنیدن پیام بزرگش آشنا و دلسته نماید و نشان دهد که پیروی از آن زندگی جاوید را فراهم می‌آورد.

زرتشت چون دیگران راه و روش و رسم آیین افسونگری و جادوگری و بیهودگویی برای فریب مردم را نداشت و خود را پیشوای دینی نمی‌دانست که با چهان ناشناخته در پیوند است. همه آوا و پیام او، آوای مردمی و آزادی و راستی بود که در دیگر آیینها چندان به چشم نمی‌خورد.

التهیم: سروده‌هایی به این ژرفنایی واستادی و با روانی بی‌همانند در این دوران تنها از کسانی بر می‌آید که نیک پرورش یافته باشند و از خانواده نژادهای باشند که از آموزش و پرورش نیک برخوردار باشند. سروده‌های زرتشت از یک مایه بنیادین بینشمندی و ادبی کم مانند بهره‌ور است که با دوران هند و اروپایی پیوندی ناگستینی دارند. بی‌پروا می‌توان گفت که درونمایه گاتها از یک گفخار جهان برین برخوردار است که به اندیشه این مرد بزرگ رخنه کرده و در آن جای گرفته است. زرتشت اندیشمندی یکتا و بی‌همتا و درشناسایی و روشن‌نگری بسیار برجسته و والا بود. از این رو پیشوای بی چون و چرای کسانی شد که با ژرفبینی و ژرف نگری به جهان نگریستند و پایه‌گزار بینشمندی شدند.

ولتر: این نویسنده سرشناس و بلند آوازه فرانسوی در نیمه سده هیجدهم به ستایش زرتشت پرداخت و نوشت که او مردی والا و آزاده بود که سده‌ها پیش از «مسیح» به ساختن اندیشه‌ها و سازگار کردن مردم با هم و استوار نمودن پیوند های مردمی دست زد. او اندیشمندی راستگو، راستکردار و پاکدل بود که جز به نیکی و خوشبختی مردمان نمی‌اندیشید و جز به راه راست رهبری نمی‌کرد. او هیچ‌گاه برای

سودجویی گام برنمی‌داشت و هماره از بیزان خود راه خوشبختی و پاکی و نیکخواهی را برای مردمان و برای گمراهان درخواست میکرد. ژرف بینی و روشن‌نگری او از لایه لای همه سروده‌هایش بخوبی آشکار شد. او مردی بسیار بزرگ بود باید کفت بسیار بزرگتر از آنچه که شاید ما بیندیشیم.

لومل: اندیشه زرتشت از یک فلسفه والاپ نیک‌کنشی و نیک‌سرشته برخوردار است تا دینی. گاتها از آنچنان ژرفی اندیشه‌ای توان و از هنر ستایش‌آمیز شیوه‌ایی و روانی و رسایی سخن برخوردارند که نمیتوان با هیچ چیز دیگر همانند و برابر کرد و به سنجیدن پرداخت. زرتشت از یک پرورش بنیادین نیک‌کنشی بهره ور بود که در سروده‌های دلنشین به خوبی به چشم می‌خورد. از این رو اورا بالاتر و والاتر از همه دیگران نشان میدهد.

زردشت یکتاپرستی فرازمند و بلند پایه بودکه ارزش فراوان به رمه و گله می‌گذاشت و از ته دل آنها را دوست میداشت. از این رو هیچگاه نمیخواست که آنها را برای خدایی که نیاز ندارد قربانی کنند. او با سرسختی با آیین قربانی کردن، دشمنی می‌ورزید و نبرد میکرد.

مزدا در سخن زردشت در چم دانا می‌باشد و مزداپرستی در چشم ستایش دانایی و خرد است. او درست کردن خدارا به گونه آدمیان در اندیشه‌ها از میان برداشت. در سخن او شکوه آفریدگار هماره با ژرفترین شیوه آشکار است. او هیچگاه با آه و ناله و زاری و لابه با اهورا مزدا به سخن ننشسته است و خود را خوار و پست و بیچاره نشان نداده است. در آیین زردشت، پاکی و پارسایی و باور برای خودنمایی فریب نیست. هر کس باید منش و کردار نیک و شایسته داشته باشد و آنها را نشان دهد. هر کس باید در خود دگرگونی بنیادین پدیدآورد تا روان پاک و کردار نیک خودرا بتواند پیشکش اهورامزدا نماید.

هر چند آئین اوستا یکی از چار دینی است که در قرآن پرسمیت شناخته شده است و پیروان آین چهار آئین در ممالک اسلامی می‌بایست امنیت داشته باشند، اما بخشی از فقهها و روحانیون همواره در طول تاریخ انسانهای آزاده و فرهیخته بسیاری را بجرائم کفر و الحاد و ارتقاد بقتل رسانده‌اند! حتی بزرگ مردانی چون «حافظ رند شیراز» که کافر نبوده بلکه متدين بوده است به آئین اوستا و خداشناس بوده است و خداترس! نیز شامل این گونه اتهامات شده است و چون شهدا و فرهیختگان بسیار دیگری در

تاریخ پر افتخار ایران، عین القضاه، سهورودی، این مقفع و... در پی حکم قوه قضائیه برهبری روحانیون اسلامی به قتل رسیده اند.

پس از اسلام بزرگان بسیاری پیرو اوستا بودند

پس از اسلام هر چند پس از دو قرن مقاومت آئین اوستا به آنسوی دریای مازندران و هند رانده شد، اما فرهیختگان و اندیشمندان بزرگی بودند که با حفظ ظاهر شاعر اسلام، در درون و در سخن و کلام و چکامه‌سرایی پیرو اوستا بوند و بسیاری از این مهربان یاران جان خودرا در راه اندیشه خود نهادند، از کسانیکه مبارزه مسلحانه علیه تازیان را دنبال کردند چون ابومسلم خراسانی و بابک خرمدین تا دریای فرهیختگانی چون شعوبیه، اخوان الصفا، عین القضات، سهورودی، حافظ و خیام و مولوی همه از پیروان اوستا بودند.

دقیقی

دقیقی پیرو اوستا بودو جان خود را در این راه داد!

چو یك چند گاهی برآمد بر این
درختی پدید آمد اندر زمین
از ایوان گشتناسب تا پیش کاخ
درختی گشن بیخ و بسیار شاخ
همه برگ او پند و بارش خرد
کسی که چنان برخورد کی 'مرد؟
خجسته پی و نام او زرد هشت
که اهربین بدکنش را بکشت

دقیقی به محض اینکه شروع به سرودن شاهنامه می‌کند مورد قهر و دشمنی فُتها قرار می‌گیرد و در جوانی کشته می‌شود.
فردوسی درباره دقیقی می‌سراید:

جوانی ببیامد گشاده زبان
سخنگوی و خوش طبع و روشن روان
به نظم آرم این نامه را گفت من
از او شادمان شد دل انجمن
پکایک از وبخت برگشته شد
بدست یکی بنده برگشته شد

فردوسي

و اما فردوسی این حماسه سرای بزرگ ایرانی با آفریدن شاهنامه، آئین اوستا و انسانهای کهن آنرا که در طول هجوم و تازشهای بیگانگان به سرزمین ما تقریباً نایابده شده بود را زنده کرد. چنانچه پیش از این نوشتمی اوستا 120 جلد کتاب بود که بر اثر تازشهای ممتد بیگانگان نایابده شده بود. دقیقی و فردوسی با دسترسی داشتن به بخشی از اوستا که افسانه‌های کهن آریایی بود، توانستند شاهنامه را برای تاریخ و بشریت به ارمغان بیاورند. اوستای کهن بخش‌های بسیاری داشته است:

نیایشها

- افسانه‌های شهریاری
- آموزشهای تاریخی
- آئین‌های زندگی
- آئین‌های جهانداری
- سروده‌های اهورایی
- جشن‌های ایرانی

فلسفه هستی، که فردوسی بخشی از آن را به نظم درآورده است. زیرا که وی نیز باور به اوستا داشت و اسلام دین ظاهري او بود. مثل تمامی فرهیختگان دیگري که در اینجا به چند تن از آنها اشاره خواهیم کرد.

رژه‌ه بشدشرم و آئین مهر	همي گرز بباريدگفتني سپهر
همي بود سی سال خورشیدرا	بدينسان پرسنید باید خدai
يکي مهر زرين بباراستند پرستنده تاجور خواستند	
جز ازرسم و آئين نوروز و مهر	از اسپان و ز بند خوب چهر

ناصر خسرو

ناصر خسرو فرهیخته بزرگ ایرانی نیز خیلی زود از تفکرات تازی جدا شد و مبلغ اندیشه خردگرایی و روشنایی و اوستایی شد: گفتند که موضوع شریعت نه به عقل است زیرا که به شمشیر شد اسلام مقرر

ایزد چو بخواهد بگشايد در رحمت

دشواری آسان شود و صعب میسر

از شاه زی فقیه چنان بود رفتن
کز بیم مور در دهن اژدها شدم

مهدي اخوان ثالث

م. اميد، مهدى اخوان ثالث نيز از روزگار جوانى خود متوجه اوستا شد و كتابى با عنوان: از اين اوستا منتشر نمود و در روزگار پيانى عمر خود در سرودهای تاریخي پیوند و پیوست خویش را به اوستا ماندگار کرد:

ز پوج جهان هیچ اگر دوست دارم
ترا اي کهن بوم و بر دوست دارم .
هم اورمزد و هم ایزدانست پرستم
هم ان فره و فروهر دوست دارم
بجان پاك پیغمبر باستان
كه پیری است روشن نگر دوست دارم
گرانمایه زرتشت را من فزوونتر
زهر پیر و پیغامبر دوست دارم
بشر بهتر از او ندید و نبیند
من آن بهترین از بشر دوست دارم
سه نیکش بهین رهنمای جهان است
مفیدي چنین مختصر دوست دارم
ابرمد ایراني اي راهبر بود
من ایراني راهبر دوست دارم
نه کشت و نه دستور کشتن به کس داد
از اینروش هم معتبر دوست دارم

علامه طباطبائي

علامه طباطبائي بعنوان يكى از بزرگترین روحانيون معاصر ما کسي است که در پيان عمر متوجه آئين مهر و اوستا شد و سروده جاودان او با عنوان «کيش مهر» بهترین ارمغان پيانى او براي جهان آريايی بود.

همي گويم و گفته ام بارها
بود کيش من مهر دلدادهها
پرستش به مستى است درکيش مهر
برونند زين حلقه هشيارها

فریدون مشیری:

آفتابت که فروغ رخ زرتشت در آن گل کرده است
آسمانت که زخم خانه حافظ قدحی آورده است
کوهسارت که برآن همت فردوسی برگشترده است
بوستانت که از نسیم سعدی جان پروردۀ است.
همزبانان منند...

ایرانی هرگز اسلام را نپذیرفت

آیا حافظ در پایان عمر پیرو آئین مهر و اوستا شده بود! محمد گلندام که از شاگردان و مریدان حافظ شیراز بوده است و تمامی غزلیات وی را او جمع آوری و نشر داده است در مقدمه غزلیات از حافظ بعنوان شهید یاد می‌کند که در پی فتوای فقها به قتل رسیده است!

در کتاب عرفات العاشقین نوشته امیرتقی الدین اوحدی میخوانیم که آنگاه که ماموران حکومت در پی فتوای فقها و حکم قوه قضائیه به خانه رند شیراز حمله نمودند تا وی را بازداشت نموده و بقتل برسانند، بانوان خانه حافظ، تمامی آثار و نوشه‌های وی را در چاه ریختند تا بدست ماموران نیفتند.

شمس الدین محمدحافظ شیرازی که در کودکی قرآن را حفظ نموده بود لقب حافظ را مثل دهها شخص دوران خود بدست آورد! حفظ تمامی قرآن عادتی شده بودکه کودکان در ۸-۱۰ یا ۱۲ سالگی آنرا وظیفه می‌دانستند و در این سن و سال تمامی قرآن را از پرمیخوانند و به دیگران آموختند. شمس الدین محمد در کودکی همراه با فراکیری علم و دانش و آموخت قرآن، دریک نانوایی نیز کار میکرد و به کار خمیرگیری مشغول بود.

حافظ از همان نوجوانی بعنوان «رندشیراز» مشهور شد و این بخار زیرکی و ذکاوت وی بود، از سویی حافظ ساکن محله شیادان شیراز بود که تقریباً مرکز شهر آن زمان محسوب میشد و بچه‌های آن محله بسیار زیرک و رند و باهوش بودند.

«رند» در لغت بمعنای زیرک، هوشیار، آگاه به اسرار پنهان و واقع به علوم بسیار می‌باشد و نیز به کسی گفته و میگویند که درونش پاکتر و پرهیزگارتر از ظاهرش باشد.

چنانچه برخی از مورخین نوشه‌اند و از غزلیات حافظ برداشت می‌شود حافظ در نوجوانی عاشق دختری بنام «شاخ نبات» می‌شود که دختر

پیشناز محل بوده است و در همین هنگامه عاشقی، ذوق و شوق حافظ به غزلسرایی رشد می‌کند ولی شوربختانه ملای محل دختر خود را عروس می‌کند و شمس الدین محمد در عشق نوجوانی خود شکست می‌خورد.

از سویی دیگر استقبال مردم و خدمدان از غزلیات زیبای حافظ در سراسر جهان پارس زبان آن دوران از هند تا ایران و عراق موجب بروز حسادت ملاها و فقها علیه حافظ می‌شود و آنان را بجایی می‌کشاند تا از هربیت و غزل او سندی بیابند برای محکوم کردن و تکفیر «رند شیراز»

سلطان احمد جلایر حاکم بغدادکه با غزلیات «رند شیراز» آشنا شده بود از وی دعوت می‌کند تا به دربار او رفته و شب شعری برگزار کند حافظ که برخلاف سعدی اهل سفر و راه دراز نبود از شاه بغداد پوزش می‌خواهد و دعوت را رد می‌کند:

شاها

جلوه حسن تو دل می‌برد از شاه و گدا
چشم بد دور که هم جانی و هم جانانی
گرچه دوریم، بیاد تو قبح می‌گیریم.
بعد منزل نبود در سفر روحانی

محمود شاه پنجمین پادشاه بهمنی دکن هند نیز هزینه سفری برای رند شیراز می‌فرستد و از وی برای شب شعری در هند، دعوت می‌کند. شمس الدین محمد، هند را به بغداد ترجیح داده و کفش و کلاه می‌کند تا به هند برود. اما تا از بندر هرمز به کشتی می‌نشیند با طوفانی شدن دریا مواجه گشته و از سفر به هند پشیمان می‌شود «رند شیراز» غزلی را بعنوان سپاسگزاری و پوزشخواهی برای محمودشاه به هند می‌فرستد:

دمی با غم بسربردن جهان یکسر نمی‌ارزد
به می بفروش دلق ما کزین بهتر نمی‌ارزد
شکوه تاج سلطانی و بیم جان درو درج است
کلاهی دلکش است اما بدرد سر نمی‌ارزد
بس آسان مینمود اول غم دریا ببوی سود

غلط گفتم که هر موجش بصد گوهر نمی ارزد

هرچه نفوذ کلامی حافظ در جهان آن دوران بالاتر میرفت حسادت فقها
نسبت به این رند شیراز نیز بیشتر میشد.

حسد چه می برسی ای سست نظم بر حافظ؟

قبول خاطر و لطف سخن خدا دادست

از سوی دیگر حافظ نیز پیش از پیش به نادانی، تزویر و بیپایه بودن
افکار فقها پی می برد و کم از آنها و اندیشه های آنها جدا میشد و در
غزلیات خود به افشاری آنها می پرداخت:

دور شو از برم ای واعظ و بیهوده مگوی

من نه آنم که دگرگوش به تزویر کنم

حافظا می خور و رندی کن و خوش باش ولی

دام تزویر مکن چون دگران قرآن را

همانطور که آرام آرام شمس الدین محمد «رند شیراز» از افکار و عقاید
فقها و ملایان دوران خود جدا و دور میشود، بسوی یک اندیشه جایگزین
نیز نزدیک میشود و در سروده های خود اعتراف میکند که در ابتدا از
حقایق آگاه نبوده تا اینکه در پی آشنایی با اندیشه هایی دیگر در معنی بر
او گشوده شده است:

اول از تحت و فوق وجودم خبر نبود

در مکتب غم تو چنین نکته دان شدم

آن روز بر دلم در معنی گشوده شد

کز ساکنان درگه «پیر مغان» شدم

از آن زمان که فتنه چشمت بمن رسید

ایمن ز شر فتنه آخر زمان شدم

در پی توطنه های ملایان، بارها و بارها حافظ از شیراز رانده شد و او

را تبعید نمودند.

گر از این منزل غربت به سوی خانه روم

دگر آنجا که روم عاقل و فرزانه روم!

اما پس از بازگشت از تبعید. باز اعترافات رند شیراز در غزلهای وی متبلور میشود.

گرمسلمانی از این است که حافظ دارد

وای اگر از پس امروز بود فردایی

«مغ» در لغت به انسان اوستایی و یا پیشوای آئین اوستا گفته و میگویند و «پیرمغان» به زرتشت نخستین و یا بزرگترین پیشوای آئین اوستا اطلاق میشود.

حافظ در هنگامه پایانی عمر خود بسیار به این مسئله کشیده میشود و در غزلیات بسیاری وفاداری خودرا به پیرمغان و «آئین مهر» اعلام میکند:

جام می گیرم و از اهل ریا دور شوم
یعنی از اهل جهان پاک دلی بگزینم
بر دلم گرد ستمهاست خداها مپسند
که مکدر شود آئینه «مهر آئینم»

در این ابیات صریحاً رند شیراز اعتراف میکند که آئین و دین او «میترا» که همان «آئین مهر» است.

و اما اسناد میترا ای و مهری بودن شمس الدین محمد شیرازی و پیرو «آئین اوستا» (پیرمغان) بودن وی در لابلای غزلیات او با صراحة ویژه بچشم میخورد:

بنده پیرخراباتم که لطفش دائم است

ورنه لطف شیخ و زاهد گاه هست و گاه نیست

چل سال پیش رفت که من لاف می زنم

کز چاکران «پیرمغان» کمترین منم

من که گوشه میخانه خانقاہ من است

دعای «پیرمغان» ورد صبحگاه من است

حافظ جناب «پیرمغان» جای دولتست

من ترک خاکبوسی این در نمی کنم

گر مدد خواستم از «پیرمغان» عیب مکن

شیخ ما گفت که در صومعه همت نبود

مرید «پیر مغان» زمن مرنج ای شیخ

چراکه وعده تو کردي و او بجا آورد

و درجایی دیگر با صراحة میگوید که در خرابات مغان نورخدا می بیند:
در خرابات مغان نور خدا می بینم

این عجب بین که چه از نوري و کجا می بینم

بسیاری از شعراء و نامداران کهن ایرانیز صریحاً اعتراف نموده اند که
مسلمان نبوده بلکه خورشیدپرست که همان مهرپرست و میتراپرستی
بوده است آیین آنها بوده است.

ابوسعید ابوالخیر - دیوان اشعار:

کزچشم خدای بین نداری باری
خورشید پرستشو نه گوسله پرست

ای مقصد خورشید پرستان رویت

محراب جهانیان خم ابرویت

اوهدي مراغه اي - ديوار اشعار:

کافر از بهر چنين بت که توبيي نيسست عجب
کز پرستين خورشيد و قمر باز آيد

خاقاني شرواني- ديوان اشعار

خورشيد پرست بودم اول
اکنون همه ميل من به جوز است

خواجوی کرماتی - ديوان اشعار:
دل از زلف کژت جان نبرد زانک درو
هندوانند همه کافر خورشيد پرست

تا برآمد زیناگوش تو خورشيد جمال
هر سر زلف تو خورشيد پرستي دگرست

راهب دير که خورشيد پرستش خوانند
نيست جز حلقه گيسوي يتم زناش

زان روز که رخساره و چو خورشيد تودیدم
چون سنبل جز حلقه گيسوي يتم زناش

خواجو گر از مهرت آتش پرستي پيشه کرد
چون پرده بگشودي ز رخ عذر گناهش خواستي

صائب تبريزی- ديوان اشعار

زرپرستان بپرستند چو خورشيد بلند
کرم شبتابي اگر در دل زرين لگن

از سايه بپريid اگر مهر پرستيد
از خود بگريزيد اگر مرد خدابيد

حسن هر روز به آیین دگر جلوه کنید
هر سحر تکیه به بالین دکردارد مهر

وفا دین من و مهر بتان آیین من باشد
رحم از قبله برگردند دگر از مهر و وفا کردم

مشق نظاره روی تو مرا منظورست
اگر از جمله خورشید پرستان شده ام

عبدی زکانی- دیوان اشعار

دماغ باده گسaran زخرمی در جوش
درون مهرپرستان ز عاشقی درتاب

ای مقصد خورشید پرستان رویت
محراب جهانیان خم ابرویت

فخرالدین عراقی- دیوان اشعار

ما قبله خود روی چو خورشید تو کردیم
هیهات که خورشید پرستیم دگربار

ور زانکه به چشم من صوفی رخ او دیدی
خورشید پرستیدی، در دیر، چو رهبانی

فروغی بسطامی- دیوان اشعار

زان رو فروغی می دهد چشم جهان را روشنی
کز دل پرسش می کند خورشید تابان تو را

مولوی – دیوان شمس

ما چو خورشید پرستان همه صحرا کوبیم

سايە جويان چو زنان در پس دیوار شدند

پيش او ذره صفت هر سحر ي رقص کنيم
اين چنین عادت خورشيد پرستان باشد

همچون دزدان ز عسس من همه شب در بيم
همچون خورشيد پرستان به سحر بر باشم

ما چو خورشيد پرستانم بر اين بام رويم
تا نپوشد رخ خورشيد زما ديواري

نظامي گنجوي - اقبالنامه

چو تابنده خورشيد را ديد زود
به رسم مغافلش پرستانش نمود

نظامي گنجوي - مخزن الاسرار

دفتر افلاك شناسان بسوز
ديده خورشيد پرستان بدوز

اميرمعزي - ديوان اشعار

اندر صفت خورشيد پرستان شدم اينك
زيرا كه ميان سخت به زنار بستم

پيش تو برم سجده ميان بسته به زنار
تا خلق بداند كه خورشيد پرستان

سلمان ساوجي - ديوان اشعار

همه ذرات جهان مي بينم
به هوايت شده خورشيد پرستان

سلمان ساوجي - جمشيد و خورشيد

زمویش رومیان زنار بستند
زمهر رویش آتش می پرستند

شاه نعمت الله ولی- دیوان اشعار

آفتابی می پرستم لایزال
مهر من هرگز نمی گیرد زوال

عمادالدین نسیمی- دیوان اشعار

خورشید پرستان طریقت چو نسیمی
از فضل الهی همه در ظل مدیدند

غالب دهلوی- دیوان اشعار فارسی

همه به سودای تو خورشید پرستیم آری
دل زمجنون برد آهو که به لیلا ماند

عارف قزوینی نیز رسمای پیوستگی خودرا به آیین اوستا با این سرود
تاریخی خود اعلام میکند:

اوستا ! بهین دستور دربار خدایی

عارف قزوینی
بنام آنکه و ستایش کتاب است
چراغ راه دینش آفتاب است
بهین دستور دربار خدایی
شرف بخش نژاد آریایی
دوتا گردیده چرخ پیر را پشت
پی پوزش به پیش نام زرتشت
به زیر سایه نامش توانی
رسید از نوبه دور باستانی

چو من گردوست میداری کشور خویش
 ستایش بایدت پیمبر خویش
 به ایمایی ره بیگانه جویی
 رهاکن! تابه کی این بی آبرویی؟
 به چشم عقل آن دین را فروغ است
 که آن بنیان کن دیو دروغ است
 چو دین کردارش و گفتار و پندار
 نکو شد بهتر از آن دین مپندار
 به دنیا بس همین یک افتخارم
 که یک ایرانی والاتبارم
 به خون دل زیم زین زیست شادم
 که زرتشتی بود خون و تبارم

آیا ایرانیان واقعه مسلمان شدند؟

روزهای آرام در آن روزگاران که هیبت و شکوه دولت ساسانی، سرداران و امپراطوران روم را در پشت دروازه‌های قسطنطینیه به بیم و هراس می‌افکند، عربان نیز مانند سایر مردم «انیران» روی نیاز به درگاه خسروان ایران می‌اوردند و در بارگاه کسری چون نیازمندان و درماندگان می‌امند و گشادکار خویش را از آنان می‌طلبیدند. پیش از این نیز بدرگاه شهریاران ایران جز از در فرمانبرداری درنیامده بودند. پیش از اسکندر «بیابان عرب» در زمرة سرزمین‌هایی بود که به داریوش شاهنشاه ایران تعلق داشت. از آن پس نیز سران و پیران قوم، بردرگاه پادشاهان ایران در شمار پرستان و فرمانبرداران بودند. در دوره‌هی که شاپور ذوالاكتاف هنوز از مادر نزاده بود، برخی از آنها بحرین و کنارهای دریای فارس بغارت آمده بودند. اما چنانکه در تاریخ‌ها آورده‌اند وقتی شاپور بزاد برآمد، آنها را ادب کرد و بجای خویش نشاند. در درگاه یزدگرد اول بزرگان حیره چون دست‌نشاندگان و گماشتنگان ایران به شمار می‌امند. در روزگار نوشیروان، تازیان سرزمین‌ها مأوران نیز مثل

تازیان حیره خراجگزار و دستنشانده ایران بودند. بادیه‌های ریگزار بی آب و نجد و تهame را دیگر آن قدر و محل نبود که حکومت و سپاه ایران را بخویشتن کشاند. زیرا در این بیابانهای بی آب هولناک خیال‌انگیز، از کشت و زرع و بازار و کالا هیچ نشان نبود. و جز مشتی عرب گرسنه و برنه، که چون غولان و دیوان همه جا بر سر اندکی آب و مشتی سبزه، با یکدیگر درجنگ و ستیز بودند، از آدمی نیز در آنجا کس اثر نمیدید. جز آن بیابانهای هولناک هراس‌انگیز بی آب و گیاه که به رنج گرفتن و نگهداشتن نمی‌ارزید دیگر هرجا از سرزمین تازیان ارجی و بهایی داشت اگر از آن روم نبود در زیر نگین ایران بود. و عربان که درین حدوسکونت داشتند بارگاه خسروان را در مدانن کعبه نیاز و قبله مراد خویش می‌شمردند. در قصه‌هاست که از شاعران عرب نیز کسانی چون اعشی، بدرگاه خسرو می‌آمدند و از ستایش شاهنشاه مال و نعمت و فخر و شرف بدست می‌آوردن. در این روزها خود این اندیشه هم که روزی تخت و تاج و ملک و گاه خسروان دست فرسود عربان بی‌نام و نشان گردد و کسانی که به بندگی و فرمانبرداری ایرانیان بخود می‌بالیدند، روزی تخت دیهیم شاهان و ملک و گاه خسروان را چون بازیچه‌یی بی‌ارج و بها به کام و هوس زیرو زیر کنند هرگز بخار کسی نمی‌رسید. اما درست در همین روزگاران که ضعف معنوی و روحانی نیروی ظاهري و جسمانی دولت ساسانی را از درون می‌خورد و می‌کاست، نیرویی معنوی، بزرگ و بالنده از درون ریگزارهای فقر هولناک بیابان عرب پدیدآمد و اندک اندک بالید و فزونی یافت تا سرانجام شکوه و قدرت کسانیکه پنجه برپنجه روم میزدند و بزور بازو پنجه آنان را می‌تافتند، دستخوش تازیان گشت.

صغرانشینان

جزیره خشك و بی‌آب و گیاه عرب، با آن هوای گرم و سوزانی که همه‌جا در جاهای کوهستانی آن هست البته برای زیست مردم جایی مناسب نبود. از این رو بودکه از دیر باز تمدن و فرهنگ در آنجا جلوه‌یی نکرده بود و گذشته از پاره‌یی نقاط که از آب و گیاه بهره داشت یا جاهایی که بر سر راه تجارت واقع بود در

سراسر این بیابان فراخ زندگی شهرنشینی هیچ جا رونق نیافته بود.

گذشته از نواحی کوهستانی جنوب که از یمن تا عمان امتداد داشت، در کناره هایی بادیه، مجاور شام و بین النهرین نیز از قدیم شهرهای کوچک میبود که اعراب در آن ها سکونت میداشتند. شهرهایی مانند مکه و یثرب و طایف و دومه الجندل نیز جنبه بازرگانی داشت و بر سرراه تجارت بود. باقی این سرزمین پهناور جز ریگهای تفتہ و بیابانهای فراخ چیزی نداشت. و اگر گاه چشممهی کوچک از خاک می جوشید و سبزهی پدید می آمد عرب بیابان نشین با شترها و چادرهای خویش همانجا فرود می آمد. زندگی این خانه‌بدوشان بیابانگرد البته بغارت و تطاول بسته بود و در سراسر صحراء، قانون جز زور و شمشیر نبود. عربان که از دیرباز در چنین سرزمینی می زیستند ناچار مردمی وحشی‌گونه و حریص و مادی میبودند.

جز آزمندی و سودپرستی هیچ چیز در خاطر آنها نمی‌گنجید. هرگز از آنچه مادی و محسوس است فراتر نمی‌رفتند و جز به آنچه شهوات پست انسان را راضی می‌کند نمی‌اندیشیدند. از افکار اخلاقی آنچه بدان مینازیدند مروت بود و آن نیز جز خودبینی و کینه‌جویی نبود. شجاعت و آزادگی که در داستانها به آنها نسبت داده‌اند همان در غارتگری و انتقام‌جویی به کار می‌رفت. تنها زن و شراب و جنگ بود که در زندگی بدان دل بسته بودند.

از اینها که می‌گذشت دیگر هیچ توجه و عنایتی به عالم معنی نمیداشتند. آداب و رسوم زندگی شهری را به هیچ وجه نمیتوانستند بپذیرند. در غارتها و چپاولهایی که احياناً بر شهرهای مجاور می‌کردند همه جا با خود ویرانی و فساد می‌بردند. از وحشی‌خویی و درنده‌طبعی بسا که بقول ابن خلدون سنگی را از بن عمارت بر می‌کنند تا زیر دیگ بگذارند یا آنکه تیر سقف را بیرون می‌کشیدند تا زیر خیمه نصب کنند.

این فرماتروایان صحراء که از تمدن و فرهنگ بی‌بهره بوده‌اند، در دوره‌یی که تمدن‌های بزرگ دنیا‌ی قديم شکوه و عظمت تمام داشته است، اگر جز قتل و غارت و رهزنی کاری

داشت‌هاند حفظ راه‌های بازرگانی و برقه کاروان‌های تجاری بوده است. بنا براین هرچند استیلا براین صحراء‌های فراخ بی‌آب و گیاه آن قدر نداشته است که دولتهاي بزرگ قدیم چون مصر و بابل و ایران و روم بدان چشم طمع بدوزند، اما برای حفظ جان قافله‌های تجاری، هم از دیر باز کشورگشایان قدیم این فرمانروایان صحراء را بخدمت خویش می‌گرفتند. در تاریخها هست که وقتی کمبوجیه پادشاه خامنشی لشگر به مصر برد، اعراب را واداشت که در پادشاهی برای سپاه او آب تهیه کنند و در برخی از جنگهایی که ایرانیان با یونانی‌ها کردند نیز اعراب جزو سپاه ایران به شمار می‌آمدند. بدینگونه در روزگاران کهن عرب را شانی و قدری نبود. شهری و تمدنی نداشت و محیط زندگی او نیز پیدایش هیچ نظام و تهذیبی را اقتضانی کرد. معهذا اگر در کناره‌های این بیابان فراخ شهری و واحه‌ی بود، از برکت تربیت و تمدن روم یا ایران بود. چنانکه نزاع و رقابت مستمری که همواره بین ایران و روم در کار بود، دولتهاي غسان و حیره را پدید آورد. غسان در کنار پادشاه شام بود و دولت روم آن را در پیراپیر ایران علم کرده بود. حکومت ایران نیز دولت حیره را در کنار پادشاه عراق بوجود آورده بود تا هم در آن حدود از «اصطکاک» مستقیم دو دولت جلوگیری کند و هم در جنگ با روم مددکار ایران باشد.

اما نفوذ ایران بر عرب منحصر به امارت حیره نبود. از همه قبایل و طوایف گردنشان و بزرگان عرب به درگاه پادشاهان ساسانی روی نیاز می‌آورند. گذشته از اینها یمن نیز از روزگار نوشیروان دست نشانده ایران بود. مطالعه در تاریخ حیره و یمن نشان می‌دهد که ایرانیان در آن روزگاران عرب را به هیچ نمی‌گرفته‌اند و هرگز از جانب آنها هیچ اندیشه‌ی نداشته‌اند. (دوفرن سکوت استاد زرین کوب).

نظام ساسانیان دچار ضعفهای تاریخی شده بود و روحانیون دینی ایران از رنج و درد و شکنجه مردم دور شده بودند. بدین رو شمشیر خشک، تیز و برنده تازیان تو انسست از مایان تا نهادن را از دم خود بگذراندو سپاه پرشکوه ایرانی را به خاک و خون

بکشد و زنان ما را به کنیزی بکشاند و مردان ما به بندگی
(موالی) اعراب تبدیل شوند مولا و تازیان سرور شوند!! اما
ایرانی‌ها خیلی زود توانستند یک انشعاب بزرگی در اسلام بوجود
بیاورند! هرچند همان هنگام سعدین و قاصص از سرداران سپاه
اسلام، آیین اسلام را رها کرد و به معبدهای اوستایی پناه آورد و
پیرو زرتشت شد!

ایرانیان نیز که عامل اصلی ترور سه خلیفه بودند خیلی زود
 انشعابی بزرگ در اسلام بوجود اوردند و آنرا تشیع نامیدند!!
 یعنی هم نام اسلام را به کناری نهادند و هم کسی را به عنوان
 رهبر تشیع پذیرفتند که با تمامی جناحهای تازیان جنگیده بود!
 هرچند خود او به دست یک ایرانی کشته شده!

- ابن ملجم مرادی یک ایرانی بودکه امام علی را ترور کرد.
- فیروزان (پیروزان) نیز از سرداران سپاه ایران بود که عمر را
 ترور کرد. در ترور عثمان نیز هرچند تودهای مصر نقش
 موثری داشتند، اما ایرانیان درجهت سازماندهی آنها بسیار فعال
 بودند.

ایرانیان با آفریدن تشیع نظام پادشاهی و حکومت و راثتی ایرانی را
 به اسلام تحمیل کردند و دلیل اصلی پشتیبانی ایرانیان از امام علی بدین
 خاطر بود که وی با تمامی یاران و عشقهای پیامبر اسلام جنگیده بود.

امام علی در دوران خلافت و حکومت خود که حدود 5 سال بود سه
 جنگ بزرگ انجام داد که ایرانیان انتقام قادسیه و مداین و نهاؤند را در
 آن جنگها دیدند و بسیار شادمان شدند و وی را به پادشاهی و پیشوایی
 برگزیدند. و امام علی که خود هوادار سه خلیفه بود و حتی فرزندان
 خود را به نامهای آنها نامیده بود را مخالف سرسخت آنها تعبیر
 می‌کردند!!

یکی از جنگهای امام علی با معاویه بودکه خاندان او در هجوم به
 ایران نقش بسیار مهمی داشتند. این جنگ با عنوان صفين در تاریخ ثبت
 شده است که اکثر سرداران سپاه معاویه نیز از جمله کسانی بودند که
 در هجوم به ایران شرکت داشتند.

- جنگ دیگر با عایشه همسر زیبا و دلبریای پیامبر اسلام بوده
 است که سرداری سپاه اورا 2 تن از بهترین یاران پیامبر اسلام

به عهده داشته اند. طلحه و زبیرا! این ۲ تن القاب بزرگی نیز از پیامبر اسلام گرفته بودند و پیامبر اسلام آنانرا از ساکنان بهشت خوانده بود. این دو تن در جنگ با امام علی جان سپردند. اما خانم عایشه مورد عفو امام علی قرار گرفت. عایشه توسط پیامبر اسلام عنوان ام المومنین (مادر باورمندان و مسلمانان) و حمیرا را به خود اختصاص داده بود. اما امام علی علیه وی شمشیر کشید و جمع بسیاری از سربازان وی را به قتل رسانید.

- جنگ دیگر امام علی با گروهی از سپاهیان خودش بود که بسیار متدين و متصب نسبت به اسلام بودند. در پس شکست و یا حکمیت امام علی در جنگ با معاویه، از صف او خارج شده و بر علیه وی شمشیر کشیدند و امام علی تمامی آنان را که پیشانی‌هایشان از سجده پینه بسته بود را از دم تیغ گذراند و همگی را به قتل رساند!

ایرانیان وقتی مشاهده کردند که امام علی نخستین عربی بود که شمشیر بر علیه تازیان کشید و تمامی کسانیکه افتخارات بسیاری در قتل عام ایرانیان داشتند را از دم تیغ خود گذراند و آنها را کشت، عاشقانه به او مهر ورزیدند و فرزندان او را چنانچه در سنت ایرانی رسم بود به پادشاهی (امامت) پذیرفتند!

این پذیرش بعد از امام حسن و از فرزندان امام حسین شروع شد!! دلیل اصلی اینکه ایرانیان فرزندان امام حسین را به رهبری پذیرفتند، صلح و سازش ایشان بود با معاویه! که در هجوم به ایران خود و خاندانش دست داشتند! اما امام حسین کسی است که بر علیه بنی‌امیه شمشیر می‌کشد و به جنگ آنها میرود و در همان راه نیز جان میدهد. جانبازی امام حسین درجهت نبرد با مهاجمان به ایران و ایرانی بودن همسر وی (شهربانو) موجب میشود تا پادشاهی و راثتی ایرانی با عنوان امامت و ساختن تشیع وارد اسلام شود و یک اسلام اعتراضی ایرانی ساخته شود! ارقام شش و هفت امامی و ۱۲ امامی و بسیاری موارد دیگری که ایرانیان را وارد تشیع کردند. نوعی مبارزه با اسلام و مسلمانی اعراب بود که سمبلهای اوستایی را نیز به این بهانه‌ها به تشیع منتقل کردند..

* اصلی ترین شعار اسلام و مسلمانی شهادتین بود (یعنی ۲ شهادت) ۱- اشهدان لا اله الا الله ۲- اشهدان محمد رسول الله! ایرانیان اصلی ترین شعار اسلام را از ۲ به ۳ رساندند و اضافه کردند اشهدان علی ولی الله! و عنوان ولی از رسول بالاتر است یعنی با اضافه کردن این شعار به علی درجه و مقامی بالاتر از پیامبر اسلام دادند. زیرا رسول یعنی کسی که پیغامی می برد اما ولی الله یعنی کسی که از طرف الله حکومت مطلقه می کند!! بعد شکل کثیری علوبها و علی الله ها نیز در همین راستای ضدیت با اسلام و جعل اسلامی ایرانی بوده است!

- پس از ۱۲ امام نیز تمامی خردمندان و پژوهشگران ایرانی تا جایی که میتوانستند اعلام میکردند که مسلمانان نیستند و یا اعلام میکردند که پیرو آیین مهر اوستا هستند و یا هم با برتری دادن به آیین مهر اوستا مهر تایید خودرا به آیین اوستا و آیین کهن ایران مینهادند.

نامهای تازی میان ایرانیان

آماری که اخیر در ایران منتشر شده است کتابهای تاریخی که در ایران چاپ و پخش میشود حدود ۴۰ درصد از بازار کتاب را به خود اختصاص داده است. یعنی ایرانیان توجه بسیار بالا و بزرگی به تاریخ و پیشینه و گذشته خود داشته و جستجوگر شناخت گذشته خود میباشد!

هرچند در سالهای نخست انقلاب کتابهای دینی و بویژه اسلامی خریداران بسیاری داشت و پس از چند دهه سازمان و تشکیلات دینی و دولتی هزاران هزار کتاب را از تاریخ اسلام و غیره چاپ کرده و بطور رایگان در اختیار مردم داخل و خارج از کشور قراردادند، اما خیلی زود مردم بسوی تاریخ گذشته خود روی آورده و کتابخوانی باستانی!! رایج شد! جدا از کتابخوانی باستانی، کتابهای بسیاری از تاریخ و تحلیل و نقد و تفسیر مسائل اسلامی بودند از زبانهای دیگر بویژه عربی ترجمه شد که نسبت به جو صدرصد شیعی سالهای قبل مردم با افکار و آراء مختلفی در رابطه با اسلام نیز آشنا شدند.

همراه و همزمان با این توجه ویژه به تاریخ کهن، ایرانی اندیشیدن و نام ایرانی برگزیدن نیز از سالهای ۶۰ در ایران رشد

کرد. بگونه‌ای که اینک حدود 45 درصد نامهایی که هموطنانمان در داخل کشور برای فرزندان خود انتخاب میکنند صدرصد ایرانی است. و درصد نامهای ایرانی درخارج از کشور به 65 درصد میرسد!

بالارفتن رشد فکری مردمان ما طی این سالهای اخیر و تحمیل فراگیری زبان عربی در مدارس جمهوری اسلامی موجب شد تا هموطنان ما به ریشه و معنی برخی از نامهای غیرایرانی پی‌برده و تلاش کنند تا هر چه بیشتر از نامهای زیبا و پرمعنای ایرانی بهره ببرند و واقعاً طی قرنها نیاکان ما با خاطر آگاه نبودن از معنی‌های برخی از نامها، شاید ستمی تاریخی به فرزندان خود میکرده‌اند. البته چون زبان عربی زبان مادری مردم ما نبوده است و هجوم بیگانه موجب شده بود تاخوذاگاه برخی از واژه‌ها و نامهای نادرست بر تاریخ و فرهنگ و جوامع و خانواده‌های ما تحمیل شود!

مثلاً غلام نامی است و یا شاید بهتر باشد بگوییم پیشوند برخی از نامهایی است که هرگز در زبان عربی از آن استفاده نمی‌شود. اما غلامعلی و غلامحسین و غیره درمیان ما ایرانیان بسیار رایج بوده است!

من بسیاری از کشورهای عربی را گشته‌ام! دوستان بسیاری دارم که از کشورهای عربی هستند و هرگز یک عنصر عرب را نمیدهایم که اورا غلام بنامند! و این بدین خاطر است که اعراب معنی غلام را می‌دانند و ما نمیدانسته‌ایم. غلام از ریشه غلم می‌آید که به معنای بهره‌وری جنسی است! و غلام به پسرچه‌هایی می‌گفتند که اعراب از آنها استفاده جنسی می‌نموده‌اند! بغلط به ما گفته‌بودند که غلام یعنی نوکر و برده و بنده! درصورتیکه درزبان عربی، عبد می‌شود برده و نوکر را خادم می‌گویند! غلام و کنیز همطراز و همراهند!! از کنیزان نیز بهره جنسی و خانگی می‌برده‌اند و از غلام بچه ها نیز!!

بسیاری از نامهای عربی که درمیان ما ایرانیان رایج است درمیان اعراب اصیل (عربستان سعودی، کشورهای خلیج فارس..) ابدآ متدال نیست! هرچند امکان دارد که این نامها درمیان شیعیان مورد استفاده قرار بگیرد. آنهم بعنوان عشق

وتعصب ویژه‌ای که نسبت به برخی از شخصیتهای تاریخ اسلام داشته و دارند. اما بدون شک اگر پدرو مادری باریشه این گونه نامها و معنای آنها آشنایی میداشته‌اند هرگز نامهای نازیبا را بعشق شخصیتهای تاریخی ببروی فرزندان خود نمی‌نهادند.

با هم به معنی چندنام نگاهی می‌اندازیم که نتیجه سالها پژوهش و کنکاش می‌باشد:

ام کلثوم: ام یعنی مادر و کلثوم به فرزند خیکی و چاق اطلاق می‌شود

حفصه: هسته خرما و یا زن سیاه و رشت
خدیجه: به سقط جنین شتر می‌گویند
بتول: زنی که هوس مرد و همخوابگی دارد
سمیه: از سم می‌آید و به اندازه زهری که در چیزی باشد می‌گویند.

سکینه: که مسکین نیز با این نام هم خانواده می‌باشد. به بانوی گدا و خوار و بیچاره می‌گویند
رقیه: که از ریشه رق می‌آید، به معنای افسون و جادو و نیرنگ است.

عذرا: به هر آن چیزی که سوراخ نشده باشد می‌گویند.
فاطمه: از فطم می‌آید و به بچه شتر ماده از شیرگرفته شده‌ای می‌گویند.

جعفر: ماده شتری که شیر بسیار داشته باشد.
ذبیح: به هر چارپایی که گلویش را ببرند می‌گویند. ذبح شده یعنی گلو بریده
باقر: که از خانواده بقره می‌باشد به گاو نر چاق می‌گویند و اعراب جاهلی به کسی که خیلی چیز می‌فهمیده است نیز می‌گفته.
باقرالعلوم یعنی طرف همچون گاو چیز میداند.
عباس: از عبس می‌آید به معنای اخمو، ترشرو، ترسناک و بدخود
عثمان: بچه مار

کاظم: از کظم می‌آید و به معنای لال بودن، گنگ و بی‌زبان و خاموش

هاشم: به نان فروش دوره‌گرد می‌گفته اند!

حیدر: این نام مخلوطی است از عربی و پارسی، حی یعنی زنده و در یعنی دریدن! حیدر به کسی گفته اند که انسانها را زنده زنده پاره می‌کرده است.

صغری: کوچک و پست و اصغر نیز از همین خانواده و ریشه صغرا است. به معنای کوچکتر!

البته نامهای دیگری چون کلب علی، کلبحسین و غیره نیز رایج بوده است که کلب یعنی سگ و کلب علی یعنی سگ علی و سک حسین و غیره. اینها نمونه اندکی بود از معنی برخی از نامهای تازی که در میان ما ایرانیان قرنهای رایج است. ما کمتر از معنی آنها آگاه بوده ایم و کلاً این گونه نامها نوعی توهین و تحقیر بوده است برای هر عنصر ایرانی همچنانکه در قرنهای نخست هجوم تازیان به ایران، مارا برده و موالي میخواندند و خودشان را مولا! و براساس همین تفکر و اندیشه بودکه نامهای نازیبایی عربی را نیز برما تحمیل کردند! همچنانکه با رایج نمودن واژه و لقب و یا عنوان آقا که عربی آن می‌شود سید!! به طور غلط به ما فهماندند که سید بودن یعنی نواده پیامبر اسلام بودن! یک پنجم درآمد هر ایرانی نیز در بست باید در اختیار تازیان قرار بگیرد و چون سید بودن یک برتری اجتماعی و اقتصادی را از آن دارنده این عنوان می‌کرد، تعداد سیدها نیز در تاریخ ما فراوان شد و تا به امروز بر جای مانده است. و کلاً نوعی تبعیض اجتماعی میان تازی و ایرانی بر عنصر آزاده ایرانی تحمیل شده است! در رابطه با نادرست بودن نسبت این همه سیدها با پیامبر اسلام و نوادگان دختری ایشان (فرزندان فاطمه) اخیراً در ایران تحقیقاتی بعمل آمده است که دفتر ولایت فقیه از انتشار آن جلوگیری نموده است.

در این پژوهش آمده است که کلاً پیامبر اسلام پسری نداشت که بعنوان وارث ایشان تداوم بخش نسل ایشان باشد! خاتم فاطمه همسر امام علی مادر امام حسین و امام حسن بوده‌اند. امروزه از تبار امام حسن را طباطبایی می‌خوانند و از تبار امام

حسین را حسینی، ثابت شده است که ریشه بسیاری از این خانواده‌ها به مدینه و فرزندان فاطمه نمی‌رسد. در همین پژوهش و تحقیق تاریخی آمده است که سیده‌های بسیاری با عنوان موسوی هستند که گفته می‌شود نوادگان امام موسی کاظم می‌باشند. چنانچه در تاریخ آمده است و همه مورخین نیز آنرا گواهی کرده‌اند، امام موسی هرگز همسري دائمي و عقدی نداشته است. زیرا ایشان از جوانی به زندان رفته است و در زندان نیز چشم از جهان فروبسته است.

در این پژوهش آمده است که بسیاری از ثروتمندان و روسای قبایل و زورمندان و فرماندهان سپاه خود را سید خوانده گواهی‌نامه‌هایی را نیز تدوین نموده‌اند تا اولاً از موالی بودن به مولا شدن ترقی پیدا کنند و هم از عدم پرداخت خمس که یک پنجم درآمد بوده است بهره‌مند شوند و از آن سو یک پنجم درآمد دیگر ایرانیان را نیز از آن خود سازند.

سخنان کوتاه، چرا غ راه «این وصیت من است!»

ا رسیاو ش اوستا

- اهورامزدا خدای دانا، توانا و مهربان انسان است.

- آری معمار بزرگ هستی «خداوند» «اهورمزدا» و .. وجود دارد، اما فراتر و یا فروتر از آن هرچه بگویند دکانی برای کاسبي و یا افسانه‌ای بیش نیست!

- اهورامزدا نه اهريمن را آفریده است و نه آتش جهنمي را برای ما فراهم آورده است.

- تمامی کتب و گفته‌های دینی جهان را به سه سخن:

نیکی در پندر، گفتار و کردار نیک بفروش.

- هستی را با خرد بنگر و خدا را با دل.

- بزرگترین سرفرازی باور به خداوند است.

- خداوند هیچ نیازی به انسان ندارد.

- انسان از نگاه روانی نیازمند خداوند است.

- خداوند بزرگ اوست، شکنجه گر نیست.

- مشورت با بانوان نیکو است.

- هرنسلي اگاهتر از نسل پيش است.
- دشمن دانا ا زدost تادان بهتر است.
- تن را با ورزش و روان را با دانش پرورش دهيد.
- نابخداN خودرا داناترين و بزرگترين و برترینها میدانند.
- راستي با ياران دوستي را پايدار ميکند.
- مهرورزی دل و روان را شاد ميکند.
- با مردم نیکي به اندازه تا بدکار نشوي.
- خردمندان خودرا در برابر هستي و ناشناخته هايش کوچك ميدانند.
- بدون برنامه روز را شب نمودن کشتن زمان و عمر است.
- دشمن دوست نما چنان کند که هيج دشمني نکند.
- نصيحت دشمن را مپذير اما بخوبی گوش کن!
- خردمندان نمیجنگند! گفتگو میکنند!
- گفتگو نمودن با رقيب و دشمن برتر از جنگیدن است.
- عشق به هرکس! عيب آن کس را میپوشاند!
- از خداوند خردمندي و تندريستي بخواهيم!
- وجдан ما دادگاه و دوزخ ماست.
- ميان خدا و انسان هيج واسطه اي نیست.
- خداوند عادل است که در ميان ميلياردها انسان، کس و يا کسانی را بعنوان بهترین پررنگريند.
- خداوند عادل است که در ميان زبانهای جهان، زبان خاصی را بعنوان برترین معرفی نکند!
- خداوند بيکار و بازيگر نیست تا برای نشست و برخاست و روابط خانوادگي مردم مرتب پيام و بيانيه نازل کند!
- ايران در زمان هخامنشيان بر پيش از 120 کشور جهان حاكم بود.
- مصر، عربستان، یمن از جمله اين کشورها بودند.
- کعبه آتشکده ایست بنام خانه کیوان که در زمان هخامنشيان بنا شده است.
- کعبه زرتشت در نقش رستم که شببه کعبه مکه «خانه کیوان» میباشد بهترین نمونه ایراني بودن کعبه مکه میباشد.
- خدا با ماست! پیروزی و بهروزی با ماست!

فره و تشریح آن

فروهر بعنوان اهورامزدا، خداوند هند و اروپا (جهان آریایی) شناخته شده است. در صورتیکه فروهر را افقی درنظر بگیریم به پرنده‌ای درحال پرواز می‌ماند. اهورامزدا از دو واژه «دانا و توانا» شکل گرفته است. اهورا یعنی دانا و مزدا: یعنی توانا اهورامزدا دانا و توانا می‌باشد و برخورداری این خداوند از این دو صفت بسیاری از داده‌ها و نکرات غیر عقلی را درباره خدایان نفي می‌کند و برتری خردمندانه و فلسفی اورا نسبت به دیگر خدایان نمایان می‌سازد.

خداوندی که دانا باشد نیازی به آزمودن مردم ندارد، زیرا آزمودن نشانه عدم آگاهی از نتیجه کار می‌باشد. دانایی خداوند موجب می‌شود تا سنگها و مشکلاتی را جهت آزمودن مردم فرار اهشان قرار ندهد و برای اثبات وفاداری مردم نیازی به قربانی و یا وعده دوزخ و بهشت نیست. وکلاً امتحان و آزمایش را معلمی از شاگرد می‌گیرد که نادان به دانش و توانایی فرد باشد.

توانایی دومین صفت خداوند ایرانی است
دارا بودن اهورامزدا از دو صفت «دانا و توانا» اورا از عذاب دادن انسانها و سوزانیدن مردم در آتش جهنم و رها کردن آنها در بهشت عیاشی بی‌نیاز می‌کند! زیرا چون دانا به کردار آفریدگار خود می‌باشد هرگز آنها را مورد آزار و شکنجه قرار نمی‌دهد.
و اما تشریح فروهر (اهورامزدا):

سرفروهر

برخوردار بودن اهورامزدا از سر یک انسان نمایانگر آن است که انسان برچهره خداوندی آفریده شده است و چهان هستی در اختیار او نهاده شده است و در این چهان با برخورداری از «خرد» و «روان پاک» آزاد رها شده است تا با تکیه برخردخویش بهشت را در همین چهان بیافریند.

ریش

ریش داشتن اهورامزدا (فروهر) بیانگر سنی است که انسان به خرد و دانش تشخیص و تفکیک بدون تصب و احساس می‌رسد. این سن را از روزگاران کهن 20 و یا 40 سالگی دانسته‌اند. انسان در نوجوانی سرشار از شور، عشق، احساس، خشونت و مهربانی و افراطی بوده و کمتر

میتواند با جهان و پدیده‌های پیرامونی خودش برخوردي عقلی و خردمندانه بنماید.

پوشش

پوشش داشتن پیکر فروهر نشانه برخوردار بودن انسان است از پوششی مناسب در جسم و پرهیزکار در روان!

گردی کوچک

گردی کوچکی که در دست چپ فروهر قرار گرفته است نشان شهریاری انسان است ببروی زمین.

گردی بزرگ

گردی بزرگ وسط که پیکر انسان از درون آن بیرون آمده است نشانه خورشید می‌باشد که بیانگر حیات و زندگی گرفتن انسان و هستی از انرژی خورشیدی است.

کنگره‌ها

سه کنگره قسمت بالایی و سه کنگره قسمت پایینی نمایانگر شش ایزد و یا امشاسپندان بزرگ آئین اوستا است که هریک تعدادی از فرشتگان دیگر را در خود وبا خود همراه دارند. اردبیهشت، خرداد، امرداد، شهریور، بهمن، اسپندارند و یا ایزدانی چون: آناهیتا، میترا، مهر، و ارونا..

دو علامت وصل به گردی بزرگ

دو علامت وصل به گردی بزرگ نشانگر چرخش خورشید و چرخش هستی می‌باشد.

دست راست

دست راست فروهر جهت داشتن و جهت دادن انسان را در هستی و هستی را برای انسان نشان میدهد! همچنانکه هستی دارای نظم و هدفی می‌باشد، اهورامزدا انسان را نیز دعوت می‌کند تا در زمانه و زندگی دارای نظم و هدفی مشخص باشد.

کلاه شهریاری

کلاهی که فروهر بسر دارد کلاه و تاج شهریاری است که تمامی هستی را در فرمان و اراده شهریاری او نشان میدهد. فروهر اهورامزدا جاودان است و همه چیز را با اندیشه آفریده است. او گیاهان را می‌رویاند، بخورشید نور میدهد، اتش را گرما میدهد. آب را روان می‌سازد. زایش ها را فرمان میدهد. پروازها را سازمان میدهد و آسمان و خورشید را در اراده خویش

دارد. سپاهان راستی و مهرورزی را آنگاه که یاری اورا طلب کنند یاری می‌رساند.

صلیب همان فروهر است

صلیب که برگرفته از واژه پارسی چلیپ و چلیپا می‌باشد همین فروهر ماست که شاخ و برگ آن زده شده است و بحالت دو خط عمودی و افقی درآمده است.

زرتشت نخستین که بیش از شش هزار سال پیش می‌زیسته است با طرح «اهoramzda» چندخدایی را به تک خدایی تبدیل نموده است و تمامی ایزدان و خدایانی که بانام مهر و میترا و آناهیتا و ارونا و غیره در میان آریاییان رواج داشته است را به یک خداوندگار تبدیل نموده و همه آنها را زیر فرمان فروهر، اهoramzda قرار داده است. اهريمن اندیشه ای آفریده شده مستقل از اهoramzda است که در راه بدی و پلیدی و کینه‌جویی و جنگ طلبی و رشك آفرینی و... سرباز گیری می‌کند، اما انسان قادر و توانا است تا هر لحظه که اراده کند از سپاه اهريمن خارج و به سپاه اهoramzda داخل خواهد شد.

بن مایه ها:
حاشیه توضیح الملل
تاریخ طبری
تاریخ ابن هشام
کیش زرتشت مری بوریس
فاسفه زرتشت فرهنگ مهر
اوستا: جلیل دوستخواه
شاهنامه فردوسی
غزلیات حافظ
زندگی و مهاجرت آریاییان: فریدون جنیدی
خرده اوستا: اردشیر آذرگشسب
فرهنگ نوین: طباطبایی
تاریخ ایران: رمان گریشمن
در تاریکی هزاره‌ها: ایرج اسکندری
رباعیات خیام
تورات
انجیل
قرآن
قرآن سردهای به سبک پارسی: سیاوش اوستا
از میترا تا محمد: سیاوش اوستا
دینداری و خردگرایی: سیاوش اوستا
تاریخ فلسفه: اقبال لاهوری
ملل و نحل: شهرستانی
فرهنگ عمید
**روزنامه‌های: ایران، اطلاعات، کیهان هوایی، نیویورک تایمز، جوانان،
 لوپون و نیمروز**

ایران، هفت هزار سال پیشینه تمدن

مبانی باستانشناسی: دکتر ملک شهمیرزادی، حسین محسنی و محمد
جعفر سروقدی
 حاجی بابای اصفهانی: جیمز موریه :

خدا با ماست! و ما با خداییم!

پس همواره سر بلند، گستاخ، دلیر، مهربان و خندان باشیم.

مهربان یار

نگرش‌ها و گفته‌های خردگرایانه ما از هستی، انسان و اندیشه‌های دینی، فلسفی بر یک پایه و بنیان محکم و استواری از خدا پرستی تکیه دارد.

ما با استواری و خرد پاک خداوند بزرگ را می‌شناسیم و می‌ستانیم! و به او ایمان و باور داریم! اما فراتر و فروتر از او کسی را نمی‌شناسیم و خداوند بزرگ و مهربان را صاحب دکان و کسب و تجارت و بازی و امتحان و عذاب و شکنجه و .. نمیدانیم.

داوری آنچه نوشته و مینویسیم با مردم فرهیخته و خردمندی است که آنرا می‌خواهند...

از میان حدود پنجاه جلد آثار کتبی و صدها ساعت سخنرانی و برنامه رادیویی و تلویزیونی و مقالات پراکنده توصیه ما اینست که پنج نوشته اصلی و ریشه‌ای (از پنجاه کتاب) را به ترتیب زیر بخوانید:

- نخست «دینداری و خردگرایی»

- دوم از «میترا تا محمد»

- سوم «قرآن سروده‌ای بسبک پارسی»

- چهارم «خدا را در خواب دیدم زارزار گریه می‌کرد!»

- پنجم «آئین اوستا»، ایران 7000 سال پیشینه تمدن

با سپاس از مهرتان

لیست کتابهای سیاوش اوستا

لیست کتابهای سیاوش اوستا (دکتر حسن عباسی)

1- مسخره‌های شهر ما (نمایشنامه - نگارش در 17 سالگی)

2- شیعه پیشناز مبارزات خلق (نگارش در 21 سالگی)

3- المعلم للثورة الایرانیه (عربی - نگارش در 24 سالگی)

4- این رشاستی؟ (به عربی)

-
- 5- اجل هکذا کان یا آخی (ترجمه از پارسی به عربی)
- 6- اسلام منها ی روحانیت
- 7- استبداد دینی (اثر کواکبی ترجمه از عربی)
- 8- فراتر از شریعتی (سخنرانی در دهمین سالگرد دکتر شریعتی در پاریس.. موضع نوین و انتقادی درباره وی)
- 9- وقتیکه آزادی چماق میشود
- 10- زن! برای رهایی بپاخیز!
- 11- و او نیز رفت! (متن سخنرانی به یاد درگذشت محمد تقی شریعتی در پاریس)
- 12- اجتهاد نوپردازی دراندیشه : طرح اندیشه نوپرداز اجتهادی برای مقابله با اسلام فقاھتی: فقاھت ایستایی در عقیده اجتهاد نوپردازی در اندیشه. در این نوشته آیات ناسخ و منسخ مطرح و حکومت فردی (امامت) به نقد کشیده شده است.
- 13- از میترا تا محمد. سیرین در ایران از آئین میترا تا فرو روان، زرتشت، مانی، مزدک و تاختن تازیان به ایران و شرح چگونگی شکل گیری اسلام... و طرح نظریه کخداد بود رهبران سامی - 5 دلار
- 14- دینداری و خردگرایی - پژوهشی نوین از نبرد دینداران با خردگرایان در تاریخ ایران. 16 سال پیش برای نخستین بار واژه خردگرایی در این کتاب مطرح شد و دینداری تازیان در برابر خردگرایی ایرانیان در پژوهشی نوین ارائه شد. - 6 دلار
- 15- کتاب شهرفرنگ (مجموعه نشریات شهرفرنگ)
- 16- قرآن سرودهای به سبک پارسی (چاپ پنجم)- پژوهشی نوین از سرودهای پیامبر اسلام که پس از وفاتش جمع‌آوری شده و قرآن نامیده شد. واژه‌های غیرتازی در قرآن و آیاتی که به نوشته قرآن، شیطان در زبان پیامبر اسام وارد نمود. جنجالی‌ترین کتابی که پرده از رازها و اسرار بزرگ تاریخ اسلام برداشت و پژوهشترین کتاب خارج از کشور گشت.
- 44 دلار

- 17- افسانه افسانه‌ها- نمایشنامه‌ای که بزبانی ساده و روان و کوتاه از تولد و تبعید آدم و حوا سخن میگوید که از شوش متعدد به صحرای سینا تبعید شدند.- 2 دلار
- 18- ماموریتی بنام صمد!- نمایشنامه‌ای فکاهی از صدور فرهنگ و هنرمند تقلیبی آفریدن جمهوری اسلامی ایران - 2 دلار
- 19- گفتگوهایی با تاریخ - چند گفتگوی جنجالی حسن عباسی که از رادیو آوای ایران پخش شده است. گفتگو با «ارتشد قره‌باغی» آخرین رئیس ستاد مشترک شاهنشاهی ایران، «آری بن مناشه» مشاور امنیتی اسحق شامیر و عضو برجسته موساد که در معاملات اسلحه ایران با آمریکا و اسراییل شرکت داشته است. مهندس بازرگان نخستین نسخت وزیر دولت اسلامی، دکتریزدی ، رئیس نهضت آزادی ایران، داریوش فروهر، رئیس حزب ملت ایران، شادروان سیف الدین عاصمی، رئیس آکادمی تاجیکستان، روزه آرنو، رئیس لژ فراماسونری فرانسه، ژنرال هانری پاریس، مشاور نظامی وزیر ای فرانسوا میتران.- 2 دلار
- 20- Homa (les lettres des ecrivains laiques perses)
- 21- تاریخ آریایی و هویت ملی - متن دو سخنرانی که برای واشنگتن و تاجیکستان تهیه شده بود. شرحی در تاریخ آریایی و کدخدا بودن پیامبران سامی! و نظریاتی نوین در هویتشناسی ایرانی- 2 دلار
- 22- همشهری- نمایشنامه‌ای که انتخابات دوم خرداد را پیش‌بینی کرد و طنزی از کاندیدا شدن برای بازی گرفتن حاکمان در جهت بوجود آوردن جو نوینی برای آزادی در میهن - 2 دلار
- 23- استعمار نوین و تزوریسم- سخنرانی در آمریکا و انگلیس، یکسال پیش از انتخاب خاتمی. در این سخنرانی نفوذ بیگانگان در دستگاههای اطلاعاتی ایران مطرح شد. دو سال پس از انتخاب خاتمی این نفوذ رسم‌آفشا شد - 2 دلار
- 24- قلم امانت منست! آری این چنین است که ... - 40 مقاله از صد‌ها مقاله حسن عباسی در آستانه 40 سالگی که در روزنامه‌های نیمروز، ایرانیان و نکوور و ... منتشر شده بود و

**انعکاس برخی از نظریات مطبوعات موافق و مخالف درباره
حسن عباسی... 4 دلار**

25- خدارا در خواب دیدم! زارزار گریه میکرد!- تنها کتابی که تاکنون در دفاع از خداوند بزرگ و افشای نبرنگهای دینداران در سوءاستفاده از خداوند نوشته شده است. 4 دلار

26- خشایار و استر (فیلمنامه)

27- کتاب ارشاد - مجموعه نشریات ارشاد منتشر شده در پاریس دوره دوم- 20 دلار

28- کتاب هما و کیهان جوانی - مجموعه نشریات ارشاد - دوره سوم- هما، کیهان جهانی تا سال 7021 آریایی - میتراپی- 25 دلار

29- کتاب «کیهان جهانی» از شماره یک تا پنجاه- 25 دلار

30- دیدار در پاریس- فیلمنامه‌ای از پیروزی و شکست ایرانیان مهاجر - 3 دلار که قرار بود فردین آنرا بازی و کارگردانی کند اما محمدعلی فردین به دست جمهوری کشته شد.

31- Regret de Khomeyni? 2 \$

32- Les secrets de l islam 5 \$

33- Sept Entrtiens

34- Iran 7000 ans de civilisation

35- Les quatrins de Omar Khayyam

36- J ai reve de Dieu! Pleurait comme un bebe 4\$

37- I dreamed of God! He was crying like a baby 4 \$

38- افسانه انقلاب سال هفت هزار - سرگذشت انقلاب ایران و پردهبرداری از دسیسه‌های جهانی و داخلی برای سقوط ایران و نقش انگلیس و رادیو بی‌بی‌سی و نوکران داخلی ایران در سقوط سرزمین اهورایی - 3 دلار

39- فالگیر- فیلمنامه‌ای در شرح از همپاشیدگی خانواده‌ها در غرب - 2 دلار

- 40- ترور در پاریس- فیلم‌نامه‌ای در شرح تزورهای مرموز که سه سال پیش نوشته شده و تقریباً همین جریانات قتل‌های زنجیره‌ای و پیگیریهای بخشی از حکومت در آن دنبال می‌شود.

- 41- آئین اوستا - پژوهشی نوین از آئین بهی و پیدایش اوستا و زرتشتها . 5 دلار

- 42- افسانه ناجی و مهپیکر کشمیری - زندگی‌نامه عیسی مسیح .. وی در ایران و مصر و هند پزشکی، داروسازی و .. را آموخت یافته و به سرزمین خود برای انقلاب علیه رم و نجات یهودیان، بازگشت و رازهایی نشنیده از سرگذشت وی - 2 دلار

- 43- این وصیت من است!- پاسخ مهندس بازرگان به پرسش‌های حسن عباسی و اعتراف به اینکه 50 سال بیهوده برای یک اسلام سیاسی تلاش کرده است.

- 44- سالنامه هفت‌هزار ساله آریایی- میتراپی - این سالنامه ده سال است که از پاریس منتشر شده و در سراسر جهان پخش می‌شود.
سالهای 7017 تا 7021 - هریک 5 دلار

44 تا 53 سالنامه هفت‌هزار ساله آریایی

- 54- حافظ «رند شیراز» شرحی کوتاه و نوین در احوالات عاشقانه خداوند سخن - 3 دلار . این سرگذشت را میتوانید روی K7 ویدئو یا اودیوویز CD نیز تهیه بفرمایید.

- 55- زن در اسلام- آیات صریح قرآن میگوید که زنان را در صورت نافرمانی کتک بزنید و زنان چون کشتن‌زارهای شما هستند. هرگونه و از هر طرف که مایل بودید با آنها همخواهی شوید. 2 دلار

- 56- گفتگو با شیخ علی تهرانی - در این گفتگو شیخ علی تهرانی حکم قتل آیت الله خمینی و دیگر سران نظام جمهوری اسلامی را صادر کرد.

57- Femme en Islam

- 58- چرا نامزد ریاست جمهوری شدم?- شرکت در انتخابات هفتمین دوره ریاست جمهوری پس از دعوت از شهبانو فرج و مریم رجوی، یک اقدام بزرگ سیاسی تاریخی بود که چهره واقعی

روحانیت حاکم بر ایران را پس از تبلیغات جهانی برای تحولات کاذب سیاسی، به جهانیان نمایان کرد. بگونه ای که سعید امامی معاون وزارت اطلاعات شخصاً وارد عمل شد و یک مدعی مجاهد خلق سابق را به عنوان نامزد در همان روزی که حسن عباسی (22 آوریل) پرواز تاریخی خود را اعلام نموده بود، به ایران بردا. حسن عباسی یک برنامه ده ماده ای اعلام کرده بود که ماده اول ابراندازی نظام جمهوری اسلامی بود و تعیین یک سیستم حکومتی با رفراندوم برای استقرار جامعه مدنی!

59- Islam Politique et Protestatanisme islamique

60- Perse 7000 Ans de Civilisation

61- از اوستا ! مجموعه مقالات سیاوش اوستا در 2 سال اخیر منتشرشده در هفته نامه نیمروز

62- دهها برنامه تلویزیونی - (مهر) که هریک سوژه ویژه ای داشته است. هریک 7 یورو. لیست برنامه هاروی اینترنت:
<http://MEHRTV.AVAIRAN.COM>

63- برنامه های رادیویی

ونیز دو هزار ساعت برنامه رادیوی سیاوش اوستا (حسن عباسی) به زبانهای پارسی و فرانسوی آماده تکثیر میباشد که علاقمندان میتوانند هر ساعت را به مبلغ 25 فرانک سفارش دهند.

Siavashavesta@hotmail.com

توجه بفرمایید! برای دریافت هریک از این کتابها، وجه آنرا به طور اسکناس در پاکتی نهاده و به آدرس زیر سفارشی پست فرمایید:

Hassan ABBASI

66 Av Champs Elysees
 75008 Paris France
 Fax: 331-45612112
www.aria7000.com

دانش شهریگری را از کهن ما برای دیگران بگذاشتیم"

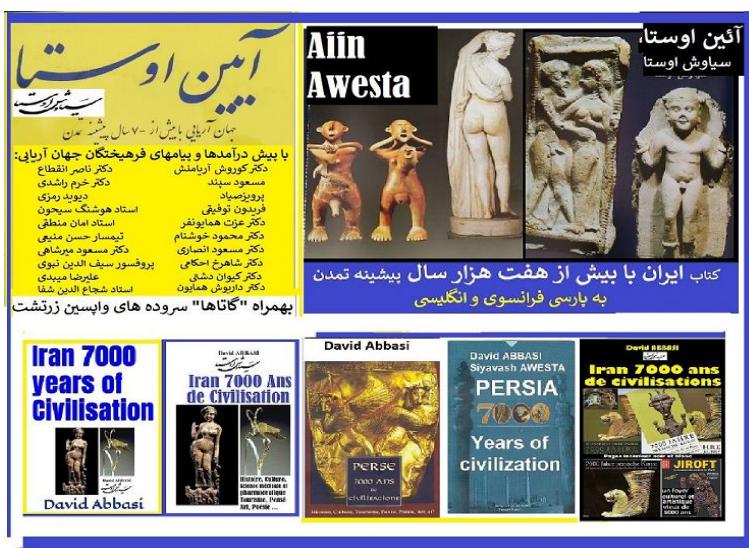
کتاب "آین اوستا" ایران با پیش ۷۰۰۰ سال پیشینه تمدن

کوتاه شده بیش از یکصد پیش درآمد

Persia 7000 years of civilisation (Aein Awesta)

نوشته شده در سال ۱۹۸۲ توسط "سیاوش اوستا"

از میان بیش از صد و چهل کتاب نوشته شده توسط سیاوش اوستا (بنیانگذار و رئیس نووزرتی های جهان) آنچه اینجا میخوانید بخشهای کوتاهی از پیش در آمدها و دیباچه ها و پیامهای مهربانانه بیش از صد نفر از شخصیتهاي معتبر ایران و جهان- ریيس جمهور- وزیر- سناتور- نویسنده- استاد دانشگاه- هنرمند و برنامه سازان رادیو و تلویزیونی میباشد که فقط برای یکی از آثار سیاوش اوستا "آین اوستا" (ایران با پیش از هفت هزار سال پیشینه تمدن) گفته و نوشته شده اند این کتاب از سال ۱۹۸۲ به زبانهای پارسی و فرانسوی و انگلیسی در چاپ های مختلف در سراسر جهان منتشر شده است .

کوتاه شده بیش از یکصد پیش درآمد و پیام نوشته‌ی "برترین اندیشمندان ایران و جهان" برای

کتاب "آین اوستا" ایران با پیش ۷۰۰۰ سال پیشینه تمدن

خطوط نفوذی فرهنگ و تمدن ایران در جهان

استاد هوشنگ سیحون

(رئیس و استاد دانشگاه، آرشیتکت، نقاش بنیانگذار دانشکده هنرهای زیبا آفریننده آثار باستانی مدرن ایران چون آرامگاه فردوسی-پور سینا- نادر شاه- عمر خیام- کمال الملک...)

درباره کتاب با ارزش «آین اوستا»، آنچه را که من میتوانم اضافه کنم به فرهنگ و تمدن کهن و غنی ایران مربوط میشود به ویژه در زمینه هنر معماری، هزاران سال پیش از اسلام ما یک معماری درخشان و فوق العاده ای داشته ایم چه در زمان هخامنشیان، چه در زمان ساسانیان، معماری ما بی نظیر بوده است.

مهتمین پدیده معماری ساسانی اینست که این هنر در آن زمان بطور شکوفا و درخشان بوده است که نه تنها در خود ایران یک درجه و مقام والای داشته بلکه از طریق راههای مختلف این معماری به غرب و ممالک اروپایی تا اسپانیا نفوذ کرده بود.

آین اوستا دایره المعارف تمدن ایران است

استاد امان منطقی

شاعر و ترانه سرا و نویسنده - نظامی - کارگردان سینما

کتاب آین اوستای آقای «اوستا» در حقیقت یک جزو بود که سالها پیش منتشر شده، و در همان زمان بوسیله‌ی ایشان به من اهداء شد. آنچه به یاد دارم این است که، مطالب آن جزو بسیار فشرده و متراکم بود و زمینه‌های وسیعی را در بر میگرفت. علاوه

بر آن نویسنده از متن موضوع عنوان جزو «آئین اوستا» خارج شده و بسیاری موارد تاریخی دیگر را پیش کشیده بودند. آنهم موضوعاتی بسیار مهم.

این جزو شباهت به دایره المعارف داشت، که در آن بطور اختصار بر مفاد تاریخ‌های متداول نوشته شده بود از آنجا که آن جزو گنجایش ارائه‌ی اسناد و مدارک لازم را نداشت، اینطور به نظر میرسید که مقداری از مطالب مندرجه، از کشفیات شخصی آقای (سیاوش اوستا) میباشد. که اینبار در چاپ چهارم با سیصد صفحه منتشر میشود ... (آثار پنهان ایشان توسط خانواده باید منتشر شود)

«به بهانه چاپ تازه آئین اوستا»

استاد پرویز صیاد

(نویسنده، کارگردان و بازیگر سینما و تئاتر)

این روزها شناس به ما ایرانیها روی آورده است و پس از جایزه نوبل برای خلنم شیرین عبادی و نامزدی خانم شهره آغداشلو برای اسکار اینک آقای حسن عباسی که با اسم مستعارشان «سیاوش اوستا» «لوحه طلای» جایزه بزرگ گراندپری اولانیته دو فرانس یا جایزه بزرگ انسان دوستی فرانسه را دریافت کرده است.

من از این خبر بسیار خوشحال شدم و وقتی تلفنی با او صحبت کردم تا به او تبریک بگویم فوراً به من یادآوری کرد که قبل از هرچیز باید به تو بگویم که این جایزه از یکصد و دوازده سال پیش توسط استادان دانشگاه سورین در فرانسه پایه گذاری شده و به هیچوجه جنبه دولتی و سیاسی ندارد، مثل اینکه «سیاوش اوستا» حساسیت خاصی دارد به جوایزی که فکر میکند حتماً پشتیش باید نیروهای سیاسی و دولتی داشته باشد.

به هر تقدیر در گزارشها و روی سایتها خبری متعدد راجع به جایزه انسان دوستی که به «سیاوش اوستا» داده شده است مطالبی هست که از ابداعات و کارهای فراوانی که «سیاوش اوستا» در کشور میزبانش انجام داده است و ما خبر نداشته‌ایم، آگاه میشویم. .... کار عمده‌ای که به نظر من «سیاوش اوستا» از مبتکران آن است این سالنامه آریایی میترانی است.

من شخصاً پیش از اقدام سیاوش اوستا، به یاد ندارم که سالنامه هفت هزار ساله آریایی میترانی وجود داشته باشد و هر سال نیز در سراسر جهان منتشر بشود.

این تقویم مبتنی به اسناد و مدارکی است که نشان میدهد پیشینه تاریخی ما و سال نگاری ما به 2026 سال پیش برمیگردد و نام این تاریخ آریایی میترانی است.

سیاوش اوستا نویسنده و پژوهشگر آثار متعددی از فرانسه که محل اقامتش هست منتشر کرده که البته هزار مرز فرانسه این کتابها عبور کرده و من در سفرهای تورهای نمایشی خود به سراسر جهان شاهد نفوذ اندیشه‌های سیاوش اوستا در کانونهای خانواده‌های ایران بودم.

کتابهای سیاوش اوستا باید در مدارس و دانشگاه‌های ایران تدریس شود

مسعود سپند

(نویسنده و شاعر و برنامه تلویزیونی) سن خوزه - آمریکا

سیاوش را بیشتر و بیشتر از 7000 سال است که می‌شناسم و ما پیش از آنکه تاریخ نوشته شود آشنا بوده‌ایم نه با او بلکه با همه‌ی سیاوش‌ها و کورش‌ها و رستم‌ها آشنا بوده‌ام و او هم ندیده مرا می‌شناخت و با هم کورش آریامنش را می‌شناختیم ، تخت جمشید را می‌شناختیم حتی ما ته خیابان مشهد را هم می‌شناختیم، ما بی آنکه یکدیگر را ببینیم به زیارت پیرتوس می‌رفتیم و درس ایران‌شناسی را در بارگاه او می‌آموختیم ما با هم همکلاس بوده‌ایم و آمورگاران ما حافظ و سعدی و مولوی بوده‌اند ما در میخانه‌ی خیام می‌نوشیده و با هم در کوچه با غایی نیشابور قدم زده‌ایم و ما آوای گام‌های یکدیگر را می‌شناسیم و حق در خیابان‌های غربت. نمی‌دانم شما تیل مشهد را بوبیده‌اید عطر تیل مشهد را در شیشه‌ی هیچ گزاری نمی‌توان یافت و من و سیاوش این عطر را بوبیده‌ایم من و سیاوش و سارا و احسان و دشتیان شهرآباد با این بود آشنا هستیم حق ننه ی علی که در شهر آباد زندگی می‌کرد وقتی به خانه‌ی ما می‌آمد چارقدش بوی گلاب نه ببخشید بوی گلاب می‌داد و پس از چند روز احساس می‌کرد چیزی کم دارد و نمی‌دانست که دلش برای بوی تیل تنگ شده.

حالا دل من و سیاوش برای بوی تیل مشهد می‌زند برای دشتیان شهرآباد می‌زند برای ایران می‌زند برای گور ننه‌ی علی میزند. و اینجاست که سیاوش دست به قلم می‌برد و از گرو ننه علی نقی می‌زند به تو س و از آنجا به تخت جمشید و بعد می‌رود به سراغ کتاب اوستا و تا گاتاهای زرتشت پرواز می‌کند و خرد را در آسمان ایران باستان می‌یابد و انسان را و انسان دوستی را از کلمات زرتشت می‌آموزد و بعد ... جایزه‌ی انسان دوستی را در فرانسه به او می‌دهند و این جایزه را سیاوش از مهریانی ننه علی از شاهنامه استاد تو س از درخت دوستی حافظ، از عشق مولانا از آموزش‌های زرتشت دارد.

درود بر سیاوش اوستا که برندی جایزه‌ی انسان دوستی شده است و کتابها نوشته است از جمله همین آئین اوستا که من سروده من آریائیم را نیز به او پیشکش می‌کنم.

... مسعود سپند در پیام شفاهی نیز اضافه کرد که : من آرزو دارم که روزی همه کتابهای سیاوش اوستا در مدارس و دانشگاه‌های ایران آموزش داده شود

من آراییم

من - آراییم
از نسل آفتاب
از شهد ماهتاب
از اوج قله‌های سرافراز
از قعر دره‌های دل افروز

سیاوش اوستا بمب اندیشه های نوین پیشگام نوزائی اندیشه گری در جهان اسلام **دکتر مسعود انصاری (دکتر روشنگر)**

نویسنده و مترجم 43 کتاب - دارای سه دکترا از بیروت ایران و امریکا
رئیس اداره روابط عمومی شهربانی کل کشور
استاد دانشگاه های تهران- بیروت و واشنگتن
دریافت جایزه بهترین کتاب سال از پادشاه آریامهر "زرتشت زمانه"
دکتر سیاوش اوستا را بدرستی باید یکی از پیشگامان دلیر و شتابنده جنبش نوزائی اندیشه‌گربر جهان اسلام موآثار آموزنده او و ب هویت کتاب جدیدش "آین اوستا" ران ماد بارزی از نوشتارهای خرافه ستسزی که در این راستا نگارش یافته بهش مار آورد.
دکتر سیاوش اوستا با نگارش کتاب آئین اوستا" دست کم به سه رسالت مهم تاریخی پیروزمنوانه دست یازیده است نخست اینکه از ژرفای استاد و مدارک نایاب و ناکاوده تاریخی نشان میدهد ایران کشوری که بنیانگذار و پرچمدار فرهنگ و تمدن جهان بوده با تاریخ اسلام و تازیها به یکباره به واپسگرایی فرو افتاده است. دوم اینکه دیدمانهای فلسفی مینوی و آموزشی زرتشت را با اصول و احکام کیش بیابانی - تهدیدی ژرف... و نشان میدهد که آموزه های سه گانه نیکی در پندار و کردار و گفتار چگونه نابود کرده اند و سوم اینکه دکتر اوستا با برخانی خردگرایانه ثابت میکند که چگونه تهاجم این آین بیابانی تازیها به سرزمین آزاد و پیشرفت ایران مردم آنرا که نو آور فرهنگ و تمدن جهانی بودند در ژرفای ماندگی از پیشرفت بازداشت.

ایکاش

استاد شجاع الدین شفا

زرتشت زمانه و مشاور برتر پادشاه و پیشنهاد دهنده جشن‌های 2500 ساله و تقویم 2500 ساله شاهنشاهی
رئیس شورای فرهنگی و کتابخانه شاهنشاهی
ایکاش سیاوش اوستا را در سالهای شکوفائی ایران شاهنشاهی می داشتیم.
یکی از برترین ابتكارات و پژوهش‌های ایشان تقویم هفت هزار ساله "آرایی میترائی" میباشد.

سیاوش اوستاتاثیر به سزاپی در فراخوانی‌ها و یادگیری‌های جامعه ایرانی در غربت دارد **دکتر شاهرخ احکامی**

(رئیس مرکز پژوهشی نیویورک - نویسنده و بنیانگذار و سردبیر مجله میراث ایران)
یکی از افتخارات و موهبت‌هایی که با انتشار مجله میراث ایران در ظرف ۹ سال گذشته، نصیب من گشته، آشنایی با استعدادها و شخصیت‌های بارز فرهنگی، ایران شناسان و ایران دوستان واقعی است به جرات میتوان گفت که یکی از شاخص‌ترین و پرکارترین این شخصیت‌های از مال و جان گذشته سیاوش اوستا (دکتر حسن عباسی) است. بینندگانی که در سرتاسر جهان صدای گرم و سیمای جذاب او را دیده و شنیده‌اند خوانندگانی که تشننه - یادگرفتن دانستنی‌های ناگفته‌ای درباره دین و آین چندهزار ساله ایرانیان نیک سرشت - به نوشت‌های او در روزنامه‌ها و کتاب‌های پرشمار وی انس گرفته‌اند - آگاه بر این واقعیت هستند که سیاوش اوستا در بیست و چند سال گذشته - تاثیر به سزاپی در فراخوانی‌ها و یادگیری‌های جامعه ایرانی در غربت داشته است.
یکی از کتاب‌های مورد علاقه‌من که داشتن آن را به هر ایرانی نیک‌سیرتی سفارش می‌کنم آئین اوستا، ایران 7000 سال پیشینه تمدن می‌باشد که خوشبختانه با همت سیاوش اوستا و زیادی درخواست خوانندگان مجدداً به چاپ میرسد.

من در سرزمینی زیستم که هفت هزار سال عاشق بود **علیرضا میبدی (شاعر، نویسنده و برنامه ساز رادیو تلویزیون)**

سیاوش اوستا ، عباسی عزیز پس از اسلام، در رابطه با کتاب خواندنی آئین اوستا و چاپ تازه آن کلی وارسی کردم چیزی مناسب برایت پیدا کنم. اهل خانه که مرا مردد دیدند فرمان دادند که «نوروز» را بفرست که هم با این ایام مناسب دارد (چون چیزی به نوروز باقی نیست) و هم اینکه عباسی چندین بار این شعر را زمزمه کرده و لابد بی علاقه نیست به آن! دوست آرایی خداقوت من را به عشق عادت داده‌اند.

من به مکتب خانه‌ای رفتم که شاگردانش همه عاشق بودند

من به مکتب خانه‌ای رفتم که نیمه‌کت‌های رو به قرص ماه داشت
و مدیرش از اهالی قونیه بود
در سرزمینی زیستم که پرنده‌هایش دانه‌های عشق به منقار داشتند
در سرزمینی که زمینش دادگر - خاکش دادگر - کوهش دادگر و دریاچه دادگر بود
در سرزمینی که هفت هزار سال از عمر رعنایش می‌گذشت
که هفت هزار سال عاشق بود
که هفت هزار سال عاشق ماند

آئین اوستا نتیجه سالها تلاش و پژوهش فریدون توفیقی

(برنامه ساز رادیو و تلویزیون مدیر رادیو دریا در زمان پادشاه)
با آرزوی سرفرازی برای جناب «سیاوش اوستا» که سالهای عمر پریار خود را صرف نوشتن و گفتن درباره فرهنگ و تمدن ایران باستان نموده و دهها کتاب پر از این تقدیم هموطنان خود کرده است و کتاب حاضر (آئین اوستا) را که در دست دارید نتیجه سالها تلاش و کوشش سیاوش اوستا می‌باشد.
این محقق و نویسنده توانا و شجاع ایرانی هرگز از پای ننشسته و تا آنجائی که من به یاد دارم وی با عشق به ایران و تمدن و فرهنگ کهن این کشور اهورایی همواره در تلاش بوده و لحظه‌ای آرام نگرفته است...
بنام یک ایرانی از تلاشها و گزینش‌های این محقق و نویسنده توانای ایرانی قدردانی می‌کنم و سپاس دارم برای ایشان و امیدوارم که او سالیان سال از مهر اهورامزدا برخوردار باشد و با اندیشه روشن ایرانی خود به نبرد با سیاهی و زشتی ادامه دهد. با درودی فراوان و سپاس فراوان به سیاوش اوستا و با آرزوی سعادت و سلامتی این شخصیت مبارز و میهن پرست و آگاه و با تقدیم و احترام

شادباش به سیاوش اوستا دکتر کورش آربامنش

خورشید روشنگر و خردپرور و زرتشت زمانه

نویسنده و سردبیر "پیام ما آزادگان" - معاون وزیر آموزش و پرورش پادشاه

رادیو آوای ایران به سرپرستی آقای حسن عباس «سیاوش اوستا» در فرانسه، گام به هشتمین سال خود گذاشت.
کسانی که دست‌اندر کار رسانه‌های گروهی می‌باشند، به خوبی میدانند که گرداندن یک رادیو با چه دشواریهای توانفرسای همراه است. از این رو کسیکه سالها بتواند در برون از کشور و با این همه ی انگاری هم میهنان، رادیوئی سرپرستی نماید، کارش ستایش انگیز است.

ما سالگرد پایه‌گذاری این رادیو را به دوست گرامایه مان آقای حسن عباسی «سیاوش اوستا» و همه یاران پشتکار دار و پر تکاپویش شادباش می‌گوییم و امیدواریم روزی برسد که این رادیو را در ایران سرپرستی نماید.
به پاداش مهرش به تاریخ 7000 ساله و "آئین اوستا" نوشتار زیر برای درج در تاریخ پیشکش می‌شود.
خودمان، نیاکنمان و ایرانمان را بشناسیم
تا از بردگی و خواری و سرپرده‌گی به بیگانگان دست بکشیم و بر سر و روی و والای خویش برگردیم

اوستا و شاعران! دکتر خوشنام آوازه

"نویسنده شاعر و پژوه شگر"

«آئین اوستا - ایران (با) هفت هزار ساله پیشینه تمدن»، نوشته «حسن عباسی» پیش از هرچیز معرف عشق و ارادت توفنده نویسنده به زرتشت و میترا و به طور کلی ایران باستان - و حتی ایران پیش از تاریخ - است. «حسن عباسی» در این عشق آنچنان سرو جان باخته است که نام خود را به «سیاوش اوستا» برگردانده و از آن گذشته با حساب و کتاب‌های ویژه تاریخی، «تقویم» تازه‌ای وضع کرده که بسیار فراتر از «تاریخ شاهنشاهی» می‌رود. براساس این تقویم که «آریائی - میترایی» نام گرفته، ما اینکه در سال 7026 به سر می‌بریم!

«اوستا» آئین زرتشت را «مذهب واقعگرایی و خردگرایی» می‌داند و می‌گوید (شاید بر اساس همان خردگرایی) هجوم و حمله اساسی زرتشت متوجه روحانیان است که از آنها به عنوان «دیو» یاد می‌کند.
از کشفیات جالب نویسنده یک هم این است که «آیت الله علامه طباطبائی» نیز در پایان عمر متوجه آئین مهر و اوستا شده و شعر «کیش مهر» را به «جهان آریائی» ارمغان کرده است!

آئین اوستا تنها رهنما سپهبد حسن منیعی

(معاون وزارت جنگ پادشاه)

نمیتوان از سیاوش اوستا و تازه‌ترین کتاب او آئین اوستا سخن گفت بدون اینکه از خود او و اندیشه و نوپردازیهای او بحثی را به میان نیاوریم خصوصاً آنجاکه از ریشه خردگرائی سخن میگوید

سخنی کوتاه درباره‌ی خالق کتاب «آئین اوستا»

داود رمزی

(نویسنده ، شاعر و برنامه‌ساز رادیو و تلویزیون) ژانویه 2004- لوس آنجلس

سیاوش اوستا، در کتاب «آئین اوستا»، همانند رودی غران و شتابان از لابلای سنگ‌ها و پیچ و خم‌ها، میغلطد و پیش میرود. همانند خمی لبالب از شراب شیرین دانایی، میجوشد و سخن می‌گوید و می‌نویسد و تحقیق می‌کند و از نردنان خردگستره‌ی خویش پای به بام دیروز و فردا می‌گذارد. زندگی دیروز ملت ایران را از لابه‌لای کتابها، بیرون میکشد و با قلم پریارش تفسیر می‌کند.... سیاوش اوستا، تیزین و هوشمند و نکته سنج و نقادست. نقدهایش پریار از واقع نگری‌ها و با طرفی به داوری نشستن‌هاست. «سیاوش» مردیست از دیار بیداری‌ها و از «فراز»، به زندگی گذشته و حال و آینده به ملت ایران نگویستن. خردمندیست بی قرار و مصالحه ناپذیر و سلحشور و بی‌باک و سخنور و عاشق و شیدا و دلباخته‌ی تاریخ و فرهنگ هزار رنگ مادری!

عارفیست خجسته و سرزنه و آرام ناپذیرد و سبز، چونان دشت‌های گیلان و مازندران.

سیاوش اوستا شیفته و دلباخته‌ی آئین کهن‌سال فلسفه‌ی بیداری «زرتشت» است. داناست چونان زنبور عسل که از لابه‌لای برگ‌های درخت پرگل زمان، شیره‌ی ملیت و معرفت خویش را میمکد و در درون ذهن پویا و شعور بالنده‌اش، عسل عشق به فرهنگ هفت هزار ساله‌ی کشورش را در «شانه»‌ی اندیشه‌هایش می‌چکاند.

او به یاری واژه‌ها، به یاری اشعار شاعران به یاری نوشه‌های مفسران و به یاری افسونگری قلم خویش، کتاب «آئین اوستا» را نوشت و ماندگار ساخته‌است: کتابی سرشار از پرچم‌های افراشته‌ی فخر به ایرانی بودن خویش.

آئین اوستا و معیارهای آزادگی دکتر مسعود شاهrix میرشاھی

(پژشک سلطان شناس و آفریننده درمان - استاد و پژوهشگر علمی و دانشگاهی پاریس و نویسنده باستان گرا رئیس انجمن رودکی)

سیاوش اوستا در این کتاب به دیدگاههای گوناگون مذهبی و تاریخی از سرچشم‌های مختلف پرداخته و آنچه را در دسترس بوده است به زبان ساده‌ای در اختیار خواننده قرار داده است خواننده ایرانی با خواندن این کتاب دیدگاه دیگری را نسبت به ارزش‌های فرهنگی کشور فرا خواهد گرفت و پرسش‌های گوناگون نیز برایش مطرح خواهد شد. باشد که این کنجدکاوی افروخته زمینه را برای پژوهش بیشتر در اندیشه او پدید آورد و از افتخارات در ایرانی که مایه سرشتگی همه ایرانیان آزاده است بیش از پیش پرهیزیم

پیام «خرم» به «سیاوش» دکتر خرم راشدی

نویسنده هنرپیشه و موزیسین و سردبیر نشریه فرانسه زبان «سرزمینهای هزار و یکشب»

من هر زمان به مفهوم این دو کلمه ساده «سیاوش» و «اوستا» فکر میکنم خاطراتی تاریخی برایم پیش میاورد و جهانی از زیبایی به ذهنم میرسد که گویای بسیاری از رویدادهایی است که آب و خاک و ملت عزیز ما قرنها شاهد آن بوده است. در میان هزاران خاطره مسئله خون «سیاوش» است که یادآور این نظر مشهور است، دیدی چگونه خون ناحق پروانه شمع را مهلت نداد تا شب را سحر کند. کلمه «اوستا» این کتاب مقدس ما ایرانیان کتابی که از هزاران سال پیش سرمشق تربیت، ادب، رفتار و کردار و اندیشه ما ایرانیان شد تا جاییکه برای ایرانی دروغ گفتن شرم اور و ننگین شد.... اوستا که بالافصله زرتشت را بخاطر میاورد به نوبه خود تجسم تمام زیبایی فکر و اندیشه نیاکان ماست چراکه این را دید بزرگ که هرگز ادعای پیامبری نکرد، فکر انسانها را آزاد گذاشت تا همانگونه که احسای میکنند اندیشه، رفتار و کرداری داشته باشند.

«اوستا» که در سه جمله کوتاه و ساده ولی با مفهوم خارقالعاده به ما یادآور میشود که انسان با گفتار نیک، کردار نیک و پندار نیک میتواند عنصری کامل و فرهیخته باشد.

این مقدمه چیزی به این خاطر بود تا بگوییم کسانی که نام خود را شخصاً انتخاب میکنند از طریق آن نام پیامی را به دوش آفای حسن عباسی از طریق نوشه‌هایش آشنا شدم و دهها کتاب از او خواندم این نویسنده بزرگ و ایران دوست و میکشند. من با رحمت‌کش این نام را از آن نظر انتخاب کرده است که هم معرف «اوستا» و هم «سیاوش» باشد بنظر من اگر یک دهم از ملت ما بمانند «سیاوش اوستا» سنگ تمدن و تاریخ و فرهنگ پریار ما را به سینه میزندند ما با داشتن چنین سابقه تاریخی و عرق ملی به این سیه روزی نمی‌افتادیم و اگر این به اصطلاح قدرتمندان کنونی کشور اهورایی ما بجای بکارگیری قدرت سیاسی و دسخی خود در راه ویرانی، ندامکاری و مرده پرستی بمانند سیاوش اوستا و دیگر ایرانیان مسئول به آینده درخشنان ایران میاندیشیدند و تمامی

استعدادهای مثبت را در راه خدمت به میهن و ملت شرافتمند ایران بکار میگرفتند، ما امروزه جزو یکی از پیشرفته‌ترین ملتهاي جهان متمند امروز میبودیم اما هزاران افسوس!!

آئین اوستای سیاوش اوستا

دکتر ناصر انقطع

(نویسنده و برنامه‌ساز رادیو و تلویزیون)

... سیاوش اوستا، سالها و سالها است در راه شناخت و گسترش فرهنگ و ادب و زبان ایرانی و پارسی می‌کوشد. و نمی‌توانم بگویم که خوشبختانه یا بدختانه راه درازی را سیاوش اوستا و کسانی که چون سیاوش که در این راه می‌کوشند، در پیش دارند تا به ژرفای آن دست یابند و شاید هرگز هم بی به ژرف و گوشه‌های تاریک این فرهنگ و آئین‌های بارور آن نبرند بهرروی «کلید پیروزی را کوشش‌ها دندانه‌اند» و این بر همگان است که در این راه چون سیاوش بکوشند، تا هرچه بیشتر بدانیم که کی هستیم، و از کجا آمدہ‌ایم و در کجای تاریخ ایستاده‌ایم. پیروزی و کامیابی هرچه بیشتر سیاوش اوستا را خواهانم.

«آئین اوستا روان و دلپسند»

کیوان دشتی

(نویسنده و سردبیر مجله ایرانیان و نگوور)

بنام ایران

... همنشینی با استاد سیاوش اوستا، در دیدارشان از کانادا، شادی و خواهش فراگیری مرا، از دریایی دانش این بزرگمرد افروزتر ساخت. او، نه تنها یک استاد دانشی (علمی) یک خردورز فرزانه و یک پویشگر راه خردگرایی است، بل، بهترین برادر و دوست داشتنی‌ترین «دوست» هر ایرانی است. پندها و گفته‌های آرامش بخش و بی‌ریای او، یاری همه جانبه‌ی او برای بازیافت تندرسی سودابه‌ی نازنین. که در جنگ بیماری چنگار (سرطان) گرفتار آمده بود. هیچگاه از یاد من و سودابه نرفته و نخواهد رفت. تلاش و پشتکار شگرف و ستودنی «سیاوش اوستا» در راه گسترش فروغ فرهنگ ایران، اگر نگویم بی‌مانند (بی‌نظیر) کم مانند است.

آئین اوستا را بخوانید

پروفسور سیف الدین نبوی تفرشی

نخستین جراح قلب ایرانی مشاور نخست وزیر علی امینی
پژشک شخصی بروجردی طالقانی و خمینی و خامنه‌ای

جناب آقای حسن عباسی (سیاوش اوستا) مجموعه جامع و کاملی که با عنوان «آئین اوستا، نگارش فرموده‌اید کتابی است تحقیقاتی با بررسیهای کنجکاوانه، در راستای نشانی که ادیان و مذاهب مهم دنیا از گنجینه‌های فرهنگی، اجتماعی و دینی یکدیگر استنساخ نموده‌اند که به زبان ساده و رسا میتوان گفت این ابتکار فرهنگی، دانشی و اجتماعی جنابعالی، آقای عباسی (سیاوش اوستا) نوعی پژوهش نوین و چندبعدی میباشد.

سیاوش اوستا پرکارتبین ...

دکتر عزت الله‌همایونفر

نویسنده و شاعر- مشاور نخست وزیر - معاون وزارت اطلاعات و وزارت کشاورزی - زمستان 2004 - ژنو از جمله پرکارتبین شخصیت‌های مبارز «سیاسی - فرهنگی» در این روزگار وانفسای بیست و پنج سال حکومت ملاها که باید به آن «وبای تاریخ مان» گفت، یکی هم دکتر سیاوش اوستا می‌باشد که آخرین تالیفیش به نام آئین اوستا نشر و پخش شده و مورد اقبال قرار گرفت. کتاب در 300 صفحه و دارای یکصد و نود دو «عنوان - بخش» می‌باشد.

شعر این ملک که ویران شده را به بهانه چاپ سوم آئین اوستا به سیاوش اوستا پیشکش می‌کنم.

این ملک که ویران شده!

این ملک که ویران شده ایران شما نیست

این کار ز شیطان بود و کار خدا نیست

ما "رواداری" را به جهانیان آموختیم

دکتر داریوش همایون

نویسنده مترجم سردبیر و بنیانگذار روزنامه آیندگان
وزیر اطلاعات و جهانگردی دولت جمشید آموزگار
و داماد سپهبد زاهدی نخست وزیر پادشاه

آقای سیاوش اوستا من کتاب "آئین اوستا" را خواندم و برنامه های شما را نیز گاه به گاه میبینم و کاملا با سخن آغازین برنامه هایتان هم دل و هم سخن هست که "دانش شهریگری را از کهن ما برای دیگران بگذاشتیم و ما مردمی هستیم که "رواداری" را به جهان ارمغان دادیم. رواداری نه به معنی تحمل که پر از بیگانگی و بیزاری است؛ و نه به معنی مدارا که همان "دستی که به دندان نتوان برد ببوس"، و از ناچاری است. رواداری به معنی آنچه بر خود می‌پسندی (روای داری) بر دیگران نیز بپسند (در آئین یهود به تعبیر همسایهات را همچون خود دوست بدار، و در مسیحیت به عبارت آنچه به خود نمی‌پسندی به دیگران می‌پسند آمده است) از یک فاسفه و اندیشه‌ی یگانه ییرون آمده است.

نگاه من با شما درباره زرتشت نیز همسو و همراه میباشد:

در "آئین زرتشتی" و در آموزه‌های خود زرتشت یک نظام والای اخلاق وجود دارد" برای ساختن انسان و جهان، برای آوردن بهشت به همین کره خاکی. دوزخ و بهشت، پل "چینوت" همان صراط، و سوشیانت "رهاننده" پایان دوره‌های سه هزار ساله زمان کرانمند، که همان حس تاریخی است که به گفته هگل ما "نخستین ملت تاریخی جهان" به جهان شناساندیم و تا پایان تاریخ (تاریخ بزرگ) فوکویاما کشید بعدها بر آئین زرتشتی افزوده شد و از آنجا به آئین یهود و مسیحیت و اسلام راه یافت.

نظريات شخصیت‌های برجسته جهان درباره نوشه‌های سیاوش اوستا

شخصیت‌های سیاسی فرانسوی

فرانسوا میتران، رئیس جمهور پیشین فرانسه •

"شجاعت و جسارت شما در نوشتمن درباره وقایع تاریخی بسیار قابل تحسین است"

میشل روکار، نخست وزیر پیشین فرانسه •

دیوید عباسی که مؤسسه اوستا را مدیریت می‌کند، نویسنده‌ای پرکار است که آثار متعددی در حوزه‌های مختلفی همچون "تاریخ، فلسفه و سیاست بین‌الملل تألیف کرده است. از دهه ۱۹۸۰، او را به عنوان فیلسوف و تاریخ‌نگاری می‌شناسم که با نگاهی عقل‌گرایانه و سکولار، مسائل را بررسی کرده و اصول سوسیالیستی را در آثار خود بازنگاری می‌دهد

سناتور هانری کاکلوه •

این اثر مهم دیوید عباسی، خوانندگان را آموزش داده و به تفکر و ایده دارد. همچنین این اثر به شناخت شخصیت نویسنده کمک می‌کند؛" شخصیتی، روشنین و نقاد، که همواره تلاش می‌کند تا به عینیت در موضوعات دینی نزدیک شود. او به عنوان یک اسلام‌شناس سکولار، به موضوعات مختلف اسلام پرداخته است. او جسارت دانستن را دارد تا جسارت فهمیدن را پیدا کند

ژان-لوئی دوبره رئیس مجلس ملی فرانسه و رئیس شورای قانون اساسی •

"از زنده باد دیوید عباسی و زنده باد جمهوری" (در حالی که نقشه‌ای از فرانسه می‌کشید، نوشت)

نیکولا سارکوزی، رئیس جمهور پیشین فرانسه •

"کتاب «ایران، ۷۰۰۰ سال تمدن» اثری باشکوه است، خواندن آن ساده و ارزش مطالعه دارد"

ژاک شیراگ، رئیس جمهور پیشین فرانسه •

"...نوشه‌های شما را به یاد شاعر نامدار، سعدی، می‌اندازد"

دکتر رهنوردی، نویسنده، مجری تلویزیون در آمریکا، قهرمان کشی، نماینده مجلس و فرماندار •

"سیاوش اوستا علاوه بر فعالیت‌های فرهنگی و فکری، انسانی مهربان با قلبی بزرگ و سرشار از محبت است"

پرویز صیاد، کارگردان، بازیگر و فیلم‌ساز در آمریکا (در برنامه تلویزیونی پارس) •

پس از سفر به سراسر جهان برای اجرای نمایش‌هایم، متوجه شدم که کتاب‌های او در جهان پرفروش‌ترین‌ها هستند و او "محبوب‌ترین نویسنده‌ها است"

کیوان دشی، سردبیر مجله «ایران مهر» در هیوستون •

"فعالیت‌های آقای سیاوش اوستا در روش‌سازی فرهنگ و میراث ایرانی بسیار استثنایی است"

دکتر محمود رضاییان، شاعر، مدیر کلینیک بورلی هیلز، سردبیر مجله مهر ایران •

"آقای سیاوش اوستا بخش مهمی از ذهن خود را وقف آوردن ایده‌ها و نوآوری‌های خلاقانه کرده است"

رضا فاضلی، بازیگر، نویسنده و کارگردان فیلم (در برنامه تلویزیونی آزادی) • سیاوش اوستا چیزهای زیادی به ما آموخته است. فراتر از همه تلاش‌هایش، او در قلب شانزلیزه پاریس، یک ایران و تهران "کوچک ایجاد کرده است که نمایانگر تمدن و فرهنگ ۷۰۰۰ ساله ماست

کارشناسان نظامی و امنیتی

ژنرال حسن معینی، معاون پیشین وزیر دفاع (دوران شاه • "نوشته‌های آقای عباسی تنها راهنمای ما در شرایط کنونی است"

ژنرال هانری پاریس، مشاور دو وزیر دفاع فرانسه (ژان-پیر شوونمان و پیر ژوکس • "دoust عزیزم دیوید، اگر صحبت می‌کنم، برای تبریک به شماست. از افتخاری که نصیب شما شده بسیار خرسندم"

(DGSE) پیر ماریون، رئیس پیشین سازمان اطلاعات خارجی فرانسه •

- در پاسخ به سؤال خبرنگار روزنامه لو موند روی آتن مستقیم رادیو اینجا و حالی پاریس که چرا دعوت دیوید عباسی سیاوش اوستا را برای مصاحبه پذیرفته، درحالی که قبلًا پیشنهاد هیچ مصاحبه را نپذیرفته است و به پیامهای بسیار لوموند پاسخ نداده (است، پاسخ داد سؤال جالبی است. باید دیوید عباسی را بشناسید... برای قبول دعوت او، تعطیلات خود را در سن تروپه رها کرده و کنار "بگذارید، و بهمراه همسرتان سوار هوایپیما شوید و به پاریس بباید و تاس اعت سه بامداد در استودیوی رادیو با او همراه باشید

مهندس مهدی بازرگان بنیانگذار و دیرکل نهضت آزادی ایران - نویسنده کتابهایی برای سیاسی کردن اسلام و جوانان - و اولین نخست وزیر حکومت خمینی

من اصطلاح "اسلام سیاسی" را تا کنون نشنیده ام و خب این از ابتکارات و خلاقیتهای : آقای عباسی" میباشد (شایان یاد آوریست که بعدها ایشان از تهران به پاریس تلفن کرده و به سیاوش اوستا گفت که پنجاه سال بخاطر سیاسی کردن اسلام در خطاب بوده است و اسلام نیامده است که بما سیاست و آشپزی و ساختمان سازی و اقتصاد و حکومت یاد بدهد)

دکتر مصطفی مصباح زاده

سناتور و بنیانگذار موسسه و روزنامه "کیهان"

وقتی پستچی در پاریس روزنامه‌ها را برای من میآورد من کیهان را روی طاقچه میگزارم و اول از همه نیمروز را ورق میزنم تا تازه ترین نوسته "سیاوش اوستا" را بخوانم لذا از اینکه مطلع شدم پس اتمام قرارداد چاپ آگهی کتاب ایشان - مطلب نامربوطی چاپ شده است بسیار متاثر شدم و از ایشان عذر خواهی میکنم

مهندی رضایی

فرزند بقتل رسیده محسن رضایی فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران - پناهده سیاسی به امیریا کشته شه در دبی آقای اوستا به اطلاع شما میرسانم که پیر و جوان در ایران پای برنامه های شما مینشینند و مردم روشن شده اند و میدانند که ما چه فرهنگ و تمدن بزرگ و با شکوهی داشتیم و این آخوندها ما را ۱۴۰۰ سال به عقب برگرداندند - جوانان ایران دیگر مسلمان نیستند

محمد روحانی

فرزند بقتل رسیده حسن فریدون روحانی هفتمین رئیس جمهوری اسلامی ایران

پرسش از آقای سیاوش اوستا- آیا اگر من بخواهم با یک دختر زرتشتی پیوند زناشویی بیندم باید زرتشتی شوم؟ پاسخ اوستا: چنانچه گفتی تو اگر از خانواده فریدون هستی و پدرت عمامه سپید است؟ تو زرتشی هستی و دوم اینکه ازدواج و عروسی عشق و مهر و پیوند میان دونفر است که هیچ ربطی به دین و مذهب و عقیده ندارد.

استاد سیاوش آذری

نویسنده و خبرنگار ویژه و همراه پادشاه

ارزش انسانها زمانی آشکار خواهد شد که دوستان و آشنايان وصفش بگويند بنابرین من بدون هرگونه وابستگی فاميلی میگويم که دکتر سیاوش اوستا یکی از شريفترین و نازنين ترين و فرهنگ مدارترین انسان عصر حاضر است که من حلقه ارادتش را از سالها به اين سو بگردن آويخته ام

تراب سلطانپور نویسنده و بنیانگذار و سردبیر مجلات اخت و "آهنگ سیاسی"

سیاوش اوستا اسرار پنهان اسلام را به ما فهماند و نشان داد - آرزو کنیم که نسل جوان ما با این آموزشها تحول بنیادین در ساختار فکری جامعه بوجود بیاورند و به تاریخ پر افتخار هفت هزار ساله خود توجه کنند

ویگن

خواننده و هنرپیشه و آهنگساز

این دکتر عباسی نمونه انسانیت است اینقدر مهربونه که آدم دلش میخواهد همینجور نگاهش کنند.

استاد سیروس شرفشاھی

نویسنده روزنامه نگار بنیانگذار و سردبیر روزنامه صبح ایران - لس آنجلس و برنامه ساز تلویزیونی
دost گرامی آقای سیاوش اوستا همیشه با حرفها و سخنان نو و تازه و جالب با امید و آرزوی اینکه عمری دراز داشته باشد

استاد اکبر گلپایگانی

معروف به حنجره طلای خواننده محبوب پادشاه آریامهر

این آقای اوستا خیلی به فرهنگ ایران خدمت کرده است - من همیشه عزت و سلامت ایشان و خانواده اشرا از خداوند
میخواهم.

بانو آذرشیوا

هنرپیشه و مبتکر نهضت جهانی می تو (مبارزه با زن ستیزی در سینما)

سیاوش اوستا شوخ طبع و تند خشم است

دکتر منوچهر رزم آرا

اندیشمند و پژوهش قلب و آخرین وزیر بهداری پادشاه آریامهر

من برای کدبان استاد سیاوش اوستا احترام و ارزش بسیاری قائل هستم و از دوستی با این ایرانی آریایی و زرتشتی احساس
سرفرازی می نمایم

مرتضی فرزانه

خبرنگار عکاس

صفات استاد سیاوش اوستا کم نیست و دوستی اش برای دوستا پر ارج میباشد

استاد پرویز قاضی سعید

نویسنده روزنامه نگار سردبیر و برنامه ساز رادیو و تلویزیون

استاد سیاوش اوستا را از دیر زمانی است که میشناسم مردی که از دوران جوانی بطور قابل ستایشی بارگشته خردمندانه کرد به
سوی ایران باستان و تاریخ هفت هزار ساله از آئینها و باورهای فراموش شده تا شناساندن ضحاکایان روزگار تازه - کوشش‌های
او از طریق رسانه‌های همگانی تا کار دقیق نگارش کتابهای تحقیقی و بازشناسی آئین زرتشت امروز گوشه‌ای از تلاش‌های خستگی
ناپذیر این دوست ایرانیار منست که اگر جوانی بر سر این کار نهاد بهار جاودان خردمندی بدست آورد درود بر این هم ره و
همدل تمامی سال‌های غربت

بانو سوسن

خواننده محبوب و مردمی

من توانم همه سال که میخونم و هر جایی رفتم آدمی بهم هربونی این "آقای سیاوش اوشت" (Abbasی) و خانواده اش ندیدم

فرهاد مهراد

خواننده آهنگساز

اینجانب فرهاد مهراد تولید و پخش نوار "برف" را به صورت نوارکاست و دیسک و سی دی به آقای سیاوش اوستا (حسن
عباسی) مالک و مسئول موسسه فرهنگی شهرفرنگ و ساکن پاریس به آدرس 66 خیابان شانزه لیره واگذار مینمایم (امضای)
فرهاد مهراد

عزیز نسین طنزپرداز و نویسنده بزرگ ترکیه

آنگاه که شور و شوق و نشاط و تلاش شما (سیاوش اوستا) را مبینم نو جوانی خودم را بیاد میآورم -...- اما از ناشران ایران گلایه دارم زیرا سالها کتابهای مرا ترجمه و چاپ کردند بدون اینکه حق تالیفی بمن بدهند

مجد علی فردین
هنرپیشه و کارگردان محبوب و نام آور
اوستا جان قربان تو برم تو هم تمام عمرتو فعالیت و ثروت و همه رو تو کار هنر و سینما و تئاتر گذاشتی خیلی ممنون

شهبانو فرح پهلوی همسر شاهنشاه آریامهر
آقای سیاوش اوستا تلاش‌های شما نشانه وفاداری و مهر شما نسبت به خاطره شاهنشاه فقید است.
از سوی خود و فرزندانم سپاسگزارم
تدرستی و شادکامی شما را آرزو دارم
دستینه (=امضا) فرح پهلوی

دکتر سیروس آمورگار
وزیر اطلاعات و جهانگردی شاهنشاه نخست وزیری شاپور بختیار
همراه این نامه آخرین کتاب نوشته خواهرم (استاد دانشگاه تهران دکتر ژاله آمورگار همسر دکتر کوروش آریامنش) را که از تهران برای شما فرستاده است تقدیم میکنم. ایشان همیشه جویای حال شما و سپاسگزار تلاش‌های شما در رابطه با زنده ساختن تاریخ و اندیشه‌های کهن ایران میباشد.

اردشیر زاهدی
داماه شاهنشاه آریامهر و وزیر امور خارجه و سفير شاهنشاه آریامهر در امریکا
دوست عزیز سیاوش خان
مدتهاست که از شما دوست عزیز بی خبرم ... بهانه ایست بدینوسیله از احوالت جویا و تشکرکنم.
با عزیزانم دختر خواهر و چند تن از فامیل ذکر خیرت بود.

مسعود کیمیائی
سناریست و کارگردان پر سابقه و نوپرداز در سینمای ایران
خواهرم ایران خانم که ما هرچه داریم از او داریم در تهران وقتی برنامه‌های تلویزیونی شما پخش ماهواره‌ای از امریکا آغاز میشود همه ما را چون کودکان ساكت کرده میگوید اینک هنگام توجه به سخنان سیاوش اوستا میباشد.

ایرج پزشکزاد
نویسنده و دیپلمات و خالق "دانی جان ناپلئون"
خواهرم در تهران از برنامه‌های تلویزیونی شما تعریف میکند.

پوران فرخزاد
خواهر فروغ و فریدون فرخزاد
وقتی شما در تلویزیون ظاهر میشوید من خواهرم فروغ و برادرم فریدون را در کنار خودم و در خانه احساس میکنم.

بانو حمیرا
اعتبار موسیقی ایران و آوای برتر آواز

آقای سیاوش اوستا (عباسی) و خانواده در مهامان نوازی و دوستی که برخاسته از فرهنگ و تمدن کهن ما میباشد بی نظیر است

بانو مهستی خواننده گلها

خدمات آقای دکتر عباسی (سیاوش اوستا) به تاریخ و فرهنگ کشور ما و محبتها بی اندازه ایشان به جامعه‌ی هنری ما در تبعید قابل تقدير و ستایشه

بانو شکيلا خواننده

من اجازه میخواهم خصوصا از زخمات و محبتها استاد سیاوش اوستا تشکر و سپاسگزاری کنم و ما همیشه از ایشان بسیار آموخته ایم - بر اساس اندیشه و نوشته‌های ایشان "آریا" یک نژاد نیست بلکه نام مردم سرزمین پهناور فلات ایران است که به معنی انسانهای پاک اندیش و پاک سرشت و انساندوست و سرفراز و دلیر و میهمان نواز میباشد

لیلا فروهر خواننده و هنرپیشه از خردسالی

آقای سیاوش اوستا (دکتر عباسی) شما یک از ایرانی‌های فعال و یکی از آدمهای موفق در بیزنس و کارهای فرهنگی هستید شما واقعا ثابت کردید که یک نفر با فعالیت میتواند در هر کجای جهان که هست ب هاو جایی که دلش میخواهد برسه و در ضمن خدماتی هم بهم ردم و هموطنانش بکند

بهروز وثوق هنرپیشه

آقای سیاوش اوستا کار بزرگی در میدان هنری ایران انجام داد که هیچ دولتی تا کنون نتوانسته است انجام بدهد تهیه کنندگی تو اروپایی تا کنادای نمایشنامه پرخراج "رستمی دیگر اسفندیاری دیگر" بود با شرکت بیش از بیست هرمند که در اروپا و شهرهای کنادا در شیکترين و گرانترین سالنهای تئاتر بروی صحنه رفت و من از ایشان بسیار سپاسگزارم.

سیاوش بشیری نویسنده روزنامه نگار و بنیانگذار و سردبیر روزنامه پرتو ایران آقای سیاوش اوستا با تاریخ هفت هزار سال همه ما هویتی تازه داد

هادی خرسند

نویسنده شاعر طنز پرداز بنیانگذار و سردبیر "اصغرآقا" و شومان

من از آقای "سیاوش اوستا" (عباسی) بسیار سپاسگزارم جنجالها و شلوغ بازیهای ایشان در من ایجاد یک نوع اعتماد نسبت به ایشان بوجود می‌آورد احساس میکنم یک آدمی باید خیلی اعتماد به نفس داشته باشد که اینقدر تو رادیو روزنامه و تو مغازه و تو کوچه و تو مجالس آدم ماجراجو و شلوغی باشد...

پرنس غلامرضا پهلوی

رئیس کمیته ملی المپیک ایران - رئیس باشگاه سوارکاران - آجودان ویژه پادشاه - رئیس بازرسی ستاد فرماندهی - عضو شورای نکابت شاهنشاهی - نماینده رسمی پادشاه در دهها مجتمع و محافل - رئیس کنفرانسیون فوتیال - برادر شاهنشاه آریامهر

آقای اوستا از روزی که این گردنبد "فروهر" را بمن پیشکش کردی هرگز از من جدا نمیشود. ما هم از شما هستیم و مرا با خود بدان.

پرنسس لیلا پهلوی ژاندارک ایران دختر پادشاه آریامهر بقتل رسیده در لندن

این تقویم هفت هزار ساله شناسنامه من میباشد وارد هر فرودگاهی که میشوم به بهانه ای اول آنرا روی پیشخوان میگذارم تا مامور بداند که من ریشه من سرزمینی هفت هزار ساله میباشد (آثار پنهان ایشان توسط خانواده باید منتشر شود)

پرنس علیرضا پهلوی

زرتشت زمانه- دومین پسر پادشاه آریامهر بقتل رسیده در امریکا

هدف اول من این بود تا یک موسیقیدان بشوم پس از خواندن "آئین اوستا" دریافتمن که تکنوتزری و موسیقی نه بلکه گروه موسیقی در تاریخ و تمدن سرزمین من قدمتی هفت هزار ساله دارد... از آنروز رشته تحصیل خود را به "ایرانشناسی پیش از اسلام" و "زبانهای ایران باستان و فلسفه و آئین اوستا و زرتشت" دیگر کرم.

(...) او عزم آزادسازی ایران کرده بود و میدانست جانبازی شرط این عزم است در نظر داشت در تابستانی که جان شرا گرفتند هم‌زمان با زایش فرزندش با پرنیس رها دیده ور له سبک آریائی "عروسي" کند و به اوستا گفته بود زیباترین رویداد پس از مرگ آنست که پیکر سوزانده شود و خاکستر در دریای کاسپین پراکنده شود تا در هر بامداد و شامگاه همراه با نسیم و موجها از شمال به جنوب میهن اهورایی اوستائی پرواز کنی... آثار و نوشه‌های از این زرتشت زمانه درباره تاریخ و زبانها و فلسفه ایران باستان برچای مانده است . امید که بزودی منتشر شود.)

ژان فیلیپ بیرون

مدیر مجله "پارلمان و سنای فرانسه"

اگر امشب در سنا گرد هم آمدہ‌ایم، به مناسبت اعطای نشان آکادمی هنرها، علوم و ادبیات فرانسه به دوست مشترکمان، دیوید عباسی، "سیاوش اوستا" میباشد.

این افتخار، او را به عنوان یک مدافع پرشور اندیشه لائیک ، هم در ایران و هم در سراسر جهان، از طریق فعالیت‌های گستردگانش به رسمیت می‌شناسد. تبلیغات رایانه‌ای، سیاوش اوستا سرویس : ذهن او سرشار از خلاقیت است و مشارکت‌های او در توسعه مفاهیم گوناگون شایان توجه‌اند فلکس برای عموم را از سال ۱۹۹۰ حتی پیش از اداره پست فرانسه ارائه کرد، و نحسین کسی بود که از سال ۱۹۹۴ کافه نت و آموزش اینترنت را در نقاط مختلف پاریس راه اندازی کرد با این حال، او همواره و بیش از هر زمان دیگری، در هر فرصتی ایمان عمیق خود را به وجود معمار بزرگ هستی ابراز می‌کند؛ او خداوند را به شیوه خود می‌خواند، همان‌گونه که ما هر یک به روش خود می‌خوانیم، اما در نهایت، همه به یک حقیقت واحد اشاره دارند بانو اودت آریا، معاون انجمن ملی همکاران وزرا و نمایندگان پارلمان فرانسه که خود اوستا یکی از اعضای آن است ، امشب لطف کرده و از من خواسته است تا چند کلمه‌ای درباره سیاوش اوستا به پاس این افتخار جدید که در کنار بسیاری از دیگر جوایز معترض بر جسته او و قرار می‌گیرد و تأییدی بر خدمات ارزشمند او در خدمت به جامعه است- بیان کنم

ژان پولس- رئیس جایزه بزرگ دوستی فرانسه

بخشی از سخنان معاون رئیس جایزه بزرگ انسان دوستی فرانسه در هنگام اهدای لوح طلای جایزه بزرگ انسان دوستی فرانسه به "سیاوش اوستا" دیوید عباسی در باشگاه ملی نیروهای زمینی، دریایی و هوایی فرانسه شما از یک خانواده نجیب ایرانی هستید. پدر شما، استاد عباس عباسی، تاریخ‌نگار و اسلام‌شناس سکولار بود. شما نیز تاریخ‌نگار و نویسنده هستید این دو هرگز از هم جدا نیستند در سال ۱۹۹۴ ، شما اولین نقطه دسترسی اینترنت آزاد را تأسیس کردید. شماتا به امروز بیش از ۶۵ کتاب درباره تاریخ، هنر و موسیقی نوشه‌اید که برخی از آن‌ها به زبان فرانسوی نیز منتشر شده‌اند شما در فعالیت‌های حقوق بشری و انساندوستی در تلاش هستید و بعنوان برنامه ساز رادیوی اینجا و حالا همیشه در مرکز رویدادهای مهم حضور دارید...

روژه ارنو

برادر شارل ارنو، وزیر پیشین دفاع فرانسه در زمان ریاست جمهوری فرانسوا میتران و استاد اعظم دیوید عباسی "سیاوش اوستا" نویسنده و تاریخ‌نگاری است که با شجاعت و خرد، اسرار پنهان تاریخ را توضیح می‌دهد، به ویژه تاریخ** و خطوط اسلام سیاسی... سخنان او را بشنود یا کتاب‌هایش را بخواند، شیفته دانش او خواهد شد و سر عقل خواهد آمد نمونه‌های بسیاری از تغییر و تحول این افراد را روی آتن یرnamه های او شاهد بوده ایم اما اگر شخص متعصب بوده و با تحقیق و پژوهش و با زمان پیش رفتن مخالف باشد و کتابهای او را نخوانده حرام بداند وحشت زده خواهد شد.

استاد میلاد کیائی آهنگساز و رهبر ارکستر

استاد سیاوش اوستا با درود و سلام بر شما انسان شریف فرهنگ پرور فرهنگ دوست که نام ایران را در خارج از کشور با تمام عشق زنده نگه به سهم ناچیز خودم سپاسگزار شما هستم . ارادتمند همیشگی شما میلاد کیائی

پروفسور ژان پی- یر العلی نویسنده و استاد دانشگاه فرانسوی

بسیاری از نویسنده‌گان و متفکران در سراسر جهان به طور مفصل در مورد آثار و اندیشه‌های "سیاوش اوستا" نوشتند. در میان آن‌ها، پروفسور ژان-پیر آلعلی، استاد دانشگاه و نویسنده برجسته فرانسوی، چندین مقاله بهزبان فرانسه به "سیاوش اوستا" اختصاص داده است.

از جمله نوشتندگان این‌ها عبارتند از

"سیاوش اوستا، (دیوید عباسی) اندیشنده با هزار چهره" فکری

"رادیو اینجا و حالا گوهری بر تاج سیاوش اوستا" (دیوید عباسی)

سیاوش اوستا (دیوید عباسی) پاک اندیش پاکروان! و شیک پوش هزار چهره در اندیشه

در اینجا چند جمله مختصر از نوشتندگان این‌ها و مقالات فراوان استاد ژان-پیر آلعلی در مورد "سیاوش اوستا" از نظر میگذرد:

سیاوش اوستا "دیوید عباسی" یک زبان‌شناس است که به چندین زبان به خوبی تسلط دارد و خود او مدیر رادیو و تلویزیون میباشد که در سراسر جهان با اینترنت و ماهواره مورد مشاوره تلویزیونهای مختلف جهانی قرار گرفته و ریترات‌های بسیار درباره اش تهیه کرده اند

TV5

I24Nws

Alarabiya

Alhadas

ParsTv

AzadiTv

RT

در طی 45 سال گذشته بنیادگرایان که امروزه در سراسر جهان با مليتها و هویتها مختلف نفوذ کرده اند در تلاش رویارویی یا توطئه‌های برای ساخت کردن او بوده اند چنانچه شخصیت‌های دروغین با نام او ساخته و انجمنها و گروه‌های مختلف هم نام با تشکیلات و رادیو و تلویزیون او ساخته اند چنانچه اگر امروز فقط نام تلویزیوم مهر را که او از سال 1996 و رادیو آواز ایران و خورشید پارس را که از سال 1984 راه اندازی کرد در اینترنت جسجو کنید شاهد ده ها تشکیلات تکنفره با این نامها خواهد بود و هرگاه به سند اصلی فیلترینگ سانسور اینترنت نگاهی بیندازید مشاهده میکنید که بسیاری از سایتها اینترنتی او یا هک شده است و یا رسم‌آعلام میکنند که این سایت بدستور حکومت اسلامی در برخی از کشورها قابل روئیت نیست.

جوائز و نشانها و مдалهای افتخار

"سیاوش اوستا" به پاس کارها و نوپردازیهای خود جوایز متعددی دریافت کرده است، از جمله تقدير از آکادمی هنرهای علوم و ادبیات فرانسه لوح طلای جایزه بزرگ انسان دوستی فرانسه مdal طلای شایستگی و سپاس فرانسه

ده ها شخصیت جهانی نیز مقالاتی در تائید تلاش‌های او نوشتند، از جمله سناتور هنری کایاوه که به عنوان پدر لائیسیته مدرن و بزرگترین قانون نویس فرانسه شناخته می‌شود. ایشان مبتکر و قانون نویس سقط جنین - نظارت بر رادیو و تلویزیون- اهدا ارگان بدن - اتازی و غیره میباشد ایشان مقدمه با ارزشی برای کتاب فرانسوی

زنن و جنگ‌ها در اسلام سیاسی" اثر سیاوش اوستا نوشتند.

پنج رئیس جمهور فرانسه، به همراه نخست وزیران، وزرا و نماینده‌گان پارلمان، همواره نوشتند و آثار داوید عباسی سیاوش اوستا را تحسین و تشویق کرده‌اند.

تخصص او در اسلام‌شناسی، نقد اسلام سیاسی، سهم او در درک مسائل سیاسی مربوط به اسلام و تعهد او به ترویج سکولاریسم و لائیسیته و گفت‌وگوی فرهنگی توسط بالاترین مقامات سیاسی کشور ستایش شده است وفاداری او به آزادی بیان و ترویج ارزش‌های دموکراتیک با رهبران فرانسه و سراسر جهان طیناند از شده است، بسیار هستند "کسانی که اهمیت مشارکت‌های فکری و فرهنگی او را می‌شناسند

از سال ۱۹۸۰، داوید عباسی "سیاوش اوستا" منشأ اصطلاحات و مفاهیم مختلفی بوده است، از جمله "پترو دلار" • "نگاه انتقادی به اسلام" • "لائیسیته + خدا" • "اسلام فرانسه" • "اسلام سیاسی"

Awesta.fr

Pour avoir ce livre, cherchez

Siyavash Awesta sur Amazon

Il y a 7000 ans, l'Iran, la Perse, pratiquait neurochirurgien et œil artificiel, créait groupes de musiques, produisait du vin, établissait la première banque du monde, rédigeait une déclaration universelle des droits de l'homme et sauvait le peuple juif de l'esclavage babylonien.

Suite aux recherches innovantes de "Siyavash Awesta" (depuis 1980) la vision du monde sur l'émergence de l'histoire et de la civilisation dans le monde a changé.

Awesta.fr

Pour avoir ce livre, cherchez

Siyavash Awesta sur Amazon

Parmi les 500 personnalités internationales qui m'ont parlé, le plus intéressant a été le secret que m'a confié le Sénateur, Ministre Français "Henri Caillavet": j'ai tué mon père... Il est l'initiateur et le fondateur de la légalisation de l'avortement (Professeur de Simone Veil), de l'euthanasie et du don d'organes.

Awesta.fr

Pour avoir ce livre, cherchez

Siyavash Awesta sur Amazon

Depuis l'époque des Élamites et les philosophies du mithraïsme et du zoroastrisme, l'Iran a défendu la raison, le règne de la lumière et de la pureté, et la liberté face aux préjugés religieux. Il a appelé à la destruction de l'enfer et à la création du paradis ici et maintenant.

Aujourd'hui encore, il reste guidé par la sagesse et les principes des Mithra (33)...

Le peuple juif a des racines iraniennes, originaires de la région de la mer Caspienne, et il est aujourd'hui dispersé dans le monde entier.

L'Iran est considéré comme la deuxième terre sainte des Juifs.

Siyavash Awesta

Ainsi pensent Zarathustra's
Nouveaux zoroastriens du monde

Messagers de Lumière: Mithra à

Awesta.fr

Les paroles de Mahomet et de ses compagnons furent compilées trente ans après sa mort et reçurent le nom de *Coran*, ce qui signifie que ni le contenu ni le titre n'étaient de lui...

Aux débuts de l'islam, il existait au moins quatre versions différentes du Coran, mais le calife choisit d'en conserver une seule.

« La nouvelle version de la laïcité et de la spiritualité face à l'ascension de l'islam politique en Occident »
-Combien d'interprétations de l'islam existent dans chaque pays ?
-La laïcité, la peur et l'autocensure...
-Être pratiquant signifie que la personne est fidèle aux ordres de sa religion...
-L'Europe est-elle en danger avec la dualité des pouvoirs économiques dans le monde ?
-L'histoire politique du hijab et du foulard
L'islamophobe est la peur de l'islam terroriste.

Pour avoir ce livre, cherchez *Siyavash Awesta sur Amazon*

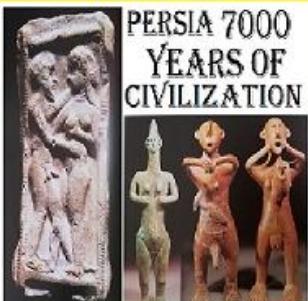

Davidabbasi.com
Iran7000.com
Mehrtv.com
Zartosht.fr
Awesta.net
Awesta.fr
Azadi.fr
Iran.pm

Awesta.fr

Seven thousand years ago, Iran was performing brain and eye surgeries, creating orchestras, producing wine, establishing the world's first bank, drafting a universal declaration of human rights, and rescuing the Jewish people from Babylonian slavery.

Siyavash Awesta

To find this book, search for "Siyavash Awesta" on Amazon

Awesta.fr

To find this book, search for "Siyavash Awesta" on Amazon

Since the era of the Elamites and the philosophies of Mithraism and Zoroastrianism, Iran has championed reason, the rule of light and purity, and freedom from religious prejudice. It called for the destruction of hell and the creation of paradise here and now.

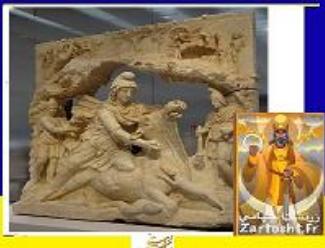
Today, it continues to be guided by the wisdom and principles of 33 Mithra.

The Jewish people have Iranian roots, originating from the Caspian Sea region, and are now scattered across the globe.

Iran is considered the second holiest land for Jews.

Siyavash Awesta

So Think Zarathustra's

Awesta.fr

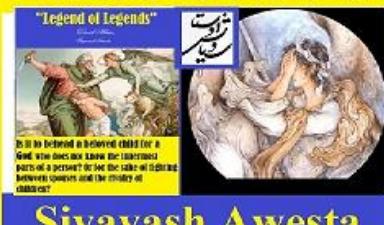
In a dream, I saw God dancing with me, tears in His eyes , mourning the countless lies told to ordinary, trusting people throughout history in the name of His supposed messengers and spokesmen.

Adam, I realized, was a citizen of Susa under Elamite rule, exiled to the Sinai Desert six thousand years ago for his revolutionary, humanist, and rebellious ideas.

Wise and strong, he went on to establish a superior lineage on Earth.

I dreamed of God

He was crying like a baby

Siyavash Awesta

To find this book, search for "Siyavash Awesta" on Amazon

Awesta.fr

To find this book, search for "Siyavash Awesta" on Amazon

A thousand years ago, Omar Khayyam and his two school friends, Hassan-i Sabbah and Khwaja Nizam al-Mulk , shaped a realm stretching from Cairo to Samarkand, Bukhara, Isfahan, Khorasan, and Iraq.

They left a legacy of poetry, literature, politics, medicine, astronomy, algebra, and mathematics.

Siyavash Awesta

Daniel Ahose

Omar Khayyam and two school friends

